

CIVITTA

Ventspils pilsētas attīstības programma 2021.-2027.gadam

1. redakcija

Apstiprināta ar Ventspils pilsētas domes 2021. gada 21. janvāra lēmumu Nr. 2 (protokols Nr.1; 3.§).

Ventspils pilsētas Domes pārstāvis

Austris Galindoms

Ekonomikas nodaļas vadītājs, Ventspils pilsētas
Dome

austris.galindoms@ventspils.lv

Civitta pārstāvis

Kristaps Kovaļevskis

Projekta eksperts, Civitta Latvija
kristaps.kovalevskis@civitta.com

SATURA RĀDĪTĀJS

IEVADS	6
LATVIJAS ATTĪSTĪBAS IZAICINĀJUMI	10
LIETOTIE SAĪSINĀJUMI	13
1. PILSĒTAS PAMATDATI UN STATUSS VALSTĪ	14
2. STRATĒGISKĀ DAĻA	22
2.1. Ventspils vīzija un vidēja termiņa prioritātes.....	22
2.2. Ventspils virsmērķa un vidēja termiņa prioritāšu uzraudzības rādītāji.....	25
2.3. Ventspils pilsētas attīstības mērķi un specializācija.....	29
3. RĪCĪBAS VIRZIENI	32
P-1: TIRGUS PIEPRASĪJUMAM ATBILSTOŠS PROFESIONĀLĀS, AUGSTĀKĀS UN MŪŽIZGLĪTĪBAS PIEDĀVĀJUMS, ZINĀTNES UN PĒTNIECĪBAS ATTĪSTĪBA	33
SVID analīze.....	33
Uzdevumi	35
Rezultatīvie rādītāji	36
Ar rīcības virzienu saistītie Latvijas NAP2027 uzdevumi	36
P-2: MŪSDIENĪGA UN PIETIEKAMA PIRMSSKOLAS, VISPĀRĒJĀ UN INTEREŠU IZGLĪTĪBA	40
SVID analīze.....	40
Uzdevumi	42
Rezultatīvie rādītāji	43
Ar rīcības virzienu saistītie Latvijas NAP2027 uzdevumi	44
P-3: IZGLĪTĪBAS, ZINĀTNES, PĒTNIECĪBAS UN BIZNESA SADARBĪBA, ZINĀTŅU IETILPĪGU UZŅĒMUMU ATTĪSTĪBA	46
SVID analīze.....	46
Uzdevumi	48
Rezultatīvie rādītāji	49
Ar Rīcības virzienu saistītie Latvijas NAP2027 uzdevumi	50
P-4: VENTSPILS BRĪVOSTAS STIPRINĀŠANA UN AR OSTAS DARBĪBU SAISTĪTU UZŅĒMUMU ATTĪSTĪBA	53
SVID analīze.....	53
Uzdevumi	55
Rezultatīvie rādītāji	55
Ar rīcības virzienu saistītie Latvijas NAP2027 uzdevumi	56
P-5: IKT NOZARES ATTĪSTĪBA	57
SVID analīze.....	57
Uzdevumi	59
Rezultatīvie rādītāji	60
Ar rīcības virzienu saistītie Latvijas NAP2027 uzdevumi	60

P-6: UZŅĒMĒJDARBĪBAS ATTĪSTĪBA PILSĒTĀ.....	62
SVID analīze.....	62
Uzdevumi	65
Rezultatīvie rādītāji	65
Ar rīcības virzienu saistītie Latvijas NAP2027 uzdevumi	65
P-7: TŪRISMA ATTĪSTĪBA	68
SVID analīze.....	68
Uzdevumi	70
Rezultatīvie rādītāji	70
Ar rīcības virzienu saistītie Latvijas NAP2027 uzdevumi	70
P-8: ĀTRI, MODERNI SAKARI UN IKT UN VIEDO TEHNOLOĢIJU DARBĪBAI NEPIECIEŠAMĀ INFRASTRUKTŪRA	72
SVID analīze.....	72
Uzdevumi	73
Rezultatīvie rādītāji	73
Ar rīcības virzienu saistītie Latvijas NAP2027 uzdevumi	73
L-1: SABIEDRĪBAI TUVA UN MODERNA PILSĒTAS PĀRVALDE.....	75
SVID analīze.....	75
Uzdevumi	77
Rezultatīvie rādītāji	78
Ar rīcības virzienu saistītie Latvijas NAP2027 uzdevumi	78
L-2: IEDZĪVOTĀJU GRUPU, ĪPAŠI JAUNATNES PAŠINICIATĪVAS ATBALSTS.....	80
SVID analīze.....	80
Uzdevumi	81
Rezultatīvie rādītāji	82
Ar rīcības virzienu saistītie Latvijas NAP2027 uzdevumi	82
L-3: IEDZĪVOTĀJU EMIGRĀCIJAS MAZINĀŠANA UN ĀRVALSTNIEKU/ REEMIGRANTU INTEGRĀCIJA	83
SVID analīze.....	83
Uzdevumi	85
Rezultatīvie rādītāji	85
Ar rīcības virzienu saistītie Latvijas NAP2027 uzdevumi	85
L-4: JAUNU RISINĀJUMU IEVIEŠANA JAUNIEŠU NOTURĒŠANAI UN PIESAISTEI	87
SVID analīze.....	87
Uzdevumi	89
Rezultatīvie rādītāji	89
Ar rīcības virzienu saistītie Latvijas NAP2027 uzdevumi	89
L-5: DAUDZVEIDĪGA, INTENSĪVA, IEDZĪVOTĀJUS UN APMEKLĒTĀJUS SAISTOŠA KULTŪRAS DZĪVE	91

SVID analīze.....	91
Uzdevumi	92
Rezultatīvie rādītāji	93
Ar rīcības virzienu saistītie Latvijas NAP2027 uzdevumi	93
L-6: DAUDZVEIDĪGAS SPORTOŠANAS, AKTĪVĀS ATPŪTAS UN AUGSTAS KLASES SPORTA IESPĒJAS	95
SVID analīze.....	95
Uzdevumi	96
Rezultatīvie rādītāji	96
Ar rīcības virzienu saistītie Latvijas NAP2027 uzdevumi	97
V-1: KVALITATĪVU UN KOMFORTABLU MĀJOKĻU ATTĪSTĪBA	98
SVID analīze.....	98
Uzdevumi	100
Rezultatīvie rādītāji	100
Ar rīcības virzienu saistītie Latvijas NAP2027 uzdevumi	100
V-2: KVALITATĪVA VESELĪBAS APRŪPE	102
SVID analīze.....	102
Uzdevumi	103
Rezultatīvie rādītāji	104
Ar rīcības virzienu saistītie Latvijas NAP2027 uzdevumi	104
V-3: PROGRESĪVI SOCIĀLIE PAKALPOJUMI UN SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA	106
SVID analīze.....	106
Uzdevumi	106
Rezultatīvie rādītāji	109
Ar rīcības virzienu saistītie Latvijas NAP2027 uzdevumi	109
V-4: ILGTSPĒJĪGA PILSĒTAS TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRA UN TĀS SASNIEDZAMĪBA	112
SVID analīze.....	112
Uzdevumi	115
Rezultatīvie rādītāji	115
Ar rīcības virzienu saistītie Latvijas NAP2027 uzdevumi	116
V-5: ĒRTS, PIEVILCĪGS, INOVATĪVS PILSĒTAS LABIEKĀRTOJUMS	117
SVID analīze.....	117
Uzdevumi	119
Rezultatīvie rādītāji	119
Ar rīcības virzienu saistītie Latvijas NAP2027 uzdevumi	119
V-6: ATKRITUMU SAIMNIECĪBA AR AUGSTU PĀRSTRĀDES ĪPATSVARU	121
SVID analīze.....	121

Uzdevumi	122
Rezultatīvie rādītāji	123
Ar rīcības virzienu saistītie Latvijas NAP2027 uzdevumi	123
V-7: AUGSTA VIDES KVALITĀTE.....	124
SVID analīze.....	124
Uzdevumi	126
Rezultatīvie rādītāji	126
Ar rīcības virzienu saistītie Latvijas NAP2027 uzdevumi	126
V-8: AUGSTAS KVALITĀTES KOMUNĀLIE PAKALPOJUMI.....	128
SVID analīze.....	128
Uzdevumi	130
Rezultatīvie rādītāji	130
Ar rīcības virzienu saistītie Latvijas NAP2027 uzdevumi	131
V-9: PAŠVALDĪBAS UN VALSTS SADARBĪBA DROŠĪBAS UN KĀRTĪBAS NODROŠINĀŠANĀ	133
SVID analīze.....	133
Uzdevumi	134
Rezultatīvie rādītāji	134
Ar rīcības virzienu saistītie Latvijas NAP2027 uzdevumi	135
4. INFORMĀCIJA PAR RĪCĪBAS PLĀNU UN INVESTĪCIJU PLĀNU	136
5. UZRAUDZĪBAS UN NOVĒRTĒŠANAS SISTĒMA	137

IEVADS

Ventspils ir piejūras pilsēta Latvijas rietumu daļā Baltijas jūras krastā pie Ventas upes ietekas jūrā. Tā atrodas 189 km no Latvijas galvaspilsētas Rīgas. Pilsētas teritoriju apdzīvo 37,5 tūkstoši iedzīvotāji¹, kurus vieno maza valsts valstī, ar kopīgiem svētkiem un vienotu valūtu – ventiem.

Valsts galvenajā attīstības plānošanas dokumentā “Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija” (turpmāk – Latvija 2030) Latvijas nākotnes telpiskajā struktūrā Ventspils atzīmēta kā Baltijas jūras reģiona līmeņa attīstības centrs un tai noteikts nacionālās nozīmes attīstības centra statuss. Šāds statuss gan paplašina iespējas, gan nosaka pienākumus un atbildību arī par apkārtējām teritorijām.

Šobrīd Ventspils ir viena no Latvijas 119 administratīvajām teritorijām, viena no Latvijas deviņām republikas pilsētām, un tajā pārvaldi savas kompetences ietvaros realizē Ventspils pilsētas pašvaldība. 2020. gada jūnijā Saeima pieņēma un Valsts prezidents izsludināja “Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu”², atbilstoši kuram no 2021. gada pašvaldību vēlēšanām Ventspils pilsētas pašvaldība turpmāk tiks dēvēta par Ventspils valstspilsētas³ pašvaldību. Valstspilsētas statuss kopumā tiks piešķirts 10 Latvijas pilsētām, bet kopējais pašvaldību skaits valstī tiks samazināts līdz 42 administratīvajām teritorijām. Atbilstoši minētajam likumam, pēc 2021. gada 1. jūlija Ventspils valstspilsētas pašvaldībai būs jāsadarbjas ar Ventspils novada pašvaldību ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmas izstrādē.

Ventspili raksturo plašais zaļo teritoriju īpatsvars – parki, pļavas, meži un ūdeņi. Pilsēta izceļas ar sakoptu pilsētvidi, attīstītu infrastruktūru ikvienam pilsētas iedzīvotājam un viņa vajadzībām, kā arī ar plašo sabiedrisko pakalpojumu klāstu izglītībā, kultūrā, sportā, tūrismā, veselības aprūpē un sociālajā jomā.

Ventspils ir augošs IKT nozares centrs valstī un Baltijas reģionā, kas ir vienīgais Latvijas teritorijā esošais aktīvais digitālo inovāciju centrs (šo funkciju veic nodibinājums Ventspils Augsto tehnoloģiju parks (turpmāk – VATP)), kas iekļauts Eiropas digitālo inovāciju centru sarakstā⁴. 2020. gada jūlijā VATP kopā ar citiem Latvijas vadošajiem IKT nozares partneriem parakstīja saprašanās memorandu par Eiropas Digitālā inovāciju centra (*European Digital Innovation Hub* jeb EDIH) apvienības izveidi Latvijā⁵. Šobrīd pilsētā tiek IKT potenciālus tiek realizēts dažādās jomās, kas veicina ventspilnieku dzīves kvalitātes uzlabošanu.

Svarīgs Ventspils ekonomikas attīstības elements ir Ventspils brīvosta, kas pilsētā nodrošina uzņēmējdarbības infrastruktūru vai tās izveides iespējas un investīcijām labvēlīgu vidi. *Britu laikraksta Financial Times* izdevums *fDi Intelligence* publicējis pētījumu “Brīvās ekonomiskās zonas 2019”⁶. Ventspils brīvosta nosaukta par labāko vietu lielo nomnieku biznesa attīstībai pasaulē un otru labāko vietu mazo un vidējo komersantu biznesa attīstībai Eiropā. Ventspils pilsētas pašvaldības un Ventspils brīvostas sadarbībā īstenotās aktivitātes ir devušas rezultātu – kopš 2002. gada uzbūvētas 9 ražošanas ēkas, darbam Ventspils brīvostā piesaistīti vairāk nekā 20 ražošanas uzņēmumi, kas kopā radījuši vairāk nekā 1 700 jaunu darbavietu. Apstrādes rūpniecības izaugsmes rādītāji Ventspilī šobrīd ir augstākie Latvijā, ļaujot Ventspilij ieņemt stabilu vietu reģiona rūpniecisko centru vidū. Līdz ar tirgus sektora ekonomiski aktīvo statistisko vienību skaita palielināšanos, palielinās arī nodarbināto cilvēku īpatsvars pilsētā.

Ventspils pilsētas pārvaldi īsteno Ventspils pilsētas pašvaldība kā lēmējvaras un izpildvaras institūciju kopums. Pilsētas lēmējvara ir Ventspils pilsētas dome (turpmāk – Dome), pašvaldības funkcijas īsteno domes struktūrvienības, 10 pašvaldības iestādes un 16 Ventspils pilsētas pašvaldības radniecīgās un asociētās kapitālsabiedrības. Ventspils pilsētas pašvaldībai ir svarīgi, lai ventspilniekiem būtu pieejama

¹ Latvijas iedzīvotāju skaits pašvaldībās, Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, 01.01.2020. Pieejams: https://www.pmlp.gov.lv/lv/assets/ISP_V_Pasvaldibas_iedzivotaju_skaits_2020.pdf

² “Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums”, Saeima, 10.06.2020., pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/315654-administrativo-teritoriju-un-apdzivoto-vietu-likums>

³ “Par termina “republikas pilsēta” neiederību Latvijas Republikas administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu nosaukumu sistēmā”, LZA Terminoloģijas komisija, 13.05.2008., pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/199075-par-termina-republikas-pilseta-neiederibu-latvijas-republikas-administrativo-teritoriju-un-apdzivoto-vietu-nosaukumu-sistema>

⁴ Pieejams: <https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/digital-innovation-hubs-tool>

⁵ Pieejams: <https://www.vatp.lv/paraksta-memorandu-inovaciju-centrs>

⁶ Pieejams: <https://www.portofventspils.lv/lv/par-ostu/>

plaša, skaidra un saprotama informācija par pilsētā notiekošo un pašvaldības darbu, kā arī lai ventspilniekiem būtu iespēja un vēlme piedalīties savas pilsētas veidošanā un lēmumu pieņemšanā, tāpēc pašvaldība izmanto daudzveidīgus savstarpējas komunikācijas kanālus ar sabiedrību un iesaista iedzīvotājus pašvaldības aktivitātēs. 2019. gadā veiktajā pilsētas iedzīvotāju aptaujā 89% respondentu devuši pozitīvu vērtējumu Ventspils pašvaldības darbam⁷.

Ventspils pilsētas pašvaldības pienākums ir izstrādāt pilsētas attīstības programmu. Ventspils pilsētas attīstības programma 2021.-2027. gadam (turpmāk – Ventspils AP2027) ir Ventspils pilsētas pašvaldības vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments, kurā noteikti pilsētas stratēģiskie mērķi, attīstības prioritātes, rīcības virzieni un veicamās darbības, lai sasniegtu noteiktos mērķus. Izstrādājot Ventspils AP2027, tiek ņemta vērā Latvija 2030, Ventspils pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam (turpmāk – Ventspils 2030), Ventspils pilsētas attīstības programmas 2014.-2020. gadam (turpmāk – Ventspils AP2020) izvērtējums, iedzīvotāju aptaujas rezultāti, Eiropas Savienības prioritātes plānošanas periodam no 2021.-2027. gadam un globālie ANO ilgtspējīgas attīstības mērķi.

Ventspils AP2027 tiesiskā ietvara pamatu veido:

- Likums „Par pašvaldībām”;
- Attīstības plānošanas sistēmas likums;
- Teritorijas attīstības plānošanas likums;
- Reģionālās attīstības likums;
- Ministru kabineta 14.10.2014. noteikumi Nr.628 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”;
- Ministru kabineta 25.08.2009. noteikumi Nr.970 “Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā”;
- Ventspils pilsētas pašvaldības nolikums.

Vietējām pašvaldībām ir apgrūtināta spēja veidot ilgtermiņa atbalsta instrumentus uzņēmējdarbības attīstības veicināšanai, jo nepastāv ilgtermiņa stabils mehānisms, balstoties uz kuru pašvaldības varētu prognozēt savus ieņēmumus turpmākajos gados. Par vietējo pašvaldību vajadzībām novirzāmā finansējuma apmēru katru gadu tiek pieņemti politiski lēmumi, izstrādājot katra nākamā gada valsts budžetu.

Ventspils pilsētas pašvaldības nākotnes attīstības plānus ietekmē vairāki ārējie faktori, kas ir būtiski katrai pašvaldībai, lai īstenotu iecerētos attīstības plānus, piemēram:

1. Ārvalstu ekonomiskā politika (Krievija, Baltkrievija, u.c.);
2. Sankciju risks valsts un privātiem komersantiem gan Latvijā, gan ārvalstīs;
3. Informācijas trūkums par Eiropas savienības plānotajiem atbalsta instrumentiem nākamajam plānošanas periodam;
4. Globālās pandēmijas turpmākā gaita un iespējamais atgriešanās gan Latvijā, gan ārvalstīs;
5. Pašvaldību aizņemšanās kritēriji, kas mainās katru gadu;
6. Latvijas komercbanku ierobežojošā politika kredīvēšanā un klientu apkalpošanā, jo vietējais kapitāls ir nepietiekams valsts straujas izaugsmes nodrošināšanai;
7. Valsts budžeta plānošanas process, kas regulāri maina pašvaldībām pieejamo līdzekļu apjomu katram nākamajam gadam, pārkāpjot Eiropas vietējo pašvaldību hartas 9. pantā noteikto, ka pašvaldībām ir tiesības uz pietiekamiem pašu finanšu resursiem, ar kuriem tās drīkst brīvi rīkoties savu pilnvaru robežās un finanšu resursiem ir jābūt proporcionāliem pienākumiem, kas ir noteikti likumos un noteikumos.

Katru gadu, izstrādājot nākošā gada valsts budžetu, tiek pieņemti politiski lēmumi par vietējo pašvaldību vajadzībām novirzāmā finansējuma apmēru. Piemēram, izstrādājot 2021. gada valsts budžetu, pašvaldību budžetos ieskaitāmo iedzīvotāju ienākuma nodokļa daļu plāno samazināt no esošajiem 80% uz 75%.

⁷ Pieejams: https://www.ventspils.lv/lat/pilseta_parvalde/141781-ventspils-pasvaldibas-darbu-pozitivi-verte-83-ventspilnieku?#tab1

Rezultātā Ventspils pilsētas pašvaldība iegūs nodokļu ienākumus par 2 milj. euro gadā mazāk. Ņemot vērā, ka ES līdzfinansējums pašvaldībām projektu īstenošanai vidēji ir 85% no attiecināmām izmaksām, tad pašvaldības zaudējumi 7 gadu laika periodā, t.i. 2021.-2027.gadā, varētu būt 100 milj. euro apmērā nepiesaistītos projektos.

Ventspils pilsētas pašvaldības nākotnes attīstības plānus ietekmēs arī valdības plāns – izveidot administratīvos reģionus. Valsts sekretāru sanāsmē 2020.gada 22.oktobrī ir izsludināts VARAM izstrādātais konceptuālais ziņojums “Par administratīvo reģionu izveidi”. Konceptuālajā ziņojumā ir piedāvāts atbalstīt pārvaldes modeļi - Valsts un pašvaldību izveidotu iestādi, kas atrodas Ministru kabineta pārraudzībā. Pašvaldības skatījumā piedāvātajam modelim ir negatīva ietekme uz:

- reģionu attīstību,
- atšķirību mazināšanu starp Lielrīgu un citiem Latvijas reģioniem, t.sk., paātrinot emigrāciju uz Lielrīgu un ārpus valsts,
- emigrējušo iedzīvotāju atgriešanos,
- administratīvo slogu privātajam sektoram, pašvaldībām un valdībai,
- pašvaldību finansiālo neatkarību, jo tiek paredzēts, ka administratīvā reģiona darbība pašvaldības uzdevumu nodrošināšanā tiks finansēta no pašvaldību budžetiem.

VARAM piedāvā, ka reģionu izpildinstitūcija nebūs vēlētā, bet to amatpersonas iecels valdība. Līdz ar to, Latvijas iedzīvotājiem nebūs tiesības izlemt sava reģiona attīstības jautājumus, jo reģionu administrācijās pašvaldību pārstāvji nebūs.

Ventspils AP2027 izstrādes ietvaros tika veikta Ventspils pilsētas SVID analīze, ņemot vērā iepriekšējā Ventspils AP2020 noteiktos rezultātos rādītājus katrā no pilsētas stratēģiskajiem mērķiem – Ekonomika, Sabiedrība un Pilsētvide. Balstoties uz SVID analīzes rezultātiem un secinājumiem, tiek izvirzītas pilsētas vidēja termiņa attīstības prioritātes, rīcības virzieni un uzdevumi. Analīzē tika izmantoti dati no iepriekšējiem plānošanas dokumentiem un pieejamie statistikas dati, t.sk.:

- „Ventspils pilsētas attīstības programma 2014.-2020. gadam” (apstiprināta 19.12.2014.);
- „Ventspils pilsētas attīstības programma 2014.-2020. gadam” (aktualizēta 9.11.2018.);
- „Ventspils pilsētas attīstības programma 2014.-2020. gadam”. Pārskats par īstenošanu 2014. gadā;
- „Ventspils pilsētas attīstības programma 2014.-2020. gadam”. Pārskats par īstenošanu 2015. gadā;
- „Ventspils pilsētas attīstības programma 2014.-2020. gadam”. Pārskats par īstenošanu 2016. gadā;
- „Ventspils pilsētas attīstības programma 2014.-2020. gadam”. Pārskats par īstenošanu 2017. gadā;
- „Ventspils pilsētas attīstības programma 2014.-2020. gadam”. Pārskats par īstenošanu 2018. gadā;
- „Ventspils pilsētas attīstības programma 2014.-2020. gadam”. Pārskats par īstenošanu 2019. gadā.

Atbildīgais par Ventspils AP2027 izstrādi ir Domes Ekonomikas nodaļas vadītājs Austris Galindoms. Saskaņā ar Domes 2017.gada 19.oktobra lēmumu Nr.163 tās sagatavošanai tika izveidota Vadības grupa, kuru vada Domes Sociālo jautājumu komitejas priekšsēdētājs Aivars Lembergs. Tika izveidotas arī tematiskās darba grupas. Tematiskās darba grupas „Ekonomika” vadītājs ir Domes priekšsēdētāja 1. vietnieks infrastruktūras jautājumos Jānis Vītoliņš, tematiskās darba grupas „Sabiedrība” vadītājs ir Domes priekšsēdētāja 1. vietnieks sadarbības jautājumos Guntis Blumbergs un tematiskās darba grupas „Pilsētvide” vadītājs ir Domes priekšsēdētāja vietnieks Didzis Ošenieks.

Lai veicinātu reģionālās attīstības atšķirību mazināšanu, Ventspils pilsētas pašvaldība 2021.-2027.gadā īsteno attīstības projektus ar vietējā mēroga un reģionālā mērogā ietekmi.

Ventspils AP2027 ietver pašvaldības un sabiedrības nākotnes redzējumu par pilsētas attīstību, kā arī ir pamats pašvaldības budžeta sagatavošanai, projektu izstrādei un investīciju piesaistei. Šis dokuments ir pašvaldības vienošanās ar pilsētas sabiedrību – iedzīvotājiem, uzņēmumiem, organizācijām – par vēlamo pilsētas attīstību.

Šis dokuments ir Ventspils AP2027 stratēģiskā daļa, kuras galvenais uzdevums ir definēt pašvaldības vidēja termiņa prioritātes un izvirzīt rīcības virzienus un uzdevumus to īstenošanai. Vidēja termiņa prioritātes ir svarīgākie nosacījumi, lai sekmētu ilgtermiņa prioritāšu sasniegšanu. Tās tiek noteiktas, izvērtējot ārējos faktorus, resursus un iespējas un ņemot vērā ilgtermiņa prioritātes, pašreizējās situācijas SVID analīzi.

Stratēģiskajai daļai ir divi pielikumi – Rīcības plāns un Investīciju plāns –, kas katram rīcības virzieniem un uzdevumam definē konkrētu pasākumu kopumu (investīciju projektus, organizatoriskos darbus, informatīvos pasākumus u.c.) pašvaldības vidēja termiņa stratēģisko uzstādījumu īstenošanai.

1. REDAKCIJA

LATVIJAS ATTĪSTĪBAS IZAICINĀJUMI

Augot iedzīvotāju pārvietošanās iespējām gan iekšzemē, gan starptautiski, mūsdienu sabiedrība kļūst arvien mobilāka un Latvijas apstākļos arī nākotnē jāreķinās, ka migrācijas plūsma būtiski ietekmēs iedzīvotāju skaita pārmaiņas. Pēdējos gados palielinās arī remigrantu skaits un jaunu ieceļojošo ārzemnieku skaits, kuri visticamāk uz dzīvi apmetīsies tautsaimniecības centrā – Rīgā un tās reģionā, un mazāk – citos attīstības centros⁸. Statistiski visvairāk iedzīvotāju Latvijā apdzīvo Rīgas un Pierīgas reģionu (attiecīgi 2018.gadā – 33,0% un 19,0%), tādēļ kritiski vērtējams iedzīvotāju skaits nākotnē pašvaldībās un pagastos ārpus Rīgas un Pierīgas reģiona. Latvijā ir vērojamas izteiktas monocentriskas attīstības tendences. Lai veicinātu policentrisku attīstību, tādējādi samazinot reģionālās atšķirības, nepieciešams nodrošināt reģionu un pašvaldību ekonomisko izaugsmi un konkurētspēju, ievērojot teritorijas un atsevišķu tās daļu raksturīgās īpatnības, salīdzinošās priekšrocības un izaugsmes potenciālu.

To lielā mērā nodrošina stabilas izvirzītās politikas prioritātes, kas vērstas uz vienlīdzīgu visas valsts sociālo un ekonomisko attīstību. Latvijas iedzīvotāju migrācija un vispārēja sabiedrības novecošana ir izraisījusi strauju darbaspējas vecuma iedzīvotāju skaita samazināšanos, tāpēc turpmākā valsts ekonomiskā izaugsme un iedzīvotāju labklājības nodrošināšana būs atkarīga no spējas kāpināt produktivitāti⁹. To iespējams sasniegt, piemēram, paaugstinot esošā darbaspēka prasmes, ieguldot pētniecībā un inovācijās un stiprinot kopējo konkurētspēju. Darbaspēka produktivitāti un sabiedrības vienlīdzību veicinātu arī tādu jautājumu risināšana kā veselības un sociālo pakalpojumu pieejamība izmaksu ziņā un mājokļu pieejamība.

Pēdējos gados Latvijas izglītības sistēmā tiek veiktas dažādas izmaiņas, piemēram, pāreja uz izglītību latviešu valodā vispārējās izglītības iestādēs, kā arī jauna kompetenču satura ieviešana ar mērķi piedāvāt kompetencēs balstītu izglītību vidusskolas līmenī, lai sagatavoti darba tirgū pieprasītu darbaspēku. Izglītības un zinātnes ministrija sadarbībā ar dažādiem izglītības nozares sadarbības partneriem izstrādājusi grozījumus Izglītības likumā un Vispārējās izglītības likumā, kurā traktē valsts izglītības standartu, mācību programmas, mācību priekšmetu programmu paraugus un palielinot izglītības iestāžu autonomiju¹⁰.

Pēc OECD secinājumiem, Latvijas darbaspēka prasmju trūkums ierobežo iedzīvotāju nodarbinātības iespējas, uzņēmumu produktivitāti un sabiedrības vienlīdzību¹¹. Lai gan pēdējo gadu laikā ir veikta ievērojama Latvijas profesionālās izglītības programmu un iestāžu modernizācija un profesionālās izglītības kompetences centru stiprināšana, turpmāk nepieciešams vairāk veicināt atbalsta (t.sk. finansiāla) pieejamību izglītojamajiem no ģimenēm ar zemiem ienākumiem, kā arī jāveicina darba vidē balstītu mācību pieejamība, ko realizācijai pietrūkst kapacitāte tieši uzņēmumu vidū. Latvijas iedzīvotāju līdzdalība pieaugušo izglītībā kopumā ir palielinājusies, taču ne to pieaugušo vidū, kam ir zems prasmju līmenis¹². Tāpēc turpmākajos gados būtu jāveicina profesionālās izglītības iestāžu attīstība arī pieaugušo izglītības pakalpojumu nodrošināšanā, vienlaikus izvēršot mērķtiecīgas informatīvās kampaņas, veicinot to pieaugušo iesaisti, kam ir zemāka izglītība un pašreizējie ienākumi.

Valsts pārvaldes atbalsta instrumenti, kas nodrošina apstākļus ikviena cilvēka zināšanu un prasmju pilnveidei un pašiniciatīvas realizēšanai, jākoncentrē uz reģioniem, jo viens no faktoriem, kas veicina pilsētu un reģionu attīstību ārpus Rīgas, ir mazie un mikrouzņēmumi. Lai uzņēmējdarbībā samazinātu riskus un šie uzņēmumi veiksmīgi darbotos, valstī ir nepieciešama stabila un prognozējama nodokļu sistēma. Latvijā tiek īstenots nodokļu reformas plāns 2018.-2021.gadam, tomēr vēl joprojām tā netiek vērtēta kā stabila, jo no paredzētā nodokļu politikas pamatnostādnes ir dažādas atkāpes. Vietējām pašvaldībām ir apgrūtināta spēja veidot ilgtermiņa atbalsta instrumentus uzņēmējdarbības attīstības veicināšanai, jo nepastāv ilgtermiņa stabils mehānisms, balstoties uz kuru pašvaldības varētu prognozēt savu ieņēmumu apmēru

⁸ Pieejams: http://www.varam.gov.lv/files/text/Petijums_1%20starpatskaite.pdf

⁹ OECD Economic Surveys, Latvia, May 2019. Pieejams: <http://www.oecd.org/economy/latvia-economic-snapshot/>

¹⁰ Pieejams: <https://www.izm.gov.lv/lv/aktualitates/3303-2018-gada-svarigakais-paveiktais-izglitibas-un-zinatnes-ministrijas-parzina-esosaja-jomas>

¹¹ OECD Economic Surveys, Latvia, May 2019. Pieejams: <http://www.oecd.org/economy/latvia-economic-snapshot/>

¹² 2019 Reform Priorities, Latvia, July 2019. Pieejams: <http://www.oecd.org/economy/latvia-economic-snapshot/>

turpmākajos gados. Par vietējo pašvaldību vajadzībām novirzāmā finansējuma apmēru katru gadu tiek pieņemti politiski lēmumi, izstrādājot nākošā gada valsts budžetu.

Piemēram, pieņemot likumu "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2021., 2022., 2023.gadam" un likumu "Par valsts budžetu 2021. gadam" pašvaldību budžetos ieskaitāmā iedzīvotāju ienākuma nodokļa daļa ir samazināta no līdzšinējiem 80% uz 75%, attiecīgi palielinot ieņēmumus valsts budžetā. Papildus negatīvu ietekmi uz pašvaldību budžetu atstās izmaiņas darbaspēka nodokļos – vispārējā nodokļu režīmā strādājošajiem no 2021.gada 1.janvāra no 1200 EUR uz 1800 EUR mēnesī tiek paaugstināts ienākumu sliekšnis, līdz kuram piemēro iedzīvotāju ienākuma nodokļa diferencēto neapliekamo minimumu. Minēto izmaiņu kopējā ietekme uz ieņēmumiem pašvaldību budžetos 2021.gadā veido ap 100 milj. EUR.

2020. gadā ir pieņemti vairāki valdības lēmumi, kas negatīvi ietekmēs pašvaldību budžetu izdevumus un apdraud to spēju realizēt likumā noteiktās funkcijas. Ņemot vērā valdības pieņemtos lēmumus, no 2021.gada ir veiktas izmaiņas sociālo pabalstu sistēmā, palielināta minimālā darba alga no 430 EUR/mēn. uz 500 EUR/mēn., kā arī palielināta pedagogu minimālā atalgojuma likme. Pašvaldību pieejamos resursus ietekmēs arī Satversmes tiesas spriedums par to, ka pašreizējais valstī noteiktais garantētā minimālā ienākuma līmenis neatbilst Satversmei, kā rezultātā pašvaldībām 2021.gadā jārēķinās ar būtisku izdevumu pieaugumu. Ventpils pilsētai tie ir aptuveni 700 tūkst.EUR papildus pašvaldības budžeta izdevumi 2021.gadā.

Pasaules ekonomikas forums 2017.-2018.gada Globālās konkurētspējas pētījumā norādīja problemātiskos faktorus uzņēmējdarbības veikšanai Latvijā – administratīvi birokrātiskais slogs, neprognozējama nodokļu sistēma un augstās nodokļu likme. Ilglaicīgi uzņēmēji Latvijā ir tikuši noslogoti ar sarežģītām, birokrātiskām administratīvajām prasībām. Šobrīd, attīstoties Latvijas digitālajai videi, ir iespējams tās atvieglot, izmantojot e-vidi, kā tas, piemēram, tiek praktizēts kaimiņvalstī Igaunijā. Arī OECD norāda uz nepieciešamību mazināt darbaspēka nodokļu plaisu attiecībā uz zemu ienākumu saņemtajiem Latvijas iedzīvotājiem, kā arī IKT izmantošanu efektīvākai nodokļu sistēmas izpildīšanai. Latvijā ir vidēji draudzīgs investīciju klimats ārvalstu investoriem (Ārvalstu investīciju piesaistes indekss 2018.gadā – 2,5 balles no 5), ko Ārvalstu investoru padomes pētījumā norāda esošie lielākie ārvalstu investīciju uzņēmumi Latvijā. Galvenie ārvalstu investoru norādītie izaicinājumi, kas kavē investīciju vides attīstīšanos Latvijā ir darbaspēka nepieejamība un kvalitāte, augstākās izglītības kvalitāte, ekonomiskie un finanšu noziegumi, valsts pārvaldes neefektivitāte, nodokļu reforma. Kā jauna negatīvā tendence tiek uzsvēta Rīga loma valsts attīstībā – citām pilsētām reģionā nav pietiekama spēja konkurēt ar Rīgu.¹³ Pētījumā tiek uzsvērts, ka ir nepieciešams veikt reģionālo reformu valstī, izveidojot jaunus atbalsta mehānismus (piemēram, mājokļa subsīdijas) jauniešiem, kuri ir motivēti dzīvot ārpus Rīgas. Saeima 2019.gada 21.marta sēdē nolēma turpināt 1998.gadā iesāktu teritoriālo reformu un līdz 2021.gadam izveidot ekonomiski attīstīties spējīgas administratīvās teritorijas ar vietējām pašvaldībām, kas spēj nodrošināt tām likumos noteikto autonomo funkciju izpildi salīdzināmā kvalitātē un pieejamībā un sniedz iedzīvotājiem kvalitatīvus pakalpojumus par samērīgām izmaksām.

2020. gadā tika publicēts OECD projekta "Mājokļu pieejamība Latvijā" ziņojums. Tajā izdarīti vairāki būtiski secinājumi, piemēram, tas, ka lielākā daļa lietošanā izmantoto mājokļu ir sliktas kvalitātes, kas ietekmē mājāsaimniecības visu ienākumu spektrā¹⁴. Lielākā daļa mājokļu ir uzbūvēti padomju laikā un nav tikuši pienācīgi uzturēti. Diemžēl nelielais īres tirgus Latvijā ir orientēts uz mājāsaimniecībām ar augstiem ienākumiem, tāpēc daudzām mājāsaimniecībām nav iespējas pārcelties uz kvalitatīvāku mājokli. Esošais atbalsts mājokļu jomā nav pieejams lielai daļai mājāsaimniecību, tāpēc veidojas tā saucamais "neatbalstītais vidusslānis", kas ir pārāk turīgs, lai saņemtu sociālo mājokli vai dzīvokļa pabalstu, bet kuru ienākumi nav pietiekoši, lai saņemtu hipotekāro kredītu. Mājokļu tirgus funkcionēšana nozīmīgi ietekmē cilvēku labklājību un valsts ekonomikas attīstību, kā arī ietekmē darbaspēka mobilitāti, tāpēc nākotnē mājokļu politikā būtu jāattīsta tādi virzieni kā visaptverošs mājokļu tehniskās kvalitātes novērtējums, papildus investīciju veikšana mājokļu atjaunošanā, kur šādi ieguldījumi ir rentabli, un jaunu mājokļu būvniecībā u.c.

¹³ Pieejams: https://www.ficil.lv/wp-content/uploads/2019/01/FICIL_%C4%80rvalstu_invest%C4%ABciju_vides_indekss_LV.pdf

¹⁴ OECD projekts: Mājokļu pieejamība Latvijā (kopsavilkums), 2020. Pieejams: <http://www.oecd.org/economy/latvia-economic-snapshot/>

Covid-19 straujā izplatība pasaulē un ieviestie pandēmijas ierobežošanas pasākumi ir nopietni ietekmējuši valstu ekonomikas attīstību. Pandēmijas izraisītā krīze ir nopietns pārbaudījums arī Latvijas sabiedrībai un valstij. Tā ir iespēja mainīt paradumus un līdzšinējo rīcību, plānot valsts attīstību un valsts budžetu skaidri noteiktu mērķu sasniegšanai vairāk resursu novirzīt produktīvākai nākotnes nozaru un ideju izaugsmei.

Līdz ar pandēmiju ierobežojošo pasākumu tika ieviešanu 2020. gada marta vidū, 2020. gada pirmajā ceturksnī Latvijas IKP samazinājās par 2,9 %. Nozaru griezumā šis samazinājums ir bijis dažāds, jo salīdzinoši vairāk ir cietušas, piemēram, transporta, tūrisma, viesmīlības un apģērbu tirdzniecības jomas. Bezdarba līmenis palielinājās no 6,3 % februārī uz 8 % aprīlī.

Tuvāko gadu makroekonomiskās prognozes ir neskaidras, tomēr jāpieņem, ka tieši iekšzemes (t.sk. valdības un pašvaldību) patēriņš būs tas, kas veicinās atkopšanos no pandēmijas izraisītās krīzes¹⁵. Sagaidāms, ka pieprasījums pēc eksporta, kā arī investīciju aktivitāte pieaugs lēni, jo tiks ievērots augsts piesardzības līmenis. Arī bezdarba līmeņa samazināšanās notiks lēni, jo paredzams, ka daudzi uzņēmumi bankrotēs, pieprasījums un darbaspēka ietilpīgas nozares, kā tūrisms, turpinās piedzīvot vien lēnu izaugsmi.

Tāpēc šobrīd valsts ilgtermiņa attīstība ir atkarīga arī no Covid-19 dēļ noteiktajiem ierobežojumiem pasaulē un Latvijā, kā arī valsts un ES atbalsta pasākumiem¹⁶. Ieguldījumi ilgtspējīgos infrastruktūras projektos un darbaspēka nodokļu samazināšana zemu ienākumu saņēmējiem var veicināt darba tirgus ātrāku atkopšanos¹⁷. Digitālo tehnoloģiju izmantošana var veicināt izvairīšanos no turpmākas Covid-19 infekcijas izplatīšanās, taču Latvijā ir salīdzinoši zems uzņēmumu īpatsvars ar mājas lapu, kā arī augstu interneta pārdošanas radītu apgrozījumu. Tāpēc digitālo prasmju un e-pārvaldības rīku nozīme pieaugs vēl straujāk nekā līdz šim un tā ir iespēja paātrināt vispārēju publiskā un privātā sektora digitālo transformāciju.

Līdz ar to, virzienam, kurā jāattīstās Latvijai, jāietver prognozējama politika, stabilitāte valsts pārvaldē, reģionu attīstība un cilvēks kā centrālais elements. Svarīgākais ir nodrošināt iespēju ikkatram Latvijā apgūt zināšanas un prasmes, kā arī nodrošināt iespēju tās pielietot uzņēmējdarbībā un darba tirgū, tā veidojot sev apkārt labvēlīgu vidi un kopēji veicinot valsts labklājības palielināšanos.

¹⁵ OECD Economic Forecast Summary Latvia (June 2020). Pieejams: <http://www.oecd.org/economy/latvia-economic-snapshot/>

¹⁶ Saeima apstiprina Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021.-2027.gadam, 02.07.2020. Pieejams: <https://www.saeima.lv/lv/aktualitates/saeimas-zinas/29066-saeima-apstiprina-latvijas-nacionalo-attistibas-planu-2021-2027-gadam>

¹⁷ OECD Economic Forecast Summary Latvia (June 2020). Pieejams: <http://www.oecd.org/economy/latvia-economic-snapshot/>

LIETOTIE SAĪSINĀJUMI

ANO – Apvienoto Nāciju Organizācija

A.K.KARIŅA VALDĪBAS DEKLARĀCIJA – Deklarācija par Artūra Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību. Pieejams: https://www.mk.gov.lv/sites/default/files/editor/kk-valdibas-deklaracija_red-gala.pdf

AP – attīstības programma

CSP – Centrālā statistikas pārvalde

CSN – Ceļu satiksmes negadījums

CSS – centralizētā siltumapgādes sistēma

CVK – Centrālā vēlēšanu komisija

ERTMS – Eiropas Dzelzceļa satiksmes un vadības sistēma

ES – Eiropas Savienība

FT – funkcionālie traucējumi

GRT – garīga rakstura traucējumi

IKT – informācijas un komunikāciju tehnoloģijas

IZM – Izglītības un zinātnes ministrija

LATVIJA 2030 – Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam

LIAA – Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra

LM – Labklājības ministrija

LVMGC – Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs

LDZ – Latvijas Dzelzceļš

MICE – darījumu un pasākumu tūrisms

MVU – mazie un vidējie uzņēmumi

NAP 2027 – Nacionālais attīstības plāns 2027

NĪN – nekustamā īpašuma nodoklis

NMPD – Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests

NVA – Nodarbinātības valsts aģentūra

NVO – nevalstiskās organizācijas

OECD – Organisation for Economic Co-operation and Development (Ekonomiskās Sadarbības un Attīstības organizācija)

SPKC – Slimību profilakses un kontroles centrs

SPRK – Sabiedrisko pakalpojumu regulēšana komisija

SOPA – Ventspils pašvaldības sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu administrēšana lietojumprogramma

TEN-T – Transeiropas transporta tīkls

VATP – nodibinājums «Ventspils Augsto tehnoloģiju parks»

VBP – Ventspils brīvostas pārvalde

VDC – Ventspils Digitālais centrs

VEA – Ventspils Augstskola

VENTSPILS TIC – Ventspils tūrisma informācijas centrs

VENTSPILS AP2020 – Ventspils pilsētas attīstības programma 2014.-2020. gadam

VENTSPILS AP2027 – Ventspils pilsētas attīstības programma 2021.-2027. gadam

VLK – Pašvaldības SIA «Ventspils labiekārtošanas kombināts»

VNĪ – Pašvaldības SIA «Ventspils nekustamie īpašumi»

VPD – Ventspils pilsētas Dome

VSRC – Ventspils Augstskolas Inženierzinātņu Institūts “Ventspils Starptautiskais Radioastronomijas Centrs”

VT – Ventspils Tehnikums

VTP – vidēja termiņa prioritāte

1. PILSĒTAS PAMATDATI UN STATUSS VALSTĪ

2019. gadā tika izstrādāts visaptverošs Ventspils AP2020 izvērtējums un pilsētas SVID analīze, kuras rezultāti veido pamatu Ventspils AP2027. SVID analīzes sākotnējos posmos tika veiktas šādas darbības:

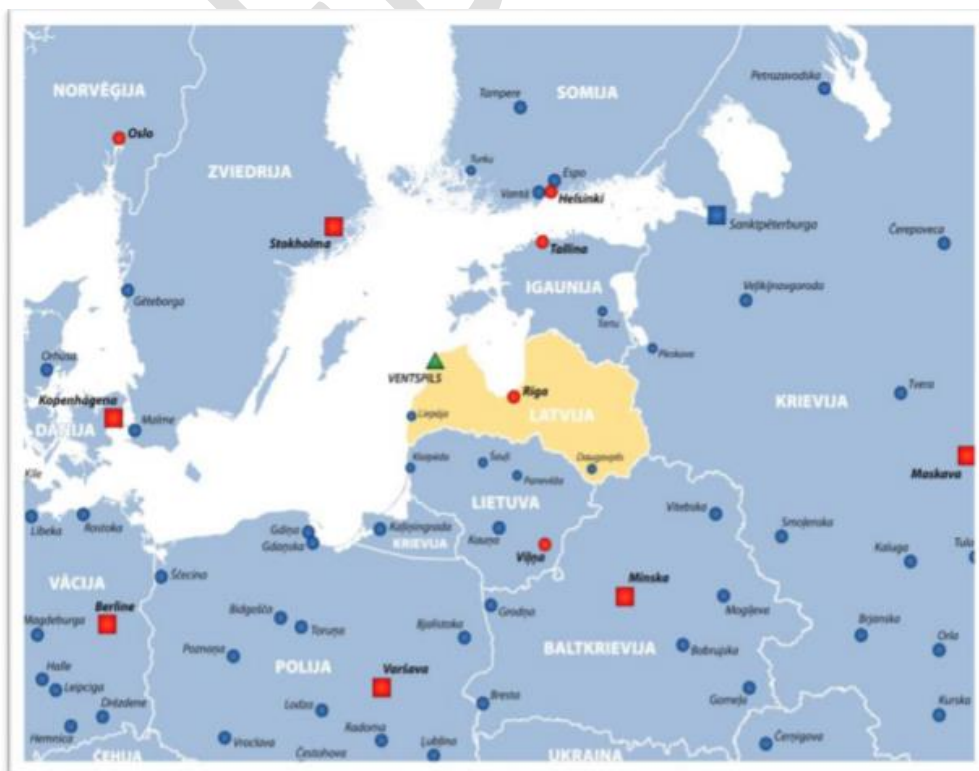
- Globāla, Eiropas, nacionāla un vietēja līmeņa plānošanas dokumentu analīze;
- Salīdzinošā pilsētu analīze, salīdzinot Ventpili ar 3 Skandināvijas pilsētām (Pori Somijā, Kārskrūna Zviedrijā, Frederikshavna Dānijā);
- Statistikas datu apkopošana un analīze (CSP, Lursoft, SPKC, CVK, SPRK, LVGMC, Eurostat u.c.);
- Ventspils pilsētas pašvaldības iestāžu un kapitālsabiedrību aptauja un intervēšana;
- SVID rezultātu apspriešana tematiskajās darba grupās “Ekonomika”, “Sabiedrība”, “Pilsētvide”;
- SVID dokumenta izskatīšana, ņemot vērā Domes vadības, nodaļu, pašvaldības iestāžu un kapitālsabiedrību, kā arī Vadības grupas komentārus un priekšlikumus.

Ņemot vērā valstī noritošos politiskos procesus un globāli izsludināto pandēmiju, SVID analīzes noslēdzošie precizējumi tika veikti pēc administratīvi teritoriālās reformas likuma pieņemšanas un ārkārtējās situācijas atcelšanas Latvijā. Šajā nodaļā apkopoti SVID analīzes galvenie secinājumi un izaicinājumi attiecībā uz Ventspils pilsētas attīstību nākamo 7 gadu periodā.

TERITORIJA

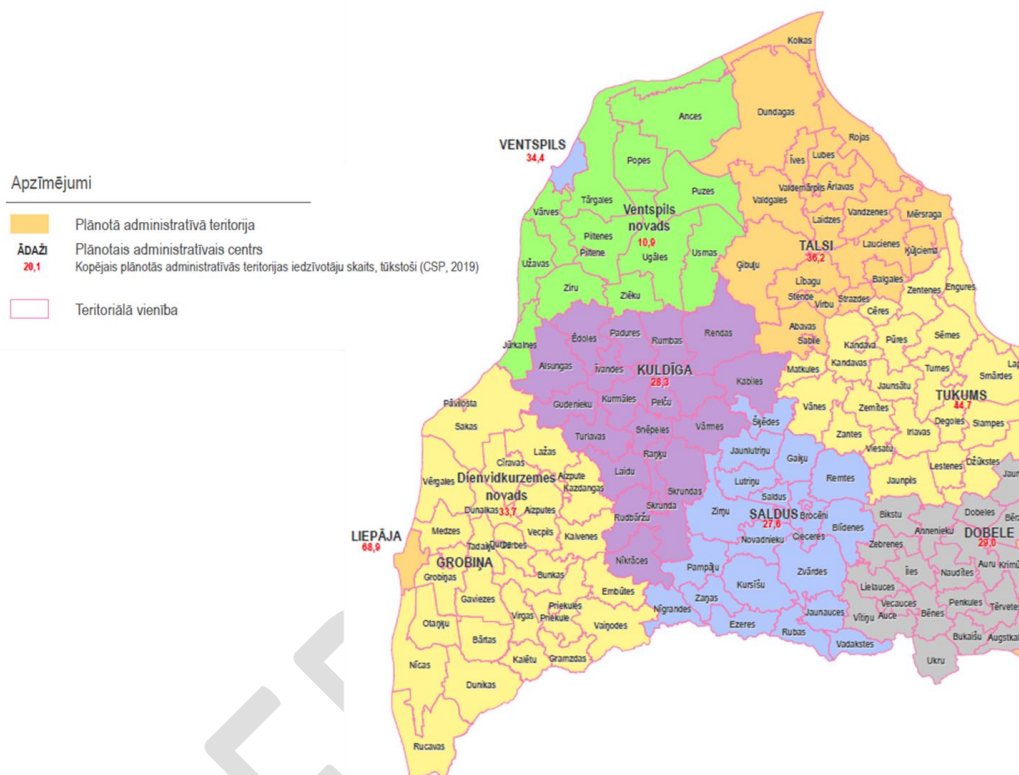
Ventspils pilsēta atrodas Latvijas rietumu daļā Baltijas jūras krastā pie Ventas upes ietekas jūrā, 189 km attālumā no galvaspilsētas Rīgas (Attēls 1). Pilsētas teritorijas platība ir 58 km², pēc teritorijas tā ir sestā lielākā pilsēta Latvijā. Ventspils teritorijas galvenā priekšrocība ir atrašanās ģeogrāfiski nozīmīgā vietā, kur iespējams attīstīt multimodālu transporta mezglu, kas savieno jūras, dzelzceļa un autoceļu transportu. Tas paver plašas iespējas vietējiem un ārvalstu uzņēmējiem, it īpaši transporta un apstrādes rūpniecības nozarēs.

ATTĒLS 1. VENTSPILS ATRAŠANĀS VIETA BALTIJAS JŪRAS ZIEMEĻU DAĻĀ (AVOTS: VENTSPILS ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2014.2030. GADAM)

Ventspils pilsētas teritoriju no vienas puses apskalo jūra, bet no otras – ieskauj Ventspils novada teritorija (Attēls 2), kur 2,47 tūkst. km² platībā dzīvo 11,6 tūkstoši iedzīvotāju¹⁸. Ventspils novads ir viena no retāk apdzīvotajām teritorijām Latvijā.

ATTĒLS 2. VENTSPILS PILSĒTA UN LATVIJAS RIETUMU DAĻAS ADMINISTRATĪVO TERITORIĀLAIS IEDALĪJUMS NO 01.07.2021. (AVOTS: VARAM)

IEDZĪVOTĀJI

Deklarēto iedzīvotāju skaits Ventspilī 2019. gada sākumā bija 38 059¹⁹. Pēc iedzīvotāju skaita Ventspils ir sestā lielākā pilsēta Latvijā. Lai gan Ventspilī nodarbinātības un atalgojuma iespējas ir augstākas nekā vidēji Latvijā, iedzīvotāju skaitam pēdējos gados, tāpat kā citur Latvijā, ir tendence samazināties. Tas galvenokārt notiek migrācijas ietekmē, kā arī mirušo skaitam pārsniedzot dzimušo skaitu. Šie procesi veicina arī iedzīvotāju novecošanos, kas mazina ilgtermiņa iespējas nodrošināt izglītības, veselības aprūpes u.c. speciālistu nomaiņu un nākotnē radīs arvien lielāku slogu sociālajiem un veselības aprūpes pakalpojumiem.

2018. gada Ventspils pilsētas iedzīvotāju aptaujas rezultāti liecina, ka pilsētas iedzīvotāji, kas apsver domu pārcelties uz dzīvi citur, to saista ar labāk atalgotu darbu un dzīves kvalitātes uzlabošanu. Samērā retāk tika minēti iemesli – labāka dzīve bērniem, ģimenes apstākļi, dzīvei Ventspilī vispār nav perspektīvas, lai atrastu darbu u.c. Šādi apgalvojumi liecina, ka Ventspils pilsētas pašvaldībai iedzīvotāju saglabāšanai primāri jāveicina iedzīvotāju prasmju un interešu savstarpējā atbilstība, lai palīdzētu viņiem atrast labi atalgotu darbu, un, sadarbojoties ar iedzīvotājiem, jāidentificē, kuri dzīves kvalitātes aspekti pilsētā ir jāuzlabo.

Ventspils pilsētas pašvaldība katru gadu organizē iedzīvotāju aptaujas, kas ļauj detalizēti noskaidrot viņu viedokli par pilsētu un pašvaldību. Tajās sniegts augsts vērtējums par pašvaldības darbību kopumā, transporta infrastruktūru, ūdenssaimniecības attīstību, atkritumu apsaimniekošanu u.c. tēmām. Pēdējo gadu laikā iedzīvotāju viedoklis ir pasliktinājies par uzņēmējdarbības veicināšanu un iespējām un daudzdzīvokļu māju labiekārtojumu, savukārt arvien mazāk iedzīvotāju pauž savu viedokli par mūžizglītības

¹⁸ Latvijas iedzīvotāju skaits pašvaldībās, Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, 01.01.2020. Pieejams: https://www.pmlp.gov.lv/lv/assets/ISPV_Pasvaldibas_iedzivotaju_skaitis_2020.pdf

¹⁹ Turpat

iespējām, siltumapgādi u.c. tēmām, kas var liecināt par nepieciešamību uzlabot informācijas pieejamību un kvalitāti šajās jomās.

IZGLĪTĪBA

2019./ 2020. mācību gadā Ventspilī darbojās 9 pirmsskolas izglītības iestādes, 9 vispārizglītojošās dienas skolas (1 valsts ģimnāzija, 4 vidusskolas, 3 pamatskolas un 1 sākumskola), 4 profesionālās izglītības/ ievirzes skolas (Ventspils Tehnikums (turpmāk – VT), Ventspils Mūzikas vidusskola, Ventspils Mākslas skola un Ventspils Sporta skola “Spars”). Interesu izglītības nodarbības notiek gan vispārizglītojošajās skolās, gan Ventspils Mākslas skolā, Ventspils Mūzikas vidusskolā, Ventspils Digitālajā centrā (turpmāk – VDC), Sporta skolā “Spars”, Ventspils Jaunrades namā un Ventspils Augstskolā (turpmāk – VeA).

Augstāko izglītību var iegūt VeA, kuru 1997. gadā izveidoja Ventspils pilsētas pašvaldība. Augstskolas dibināšanas mērķis ir nodrošināt ventpilniekiem un visas Latvijas iedzīvotājiem augstākās izglītības pieejamību tuvu dzīvesvietai. Pieaugušo izglītības piedāvājumu nodrošina VeA Mūžizglītības centrs, VDC un VT.

Ventspilī ir pieejams plašs izglītības iespēju klāsts, kas veicina uzņēmējdarbībai nepieciešamo cilvēkresursu sagatavošanu (piemēram, datorprasmju apguve). Izglītības institūciju infrastruktūra ir moderna un piemērota daudzveidīgu programmu īstenošanai visos izglītības veidos. Izglītības pārvaldē un iestādēs strādā profesionāls personāls, kas koordinē gan pieredzes pārneses pasākumus, gan jauna mācību satura ieviešanu Ventspils izglītības iestādēs. Tuvāko gadu laikā lielākie izaicinājumi izglītības nozarē ir saistīti ar izglītojamo prasmju nodrošināšanu atbilstoši arvien mainīgajām uzņēmumu vajadzībām, jo tiem pieejamie cilvēkresursi joprojām nav pietiekami. Ņemot vērā izglītības nozares personāla novecošanās tendenci, būs jāmeklē risinājumi jaunu pedagogu piesaistei un/ vai jaunu prasmju apguves veidu izstrādē, kā tālmācība.

UZŅĒMĒJDARBĪBA

Brīvostas teritorijas speciālā ekonomiskā zonā ir veicinājusi Ventspils kļūšanu par nacionāla mēroga rūpniecības centru. Apstrādes rūpniecība 2012.-2017. gadā ir augusi gan strādājošo skaita ziņā (+37 %), gan rūpniecības izlaides apjomā (+36 %). 87 % no Ventspilī saražotās apstrādes rūpniecības produkcijas tiek eksportēti, liecinot par to, ka jau šobrīd Ventspils uzņēmumi spēj konkurēt globālajā tirgū. 2017. gadā katrs desmitais (11,4 %) Ventspilī nodarbinātais strādāja apstrādes rūpniecībā, kas norāda uz nozares svarīgumu pilsētas kopējai attīstībai.

Saeima 2019. gada 12. decembrī steidzamības kārtā divos lasījumos pieņēma grozījumus Likumā par ostām, paredzot izmaiņas Ventspils brīvostas pārvaldē. Pēc grozījumu stāšanās spēkā Ventspils pilsēta zaudējusi savu pārstāvniecību Ventspils brīvostas valdē. Kopš 2019.gada 12.decembra Ventspils brīvostas pārvalde ir Ministru kabineta pārraudzībā esošs publisko tiesību subjekts. Nākotnē paredzēts, ka ostas pārvaldes funkcijas, uzdevumi un pienākumi Ventspils ostā veiks 2019. gada 27. decembrī Uzņēmumu reģistrā reģistrēta valstij piederošā kapitālsabiedrība - AS “Ventas osta”. Pēdējo trīs gadu laikā (no 2017. līdz 2019. gadam) kravu apgrozījums Ventspils brīvēstā bija stabils (20 milj. gadā), bet pēc Ventspils ostas pārņemšanas valsts pārvaldībā no 2020. gada janvāra ir novērojams straujāks kravu apjoma kritums (2020. gada pirmajos astoņos mēnešos – 41 %), kas ievērojami ietekmējis arī iedzīvotāju bezdarbu.

Saskaņā ar Nodarbinātības valsts aģentūras datiem uz 2020. gada 7. septembri Ventspils pilsētā bija 1 252 reģistrētie bezdarbnieki, kas ir 6,2 % no ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem²⁰. Vairāku gadu garumā visā Latvijā bija vērojama bezdarba samazināšanās tendence un šis rādītājs Ventspilī bija labāks nekā vidēji Latvijā (5,0 %). Atbilstoši Ekonomikas ministrijas prognozēm, sagaidāms, ka darba tirgus atgriezīsies iepriekšējā līmenī ap 2022.-2023. gadu²¹.

Ventspils ekonomiku kopumā raksturo augstāks attīstības līmenis, nekā vidēji Latvijā. To apliecina zemāks bezdarba līmenis un augstāka vidējā bruto darba samaksa. Ventspilī ir radīti labvēlīgi apstākļi uzņēmējdarbības attīstībai, ko veicina gan Ventspils brīvostas teritorija, gan aktīva pašvaldības darbība.

²⁰ Domas Ekonomikas nodaļas aprēķins, ņemot vērā NVA apkopoto informāciju

²¹ Sagatavotas Latvijas darba tirgus prognozes līdz 2040. gadam, Latvijas Vēstnesis, 25.06.2020., pieejams: <https://lvportals.lv/dienaskartiba/317518-sagatavotas-latvijas-darba-tirgus-prognozes-lidz-2040-gadam-2020>

Ventspils uzņēmējdarbības videi raksturīgas gan daudzveidīgas izglītības iespējas, kas sagatavo uzņēmēju vajadzībām atbilstošu darbaspēku, gan daudzveidīgs uzņēmējdarbības atbalsts inkubatora, atbalsta centra u.c. institūciju formā.

Dome, 2014.gada 21.novembrī apstiprinot Ventspils IKT nozares attīstības stratēģiju un rīcības plānu 2014.-2020.gadam, izvirzīja virsmērķi – Ventspils ir Eiropas līmeņa viedo tehnoloģiju centrs. Lai veicinātu IKT nozares attīstību Ventspilī, 2013.gada 29.maijā tika parakstīts sadarbības memorands starp pašvaldību, izglītības institūcijām, vietējiem un starptautiskajiem lielākajiem IKT nozares uzņēmumiem. Līdz šim vērojama šīs nozares mērķtiecīga attīstība pilsētā, tāpēc tai noteikti ir perspektīvas tālākai attīstībai. Ventspils pilsētā no 2014.-2017. gadam IKT uzņēmumu skaits un apgrozījums ir pieaudzis par 50 %, bet nodarbināto skaits par 133 %. IKT nozari Latvijā raksturo izteikta orientācija uz produktu un pakalpojumu ar augstu pievienoto vērtību radīšanu. Viens no veiksmīgas attīstības faktoriem IKT nozarē Latvijā ir IKT nozares un zinātnisko institūciju sadarbība zināšanu, produktu un pakalpojumu kopradei.

Kā nozīmīgāko kavēkli turpmākai uzņēmējdarbības attīstībai, Ventspils uzņēmēji min darbaspēka trūkumu gan darbinieku skaita, gan to prasmju ziņā. Lai gan līdz šim šajā jomā ir izdarīts ļoti daudz, nepieciešama arvien ciešāka sadarbība starp nodarbinātajiem, uzņēmējiem, izglītības iestādēm un pašvaldību, lai saskaņotu to intereses. Darbaspēka pieejamību negatīvi ietekmē arī nepietiekams dzīvojamais fonds, kas kavē potenciālo iedzīvotāju un darbinieku vēlmi pārcelties uz Ventspili. Transporta nozari pašlaik ietekmē tādi faktori, kā neskaidrība par Ventspils ostas nākotni, kas kavē jaunu investoru ienākšanu pilsētā, kā arī aktīva konkurence Baltijas jūras reģionā, jo, piemēram, Krievija arvien aktīvāk plāno kravu pārvadājumus tā, lai tie tiktu pārnesti uz šīs valsts ostām.

DZĪVOJAMĀIS FONDS

Līdz šim Ventspilī ir veikti nozīmīgi uzlabojumu esošā dzīvojamā fonda attīstībā – kopš 2011. gada ēku renovācijas rezultātā gandrīz par pusi (48 %) samazināts siltumenerģijas patēriņš, vairākās daudzdzīvokļu mājās ieviesti viedie ūdensskaitītāji, modernizējot ūdens uzskaites procesu.

Ventspils iedzīvotājiem un iebraucējiem ir sarežģīti atrast mājokli ilgtermiņā. Pilsētā šobrīd pieejamas padomju laikā celtas daudzdzīvokļu ēkas, daļa no kurām ir sliktā tehniskā stāvoklī. Valsts monocentriskā attīstības tendence ierobežo dzīvojamā fonda attīstību reģionos, jo investoriem ir zema interese ieguldīt nekustamajos īpašumos. Ēkas, kas ir piemērotas izīrēšanai, bieži tiek izīrētas īstermiņā, lai piemērotos tūristu pieprasījumam vasaras sezonā. Jaunu mājokļu pieejamība negatīvi ietekmē iespējas piesaistīt speciālistus, darbaspēku un jauniešus, kas ir svarīgs pilsētas attīstības priekšnosacījums.

Lai veicinātu īres dzīvojamo māju attīstību, Dome 2020.gada 3.aprīlī apstiprināja Īres dzīvojamo māju Ventspilī jaunbūvju projektu līdzfinansēšanas konkursa nolikumu.

INŽENIERKOMUNIKĀCIJAS

Ventspils ir nacionālās un starptautiskās nozīmes transporta, uzņēmējdarbības, izglītības un kultūras centrs, tāpēc tajā pieejamajai inženierkomunikāciju infrastruktūrai ir jātiek uzturētai augstā līmenī.

Pašvaldības līmenī ar attiecīgajiem jautājumiem strādā Komunālā pārvalde, kas saimniecisko darbību ar mērķi uzturēt, remontēt un būvēt Ventspils pilsētas pašvaldībai piederošo Ventspils pilsētas infrastruktūru (ielas, parki, laukumi, skvēri, iekšpagalmi, pludmales, ēkas u.c.). Centralizēto ūdenssaimniecību pilsētā nodrošina pašvaldības SIA “ŪDEKA”, centralizēto siltumapgādi pilsētā nodrošina pašvaldības SIA “Ventspils siltums”, ielu uzturēšanas, rekonstrukcijas un izbūves, atkritumu savākšanas un šķirošanas darbus u.c. veic pašvaldības SIA “Ventspils labiekārtošanas kombināts”.

ANO un ES prioritātes ietver enerģijas pieejamības veicināšanu par saprātīgām cenām un augstu atjaunojamo energoresursu īpatsvaru no kopējā CSS kurināmā apjoma, kas Ventspilī jau ir veiksmīgi tiek nodrošināts. Ventspils pilsētā kopš 2003.gada ir veikti būtiski ieguldījumi ūdenssaimniecības infrastruktūras atjaunošanā un attīstībā, ir sasniegti augsti rādītāji centralizētu ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamībai (98,5% apmērā no iedzīvotāju skaita), tomēr daļa iedzīvotāju joprojām neizmanto šos pakalpojumus nepietiekamu finanšu resursu dēļ tīklu pievadu izbūvei līdz savam īpašumam.

ledzīvotāju vērtējums par Domes darbu ūdensapgādes un kanalizācijas jomā pilsētas teritorijā ir lielāks par 90%, ir samazināti ūdens zudumi, un palielināts kanalizācijas tīklu garums, tomēr aptuveni 10 % pilsētas ūdenssaimniecības tīklu ir novecojuši.

Visaptverošas energoefektivitātes rīcības virziens nozīmē enerģijas taupīšanas pasākumu kopumu, kas ietver gan pielietotās tehnoloģijas, gan enerģijas patērētāju ieradumu un uzvedības kopumu. 2013.-2019. gadā Ventspilī ir izdevies ievērojami uzlabot energoefektivitāti, uz ko norāda ne vien īpatnējā siltumenerģijas patēriņa samazināšanās, bet arī siltuma ražošanas efektivitātes uzlabošanās un siltuma zudumu samazinājums. Energoefektivitātes paaugstināšanas rezultāti sasniegti pateicoties aktīvām darbībām, kā ēku atjaunošana, tai skaitā siltināšana, daudzdzīvokļu ēku energoefektivitātes uzlabošana, ielu apgaismojuma nomaiņa uz LED apgaismojumu. Taču joprojām Ventspilī ir ēkas ar zemu energoefektivitāti un zemo siltumapgādes tarifu dēļ investīcijas energoefektivitātes paaugstināšanai ne vienmēr ir ekonomiski izdevīgas māju īpašniekiem.

SASNIEDZAMĪBA

Ventspils pilsētai ir raksturīga daudzveidīga transporta infrastruktūra – jūras satiksme, dzelzceļš, ceļu satiksme un arī aviosatiksme.

Ventspils brīvosta ir viens no Latvijas transporta un loģistikas nozares struktūras galvenajiem elementiem. Ventspils osta ir otrā lielākā osta Latvijā un trešā lielākā osta Baltijā, kā arī viens no nozīmīgākajiem tranzīta koridoriem, Eiropas TEN-T transporta pamattīkla osta, kas vēsturiski pamatā apkalpo Krievijas, Baltkrievijas un citu NVS valstu eksportu. Ventspils osta kalpo par svarīgu Latvijas ražojošā sektora eksporta koridoru uz Skandināviju. Tā tiek regulāri modernizēta, tomēr ārējo un iekšējo ekonomisko un politisko faktoru rezultātā kravu skaits ir samazinājies. Viens no risinājumiem kravu apgrozījuma saglabāšanai vai palielināšanai ir jaunu kravu pārvadājumu līniju atvēršana. Pretēja tendence novērojama prāmju satiksmē, kur pārvadāto pasažieru skaits ir strauji pieaudzis. Šī iemesla dēļ iespējams apsvērt jaunu līniju atvēršanu arī pasažieru pārvadājumiem.

MK 2019. gada decembrī pieņēma lēmumu izveidot AS “Ventas osta”, kas ar laiku pārņemtu Ventspils brīvostas pārvaldes funkcijas. Lēmuma rezultātā ostas pārvaldē vairs nedarbosies Ventspils pilsētas pašvaldības pārstāvji, līdz ar to pašvaldībai nākas mainīt savu pozīciju attiecībā uz ar brīvostas darbību saistītajiem pasākumiem no aktīvas iesaistes uz sadarbību. Ventspils ostas pārņemšana valsts pārvaldē saskan ar Valdības rīcības plānu “Deklarācija par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai”, kas paredz palielināt valsts ietekmi lēmumu pieņemšanā ostu pārvaldēs un mainīt ostu pārvaldības modeli, tai skaitā pārveidojot tās par valsts kapitālsabiedrībām.

Dzelzceļa transports šobrīd ir aktuāls uzņēmumiem, kas šo infrastruktūru izmanto tranzītam un ar to saistītajiem pakalpojumiem. Esošā dzelzceļa jauda Rīgas virzienā ir apmierinoša. Valsts a/s “Latvijas dzelzceļš” 2020. gada martā pieņēma lēmumu pārtraukt plānošanas stadijā esošo dzelzceļa līniju Daugavpils–Krustpils, Rēzekne–Krustpils un Krustpils–Rīga elektrifikāciju. Projekta neīstenošanas dēļ tiks samazināta Ventspils ostas konkurētspēja.

Ventspils ir daļa Eiropas nozīmes autoceļa (E22) Austrumu-Rietumu virziena koridorā, savukārt Rietumeiropas un Centrāleiropas virzienā tā ir savienota ar Liepāju. Šobrīd, lai nokļūtu no Lidostas “Rīga” līdz Ventspils pilsētai, ceļā vidēji jāpavada 2h10min, kas tūristiem varētu šķist pietiekami ilgi, kā arī neērti savienojuma ziņā. Lai veicinātu Ventspils pilsētas kā nacionālas nozīmes centra sasniedzamību, jāapsver iespējamie veidi, kā nodrošināt ātrāku un ērtāku nokļūšanu uz to.

Ventspils lidosta nav sertificēta pasažieru un kravu pārvadājumiem un atbilstoši ieguldījumi bez papildu finansējuma šobrīd nav ekonomiski pamatoti. Papildus finansējuma pieejamības gadījumā kā prioritāte nosakāma lidlauka sertificēšana neregulāriem gaisa pārvadājumiem (komerciāliem gaisa pārvadājumiem). Bez papildus finansējuma lidosta turpinās veikt vispārējās aviācijas lidojumus un speciālos aviācijas darbus.

PUBLISKĀ ĀRTELPA

Pašvaldības funkciju gādāt par savas administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību Ventspils pilsētā veic pašvaldības iestāde “Komunālā pārvalde” un pašvaldības SIA “Ventspils labiekārtošanas

kombināts". Ventspils pilsēta ir labiekārtota atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām un sniedz iespēju ātri un ērti piekļūt dažādiem pakalpojumiem un atpūtas elementiem. Iedzīvotāji kopumā ir apmierināti ar pašvaldības darbībām, kas veiktas pilsētvides un iedzīvotāju atpūtas iespēju uzlabošanai. Kritiskāk ventspilnieki vērtē daudzdzīvokļu māju pagalmus.

Atkritumu apsaimniekošanas jomā Ventspils pilsētā jau šobrīd ir ņemti vērā gan nacionālā, gan Eiropas līmeņa mērķi, kas būs aktuāli nākamajā plānošanas periodā. Tomēr svarīgi sasniegt vēl labākus rezultātus, samazinot noglabāto atkritumu daudzumu un pēc iespējas palielinot reģenerēto vai pārstrādāto atkritumu apjomu.

Ventspils pilsētas pašvaldībai ir vairāku desmitu gadu veiksmīga pieredze vides politikas īstenošanā, izstrādājot un īstenojot vides politikas plānu un rīcības programmu, un to ievērojot. Atbildīgā pašvaldības struktūrvienība šajā jautājumā ir Vides uzraudzības nodaļa. Ventspilī, izvērtējot jebkuru uzņēmumu darbību, ēku celtniecību u.c. attīstības projektus, tiek izvērtēts kā tas atstāj ietekmi uz bioloģisko daudzveidību un vidi kopumā.

KULTŪRA

Pilsētas kultūras infrastruktūru veido starptautiskā mērogā atzīts objekts - koncertzāle "Latvija" un Ventspils Mūzikas vidusskola, bibliotēkas, muzeji, kultūras centrs, teātra nams "Jūras vārti", Starptautiskā rakstnieku un tulkotāju māja, kino, kā arī kultūrizglītības iestādes. Kultūras pasākumu norises vietas nav saistītas tikai ar konkrētām kultūras institūciju ēkām, bet tie tiek rīkoti daudzviet pilsētā – arī sporta zālēs, parkos, ielās u.c. Pašvaldības galvenie kultūras dzīves veidotāji un virzītāji ir Kultūras centrs, Ventspils muzejs, Ventspils bibliotēka un SIA "Kurzemes filharmonija", taču pilsētā darbojas arī nevalstiskās organizācijas (t.sk. mazākumtautību), kuras sniedz ieguldījumu kultūras dzīves dažādošanā un ir aktīvi kultūras patērētāji.

Ventspils pilsētai ir raksturīgs plašs kultūras pasākumu piedāvājums ar dažādiem žanriem un mērķauditorijām (t.sk. nacionālajām minoritātēm). Tiek nodrošināts arī plašs profesionālās mākslas pieejamības nodrošinājums, ko vēl vairāk veicina 2019. gadā atklātās koncertzāles "Latvija" darbība. Koncertzāles "Latvija" Lielajā zālē atrodas divi pasaules līmeņa, unikāli mūzikas instrumenti – manuālās akustiskās koncerttēģeles un šobrīd pasaulē lielākās vertikālās koncertklavieres.

Koncertzāle "Latvija" un Ventspils Mūzikas vidusskola saņēmusi goda atzinību starptautiska mēroga dizaina konkursā World Design Awards 2020.

Tajā pašā laikā pašlaik netiek iegūta atgriezeniskā saite no iedzīvotājiem par to, vai esošie kultūras pasākumi veicina viņu piederības sajūtu, kā arī trūkst radošo industriju platformas, kas varētu apvienot un koordinēt vietējo kultūras un mākslas darbinieku darbību.

SPORTS UN AKTĪVĀ ATPŪTA

Ventspils pilsētas sporta infrastruktūru veido dažādas sporta halles, sporta nams "Centrs", stadioni, t.sk. Ventspils pilsētas pludmales volejbola stadions, divi 3x3 basketbola laukumi, peldbaseini, Piedzīvojumu parks ar dažādām brīvdabas sporta veidu trasēm un laukumiem, slēpošanas kalns. Pie sporta infrastruktūras savā ziņā var pieskaitīt arī skolu sporta zāles un sporta laukumus, sakoptās takas parkos, pa kurām var skriet, soļot, nūjot, pilsētas parkos izvietotos trenažierus, kā arī pilsētas pludmali.

Sporta jomā Ventspilī darbojas trīs institūcijas – pašvaldības iestāde "Sporta pārvalde", SIA "Olimpiskais centrs "Ventspils"" un pašvaldības iestādes "Ventspils pilsētas Izglītības pārvalde" struktūrvienība "Sporta skola "Spars"". SIA "Olimpiskais centrs "Ventspils"" ir viens no lielākajiem sporta kompleksi Latvijā, kas nodarbojas ar olimpiskās kustības popularizēšanu, augstu profesionālā sporta sasniegumu un masu sporta attīstības veicināšanu. Tā pārvaldībā ir basketbola un ledus halles, stadions, ūdens piedzīvojumu parks, sporta halle „Pārventa”, futbola stadions, sporta nams „Centrs”, skeitparks, „Pludmales akvaparks”, airēšanas bāze un Piedzīvojumu parks ar slēpošanas kalnu. Sporta pārvaldes darbības galvenie uzdevumi ir veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu un sportu, sekmēt sporta organizāciju, t.sk. sporta klubu veidošanos un darbību, sevišķu vērību veltot bērnu un jauniešu sporta aktivitāšu nodrošināšanai, koordinēt sporta pasākumus Ventspils pilsētā, organizēt tautas sporta pasākumus iedzīvotājiem, veicināt sporta

popularizēšanu plašsaziņas līdzekļos u.c. Sporta pārvalde sadarbojas ar sabiedriskajām un sporta organizācijām, sporta klubiem, koordinējot un kontrolējot tiem piešķirto līdzekļu mērķtiecīgu izlietojumu.

Ventspils pilsētā visa vecuma iedzīvotājiem tiek nodrošinātas un attīstītas dažādas sporta aktivitāšu iespējas, kā arī pilnveidoti āra trenažieru laukumi un velo infrastruktūra. Sporta skolas un sporta kluba apmeklējumu skaits norāda uz stabilu bērnu un jauniešu iesaisti sporta aktivitātēs. Turklāt, pateicoties dažādām pašvaldības atbalsta programmām, sporta iespējas ir nodrošinātas arī senioriem un personām ar kustību traucējumiem. Ventspils pilsētas pašvaldība ir iekļauta veselīgo pilsētu/ pašvaldību tīklā, kas koncentrējas uz veselības iekļaušanu politisko un sociālo jautājumu darba kārtībā, kā arī sabiedrības veselības stiprināšanu vietējā līmenī.

Sports ir nozare, kurā Ventspils pašvaldība ievērojami izceļas starp citām pašvaldībām – gan ar plašo iespēju piedāvājumu, gan ar augsto kvalitāti, gan arī ar sporta komandām un sportistu popularitāti un sasniegumiem. Pilsētā dominējošie sporta veidi ir basketbols, futbols, vieglatlētika.

VESELĪBAS APRŪPE

Veselības aprūpes pakalpojumus Ventspilī, galvenokārt, nodrošina SIA “Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca” (stacionārā aprūpe) un pašvaldības SIA “Ventspils poliklīnika” (ambulatorā aprūpe). Iedzīvotājiem papildus slimnīcas pakalpojumiem pieejami arī vairāki veselības aprūpes pakalpojumi: ģimenes ārstu prakses, zobārstniecības prakses, aptiekas un privātās ārstu prakses un ārstniecības iestādes.

Neskatoties uz ikgadējiem ieguldījumiem gan slimnīcas, gan poliklīnikas infrastruktūras un darbības uzlabošanā, samazinājies to iedzīvotāju īpatsvars, kuri atzinīgi vērtē šo institūciju uzturēšanu un veselības aprūpes kvalitāti. Viens no kvalitāti ietekmējošiem faktoriem ir speciālistu trūkums, bet iedzīvotāju viedokli ietekmē arī, piemēram, garās rindas uzņemšanas nodaļā un pie speciālistiem, kas veidojas nepietiekama valsts finansējuma dēļ. Neskatoties uz šiem apstākļiem, Ventspils pilsētas veselības aprūpes iestādes pēdējo gadu laikā ir uzlabojušas veselības aprūpes rādītājus un veikušas ieguldījumus konkrētu pakalpojumu uzlabošanai, ko iespējams novērtēt tikai ārstēšanās laikā.

SOCIĀLĀ APRŪPE UN PALĪDZĪBA

Ventspils pilsētas domes Sociālais dienests nodrošina likumos paredzēto sociālo palīdzību, ilgstošās sociālās aprūpes, sociālās rehabilitācijas un citus sociālos pakalpojumus, bet daļu sociālo pakalpojumu sniegšanu dažādām iedzīvotāju grupām deleģē nevalstiskajām organizācijām un citiem sociālajiem partneriem. Sociālā dienesta struktūrā ietilpst Sociālās aprūpes nams “Selga”, Sociālā dienesta Pārventas filiāle, Sociālo pakalpojumu nodaļa, Atbalsta nodaļa ģimenēm ar bērniem, Sociālās palīdzības nodaļa. Pašvaldībā tiek īstenots Kurzemes plānošanas reģiona deinstitucionalizācijas plāns 2017.-2020. gadam.

Latvijas NAP2027 prioritārais mērķis ir tautas ataudze un dzīvildze, tādēļ nepieciešams prioritāri attīstīt sociālo pakalpojumu kopumu katra cilvēka vajadzībām. Latvijā, t.sk. Ventspilī, tuvāko 5-7 gadu laikā ievērojami pieaugs iedzīvotāju skaits pensijas vecumā. Rezultātā tas var izraisīt pieprasījuma pieaugumu pēc sociālajiem pakalpojumiem.

TŪRISMS

Mērķtiecīgas pašvaldības darbības rezultātā Ventspils ir izveidojusies par iecienītu tūrisma maršrutu galamērķi, apskates objektu, atpūtas un brīvā laika pavadīšanas vietu Latvijas un ārvalstu tūristiem. Ventspils piedāvātās brīvā laika pavadīšanas un izzīņas iespējas, rīkotie pasākumi mudina pilsētas viesus atgriezties Ventspilī vēl un vēl. Laikā no 2014.-2017. gadam, pilsētas apmeklētāju skaits ir pieaudzis par 9 % un pārsniedzis 110 tūkstošus. Pieaudzis arī vidējais apmeklējuma ilgums, 2017. gadā gandrīz sasniedzot 3 dienas.

PĀRVALDE

Dome 2019. gadā ierindojās pirmajā vietā starp visām pašvaldībām Latvijas pašvaldību e-indeksta topā. Īpaši augstu tika novērtēti pašvaldības iekšējo procesu efektivitātes rādītāji. Tomēr nepieciešams

pilnveidot pašvaldības saziņu ar sabiedrību un līdzdalību, pakalpojumu nodrošināšanas efektivitāti, pakalpojumu lietojamību, e-pakalpojumu popularizēšanu²².

²² Integrēts Publisko pakalpojumu sniegšanas un gala lietotāju vajadzību monitorings. Pašvaldību vērtējums un pašvaldību e-indeks. Aprakstoša atskaite. 2019.gads. Pieejams šeit: https://mana.latvija.lv/wp-content/uploads/dlm_uploads/2019/12/pasvaldibas_eind_2019.pdf

2. STRATĒGISKĀ DAĻA

2.1. VENTSPILS VĪZIJA UN VIDĒJA TERMIŅA PRIORITĀTES

Ventspils pilsētas attīstības ilgtermiņa vīzija ir noteikta Ventspils 2030 dokumentā. Izstrādātais ilgtermiņa plānošanas dokuments ir hierarhiski augstākais pašvaldības līmeņa plānošanas dokuments. Ventspils pilsētas pašvaldība, domājot par pilsētas tālāku nākotni desmitgadē pēc 2020. gada, tas ir 2030. gadā, pilsētas vīziju redz šādi:

Ventspils ir ziedoša eiropiska piejūras pilsēta ar augstu dzīves kvalitāti.

Drošā, pievilcīgā, inovatīvā un cilvēcīgā pilsētvide, ērtie pakalpojumi un uz izmaiņām reaģējoša, rosīga ekonomiskā vide, kas labvēlīga gan organizācijām, gan arī mājās jeb attālinātajās darba vietās strādājošiem indivīdiem, nodrošina Ventspils iedzīvotāju skaita pieaugumu. Pilsētas sabiedrību veido gan latvieši, gan arī citas nācijas.

Ventspils ir svarīgs globālā transporta TEN-T tīkla mezgls Eiropā ar modernu industriju.

Ventspils ir būtisks elements starptautiskajā izglītības un zinātnes institūciju, kā arī kultūras tīklā, Eiropas līmeņa viedo tehnoloģiju centrs.

VIDĒJA TERMIŅA PRIORITĀTES LĪDZ 2027. GADAM UN TO PAMATOJUMS

Apkopojot ārvalstu pieredzi un definējot Ventspils AP2027 izstrādē iesaistīto attīstības plānošanas speciālistu viedokli, tiek piedāvāts Ventspils pilsētas vidēja termiņa prioritātes un virzienus līdz 2027. gadam balstīt uz "Iedzīvotāju saglabāšanas trīsstūra" pieeju, kas ietver šādas vidējā termiņa prioritātes (turpmāk – VTP) (Attēls 3):

1. **PRASMES**^{23 24 25 26} – Latvijas un Ventspils nākotnes redzējuma pamatā ir cilvēku prasmes, jo globālo attīstības tendenci ietekmē ikviena nozare piedzīvo arvien straujākas izmaiņas saistībā ar digitalizāciju, pielāgošanos klimata pārmaiņām u.c. tendencēm. Šādos apstākļos ir ļoti būtiski ikvienam iedzīvotājam un uzņēmumam realizēt inovatīvas un viedas ekonomiskās pārmaiņas. To, pirmkārt, ir iespējams nodrošināt ar augstas kvalitātes un daudzveidīgām izglītības un prasmju iegūšanas iespējām, kas rosina apziņu, ka mērķu sasniegšanai piemērotākā izvēle ir palikšana vai pārcelšanās uz Ventspili, nevis citu vietu. Jebkurām izglītojošajām aktivitātēm ir jābūt vērstām uz iedzīvotāju ekonomiskās aktivitātes un produktivitātes paaugstināšanu nodarbinātības vai savas uzņēmējdarbības formā, lai tie spētu gūt ienākumus, kas tālāk nepieciešami dzīves kvalitātes nodrošināšanai. Šī prioritāte ir ļoti aktuāla gan jauniešiem, kuri mūsdienās ir informēti par plašo iespēju loku, kas pieejams visā pasaulē, gan vecāka gada gājuma iedzīvotājiem, kam jāpielāgojas notiekošajai ekonomikas nozaru transformācijai.

²³

Planning for shrinkage? Policy implications of demographic decline in Swedish municipalities, 2015, Josefina Syssner, Linköping University, Sweden

²⁵ "Latvijas demogrāfiskās situācijas nākotnes scenāriji, 2019. gads", Gatis Pāvils, 2019. Pieejams: <https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:6546358743175573504/?fbclid=IwAR1ckJ7ScZxhdr1o6lrL9Q-4-fAa8Ed7IYPZINNYCEg-1cr5QA-MOWwMEgU>

²⁶ OECD (2019), OECD Skills Strategy Latvia: Assessment and Recommendations, OECD Skills Studies, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/74fe3bf8-en>
<https://www.oecd.org/skills-strategy-latvia-report-summary/>

2. **LĪDZDARBĪBA**^{27 28 29 30 31} – rīkojot dažādus pasākumus, sapulces, konkursus iedzīvotājiem, Ventspils pašvaldība regulāri saskaras ar iedzīvotāju pasivitāti – šādām iespējām parasti atsaucas ierobežots cilvēku loks, bet pārējie iedzīvotāji ir grūti sasniedzami. Iedzīvotāju aktivizēšana ir ilgtermiņa process, kurā viens no būtiskiem priekšnoteikumiem ir nostiprināt uzticēšanos starp iedzīvotājiem un pašvaldību. Savukārt uzticēšanās, kā arī piederības sajūta, ir būtiski apstākļi, kas ietekmē pasīvās iedzīvotāju daļas vēlēšanos dzīvot konkrētā pašvaldībā, kā arī veicina uz dzīvi pārcēlušos iedzīvotāju palikšanu. Situācijā, kur pat salīdzinoši augstus ieņēmumus gūstošs iedzīvotājs nejūtas pietiekoši piederīgs vietai, kur tas uzturas ikdienā, viņam ir vieglāk pieņemt lēmumu pārcelties uz dzīvi citā vietā. Ikviens iedzīvotājs vajadzība ir sajust savu lomu pašvaldības un vietējās sabiedrības dzīvē, tāpēc nepieciešams nodrošināt kvalitatīvus pašvaldības pakalpojumus, ko viņi saņem apmaiņā pret samaksājamiem nodokļiem, kā arī jānodrošina iespēja brīvi izteikt savus priekšlikumus un ieteikumus. Līdzdarbību un piederības sajūtu veido arī iedzīvotāju iesaistīšanās sabiedriskajās, kultūras un sporta aktivitātēs – jo plašākas iespējas darboties kopā ar pašvaldību un citiem iedzīvotājiem un vairāk priekšlikumi materializējas dzīvē, jo vairāk katrs iedzīvotājs izjūt sevi kā daļu no esošās sabiedriskās dzīves un mazinās iespēja, ka tas pieņems lēmumu pārcelties uz dzīvi citur. Šī prioritāte ir īpaša ar to, ka ar salīdzinoši maziem ieguldījumiem spēj nodrošināt augstu atdevi – vien dažu iedzīvotāju ideju realizācija var ievērojami veicināt viņu piederību pašvaldībai un sabiedrībai.
3. **VIDE**^{32 33 34 35 36} – pētījumi definē, ka dzīves kvalitāti un iedzīvotāju uzvedību veido viņu fiziskais un psiholoģiskais stāvoklis, kas attiecīgi nosaka viņu uzvedību. To ietekmē gan veselības un sociālais stāvoklis, gan ekonomiskie apstākļi, gan apkārtējās vides kvalitāte. Tāpēc Pasaules veselības organizācija rekomendē vides dimensijā meklēt plašāku skatījumu, ietverot tajā ne tikai, piemēram, piesārņojumu un dabas resursu izmantošanu, bet arī mājokli, transportu, veselības aprūpi, sociālās nevienlīdzības mazināšanu u.c. jomas. Pēc būtības tas nozīmē “Vides” konceptā iekļaut gan fiziskās, gan emocionālās vajadzības, jo labiekārtota pilsētas infrastruktūra, risinājumi veselības, sociālās iekļaušanas un sabiedriskās kārtības jautājumos, kā arī kvalitatīvs mājoklis, ikdienā apmierina iedzīvotāju fiziskās vajadzības, savukārt ilgtermiņā – sniedz emocionālo drošību, apmierinātību ar dzīvi un pārliecību par savu nākotni. Šo apstākļu trūkums veicina iedzīvotāju motivāciju mainīt dzīvesvietu. Tāpat sakārtota un droša vide ir galvenais aspekts, kas nodrošina pārējo VTP maksimālā efekta sasniegšanu, jo, sakārtota un augstas kvalitātes vide veicina uzņēmējdarbības produktivitāti, kā arī nodrošina labvēlīgus apstākļus iedzīvotāju piesaistei un līdzdarbības aktivitāšu realizācijai. Šīs prioritātes pašlaik aktuālākie jautājumi ir kvalitatīvu mājokļu nodrošināšana pilsētas iedzīvotājiem, veselības profilakses pasākumu veicināšana un atbalsts sociāli mazaizsargātām iedzīvotāju grupām.

²⁷ Policy brief “Shrinking rural regions in Europe”, 2017, European Observation Network for Territorial Development (ESPON). Pieejams: <https://www.espon.eu/sites/default/files/attachments/ESPON%20Policy%20Brief%20on%20Shrinking%20Rural%20Regions.pdf>

²⁸ Planning for shrinkage? Policy implications of demographic decline in Swedish municipalities (Vai plānojat sarukšanai?, 2015, Josefina Syssner, Linköping University, Sweden)

²⁹ Latvijas iedzīvotāju viedoklis par etniskajām attiecībām Latvijā, pētījumu centrs SKDS, Sabiedrības integrācijas fonds, 2019. Pieejams: https://www.sif.gov.lv/images/files/ESF/ESF-integracija/petijumi/Atvertiba_ir_vertiba_SKDS_petijums.pdf

³⁰ “Nodokļu sistēma ir valsts saruna ar savu iedzīvotāju”, I. Meņģelsone, Latvijas Darba Devēju konfederācija, 2020. Pieejams: <http://www.ddd.lv/viedoklis/nodoklu-sistema-ir-valsts-saruna-ar-savu-iedzivotaju/>

³¹ Pārskats par iedzīvotāju iesaistes piemēriem Latvijas pašvaldībās, Sabiedriskās politikas centrs “Providus”, 2019. Pieejams: http://providus.lv/article_files/3607/original/Phhttp://providus.lv/article_files/3607/original/Parskats_par_iedzivotaju_iesaisti_LV.pdf?1572427163arskats_par_iedzivotaju_iesaisti_LV.pdf?1572427163

³² Strategic interventions to population decline, 2015, Rachel McMillan, University of Waikato, New Zealand. Pieejams: http://www.ceddar.org/content/files/articulo/386_03_Ager-20-01-Syssner.pdf

³³ Policy brief “Shrinking rural regions in Europe”, 2017, European Observation Network for Territorial Development (ESPON). Pieejams: <https://www.espon.eu/sites/default/files/attachments/ESPON%20Policy%20Brief%20on%20Shrinking%20Rural%20Regions.pdf>

³⁴ Latvija. Pārskats par tautas attīstību, 2010/2011. Nacionālā identitāte, mobilitāte un rīcībspēja. Galv. red. Brigita Zepa un Evija Kļave. Rīga: LU Sociālo un politisko pētījumu institūts, 2011. Pieejams: https://www.szf.lu.lv/fileadmin/user_upload/szf_faili/Petnieciba/sppi/tautas/TAP2011_makets_final.pdf

³⁵ Fleury-Bahi, Ghazlane & Pol, Enric & Navarro, Oscar. (2017). Introduction: Environmental Psychology and Quality of Life, pieejams: https://www.researchgate.net/publication/307513038_Introduction_Environmental_Psychology_and_Quality_of_Life

³⁶ Von Schirnding, Yasmin, Health in sustainable development planning: The role of indicators (2002), World Health Organization. Pieejams: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/67391/WHO_HDE_HID_02.11.pdf?sequence=1&isAllowed=y

ATTĒLS 3. "IEDZĪVOTĀJU SAGLABĀŠANAS TRĪSSTŪRIS" UN VENTSPILS AP2027 VIDĒJA TERMIŅA PRIORITĀTES

Viens no iemesliem, kāpēc tieši šāda pieeja ir piemērota jauno attīstības virzienu definēšanai, ir iespēja katru no VTP ērti pārvērst iedzīvotājiem saprotamā formā, tādējādi gūstot pozitīvu atgriezenisko saiti un panākot augstāku aktivitāti turpmākajos attīstības plānošanas pasākumos. Tā prioritāti **"PRASMES"** var saistīt ar saukli "Sasniegt savus mērķus", prioritāti **"LĪDZDARBĪBA"** – "Darboties kopā" un prioritāti **"VIDE"** – "Būt drošībā" (Attēls 4). Šāda pieeja kopumā ir unikāla Latvijas mērogā un atvieglotu arī pašvaldības aktivitāšu plānošanu turpmākajos gados, pieņemot lēmumus par darbībām, kas balstītas uz iedzīvotāju vajadzībām.

ATTĒLS 4. VENTSPILS AP2027 VIDĒJA TERMIŅA PRIORITĀTES KOMUNIKĀCIJAI AR SABIEDRĪBU

Ventspils AP2027 tiek saglabāta nedefinētā pilsētas vīzija, savukārt vidēja termiņa prioritātes un rīcības virzieni tiek izvirzīti atbilstoši AP virsmērķim "Iedzīvotāju skaita saglabāšana pilsētā" un "Iedzīvotāju saglabāšanas trīsstūra" pieejai (Attēls 5).

ATTĒLS 5. VENTSPILS AP2027 VIDĒJA TERMIŅA PRIORITĀŠU SASAISTE AR RĪCĪBAS VIRZIENIEM

Ventspils – pilsēta ar rītdienu		
Vidēja termiņa prioritātes		
Prasmes – iedzīvotāji sasniedz savus mērķus un iegūst materiālo labklājību	Līdzdarbība – iedzīvotāji darbojas kopā cits ar citu un ar pašvaldību, un jūtas piederīgi	Vide – iedzīvotāji jūtas fiziski un emocionāli droši un pārliecināti par savu nākotni
Rīcības virzieni		
P-1 Tīrums pieprasījumam atbilstošs profesionālās, augstākās un mūžizglītības piedāvājums, zinātnes un pētniecības attīstība P-2 Mūsdienīga un pietiekama pirmsskolas, vispārējā un interešu izglītība P-3 Izglītības, zinātnes, pētniecības un biznesa sadarbība, zinātņu ietilpīgu uzņēmumu attīstība P-4 Ventspils brīvostas stiprināšana un ar ostas darbību saistītu uzņēmumu attīstība P-5 IKT nozares attīstība P-6 Uzņēmējdarbības attīstība pilsētā P-7 Tūrisma attīstība P-8 Ātri, moderni sakari, IKT un viedo tehnoloģiju darbībai nepieciešamā infrastruktūra	L-1 Sabiedrībai tuva un moderna pilsētas pārvalde L-2 Iedzīvotāju grupu, īpaši jaunatnes pašiniciatīvas atbalsts L-3 Iedzīvotāju emigrācijas mazināšana un remigrantu/ārvalstnieku integrācija L-4 Jaunu risinājumu ieviešana jauniešu noturēšanai un piesaistei L-5 Daudzveidīga, intensīva, iedzīvotājus un apmeklētājus saistoša kultūras dzīve L-6 Daudzveidīgas sportošanas, aktīvās atpūtas un augstas klases sporta iespējas	V-1 Kvalitatīvu un komfortablu mājokļu attīstība V-2 Kvalitatīva veselības aprūpe V-3 Progresīvi sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība V-4 Ilgtspējīga pilsētas transporta infrastruktūra un tās sasniedzamība V-5 Ērts, pievilcīgs, inovatīvs pilsētas labiekārtojums V-6 Atkritumu saimniecība ar augstu pārstrādes īpatsvaru V-7 Augsta vides kvalitāte V-8 Augstas kvalitātes komunālie pakalpojumi V-9 Pašvaldības un valsts sadarbība drošības un kārtības nodrošināšanā

2.2. VENTSPILS VIRSMĒRĶA UN VIDĒJA TERMIŅA PRIORITĀŠU UZRAUDZĪBAS RĀDĪTĀJI

Virsmērķa “Iedzīvotāju skaita saglabāšana pilsētā” rezultatīvie rādītāji:

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	ESOŠĀ SITUĀCIJA 2019. GADĀ	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
1.	Iedzīvotāju skaits, cilv.	38 059	Vairākne kā 35 000	PMLP
2.	Vidējā apdrošināšanas iemaksu alga, EUR	EUR 966 +1,3% pret vidējo valstī	Vairāk nekā 1 200 +5% pret vidējo valstī	VSAA
3.	Iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības darbību kopumā (pozitīvs vērtējums, %)	Oktobrī - 82%	Vairāk nekā 80%	Pilsētas iedzīvotāju aptauja

- Prioritāte – Prasmes (P)

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	ESOŠĀ SITUĀCIJA 2019. GADĀ	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
1.	Nodarbināto skaits pilsētā (pamatdarbā), tūkst. cilv.	17,23	Vairāk nekā 18	CSP

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	ESOŠĀ SITUĀCIJA 2019. GADĀ	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
2.	Bezdarba līmenis	6,1% (2020. gada 31. oktobris)	Mazāk nekā 5%	NVA
3.	Strādājošo skaita sadalījums pa nozarēm	Transports – 19% Rūpniecība – 22% (2018. gads)	Transports – Vairāk nekā 15% Rūpniecība – Vairāk nekā 23%	CSP
4.	Strādājošo skaits IKT nozarē	545	Vairāk nekā 800	Lursoft
5.	Tirgus sektora ekonomiski aktīvie uzņēmumi	2 239	Vairāk nekā 2,2 tūkst.	CSP, SRG030
6.	Komersantu skaits uz 1 000 iedzīvotājiem	35	Vairāk nekā 35	CSP
7.	Iedzīvotāju ar augstāko un profesionālo izglītību īpatsvars	Augstākā izglītība - 28,7% Profesionālā izglītība - 33,70%	Augstākā izglītība – Vairāk nekā 30% Profesionālā izglītība – Vairāk nekā 35%	CSP
8.	Vidējā vecuma pensija (ar piemaksām)	445 EUR	Vairāk nekā 550 EUR	VSAA
9.	Profesionālo izglītību un vispārējo vidējo izglītību izvēlējušos audzēkņu skaita attiecība	37:63	40:60	Ventspils Izglītības pārvalde
10.	Patentu un licenču līgumu skaits	2	Vairāk nekā 5	IZM
11.	Iedzīvotāju īpatsvars, kas uzskata, ka viņiem nebūtu problēmu atrast darbu Ventspilī (%)	4,9	Vairāk nekā 10	Regulāra pilsētas iedzīvotāju aptauja
12.	Ārvalstu tiešās investīcijas uz 1 iedzīvotāju attiecībā pret vidējo Latvijā	+1% pret vidējo Latvijā (3 771 EUR)	Vairāk nekā 1% pret vidējo Latvijā	Lursoft, PMLP

- Prioritāte – Līdzdarbība (L)

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (2019.G. VAI JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
1.	Kopējais dažādu iedzīvotāju grupu pašiniciatīvas projektu skaits	37	Vairāk nekā 85	Sociālais dienests, Sporta pārvalde, Kultūras centrs, Jauniešu māja

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (2019.G. VAI JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
2.	Iedzīvotāju ilgtermiņa migrācijas saldo	-235	-150	CSP, IBG100
3.	Iedzīvotāju īpatsvars vecuma grupā 15-29 gadi, %	15%	Vairāk nekā 14%	CSP
4.	Piederības sajūta Ventspils pilsētai, %	79%	Vairāk nekā 80%	Regulāra pilsētas iedzīvotāju aptauja
5.	Iedzīvotāju apmierinātība ar kultūras dzīvi Ventspilī kopumā (% apmierināts, drīzāk apmierināts)	89% (2018. g.)	Vairāk nekā 85%	Regulāra pilsētas iedzīvotāju aptauja
6.	Iedzīvotāju apmierinātība ar sporta dzīvi Ventspilī kopumā (% apmierināts, drīzāk apmierināts)	86% (2018. g.)	Vairāk nekā 85%	Regulāra pilsētas iedzīvotāju aptauja

• Prioritāte – Vide (V)

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (2019.G. VAI JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
1.	Iedzīvotāju vērtējums par Ventspils domes darbu pilsētas labiekārtošanā (% pilnīgi apmierina, drīzāk apmierina)	98%	Vairāk nekā 90% pozitīvs vērtējums	Regulāra pilsētas iedzīvotāju aptauja
2.	Iedzīvotāju vērtējums par Ventspils domes darbu ielu, ceļu infrastruktūras uzturēšanā (% pilnīgi apmierina, drīzāk apmierina)	95%	Vairāk nekā 90% pozitīvs vērtējums	Regulāra pilsētas iedzīvotāju aptauja
3.	Dzīvojamais fonds (m ² uz 1 iedz.)	35	Vairāk nekā 36	CSP
4.	Iedzīvotāju pašvērtējums par savu veselības stāvokli, % (ļoti labs, drīzāk labs)	50% (2018. g.)	55%	Regulāra pilsētas iedzīvotāju aptauja
5.	Ceļu satiksmes negadījumu skaits ar gājējiem uz 10 000 iedzīvotājiem	5	0	CSDD
6.	Iedzīvotāju vērtējums par Ventspils domes darbu apkārtējās vides kvalitātes jomā, % (pilnībā apmierina, drīzāk apmierina)	77%	Vairāk nekā 75%	Regulāra pilsētas iedzīvotāju aptauja

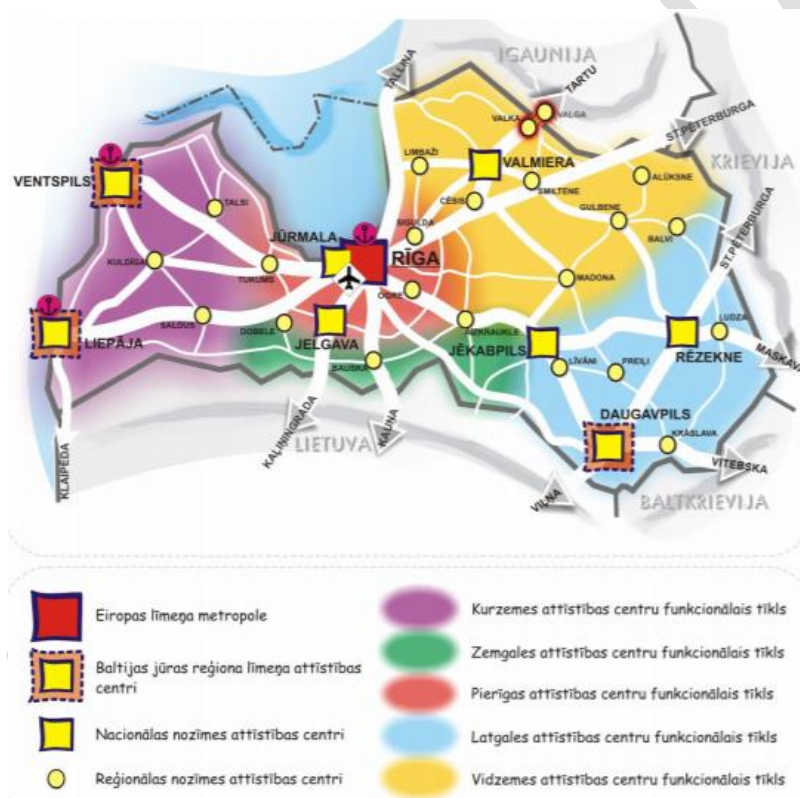
NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (2019.G. VAI JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
7.	Centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu pieejamība (% no iedzīvotāju skaita)	98,5%	Vairāk nekā 98,5%	PSIA "ŪDEKA"
8.	Iedzīvotāju vērtējums par Ventpils domes darbu sabiedriskās kārtības nodrošināšanā, % (pilnīgi apmierina, drīzāk apmierina)	92%	Vairāk nekā 85%	Regulāra pilsētas iedzīvotāju aptauja

2.3. VENTSPILS PILSĒTAS ATTĪSTĪBAS MĒRĶI UN SPECIALIZĀCIJA

VENTSPILS PILSĒTAS SPECIALIZĀCIJA UN EKONOMISKAIS PROFILS

Ventspils pilsētas specializācija un ekonomiskais profils līdz 2030. gadam ir definēti dokumentā Ventspils 2030, ar kura palīdzību tiek plānota pilsētas attīstības ilgtermiņa stratēģisko uzstādījumu pakāpeniska sasniegšana. Ar vidēja termiņa pilsētas attīstības plānošanas dokumentu (attīstības programma) palīdzību tiek plānota šo uzstādījumu sasniegšana. Ventspils pilsēta saskaņā ar Latvija 2030 ietvertajiem valsts attīstības principiem ir Baltijas jūras reģiona līmeņa un nacionālas nozīmes attīstības centrs (Attēls 6). Tāpēc Ventspils 2030 attīstības procesi ir skatāmi plašākā mērogā nekā pilsētas kontekstā, kā arī stratēģijā ietverti attīstības izaicinājumi, kuru rezultāti sniedzas pāri pilsētas administratīvajām robežām un pozitīvi ietekmē apkārtējās teritorijas un reģionu kopumā.

ATTĒLS 6. LATVIJA 2030 PAREDZĒTIE ATTĪSTĪBAS CENTRI UN FUNKCIONĀLIE TĪKLI

Latvija 2030 Ventspilij noteikts kļūt par loģistikas, izglītības, zinātnes un inovāciju centru, kas būs viens no valsts attīstības vadošajiem virzītājspēkiem ar pieaugošu starptautisko potenciālu. Kopā ar Liepāju šīs pilsētas sadarbosies ar Kuldīgu, Talsiem un Saldu, nodrošinot specializēšanos konkurētspējīga tranzīta un loģistikas biznesa jomā, kā arī tehnoloģiski modernā pārtikas produkcijas ražošanā, zvejniecībā un tūrismā.

Balstoties uz Ventspils pilsētas loģistikas un multimodālo transporta pakalpojumu nodrošinājumu, izglītības iespējām, zinātnes un pētniecības potenciālu, ģeogrāfisko novietojumu un tās lomu valsts attīstībā, Latvija 2030 Ventspils pilsētai paredz šādus attīstības mērķus:

- Ventspils pilsētai ir jāpārprofilējas par ekonomiskās izaugsmes un zināšanu radīšanas centru, ekonomiskās attīstības dzinējspēku;
- Ventspils pilsētai ir jānostiprinās kā konkurētspējīgam partnerim Baltijas jūras reģiona valstu pilsētu tīklā, pildot starptautiskas nozīmes attīstības centru lomu transnacionālajā un pārrobežu sadarbībā;

- Ventspils pilsētai ir jāklūst par inovāciju, augstas pievienotās vērtības rūpniecības un inženierozaru (īpaši elektronikas, informācijas un komunikāciju tehnoloģiju jomā), kā arī loģistikas un tranzīta attīstības centru Baltijas jūras reģionā.

Attēls 7 apkopo Ventspils pilsētas specializāciju un ekonomisko profilu reģionālā, nacionālā un starptautiskā mērogā.

ATTĒLS 7. VENTSPILS PILSĒTAS SPECIALIZĀCIJA REĢIONĀLĀ, NACIONĀLĀ UN STARPTAUTISKĀ MĒROGĀ

Pilsētas ekonomiskais profils definēts, ņemot vērā tās ģeogrāfisko novietojumu, sasniedzamību, vēsturisko ekonomiskās vides un uzņēmējdarbības veidu attīstību, kā arī nacionālas attīstības centram izvirzītos pienākumus un atbildību.

Ventspils pilsētas ekonomisko profilu veido:

- **Nozares, kuru attīstībai pilsētā ir vēsturiski izveidojies pamats – attīstībai piemērota infrastruktūra, uzkrātas zināšanas un pieredze, kā arī izdevīgāka ģeogrāfiskā atrašanās vieta**

Ventspils pilsētas osta atrodas ES, NVS un Centrālās Āzijas reģionu transporta savienojumu punktā un ir viens no Austrumu–Rietumu tranzīta koridora un Eiropas nozīmes TEN-T transporta pamattīkla savienojumu mezgliem Latvijā un Baltijas jūras reģionā. 2017. gadā lielākā daļa nodarbināto strādāja transporta un uzglabāšanas nozarē (18 %), apstrādes rūpniecības nozarē (12 %) un vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības; automobiļu un motociklu remonta nozarē (12 %) nozarē³⁷. Šīs nozares kopā veido aptuveni 77 % no visu pilsētas uzņēmumu saražotās produkcijas vērtības un 67 % no visu pilsētas uzņēmumu pievienotās vērtības³⁸.

³⁷ Vietējā darbības veida vienībās nodarbināto skaits, radītā pievienotā un produkcijas vērtība republikas pilsētās, novados, novadu pilsētās un pagastos, CSP, pieejams: <https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas-temas/uznemumi/uznemejdarbibas-raditaji/tabulas/npv020/vieteja-darbibas-veida-vienibas>

³⁸ Turpat.

- **Nozares, kuras sniedz komercpakalpojumus ražojošajām nozarēm**

VeA jau vairāk nekā 10 gadus darbojas Ventspils Starptautiskais Radioastronomijas centrs, kura virsmērķis ir kļūt par atzītu un atpazītu IKT, inženierzinātņu un dabaszinātņu pētniecības institūciju Baltijas valstīs. Ventspils pilsētā aktīvi organizē dažādus izglītojošus pasākumus IKT nozarē un attīsta infrastruktūru balstoties uz IKT uzņēmumu vajadzībām, lai padarītu Ventspili daudz redzamāku Eiropas IKT kartē, t.sk. 2014. gadā tika izstrādāta Ventspils IKT nozares attīstības stratēģija un rīcības plāns 2014.-2020. gadam, ko plānots izstrādāt arī 2021.-2027. gada periodam. 2020. gada 22. jūlijā tika parakstīts saprašanās memorands par Eiropas Digitālās inovācijas centra (*European Digital Innovation Hub, EDIH*) apvienības izveidi, kopēji veidojot nacionālo pieteikumu Eiropas Digitālā Inovāciju centra izveidei Latvijā³⁹. Starp memoranda dalībniekiem ir arī Ventspils Augsto tehnoloģiju parks, kas šobrīd ir vienīgais Latvijā darbojošais Digitālo inovāciju centrs⁴⁰ un kas veic informēšanas un prasmju radīšanas, zināšanu un sadarbības tīklu, koprades infrastruktūras nodrošināšanas, pētījumu, biznesa attīstības pakalpojumus digitalizācijas jomā.

- **Nozares, kuras veicina vispārēju interesi par pilsētu, mudina uz viesošanos tajā un tajā ražoto preču un sniegto pakalpojumu iegādi**

Tūrisma nozare Ventspils pilsētā tiek veiksmīgi attīsta un ir viena no vadošajām jomām Ventspils pilsētā. Mākslas, izklaides un atpūtas darbības veida pievienotā vērtība Ventspils pilsētā 2017. gadā bija 4 444 tūkst. EUR un produkcijas vērtība sasniedza 7 247 tūkst. EUR⁴¹.

- **Nozares, kuras sniedz pakalpojumus iedzīvotājiem**

Ventspils izglītības iestādes nodrošina izglītības apguvi mūsdienās pieprasītās profesijās IKT un citās jomās gan pilsētas, gan reģiona, gan valsts, gan starptautiskā līmenī. Viena no iestādēm – Ventspils Digitālais centrs – ir pilnībā specializējies datorprasmju un tehnoloģiju interešu izglītības nodarbību organizēšanā, kas veicina gan skolēnu, gan pieaugušo, gan uzņēmēju digitālās prasmes. Ventspils pilsētā ir izveidots Ventspils biznesa atbalsta centrs, kura mērķis ir motivēt veidot jaunus uzņēmumus un motivēt esošos uzņēmējus uzsākt uzņēmējdarbību Ventspilī, asistēt šajā procesā un palīdzēt risināt dažādus ar uzņēmējdarbības uzsākšanu saistītus jautājumus, informēt sabiedrību par atbalsta iespējām Ventspilī un nodrošināt biznesa atbalsta instrumentu pieejamību. Ventspilī atrodas Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca, kas ir daudzprofilu reģionālā slimnīca ar filiāli Talsos. No 2021. gada 1. jūlija Ventspils pilsētai būs jāsadarbojas ar Ventspils novadu tādās jomās kā civilā aizsardzība, izglītība, atkritumu apsaimniekošana.

³⁹ <https://www.itbaltic.com/single-post/2020/07/23/PARAKSTA-MEMORANDU-PAR-EIROPAS-DIGIT%C4%80L%C4%80-INOVC%C4%80CIJU-CENTRA-IZVEIDI>

⁴⁰ <https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/digital-innovation-hubs-tool>

⁴¹ Vietējā darbības veida vienībās nodarbināto skaits, radītā pievienotā un produkcijas vērtība republikas pilsētās, novados, novadu pilsētās un pagastos, CSP, pieejams: <https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas-temas/uznemumi/uznemejdarbibas-raditaji/tabulas/npv020/vieteja-darbibas-veida-vienibas>

3. RĪCĪBAS VIRZIENI

PRASMES (P) – IEDZĪVOTĀJI SASNIEDZ SAVUS MĒRĶUS UN IEGŪST LABKLĀJĪBU

- P-1 Tirgus pieprasījumam atbilstošs profesionālās, augstākās un mūžizglītības piedāvājums, zinātnes un pētniecības attīstība
- P-2 Mūsdienīga un pietiekama pirmsskolas, vispārējā un interešu izglītība
- P-3 Izglītības, zinātnes, pētniecības un biznesa sadarbība, zinātņu ietilpīgu uzņēmumu attīstība
- P-4 Ventspils brīvostas stiprināšana un ar ostas darbību saistītu uzņēmumu attīstība
- P-5 IKT nozares attīstība
- P-6 Uzņēmējdarbības attīstība pilsētā
- P-7 Tūrisma attīstība
- P-8 Ātri, moderni sakari un IKT un viedo tehnoloģiju darbībai nepieciešamā infrastruktūra

LĪDZDARBĪBA (L) – IEDZĪVOTĀJI DARBOJAS KOPĀ CITS AR CITU UN AR PAŠVALDĪBU, UN JŪTAS PIEDERĪGI

- L-1 Sabiedrībai tuva un moderna pilsētas pārvalde
- L-2 Iedzīvotāju grupu, īpaši jaunatnes pašiniciatīvas atbalsts
- L-3 Iedzīvotāju emigrācijas mazināšana un ārvalstnieku/ remigrantu integrācija
- L-4 Jaunu risinājumu ieviešana jauniešu noturēšanai un piesaistei
- L-5 Daudzveidīga, intensīva, iedzīvotājus un apmeklētājus saistoša kultūras dzīve
- L-6 Daudzveidīgas sportošanas, aktīvās atpūtas un augstas klases sporta iespējas

VIDE (V) – IEDZĪVOTĀJI JŪTAS FIZISKI UN EMOCIONĀLI DROŠI UN PĀRLIECINĀTI PAR SAVU NĀKOTNI

- V-1 Kvalitatīvu un komfortablu mājokļu attīstība
- V-2 Kvalitatīva veselības aprūpe
- V-3 Progresīvi sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība
- V-4 Ilgtspējīga pilsētas transporta infrastruktūra un tās sasniedzamība
- V-5 Ērts, pievilcīgs, inovatīvs pilsētas labiekārtojums
- V-6 Atkritumu saimniecība ar augstu pārstrādes īpatsvaru
- V-7 Augsta vides kvalitāte
- V-8 Augstas kvalitātes komunālie pakalpojumi
- V-9 Pašvaldības un valsts sadarbība drošības un kārtības nodrošināšanā

P-1: TIRGUS PIEPRASĪJUMAM ATBILSTOŠS PROFESIONĀLĀS, AUGSTĀKĀS UN MŪŽIZGLĪTĪBAS PIEDĀVĀJUMS, ZINĀTNES UN PĒTNIECĪBAS ATTĪSTĪBA

Profesionālā izglītība (t.sk. profesionālās ievirzes izglītība), augstākā, pieaugušo izglītība un neformālā izglītība nodrošina tādu kompetenču un prasmju apguvi, kas ir vajadzīgas, lai cilvēks piedalītos turpmākās mācībās un darba tirgū. Prasmju paaugstināšana veicina produktivitātes pieaugšanu, un mūsdienu ekonomika balstās uz zināšanās balstītiem darbiem un darbiniekiem. Ja šādas iespējas netiek nodrošinātas, notiek konkrētu sabiedrības pārstāvju (iedzīvotāji bez partnera, jaunieši, iedzīvotāji ar augstu izglītības līmeni/ kvalifikāciju) emigrācija uz lielākām pilsētām.

SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES • Sekmīgi īstenota Ventspils pilsētas izglītības stratēģija 2015.-2020.gadam • Sadarbības līgums starp Ventspils pašvaldību un VeA, lai nodrošinātu augstākās izglītības, zinātnes un pētniecības, profesionālās un interešu izglītības attīstību un pilnveidi Ventspils pilsētā • Plašs piedāvāto pakalpojumu klāsts mūžizglītības jomā (iekļaujot IKT nozari), ko nodrošina VeA mūžizglītības centrs, Ventspils Digitālais centrs, Ventspils Tehnikums u.c. • Ventspils Digitālais centrs un VATP piedāvā izglītības kursus IKT jomā ikviena vecuma iedzīvotājiem pēc iedzīvotāju vai uzņēmumu iniciatīvas • Ventspils Digitālā centra interešu izglītības pulciņi skolēniem ir par brīvu, ka arī pieaugušo izglītības kursi ir tirgus pieprasījumam atbilstoši • VT radītas mācīšanās iespējas personām ar īpašām vajadzībām • VT sadarbībā ar IT uzņēmumiem ieviesta darba vidē balstīta profesionālās izglītības programma	VĀJĀS PUSES • VeA mācību programmā „Datorzinātnes” samazinās studentu skaits • Pedagogu kapacitātes un kvalifikācija pieaugušo izglītībā • Vakara un neklātienas studiju iespēju trūkums augstākajā izglītībā • Neefektīva iedzīvotāju informēšana par mūžizglītības iespējām Ventspilī
IESPĒJAS • Pilnveidot ar IT jomu saistītās mācību programmas atbilstoši darba tirgus vajadzībām • Programmatūrā (<i>software</i>) balstītu industriju attīstība, piemēram, IT spēles • VeA internacionalizācija, piesaistot ārvalstu studentus • Apkopot un publicēt pašvaldības mērogā aktuālo mūžizglītības programmu piedāvājumu pašvaldības portālā, lai iedzīvotājiem ir pieejama vienota informācija par mūžizglītības iespējām Ventspilī	DRAUDI • Nepietiekams valsts finansējums zinātnei un pētniecība • Iedzīvotāju skaita samazināšanās, negatīva demogrāfiskā tendence • Labu IT darbinieku trūkums nozares uzņēmumos • Dzīvojamā fonda trūkums

• Dažādot mūžizglītības apguves formas, nodrošinot arī tālmācības iespējas • Izveidot spēcīgas IKT pārkvalifikācijas programmas • ES atbalsts IKT izglītības infrastruktūras attīstībai	

NAP 2021-2027 iezīmētā šāda nākotnes vīzija:

[22] Zināšanas un kvalitatīva, iekļaujoša un mūsdienīga izglītība ir stipras valsts pamats. Latvijas iedzīvotājiem izglītība ir pieejama mūža garumā, veidojot noturīgu demokrātisko sabiedrību, starptautiski izcilu zinātni, inovatīvus uzņēmumus un kompetentu darbaspēku gan privātajā sektorā, gan valsts pārvaldē. Latvijas izglītības sistēma visos līmeņos ne tikai atbilst mūsdienu prasībām, bet ir atvērta arī nākotnes izaicinājumiem, sagatavojot kritiski domājošus, emocionāli inteligentus un digitāli prasmīgus sava aroda speciālistus. Latvija ir pamanāma citu valstu un tautu saimē kā radošuma valsts.

[26] IKT sasniegumi un to plaša pieejamība ir katalizators pārmaiņām tautsaimniecībā, valsts pārvaldē un sabiedrībā kopumā. Zināšanu sabiedrība, pateicoties mērķtiecīgai IKT risinājumu pielietošanai, pārveido pastāvošos un rada jaunus procesus, biznesa modeļus, paradumus un kultūru visās tautsaimniecības un dzīves sfērās. Digitālā transformācija ir produktivitātes, ekonomiskās izaugsmes, indivīda un sabiedrības labklājības atslēga. Zināšanu sabiedrība ne tikai izprot, adaptējas un pilnvērtīgi izmanto digitalizācijas ceļā pārveidoto jauno realitāti, bet ir motivēts, prasmīgs un vieds visaptverošas Latvijas digitālās transformācijas virzītājs.

[27] Virkne ieguldījumu un tālredzīgu soļu ir pamats tālejošām izmaiņām augstākajā izglītībā. Tā ir prasību paaugstināšana gan studentiem un pasniedzējiem, gan studiju programmu kvalitātei. Pilnvērtīga studiju vide spēj piesaistīt arī nozīmīgu ārvalstu mācībspēku un studentu īpatsvaru. Augstākās izglītības sistēma atbalsta zinātniskās izcilības vides veidošanos, kurā tiek īstenots integrētās zinātnes princips. Tas izpaužas kā visaptveroša starptautiska un starpnozaru sadarbība, aktīva inovāciju radīšana un Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam 9 zinātniskajiem sasniegumiem piesaistīts finansējums. Zinātniskā pētniecība Latvijā stiprina sabiedrības ilgtspēju, ekonomisko jaudu un nacionālās identitātes attīstību. Starptautiskā sadarbība un iesaiste Eiropas zinātnes norisēs ir priekšnosacījums nākotnes izaugsmei, piekļuvei jaunām zināšanām un resursiem, kā arī radošo industriju uzplaukumam.

[28] Zināšanu sabiedrība rada arvien jaunas zināšanas un virzās no zemo izmaksu darbaspēka ekonomikas uz zināšanu komercializācijā balstītu produktivitāti. Ieguldot zināšanu radīšanā, Latvija veido un piesaista gudru un pieprasījumam atbilstošu kvalificētu darbaspēku un dod tam iespēju strādāt mūsdienīgās, sociāli atbildīgās darbavietās. Produktivitāti paaugstina jaunas zināšanas un tehnoloģijas, plašas izglītības iespējas un inovāciju atbalsts, ieguldījumi cilvēkkapitālā un atbalstoša institucionālā vide, kas ļauj zināšanas pārvērst starptautiski konkurētspējīgos produktos un pakalpojumos ar augstāku pievienoto vērtību, veidojot uz eksportu vērstu modernu tautsaimniecību.

NAP 2021-2027 prioritātes “Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[50] Veseli un aktīvi cilvēki Latvijā kopā veido iekļaujošu sabiedrību, kurā dzimst vairāk bērnu, ir vairāk laimīgu ģimeņu, atbildīgu un par nākotni drošu bērnu vecāku”;
- RV “Zinātne sabiedrības attīstībai, tautsaimniecības izaugsmei un drošībai” ar mērķi “[129] Zinātnes izcilība sabiedrības attīstībai, tautsaimniecības izaugsmei un drošībai”;
- RV “Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība” ar mērķi “[145] Izglītības kvalitāte uzņēmējdarbībā un dzīvē izmantojamu zināšanu un prasmju ieguvei ikvienam valsts iedzīvotājam”;
- RV “Izglītība ekonomikas izaugsmei”;
- RV “Pieaugušo izglītība”;
- RV “Iekļaujoša izglītības vide”.

NAP 2021-2027 prioritātes “Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[184] Inovācijas rezultātā gūts produktivitātes kāpums kā pamats Latvijas uzņēmumu izaugsmei globālajā tirgū un materiālās labklājības pieaugums”;
- RV “Darbs un ienākumi” ar mērķi “[207] Iespējas Latvijas iedzīvotājiem ar aktīvu līdzdalību iekļaujošā darba tirgū strādāt atbilstoši savām spējām mūsdienīgās augstas kvalitātes darba vietās un adekvāti iesaistīties sociālās aizsardzības sistēmā. Ar darba vides kvalitātē balstītu darba dzīves ilguma pieaugumu celt ienākumus indivīda līmenī un tautsaimniecībā kopumā. Ar ienākumu pieaugumu un finanšu pratības celšanu motivēt iedzīvotājus zinoši pārvaldīt savus finanšu aktīvus (t.sk. samazinot parādu slogu un attīstot produktīvu uzkrāšanu). Veicot iepriekš minēto, sekmēt katra Latvijas iedzīvotāja labklājību”.

NAP 2021-2027 prioritātes “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[244] Dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai”;
- RV “Līdzsvarota reģionālā attīstība” ar mērķi “[319] Reģionu potenciāla attīstība un ekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un dzīves vides attīstībai”.

NAP 2021-2027 prioritātes “Kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[356] Ikvienam pieejams dinamisks kultūras un sporta pakalpojumu klāsts, kas ļauj attīstīt talantus un veidot spēcīgu Latvijas tēlu pasaulē”;
- RV “Cilvēku līdzdalība kultūras un sporta aktivitātēs” ar mērķi [360] Kultūras un fizisko aktivitāšu pieejamība visiem, paaugstinot Latvijas sabiedrības dzīves kvalitāti”

NAP 2021-2027 prioritātes “Vienota, droša un atvērta sabiedrībai” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[386] Pieaug iedzīvotāju īpatsvars, kas izjūt piederību un uzticas Latvijas sabiedrībai un tiesiskai valstij. Tāpēc cilvēki sniedz ieguldījumu savā, savu līdzcilvēku un valsts drošībā, labklājībā un attīstībā, mazinās negodīga rīcība. Cilvēki apzinās Latvijas un ikviena iedzīvotāja lomu globālajos procesos un ir atvērti sadarbībai kopēju izaicinājumu risināšanā. (...)”;
- RV “Saldētība” ar mērķi “[394] Iedzīvotāji vairāk lieto latviešu valodu, gūst izpratni par sabiedrību demokrātiskā Latvijas informatīvajā telpā un vērtē informācijas kvalitāti. Tādējādi palielinās gatavība sniegt atbalstu līdzcilvēkiem un vairojas sabiedriskais labums”.

2019. gada 26. novembrī MK ir apstiprinātas “Reģionālās attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, kuru mērķis ir “Visu reģionu potenciāla attīstība un sociālekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un kvalitatīvas dzīves vides attīstībai”.

2020. gadā plānots apstiprināt politikas plānošanas dokumentus “Izglītības un prasmju attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Sporta politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Valsts kultūrpolitikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam” un “Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, kā arī “Ēku atjaunošanas ilgtermiņa stratēģija (līdz 2050. gadam)”.

UZDEVUMI

- P-1-1: Turpināt attīstīt pilsētas ekonomisko profilu IKT nozarē, mērķtiecīgi attīstot ar to saistītās izglītības iespējas atbilstoši darba tirgus vajadzībām
- P-1-2: Sekmēt VeA, kā starptautiski atzīta Baltijas jūras līmeņa augstākās izglītības un zinātnes centra, attīstību

- P-1-3: Nostiprināt VT kā nacionālā mēroga vadošo profesionālās izglītības kompetences centru, nodrošinot mūsdienu un darba tirgus prasībām atbilstošus mācību un sadzīves apstākļus, kā arī stiprinātu audzēkņu inovācijas, tehnoloģiju un radošuma prasmju attīstību un nodrošinātu izglītojamo centrētu pieeju atbilstoši nozaru vajadzībām
- P-1-4: Attīstīt pieaugušo izglītības piedāvājumu un kvalitāti
- P-1-5: Attīstīt kvalitatīvas profesionālās un profesionāli orientētās kultūrizglītības un sporta izglītības ieguvu, sekmēt profesionālās izglītības kompetences centra Ventpils Mūzikas vidusskola attīstību.

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (2019.G. VAI JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
1.	Audzēkņu skaits Ventpils Tehnikumā, cilvēki.	804 (2019./2020. m.g)	Vairāk nekā 800	VT
2.	Studentu skaits Ventpils Augstskolā, cilvēki.	725 (2019./2020. m.g)	Vairāk nekā 1000	VeA
3.	Ārvalstu studentu skaits, kuri studē VeA, cilvēki.	48 (2019./2020. m.g)	Vairāk nekā 65	VeA
4.	Starptautisku konferenču, pētījumu, sadarbības projektu skaits	5 konferences; 47 projekti; 97 publikācijas	Konferences – vairāk nekā 2; Projekti – vairāk nekā 20; Zinātniskie raksti – vairāk nekā 115	VeA
5.	Iedzīvotāju skaits, kuri ieguvuši profesionālo kvalifikāciju neformālo prasmju atzīšanas ceļā, cilvēki.	17 (2019./2020. m.g)	Vairāk nekā 100	VT
6.	Iedzīvotāju skaits, kuri pilnveidojuši savu izglītību ārpus formālās izglītības sistēmas, cilvēki.	3068 (kopā) 2477 (VDC) 589 (VeA) 2 (VT)	Vairāk nekā 3000	VDC VeA VT
7.	Studentu skaits VeA IT programmās, cilvēki.	228	Vairāk nekā 304	IZM

AR RĪCĪBAS VIRZIENU SAISTĪTIE LATVIJAS NAP2027 UZDEVUMI

- [139] Pētniecības cilvēkresursu piesaiste un kapacitātes celšana, piešķirot finanšu resursus doktorantu skaita un vienam doktorantam paredzētā finansējuma būtiskai palielināšanai, īstenojot pēcdoktorantūras finansēšanas programmu, piesaistot ārvalstu pētniekus, jo īpaši diasporas profesorus un jaunus zinātniekus, finansējot Latvijas talantu studijas labākajās ārvalstu universitātēs

un paredzot nosacījumus šādu ieguldījumu atdevei valsts attīstībai, plašāk iesaistoties starptautiskajā sadarbībā, īpaši īstenojot darbu pētniecībā saistībā ar prioritārajiem virzieniem zinātnē un Viedās specializācijas stratēģijas mērķu sasniegšanu;

- [140] Trīs pīlāru finansēšanas modeļa ar snieguma un inovācijas stimuliem efektīva ieviešana augstākajā izglītībā un zinātnē, izveidojot nozaru ilgtermiņa stratēģiskajai attīstībai nepieciešamās valsts pētījumu programmas un tirgus orientētās pētniecības programmas publiskā un privātā sektora kopīgam P&A darbam, īpaši viedās specializācijas stratēģijas jomās;
- [141] Pētniecības un inovācijas investīciju efektīva koordinēšana un pārvaldība, stiprinot P&A pārvaldības kapacitāti un koncentrējot atbalsta programmas vienā kompetentā institūcijā, mazinot birokrātiju P&A pārvaldībā, kā arī attīstot P&A pārvaldības kompetenci zinātniskajās institūcijās;
- [143] Zinātnes izcilības stiprināšana sabiedrības izaicinājumu risināšanai, attīstot un koplietojot nacionālas nozīmes pētniecības infrastruktūru un stratēģiski iesaistoties, tai skaitā iesaistot diasporas zinātniekus, (līdzfinansēšana, pārfinansēšana, papildinošās darbības) Eiropas un pasaules pētniecības un inovāciju iniciatīvās un pasākumos, kas stiprina P&A sistēmas konkurētspēju un starptautisko atvērtību;
- [153] Jaunā mācību satura un pieejas kvalitatīva ieviešana vispārējā izglītībā un mācību pieejas labās prakses izplatīšana, īpaši akcentējot uzņēmējspēju apguvi un digitālās prasmes, izglītību ilgtspējīgai attīstībai, kā arī nākotnes prasmju (radošums, elastība, spēja piemēroties) attīstību un apguvi, STEM/STEAM prasmju apguvi (tai skaitā interešu izglītībā), mācību vides uzlabojumus, tai skaitā ieviešot digitālus risinājumus, izglītības procesa individualizāciju un talantu attīstības iniciatīvas, kvalitatīvus un vispusīgus interešu izglītības pasākumus (tai skaitā skolas vidē), efektīvu karjeras izglītību un stiprinot skolas sadarbību ar vecākiem un citiem būtiskiem sadarbības partneriem;
- [154] Izcilu pedagogu sagatavošana, piesaiste, noturēšana un efektīva profesionālā pilnveide, jo īpaši akcentējot STEM nozaru pedagogu un mācībspēku piesaisti, noturēšanu un kvalifikācijas paaugstināšanu, kā arī pedagogu atalgojuma paaugstināšanu;
- [156] Augstskolu kā inovācijas centru pasaules līmeņa zināšanu radīšanai, pārnesei un gudrai izaugsmei stiprināšana, tai skaitā starptautiskajiem standartiem atbilstošu doktorantūras studiju īstenošana un publiskā sektora speciālistu sagatavošana, uzlabojot saikni ar uzņēmumiem un darba tirgu, ar fokusu uz zināšanu ietilpīgu produktu un pakalpojumu radīšanu, atbalstot pētniecībā balstītas studijas un mācīšanās izcilību, modernizējot studiju vidi, starptautisko sadarbību un internacionalizāciju, stiprinot nacionāla mēroga reģionālās un nozaru zināšanu partnerības;
- [157] Modernas un efektīvas augstskolu pārvaldības īstenošana, stratēģisku lēmumu pieņemšanā vairāk iesaistot uzņēmēju organizācijas, stiprinot specializāciju un izcilību, īstenojot studiju digitalizāciju, nodrošinot izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas ieviešanu, studentcentrētas izglītības prasmju izveide un pilnveidošana augstskolu mācībspēkiem, īpaši STEM/STEAM nozarēs, kā arī paaugstinot mācībspēku atalgojumu un panākot augsti kvalificētu ārvalstu mācībspēku lielāku īpatsvaru;
- [158] Nodrošināt pilnvērtīgu augstākās izglītības kvalitātes vērtēšanas procesu, lai garantētu augstākās izglītības kvalitāti un veicinātu augstskolu iekšējo kvalitātes kultūru, tostarp 2024. gadā pārskatot iespēju ieviest ciklisku augstskolu akreditāciju, panākot optimālu skaitu kvalitatīvu studiju programmu, novēršot studiju programmu nepamatotu sadrumstalotību un dublēšanos, ļaujot elastīgi modelēt uz studentu centrētu piedāvājumu kvalifikācijas ieguvei un pārkvalifikācijai, izveidojot starptautiskiem standartiem atbilstošas doktorantūras studijas, ieviešot akadēmiskā personāla garantētās nodarbinātības sistēmu (*tenure system*), nostiprinot jauno tehnoloģiju ieviešanu, kā arī attīstot studiju procesā digitālās prasmes un STEM/STEAM kompetences;
- [166] Profesionālās izglītības iestāžu kā nozaru izcilības un inovācijas centru stiprināšana, īpaši viedās specializācijas jomās, veidojot elastīgu mācību un nozaru attīstībai pielāgotu pieaugušo izglītības piedāvājumu, veicinot starpinstitūciju un starptautisko sadarbību un jauno tehnoloģiju ieviešanu;
- [167] Profesionālās izglītības iestāžu un koledžu prestiža celšana un pieejamības palielināšana, modernizējot mācību vidi un uzlabojot tās kvalitāti, nodrošinot uzņēmējspēju apguvi, izglītības

procesa individualizāciju un darba vidē balstītas mācības, paplašinot sociālā atbalsta programmas, talantu attīstības iniciatīvas, kā arī īstenojot karjeras izglītības atbalsta un stratēģiskās komunikācijas pasākumus sadarbībā ar nozarēm;

- [168] Sabiedrības digitālo un jauno tehnoloģiju prasmju attīstība, veidojot specifiskas programmas digitālo prasmju paaugstināšanai un sekmējot uzņēmumu līdzdalību to finansēšanā;
- [171] Pieaugušo intereses un iesaistes mūžizglītībā veicināšana, stiprinot kvalitatīvu un elastīgu pieaugušo izglītības piedāvājumu un paplašinot pieejamību, tam efektīvi izmantojot izglītības iestāžu un pieaugušo izglītības centru resursus, veidojot prasmju fondus, sekmējot darba devēju un nozaru ieguldījumu un nodarbināto motivāciju, nodrošinot t. s. otrās iespējas izglītību atbilstoši darba tirgus tendencēm;
- [172] Pieaugušo izglītības īstenošana tautsaimniecības attīstībai nepieciešamo prasmju apguvei, t. sk. augstskolās (elastīga mācību piedāvājuma attīstība, tostarp modulārā izglītība, e-vidē un darba vidē balstītas mācības, mūžizglītības kompetenču apguve; personu profilēšana; ārpus formālās izglītības iegūto kompetenču atzīšana);
- [179] Preventīvi un intervences pasākumi izglītības pārtraukšanas riska samazināšanai un pasākumi sociālai integrācijai (skolas, atbalsta personāla, vecāku un institūciju savstarpējā sadarbība; sociālo dzīves prasmju attīstība; atbalsta personāla piesaiste; individualizēts mācību atbalsts; agrīnā izglītības vajadzību diagnostika; nelabvēlīgā situācijā nonākušu jauniešu atbalsts);
- [180] Individuālo un institucionālo atbalsta pasākumu veidošana un nodrošināšana sociāli ekonomiskiem riskiem un pāridarīšanai pakļautiem bērniem un jauniešiem (jaunajiem vecākiem, studējošajiem no trūcīgām un sociāli mazāk aizsargātām ģimenēm, remigrantu un migrantu bērniem), sniedzot materiālo (stipendiju fondi, transporta, ēdināšanas, dienesta viesnīcas izdevumu segšana) un cita veida (valodas apguve, psiholoģiskā palīdzība u. c.) atbalstu;
- [181] Vides pielāgošana izglītības iestādēs, speciālo mācību līdzekļu attīstība un nodrošināšana un citi atbalsta pasākumi bērniem un jauniešiem ar invaliditāti un speciālām vajadzībām;
- [182] Sociālās atstumtības riskam pakļauto bērnu un jauniešu (sociāli ekonomiskie riski, speciālās vajadzības, nelabvēlīgā situācijā nonākuši jaunieši, u. c. PMP riski) iesaistīšana ārpus formālās izglītības (t.sk. interešu izglītības) pasākumos (t.sk. skolas vidē – kā vispārējā, tā profesionālajā izglītībā);
- [220] Darbaspēka remigrācijas un kvalificēta ārvalstu darbaspēka un talantu piesaistes sekmēšana, nepieļaujot darba vietu kvalitātes mazināšanos;
- [221] Aktīvās darba tirgus politikas attīstīšana (bez darba esošo, bezdarba riskam pakļauto un ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju aktivizācija, reģionālās mobilitātes atbalsta programmas) un nelabvēlīgākā situācijā esošo darba tirgus dalībnieku (t.sk. jauniešu, pirmspensijas vecumā esošo un personu ar invaliditāti) atbalstīšana, ņemot vērā indivīda un reģionu specifiskās vajadzības;
- [317] Fiziskās un digitālās vides pieejamības un piekļūstamības palielināšana valsts un pašvaldību infrastruktūrā, kā arī digitālo risinājumu izmantošanas veicināšana, paaugstinot iedzīvotāju digitālās prasmes, pilnveidojot elektroniskās identifikācijas un drošas elektroniskās parakstīšanās sistēmu un nodrošinot vides pieejamību kvalitatīvai pakalpojumu sniegšanai;
- [333] Koordinētas atbalsta sistēmas izveidošana investīciju piesaistei un uzņēmējdarbības atbalstam reģionos un reģionālā izaugsmes fonda (reģionālo projektu programmas) izveide mērķtiecīgiem ieguldījumiem;
- [371] Kultūras un sporta jomas pedagogu sagatavošana, speciālistu un profesionāļu kapacitātes stiprināšana, sadarbībā ar Latvijas augstskolām izstrādājot izglītības programmu saturu, nodrošinot brīvā laika aktivitātes profesionālu pedagogu un treneru vadībā;
- [407] Sabiedrības pašorganizēšanās, sadarbības un līdzdarbības prasmju un iespēju paplašināšana, jo īpaši attīstot jauniešu pilsonisko izglītību, iedzīvotāju līdzdarbību nevalstiskajās organizācijās, arodbiedrībās un brīvprātīgajā darbā, valsts NVO fondu;
- [411] Cilvēku medijpratības stiprināšana formālajā un neformālajā izglītībā, sekmējot viltus ziņu un dezinformācijas atpazīšanu sabiedrībā, kritisko domāšanu.

1. REDAKCIA

P-2: MŪSDIENĪGA UN PIETIEKAMA PIRMSSKOLAS, VISPĀRĒJĀ UN INTEREŠU IZGLĪTĪBA

Mūsdienīga pirmsskolas, vispārējā izglītība un interešu izglītība ir pamats iedzīvotāju vēlmei izglītoties visa mūža garumā, kas veido pamatus kompetenču un prasmju attīstībai, kas nodrošina veiksmīgu iekļaušanos sabiedrībā un konkurētspēju darba tirgū. Samazinoties iedzīvotāju skaitam, izglītības pakalpojumu kvalitātes uzturēšana esošajā līmenī finansiāli var kļūt arvien grūtāka.

SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES • Ricības programma mācīšanās kvalitātes uzlabošanas sistēmas pilnveidei Ventspils pilsētas vispārizglītojošās iestādēs 2019.-2021.gadam • Ventspils pilsētas pašvaldības izglītības iestāžu audzēkņiem tiek nodrošināta datorprasmju apguve • Ventspils Digitālā centra piedāvātos pulciņus apmeklē daudz skolēnu, to skaits ar katru gadu pieaug • Plašs interešu izglītības piedāvājums, kas pielāgots dažādiem bērniem un to vajadzībām • Tiek sagatavoti mācību jomu koordinatori, kuri būs atbildīgi par jaunā mācību satura ieviešanu vispārizglītojošajās skolās • Pietiekams prakšu skaits pedagogiem vispārizglītojošajās izglītības iestādēs • Atbalsts jaunajiem pedagogiem un tiem, kuri uzsākuši pedagoga darba gaitas Ventspilī • Jauno vadītāju/vietnieku apmācības programma "VIP akadēmija" • Pedagogu atbalsta dienesta programma	VĀJĀS PUSES • Vecāku skolotāju augstais īpatsvars Ventspils izglītības iestādēs, īpaši eksakto zinātņu priekšmetos • Ventspils izglītības iestāžu starpā vērojama nepietiekama sadarbība izglītības programmu pilnveidei visos izglītības līmeņos • Nepietiekams pedagogu skaits ar jau iegūtu augstāko izglītību pirmsskolas izglītības iestādēs, īpaši grupās ar bērniem no 1,5 gadu vecuma • Skolās un pirmsskolas izglītības iestādēs trūkst atbalsta personāls • Atbalsta personāla trūkums vispārizglītojošajās mācību iestādēs • Izglītības iestādēs nav izbūvētas vēdināšanas sistēmas, kas rada neveselīgus apstākļus skolēniem un skolotājiem • Karjeras konsultantu trūkums Ventspils pilsētā • Ventspils vidusskolas skolēnu vidējā atzīme centrālajos eksāmenos ir zem 60%
IESPĒJAS • Vispārizglītojošo skolu specializācija • Interaktīvu un izglītojošu iekārtu iegāde Ventspils zinātnes un inovāciju centram un skolām • Sadarbība ar augstskolām augstāka līmeņa speciālistu piesaistei vidusskolās • Sadarbība ar nodibinājumu „Iespējamā misija” programmas “Mācībspēks” ietvaros • Atbalsts jaunajiem pedagogiem un tiem, kuri uzsākuši pedagoga darba gaitas Ventspilī • Jauno vadītāju/vietnieku apmācības programma “VIP akadēmija” • Pedagogu atbalsta dienesta programma • Skolēnu piesaiste no apkārtējiem novadiem, attīstot nepieciešamo infrastruktūru	DRAUDI • Iedzīvotāju skaita samazināšanās, negatīvās demogrāfiskās tendences • Jaunu pedagogu skaita trūkums eksaktajās zinātnēs • Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu" finansējuma perioda beigas • Nepietiekams skaits būvfirmu, kas piesakās iepirkumos par izglītības telpu atjaunošanu • Ventspils vidusskolu neatbilstība izglītības kvalitātes kritērijiem, lai pedagogu darba samaksu finansētu valsts budžets • Nepietiekams atalgojums, kas motivētu jaunos cilvēkus izvēlēties skolotāja profesiju

• ES fondu apzināšana un piesaistīšana izglītības pakalpojumu, cilvēkresursu, materiāltehniskās bāzes un infrastruktūras attīstīšanai • Mācību nodrošināšana attālināti, attīstot apmācību veidu visos izglītības posmos • Veikt gaisa kvalitātes monitoringu pirmsskolas izglītības iestādēs un skolās • Veselīga mācību un darba vide pirmsskolas izglītības iestādēs	• Uz rezultātu nemotivēta atalgojuma sistēma
--	--

NAP 2021-2027 iezīmēta šāda nākotnes vīzija:

[22] Zināšanas un kvalitatīva, iekļaujoša un mūsdienīga izglītība ir stipras valsts pamats. Latvijas iedzīvotājiem izglītība ir pieejama mūža garumā, veidojot noturīgu demokrātisko sabiedrību, starptautiski izcilu zinātni, inovatīvus uzņēmumus un kompetentu darbaspēku gan privātajā sektorā, gan valsts pārvaldē. Latvijas izglītības sistēma visos līmeņos ne tikai atbilst mūsdienu prasībām, bet ir atvērta arī nākotnes izaicinājumiem, sagatavojot kritiski domājošus, emocionāli inteligentus un digitāli prasmīgus sava aroda speciālistus. Latvija ir pamanāma citu valstu un tautu saimē kā radošuma valsts.

[23] Zināšanu sabiedrība ir aktīva sabiedrība. Mūsu valsti raksturo arvien pieaugoša cilvēku pārstāvniecība sadarbības un sociālo partneru organizācijās, un plašs valsts atbalsts nevalstiskajām organizācijām. Mūsdienu izglītība piedāvā arī pilsoniskai sabiedrībai nepieciešamās līdzdalības prasmes un spējas aizstāvēt savas tiesiskās intereses.

[25] Lai veidotos zināšanu sabiedrība, ir būtiski mainīta izglītības sistēma, sākot ar drošu, atbalstošu un iekļaujošu pirmsskolas mācību vidi. Turpmākajā izglītības procesā faktu iegaumēšana ir aizstāta ar kompetenču apguvi. Akcents uz integrētu pieeju STEM/STEAM mācību priekšmetu apgūvē uzlabo skolēnu zināšanas dabaszinātnēs, tehnoloģijās, inženierzinātnēs un matemātikā. Mūsdienīga izglītības sistēma veido patriotiskus, nacionālajā kultūrā un savas zemes dzīvesziņā iesaņķotus nākamos pilsoņus ar ievērojamu radošo potenciālu un augstām prasībām pret mākslu. Latvija ir valsts, kur katrs tās iedzīvotājs var mācīties un pilnveidoties atbilstoši savai dzīves situācijai un nākotnes mērķiem. Latvijā izglītība ir aicinājums, nevis izaicinājums, personīgas izaugsmes iespēja, nevis formalitāte.

NAP 2021-2027 prioritātes "Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki" ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi

- Prioritātes mērķis: "[50] Veseli un aktīvi cilvēki Latvijā kopā veido iekļaujošu sabiedrību, kurā dzimst vairāk bērnu, ir vairāk laimīgu ģimeņu, atbildīgu un par nākotni drošu bērnu vecāku";
- RV "Psiholoģiskā un emocionālā labklājība" ar mērķi "[73] Psiholoģiskās un emocionālās labklājības veicināšana (...), individuālā potenciāla attīstībai un deviantas uzvedības veidošanās risku mazināšanai, nostiprinot veselību kā vērtību";
- RV "Stipras ģimenes paaudzēs" ar vienu no mērķiem "[91] Vienlīdzīgas iespējas bērniem neatkarīgi no ģimenes sociālā stāvokļa".

NAP 2021-2027 prioritātes "Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei" ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: "[123] Zinoša, iekļaujoša un radoša sabiedrība efektīvā, inovatīvā un ražīgā tautsaimniecībā";
- RV "Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība" ar mērķi "[145] Izglītības kvalitāte uzņēmējdarbībā un dzīvē izmantojamu zināšanu un prasmju ieguvei ikvienam valsts iedzīvotājam";
- RV "Izglītība ekonomikas izaugsmei";
- RV "Iekļaujoša izglītības vide".

NAP 2021-2027 prioritātes "Kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei" ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[356] Ikvienam pieejams dinamisks kultūras un sporta pakalpojumu klāsts, kas ļauj attīstīt talantus un veidot spēcīgu Latvijas tēlu pasaulē”;
- RV “Cilvēku līdzdalība kultūras un sporta aktivitātēs” ar mērķi [360] Kultūras un fizisko aktivitāšu pieejamība visiem, paaugstinot Latvijas sabiedrības dzīves kvalitāti”.

NAP 2021-2027 prioritātes “Vienota, droša un atvērta sabiedrībai” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[386] Pieaug iedzīvotāju īpatsvars, kas izjūt piederību un uzticas Latvijas sabiedrībai un tiesiskai valstij. Tāpēc cilvēki sniedz ieguldījumu savā, savu līdzcilvēku un valsts drošībā, labklājībā un attīstībā, mazinās negodīga rīcība. Cilvēki apzinās Latvijas un ikviena iedzīvotāja lomu globālajos procesos un ir atvērti sadarbībai kopēju izaicinājumu risināšanā. (...)”;
- RV “Saliedētība” ar mērķi “[393] Pieaug piederības sajūta Latvijas sabiedrībai, latviskai un eiropeiskai kultūrtelpai. Saziņa un sadarbība starp dažādām iedzīvotāju grupām manāmi palielinājusies, mazinot spriedzi un nepamatotus aizspriedumus. Cilvēki gādā viens par otru, aktīvi veido un piedalās sabiedriskajās aktivitātēs, kā arī saredz sabiedrības daudzveidību kā vērtīgu resursu un spēju savstarpēji saprasties un cienīt vienu otru. [394] Iedzīvotāji vairāk lieto latviešu valodu, gūst izpratni par sabiedrību demokrātiskā Latvijas informatīvajā telpā un vērtē informācijas kvalitāti. Tādējādi palielinās gatavība sniegt atbalstu līdzcilvēkiem un vairojas sabiedriskais labums.”

2019. gada 26. novembrī MK ir apstiprinātas “Reģionālās attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, kuru mērķis ir “Visu reģionu potenciāla attīstība un sociālekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifiskai atbilstošus risinājumus apdzīvotuma un kvalitatīvas dzīves vides attīstībai”.

2020. gadā plānots apstiprināt politikas plānošanas dokumentus “Izglītības un prasmju attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Sporta politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Valsts kultūrpolitikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam” un “Saliedētas sabiedrības politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, kā arī “Ēku atjaunošanas ilgtermiņa stratēģija (līdz 2050. gadam)”.

UZDEVUMI

- P-2-1: Pirmsskolas izglītības iestāžu teritoriju labiekārtošana, iestāžu materiāltehniskās bāzes nostiprināšana, mācību procesa nodrošināšana ar kvalitatīvas izglītības īstenošanai nepieciešamajiem mācību līdzekļiem un aprīkojumu
- P-2-2: Nodrošināt augsti kvalificētu pedagogisko un atbalsta personālu vispārējās izglītības iestādēs
- P-2-3: Organizēt atbalsta un informējošos pasākumus, lai ieinteresētu skolēnus un jauniešus veidot karjeru Ventspils pilsētā
- P-2-4: Attīstīt izglītības iestāžu infrastruktūru un materiāltehnisko bāzi, veidojot izglītības iestādēs veselīgu un higiēnas prasībām un mācību satura īstenošanas vajadzībām atbilstošu mācību vidi
- P-2-5: Pilnveidot mācību metodes izglītojamo individuālās attīstības dinamikas novērtēšanai gan darbam ar talantīgajiem, gan bērniem ar īpašām vajadzībām
- P-2-6: Attīstīt mūsdienīgi aprīkotu, augstu izglītības kvalitāti nodrošinošu interešu izglītības programmu piedāvājumu
- P-2-7: Attīstīt mūsdienīgi aprīkotu, augstu izglītības kvalitāti nodrošinošu interešu izglītību zinātnes un inovāciju jomās
- P-2-8: Sadarboties ar Ventspils novada pašvaldību izglītības jomā

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (2019.G. JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ) VAI	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
1.	Bērnu skaits rindā uz pirmsskolas izglītības iestādēm, civ.	39 (01.10.2020)	0	Ventspils Izglītības pārvalde
2.	Apliecību par pamatzglītību saņēmušo īpatsvars no visiem 9. klašu audzēkņiem, %	97,7 (2018./2019. m.g.)	Vairāk nekā 98%	Ventspils Izglītības pārvalde
3.	Atestātu par vispārējo vidējo izglītību saņēmušo īpatsvars no visiem 12. klašu audzēkņiem, %	99,5 (2018./2019. m.g.)	Vairāk nekā 99%	Ventspils Izglītības pārvalde
4.	Centralizēto eksāmenu rezultātu līmenis	Pārsniedz valsts vidējo līmeni	Pārsniedz valsts vidējo līmeni	Ventspils Izglītības pārvalde
5.	Audzēkņu skaits, kas iesaistās Rīcības programmas darbam ar apdāvinātiem pašvaldības izglītības iestāžu audzēkņiem īstenotajās aktivitātēs	2602	Vairāk nekā 2600	Ventspils Izglītības pārvalde
6.	Izglītojamo iesaiste un sasniegumi 2. posma mācību priekšmetu olimpiādēs	0,15	Vairāk nekā 0,15	Ventspils Izglītības pārvalde
7.	Iedzīvotāju vērtējums par izglītības iestāžu uzturēšanu	80%	Pozitīvi – 80%	Regulāra pilsētas iedzīvotāju aptauja
8.	Gaisa kvalitāte iekštelpās pirmsskolas izglītības iestādēs un skolās	Apmierinoša (2017.gada janvāris)	Laba (CO ₂ koncentrācija - 1000-1500 ppm, vidējā svērtā gaisa temperatūra telpās atbilst normai)	Izglītības pārvalde
9.	Audzēkņu skaits, kas vismaz vienu mācību gadu apmeklējuši Rīcības programmas datorprasmju apguvei Ventspils pilsētas vispārīzglītojošajās skolās ietvaros rīkotās nodarbības	750	Vairāk nekā 900	VDC
10.	Pedagogu vecumā līdz 29 gadiem īpatsvars no kopējā pedagogu skaita ISCED 2.-3.līmenī; %	7%	12%	Ventspils Izglītības pārvalde

AR RĪCĪBAS VIRZIENU SAISTĪTIE LATVIJAS NAP2027 UZDEVUMI

- [102] Ģimenes kā vērtības stiprināšana sabiedrībā (...), pilnveidojot jauniešu izglītošanu un veicinot sabiedrības informētību par vecāku prasmju, attiecību pratības, ģimenes un laulības tematiku un paaudžu solidaritātes lomu tautas ilgtspējīgā izaugsmē (...);
- [104] Pirmsskolas izglītības, bērnu aprūpes un organizēta brīvā laika pakalpojumu pieejamības uzlabošana, sekmējot bērnu vispusīgu attīstību un ģimenes un darba dzīves savienošanu;
- [152] Pirmsskolas izglītības kvalitātes nodrošināšana visiem attiecīgā vecuma bērniem, darba vides un infrastruktūras atjaunošana un sakārtošana;
- [153] Jaunā mācību satura un pieejas kvalitatīva ieviešana vispārējā izglītībā un mācību pieejas labās prakses izplatīšana, īpaši akcentējot uzņēmējspēju apguvi un digitālās prasmes, izglītību ilgtspējīgai attīstībai, kā arī nākotnes prasmju (...) attīstību un apguvi, STEM/STEAM prasmju apguvi (...), mācību vides uzlabojumus, tai skaitā ieviešot digitālus risinājumus, izglītības procesa individualizāciju un talantu attīstības iniciatīvas, kvalitatīvus un vispusīgus interešu izglītības pasākumus (tai skaitā skolas vidē), efektīvu karjeras izglītību un stiprinot skolas sadarbību ar vecākiem un citiem būtiskiem sadarbības partneriem;
- [154] Izcilu pedagogu sagatavošana, piesaiste, noturēšana un efektīva profesionālā pilnveide, jo īpaši akcentējot STEM nozaru pedagogu un mācībspēku piesaisti, noturēšanu un kvalifikācijas paaugstināšanu, kā arī pedagogu atalgojuma paaugstināšana;
- [155] Vispārējās izglītības iestāžu mācību procesa kvalitātes paaugstināšana, ieviešot izglītības kvalitātes monitoringa sistēmu un ieguldījumu ziņā piešķirot prioritāti mācību procesam, kā arī efektīvizējot skolu tīklu, tai skaitā modernizējot infrastruktūru, lai mazinātu administrēšanas un uzturēšanas izmaksas (t.sk. energoefektivitāte);
- [168] Sabiedrības digitālo un jauno tehnoloģiju prasmju attīstība, veidojot specifiskas programmas digitālo prasmju paaugstināšanai un sekmējot uzņēmumu līdzdalību to finansēšanā;
- [179] Preventīvi un intervences pasākumi izglītības pārtraukšanas riska samazināšanai un pasākumi sociālai integrācijai (skolas, atbalsta personāla, vecāku un institūciju savstarpējā sadarbība; sociālo dzīves prasmju attīstība; atbalsta personāla piesaiste; individualizēts mācību atbalsts; agrīnā izglītības vajadzību diagnostika; nelabvēlīgā situācijā nonākušu jauniešu atbalsts);
- [180] Individuālo un institucionālo atbalsta pasākumu veidošana un nodrošināšana sociāli ekonomiskiem riskiem un pāridarīšanai pakļautiem bērniem un jauniešiem (jaunajiem vecākiem, studējošajiem no trūcīgām un sociāli mazāk aizsargātām ģimenēm, remigrantu un migrantu bērniem), sniedzot materiālo (stipendiju fondi, transporta, ēdināšanas, dienesta viesnīcas izdevumu segšana) un cita veida (valodas apguve, psiholoģiskā palīdzība u. c.) atbalstu;
- [181] Vides pielāgošana izglītības iestādēs, speciālo mācību līdzekļu attīstība un nodrošināšana un citi atbalsta pasākumi bērniem un jauniešiem ar invaliditāti un speciālām vajadzībām;
- [182] Sociālās atstumtības riskam pakļauto bērnu un jauniešu (sociāli ekonomiskie riski, speciālās vajadzības, nelabvēlīgā situācijā nonākuši jaunieši, u. c. PMP riski) iesaistīšana ārpus formālās izglītības (t. sk. interešu izglītības) pasākumos (t.sk. skolas vidē – kā vispārējā, tā profesionālajā izglītībā);
- [183] Preventīvi un pastāvīgi pasākumi visu veidu vardarbības mazināšanai izglītības iestādēs un atbalsta pasākumi bērniem un jauniešiem, pedagogiem, skolas personālam un ģimenēm;
- [367] Sabiedrības, īpaši tās mazaktīvās daļas, iesaistīšana kultūras, sporta un fiziskajās, t.sk. aktīvā tūrisma aktivitātēs, piedāvājot un īstenojot daudzveidīgas neformālās izglītības, kultūrpolitikas, sporta (t.sk. starptautiskus tautas sporta pasākumus) un fizisko aktivitāšu iniciatīvas;
- [368] Sabiedrības izglītošana un informēšana par fizisko aktivitāšu iespējām, to nozīmi veselības veicināšanā un kultūras, sporta un fizisko aktivitāšu lomu personības attīstībā, veidojot sabiedrisko pasūtījumu dažādām auditorijām, attīstot bibliotēku pakalpojumus;

- [369] Valsts un pašvaldību institūciju, izglītības iestāžu, privātā sektora un nevalstisko organizāciju sadarbība koordinētai sporta un kultūras infrastruktūras (t.sk. kultūras pieminekļi, sakrālais mantojums) izmantošanai un aktīvā tūrisma attīstība iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanai, īstenojot starpinstitucionālus un starpsektorālus kopprojekts un aktivitātes;
- [370] Kultūras mantojuma, sporta tradīciju un vērtību saglabāšana un nodošana nākamajām paaudzēm, iesaistot iedzīvotājus un nodrošinot jaunāko IKT izmantošanu, lai pilnvērtīgi iekļautos pasaules kultūras telpā un sportā;
- [371] Kultūras un sporta jomas pedagogu sagatavošana, speciālistu un profesionāļu kapacitātes stiprināšana, sadarbībā ar Latvijas augstskolām izstrādājot izglītības programmu saturu, nodrošinot brīvā laika aktivitātes profesionālu pedagogu un treneru vadībā;
- [406] Nacionālās identitātes apziņas stiprināšana dažādām iedzīvotāju grupām, atbalstot saliedējošu pasākumu īstenošanu kultūras, valodas, teritoriālās, vēsturiskās atmiņas, politiskās un kopīgās ekonomikas dimensijās;
- [407] Sabiedrības pašorganizēšanās, sadarbības un līdzdarības prasmju un iespēju paplašināšana, jo īpaši attīstot jauniešu pilsonisko izglītību, iedzīvotāju līdzdarību nevalstiskajās organizācijās, arodbiedrībās un brīvprātīgajā darbā, valsts NVO fondu;
- [408] Sabiedrības izpratnes par daudzveidību kā resursu palielināšana, stiprinot starpgrupu un starpkultūru komunikācijas prasmes un saziņas intensitāti, dažādības vadību, kā arī diskriminācijas mazināšanu;
- [411] Cilvēku medijpratības stiprināšana formālajā un neformālajā izglītībā, sekmējot viltus ziņu un dezinformācijas atpazīšanu sabiedrībā, kritisko domāšanu.

P-3: IZGLĪTĪBAS, ZINĀTNES, PĒTNIECĪBAS UN BIZNESA SADARBĪBA, ZINĀTŅU IETILPĪGU UZŅĒMUMU ATTĪSTĪBA

Zināšanu pārnese nodrošina pielāgošanos iedzīvotāju skaita sarūkšanai, jo sadarbības rezultātā iespējams nodrošināt gan darba vietas vietējo izglītību ieguvušajiem iedzīvotājiem, gan izstrādāt inovatīvus risinājumus sabiedrisko pakalpojumu digitalizācijai, efektīvākai resursu pārvaldībai, sabiedrības iesaistei u.c. Ikviens no izstrādātajiem produktiem un pakalpojumiem var kļūt pieprasīts gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī. Viens no sadarbības mērķiem var būt palīdzēt radīt apstākļus, lai vietējie talantīgie cilvēki spētu realizēt savus mērķus un idejas un attīstītu uzņēmējdarbību Ventspilī.

SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES • VeA zinātniskās darbības attīstība • VeA un izglītības iestāžu sadarbība • Moderna izglītības institūciju infrastruktūra • VATP sniegto pakalpojumu un resursu esamība • VSRC biedra statuss Eiropas radioastronomijas novērojumu tīklā • Pašvaldības darbība uzņēmējdarbības aktivitāšu sekmēšanā	VĀJĀS PUSES • Nepietiekams prakses vietu nodrošinājums VeA un VT
IESPĒJAS • VeA un izglītības iestāžu sadarbība jaunā satura realizācijā • Pieaugošs valsts finansējuma atbalsts zinātnei • IKT nozares attīstība pilsētā • Plašāka VSRC iesaiste Ventspils attīstībā • Iespējams finansiālais atbalsts nacionālajā līmenī izglītības iestāžu, zinātnes un pētniecības darbu veikšanai • Iespējams finansiālais atbalsts Eiropas Savienības līmenī izglītības iestāžu darbības uzlabošanai • Uzņēmumu un izglītības iestāžu sadarbība	DRAUDI • Nepietiekams finansējums zinātnes attīstībai • Doktorantūras studentu skaita samazināšanās • Resursu pārdale par labu izglītības un zinātnes attīstībai Rīgā • Zinātnes prestiža pazemināšanās valstī

NAP 2021-2027 iezīmēta šāda nākotnes vīzija:

[18] Plašāku publisko pakalpojumu pieejamību, augstāku kvalitāti un efektivitāti palīdz īstenot mērķtiecīga sadarbība, tai skaitā attīstības centru tīklošanās mehānismi, integrēta pilsētu, to funkcionālo ietekmes zonu un lauku kooperācija, kopīgi ilgtspējīgas mobilitātes projekti un publiskā-privātā partnerība. Tādējādi pilsētu un lauku telpas mijiedarbība palīdz risināt kā ekonomiskās, tā sociālās un apdzīvotības problēmas. Iedzīvotāji var izmantot vairāk iespēju un labāku pieeju pakalpojumiem ikvienā Latvijas pilsētā un novadā. Tāpat ikviena pilsēta un novads dod ieguldījumu valsts attīstības mērķu sasniegšanā.

[23] Zināšanu sabiedrība ir aktīva sabiedrība. Mūsu valsti raksturo arvien pieaugoša cilvēku pārstāvniecība sadarbības un sociālo partneru organizācijās, un plašs valsts atbalsts nevalstiskajām organizācijām. Mūsdienu izglītība piedāvā arī pilsoniskai sabiedrībai nepieciešamās līdzdalības prasmes un spējas aizstāvēt savas tiesiskās intereses.

[26] IKT sasniegumi un to plaša pieejamība ir katalizators pārmaiņām tautsaimniecībā, valsts pārvaldē un sabiedrībā kopumā. Zināšanu sabiedrība, pateicoties mērķtiecīgai IKT risinājumu pielietošanai, pārveido pastāvošos un rada jaunus procesus, biznesa modeļus, paradumus un kultūru visās tautsaimniecības un dzīves sfērās. Digitālā transformācija ir produktivitātes, ekonomiskās izaugsmes, indivīda un sabiedrības labklājības atslēga. Zināšanu sabiedrība ne tikai izprot, adaptējas un pilnvērtīgi izmanto digitalizācijas ceļā pārveidoto jauno realitāti, bet ir motivēts, prasmīgs un vieds visaptverošas Latvijas digitālās transformācijas virzītājs.

[27] Virkne ieguldījumu un tālredzīgu soļu ir pamats tālejošām izmaiņām augstākajā izglītībā. Tā ir prasību paaugstināšana gan studentiem un pasniedzējiem, gan studiju programmu kvalitātei. Pilnvērtīga studiju vide spēj piesaistīt arī nozīmīgu ārvalstu mācībspēku un studentu īpatsvaru. Augstākās izglītības sistēma atbalsta zinātniskās izcilības vides veidošanos, kurā tiek īstenots integrētās zinātnes princips. Tas izpaužas kā visaptveroša starptautiska un starpnozaru sadarbība, aktīva inovāciju radīšana un Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam 9 zinātniskajiem sasniegumiem piesaistīts finansējums. Zinātniskā pētniecība Latvijā stiprina sabiedrības ilgtspēju, ekonomisko jaudu un nacionālās identitātes attīstību. Starptautiskā sadarbība un iesaiste Eiropas zinātnes norisēs ir priekšnosacījums nākotnes izaugsmei, piekļuvei jaunām zināšanām un resursiem, kā arī radošo industriju uzplaukumam.

[28] Zināšanu sabiedrība rada arvien jaunas zināšanas un virzās no zemo izmaksu darbaspēka ekonomikas uz zināšanu komercializācijā balstītu produktivitāti. Ieguldot zināšanu radīšanā, Latvija veido un piesaista gudru un pieprasījumam atbilstošu kvalificētu darbaspēku un dod tam iespēju strādāt mūsdienīgās, sociāli atbildīgās darbavietās. Produktivitāti paaugstina jaunas zināšanas un tehnoloģijas, plašas izglītības iespējas un inovāciju atbalsts, ieguldījumi cilvēkkapitālā un atbalstoša institucionālā vide, kas ļauj zināšanas pārvērst starptautiski konkurētspējīgos produktos un pakalpojumos ar augstāku pievienoto vērtību, veidojot uz eksportu vērstu modernu tautsaimniecību.

[33] Latvija ir starptautiski atpazīstama ne tikai ar tās bagāto dabas kapitālu. Laikā, kad virzība uz klimatneitralitāti, aprites ekonomiku, oglekļa mazieltīpīgu ražošanu un mazemisiju un nulles emisiju transportu kļūst par valstu globālās konkurētspējas mērķi, mēs dažādās nozarēs apzināmies un izmantojam klimata pārmaiņu radītās iespējas. Vides zinātnes atklājumi un spēja radīt videi saudzīgas tehnoloģijas ir zinātnisko institūciju un gudru uzņēmumu iespēja veidot “zaļo izaugsmi” un celt Latvijas konkurētspēju.

NAP 2021-2027 prioritātes “Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritārais mērķis: “[123] Zinoša, iekļaujoša un radoša sabiedrība efektīvā, inovatīvā un ražīgā tautsaimniecībā”;
- RV “Zinātne sabiedrības attīstībai, tautsaimniecības izaugsmei un drošībai” ar mērķi “[129] Zinātnes izcilība sabiedrības attīstībai, tautsaimniecības izaugsmei un drošībai”;
- RV “Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība” ar mērķi “[145] Izglītības kvalitāte uzņēmējdarbībā un dzīvē izmantojamu zināšanu un prasmju ieguvei ikvienam valsts iedzīvotājam”;
- RV “Izglītība ekonomikas izaugsmei”.

NAP 2021-2027 prioritātes “Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[184] Inovācijas rezultātā gūts produktivitātes kāpums kā pamats Latvijas uzņēmumu izaugsmei globālajā tirgū un materiālās labklājības pieaugums”;
- RV “Produktivitāte, inovācija un eksports” ar mērķi “[189] Uzņēmumu izaugsme un konkurētspēja ir balstīta spēja uz zinātnes bāzes radīt un pārdot pieprasītus, zināšanu ietilpīgus produktus un pakalpojumus, iekļaujoties arvien augstākas pievienotās vērtības globālajās ķēdēs. Viedā specializācija, inovācija, tehnoloģiju attīstība un modernizācija, kā arī mērķtiecīgi ieguldījumi cilvēkkapitālā ir pamats produktivitātes kāpumam”;

- RV “Darbs un ienākumi” ar mērķi “[207] Iespējas Latvijas iedzīvotājiem ar aktīvu līdzdalību iekļaujošā darba tirgū strādāt atbilstoši savām spējām mūsdienīgās augstas kvalitātes darba vietās un adekvāti iesaistīties sociālās aizsardzības sistēmā. Ar darba vides kvalitātē balstītu darba dzīves ilguma pieaugumu celt ienākumus indivīda līmenī un tautsaimniecībā kopumā. Ar ienākumu pieaugumu un finanšu pratības celšanu motivēt iedzīvotājus zinoši pārvaldīt savus finanšu aktīvus (t. sk. samazinot parādu slogu un attīstot produktīvu uzkrāšanu). Veicot iepriekš minēto, sekmēt katra Latvijas iedzīvotāja labklājību”;
- RV “Kapitāls un uzņēmējdarbības vide” ar mērķi “[226] Tādas tiesiskās, administratīvās un finanšu vides veidošana, kura veicina konkurētspējīgas uzņēmējdarbības attīstību visā Latvijas teritorijā. Pienācīgi apzinot un efektīvi izmantojot nacionālo resursu un iespēju potenciālu, nodrošināt ārvalstu kapitāla ieplūšanu un izvietojumu Latvijas tautsaimniecībā, kā arī iedrošināt iekšzemes kapitāla lielāku piesaisti uzņēmējdarbības attīstībā”.

NAP 2021-2027 prioritātes “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[244] Dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai”;
- RV “Līdzsvarota reģionālā attīstība” ar mērķi “[319] Reģionu potenciāla attīstība un ekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un dzīves vides attīstībai”.

2019. gada 26. novembrī MK ir apstiprinātas “Reģionālās attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, kuru mērķis ir “Visu reģionu potenciāla attīstība un sociālekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un kvalitatīvas dzīves vides attīstībai.”.

2020. gada 4. februārī MK ir apstiprinātas “Latvijas Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam”, kura ilgtermiņa mērķis ir “Uzlabojot enerģētisko drošību un sabiedrības labklājību, ilgtspējīgā, konkurētspējīgā, izmaksu efektīvā, drošā un uz tirgus principiem balstītā veidā veicināt klimatneitrālas tautsaimniecības attīstību”.

2020. gadā plānots apstiprināt politikas plānošanas dokumentus “Nacionālās industriālās politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Izglītības un prasmju attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam” un “Valsts pārvaldes attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”.

UZDEVUMI

- P-3-1: Dialoga ceļā definēt Ventspils pilsētas sabiedrības un ekonomikas transformācijas prioritātes izglītības, zinātnes, pētniecības un uzņēmēju sadarbībai, lai iesaistītās institūcijas veiktu mērķtiecīgākas darbības to attīstīšanai
- P-3-2: Veicināt uzņēmēju iesaisti izglītības programmu attīstībā visos izglītības posmos, tādējādi nodrošinot darbaspēka sagatavošanu, kura prasmes atbilst un tiek pielāgotas saskaņā ar darba tirgus izmaiņām
- P-3-3: Rosināt zinātniskās infrastruktūras darbības ciešāku sasaisti ar pašvaldības mērķiem, VeA mācību programmām un uzņēmējdarbību
- P-3-4: Sekmēt zinātnes infrastruktūras un pētniecības rezultātu komercializāciju, lai paaugstinātu VeA efektivitāti un konkurētspēju, kā arī nostiprinātu patstāvību

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (2019.G. JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ) VAI	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
1.	VeA finansējums zinātnei, milj. EUR	4,3	Vairāk nekā 5	IZM
2.	Izdotās mācību vai zinātniskās monogrāfijas VeA	6	Vairāk nekā 8	IZM
3.	Zinātnisko publikāciju skaits uz 1 zinātnisko (R&D) personālu (PLE) VeA	1,65	Vairāk nekā 2	IZM
4.	Nodarbināto skaits uzņēmumos VATP Tehnoloģiskajā parkā un Zinātnes un inovāciju centrā, cilvēki.	345	Vairāk nekā 345	VATP, VDC
5.	VeA uz taksācijas gada beigām noslēgto un spēkā esošo sadarbības līgumu skaits ar koledžām, tehnikumiem, citām Latvijas augstskolām, zinātniskajiem institūtiem un uzņēmumiem	12: 8 ar koledžām un tehnikumiem (no kuriem 7 ir prakses līgumi) un 4 ar Latvijas augstskolām un zinātniskajiem institūtiem.	Vairāk nekā 16	VeA
6.	Aizstāvēto promocijas darbu skaits 7 gadu laika periodā VeA	13	Vairāk nekā 12	VeA
7.	Jauno zinātnieku skaits VeA, cilvēki.	11	Vairāk nekā 15	VeA
8.	VeA autoru zinātnisko publikāciju, tajā skaitā, kuras indeksētas starptautiskajās datubāzēs <i>Web of Science</i> un <i>Scopus</i> , skaits gadā	97	Vairāk nekā 115	VeA
9.	Zinātniskais (R&D) personāls VeA (pilna laika ekvivalents)	66,01	Vairāk nekā 80	IZM

AR RĪCĪBAS VIRZIENU SAISTĪTIE LATVIJAS NAP2027 UZDEVUMI

- [139] Pētniecības cilvēkresursu piesaiste un kapacitātes celšana (...), piesaistot ārvalstu pētniekus, jo īpaši diasporas profesorus un jaunus zinātniekus, finansējot Latvijas talantu studijas labākajās ārvalstu universitātēs un paredzot nosacījumus šādu ieguldījumu atdevei valsts attīstībai, plašāk iesaistoties starptautiskajā sadarbībā, īpaši īstenojot darbu pētniecībā saistībā ar prioritārajiem virzieniem zinātnē un Viedās specializācijas stratēģijas mērķu sasniegšanu;
- [140] Trīs pīlāru finansēšanas modeļa ar snieguma un inovācijas stimuliem efektīva ieviešana augstākajā izglītībā un zinātnē, izveidojot nozaru ilgtermiņa stratēģiskajai attīstībai nepieciešamās valsts pētījumu programmas un tirgus orientētās pētniecības programmas publiskā un privātā sektora kopīgam P&A darbam, īpaši viedās specializācijas stratēģijas jomās;
- [141] Pētniecības un inovācijas investīciju efektīva koordinēšana un pārvaldība, stiprinot P&A pārvaldības kapacitāti un koncentrējot atbalsta programmas vienā kompetentā institūcijā, mazinot birokrātiju P&A pārvaldībā, kā arī attīstot P&A pārvaldības kompetenci zinātniskajās institūcijās;
- [142] Valsts un pašvaldību institūciju un publisko personu kapitālsabiedrību P&A stratēģiskās plānošanas un analītiskās kapacitātes stiprināšana un līderība pētījumu un inovāciju pasūtīšanā un ieviešanā, jo īpaši valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību ieguldījums eksportspējīgu produktu vai pakalpojumu radīšanai un ieviešanai;
- [143] Zinātnes izcilības stiprināšana sabiedrības izaicinājumu risināšanai, attīstot un koplietojot nacionālas nozīmes pētniecības infrastruktūru un stratēģiski iesaistoties, tai skaitā iesaistot diasporas zinātniekus, (līdzfinansēšana, pārfinansēšana, papildinošās darbības) Eiropas un pasaules pētniecības un inovāciju iniciatīvās un pasākumos, kas stiprina P&A sistēmas konkurētspēju un starptautisko atvērtību;
- [144] Publiskajā sektorā radīto zināšanu pārnese Latvijas mazajiem uzņēmumiem, sociālajiem uzņēmumiem, sabiedriskajām organizācijām un radošajām industrijām, tai skaitā veicinot atvērto datubāzu pieejamību un izmantošanu;
- [156] Augstskolu kā inovācijas centru pasaules līmeņa zināšanu radīšanai, pārnesei un gudrai izaugsmei stiprināšana, tai skaitā starptautiskajiem standartiem atbilstošu doktorantūras studiju īstenošana un publiskā sektora speciālistu sagatavošana, uzlabojot saikni ar uzņēmumiem un darba tirgu, ar fokusu uz zināšanu ietilpīgu produktu un pakalpojumu radīšanu, atbalstot pētniecībā balstītas studijas un mācīšanās izcilību, modernizējot studiju vidi, starptautisko sadarbību un internacionalizāciju, stiprinot nacionāla mēroga reģionālās un nozaru zināšanu partnerības;
- [157] Modernas un efektīvas augstskolu pārvaldības īstenošana, stratēģisku lēmumu pieņemšanā vairāk iesaistot uzņēmēju organizācijas, stiprinot specializāciju un izcilību, īstenojot studiju digitalizāciju, nodrošinot izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas ieviešanu, studentcentrētas izglītības prasmju izveide un pilnveidošana augstskolu mācībspēkiem, īpaši STEM/STEAM nozarēs, kā arī paaugstinot mācībspēku atalgojumu un panākot augsti kvalificētu ārvalstu mācībspēku lielāku īpatsvaru;
- [166] Profesionālās izglītības iestāžu kā nozaru izcilības un inovācijas centru stiprināšana, īpaši viedās specializācijas jomās, veidojot elastīgu mācību un nozaru attīstībai pielāgotu pieaugušo izglītības piedāvājumu, veicinot starpinstitūciju un starptautisko sadarbību un jauno tehnoloģiju ieviešanu;
- [167] Profesionālās izglītības iestāžu un koledžu prestiža celšana un pieejamības palielināšana, modernizējot mācību vidi un uzlabojot tās kvalitāti, nodrošinot uzņēmējspēju apguvi, izglītības procesa individualizāciju un darba vidē balstītas mācības, paplašinot sociālā atbalsta programmas, talantu attīstības iniciatīvas, kā arī īstenojot karjeras izglītības atbalsta un stratēģiskās komunikācijas pasākumus sadarbībā ar nozarēm;
- [168] Sabiedrības digitālo un jauno tehnoloģiju prasmju attīstība, veidojot specifiskas programmas digitālo prasmju paaugstināšanai un sekmējot uzņēmumu līdzdalību to finansēšanā;

- [199] Viedās specializācijas stratēģijas ieviešana 5 specializācijas jomās: zināšanu ietilpīga bioekonomika; biomedicīna, medicīnas tehnoloģijas, biofarmācija un biotehnoloģijas; viedie materiāli, tehnoloģijas un inženiersistēmas; viedā enerģētika; informācijas un komunikācijas tehnoloģijas;
- [200] Valsts, uzņēmēju un zinātnes sadarbības, zināšanu pārneses, jaunu produktu un pakalpojumu attīstības un cilvēkresursu piesaistes reģionos atbalstīšana, koncentrējot pieejamo atbalstu un neveicinot privāto investīciju aizvietošanu;
- [201] Stratēģisku inovācijas partnerību un ekosistēmu attīstības atbalstīšana, t.sk. reģionālo zināšanu partnerību attīstībai un dizaina inovācijai;
- [202] Finansējuma struktūras sabalansēšana visā pētniecības un inovācijas ciklā, samērojot pētniecības un inovācijas kapacitāti ar uzņēmējdarbības vajadzībām jaunu iespēju izmantošanai un tirgus attīstībai;
- [203] Vidējas un augstas pievienotās vērtības preču un pakalpojumu eksporta palielināšana, vietējo un ārvalstu investīciju piesaistes zināšanu un tehnoloģiski ietilpīgai uzņēmējdarbībai Latvijā atbalstīšana, t.sk. atbalsts investīcijām ārpus Latvijas un sadarbība ar diasporas uzņēmējiem;
- [204] Digitālās transformācijas (digitalizācija, automatizācija, robotizācija, mākslīgais intelekts u.c.) sekmēšana uzņēmējdarbībā, t.sk. apstrādes rūpniecībā
- [206] Produktivitāti paaugstinošu darbību atbalstīšana privātajā sektorā augsto tehnoloģiju pielietošanai arī ārpus RIS3 nozarēs industrijas transformācijai;
- [220] Darbaspēka remigrācijas un kvalificēta ārvalstu darbaspēka un talantu piesaistes sekmēšana, nepieļaujot darba vietu kvalitātes mazināšanos;
- [221] Aktīvās darba tirgus politikas attīstīšana (bez darba esošo, bezdarba riskam pakļauto un ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju aktivizācija, reģionālās mobilitātes atbalsta programmas) un nelabvēlīgākā situācijā esošo darba tirgus dalībnieku (t. sk. jauniešu, pirmspensijas vecumā esošo un personu ar invaliditāti) atbalstīšana, ņemot vērā indivīda un reģionu specifiskās vajadzības;
- [223] Kvalitatīvu (t. sk. drošu) darba vietu izveide un uzturēšana, sociāli atbildīgas uzņēmējdarbības sekmēšana un atbalsts sociālās uzņēmējdarbības attīstībai;
- [237] Vietējās un ārvalstu investīcijas atbalstošas vides attīstīšana (t. sk. tiesu procesu efektivizācija, tiesas spriešanas kvalitātes un tieslietu sistēmā strādājošo zināšanu pilnveide, alternatīvu strīdu atrisināšanas iespēju popularizēšana biznesa vidē, intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzība, mazākuma akcionāru tiesību aizsardzība, izmeklēšanas kvalitātes celšana) (...), sadarbības ar starptautiskajiem partneriem nodrošināšana, stabilas un prognozējamās nodokļu politikas īstenošana, uzlabojot uzņēmējdarbības vidi Latvijā. Labas korporatīvās pārvaldības stiprināšana uzņēmējdarbībā;
- [238] Uzņēmējdarbības vides pārregulācijas novēršana, vērtējot Latvijas konkurētspēju reģionā, pieņemot lēmumus par uzņēmējdarbības regulāciju un ātri reaģējot uz nepieciešamajām izmaiņām;
- [241] Konkurētspējīga un atvērta regulējuma nodrošināšana nākotnes tehnoloģijām (t.sk. digitālo risinājumu ieviešana informācijas apmaiņā gan starp pašiem uzņēmējiem, gan valsts un pašvaldības iestādēm);
- [242] Valsts pārvaldes rīcībā esošo datu saprātīga atvēršana, uzlabojot privātā sektora konkurētspēju un inovatīvu produktu un pakalpojumu izstrādi;
- [332] Uzņēmējdarbību sekmējošas publiskās infrastruktūras izveide, balstoties uz teritoriju attīstības plānošanas dokumentos noteikto teritoriju specializāciju un aktuālo privāto investoru pieprasījumu, lai motivētu reģionos veidot jaunus produktus un pakalpojumus, paaugstināt produktivitāti, dažādot uzņēmējdarbību, izmantot inovācijas un kompetenču pārneses iespējas un piesaistīt kvalificētu darbaspēku;

- [333] Koordinētas atbalsta sistēmas izveidošana investīciju piesaistei un uzņēmējdarbības atbalstam reģionos un reģionālā izaugsmes fonda (reģionālo projektu programmas) izveide mērķtiecīgiem ieguldījumiem;
- [334] Plānošanas reģionu, pašvaldību un citu teritorijas attīstībā iesaistīto pušu kapacitātes, zināšanu un administratīvo procesu uzlabošana, lai palielinātu pašvaldību sadarbību un spēju nodrošināt iedzīvotāju mobilitāti, investīcijām labvēlīgu vidi un augstu pašvaldību sniegto pakalpojumu kvalitāti un izmaksu efektivitāti.

1. REDAKCIJA

P-4: VENTSPILS BRĪVOSTAS STIPRINĀŠANA UN AR OSTAS DARBĪBU SAISTĪTU UZŅĒMUMU ATTĪSTĪBA

Ventspils brīvosta, kā viena no Latvijas Speciālajām ekonomiskajām zonām, ir Ventspils pilsētas ekonomiskās attīstības stūrakmens. Tās teritorijā darbojošies uzņēmumi nodrošina pilsētas iedzīvotājus ar daudzveidīgām, labi apmaksātām darba vietām un piedāvā viņiem karjeras izaugsmi gan nacionāla, gan starptautiska līmeņa uzņēmumos.

SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES • Speciālās ekonomiskās zonas teritorija un Ventspils iekļaušanās TEN-T pamattīklā • Ostas tehniskie parametri (piemēram, dziļums) ir vieni no labākajiem Baltijas jūrā • Ventspils osta ir neaizsalstoša • Sabalansēta pilsētas ekonomika – transports un apstrādes rūpniecība • Pieejamas brīvas teritorijas uzņēmējdarbības infrastruktūras attīstībai • Ventspils brīvostas vēsturiskais novērtējums starptautiskā mērogā	VĀJĀS PUSES • Liela distance starp kravas rašanās un noieta vietām salīdzinājumā ar konkurentiem • Dabaszāģes infrastruktūras neesamība • Kravu apjoma kritums Ventspils ostā • Ventspils brīvostas valdē nav pilsētas pārstāvniecības, kas norāda uz brīvostas valdes pieņemto lēmumu neprognozējamību • Sagrāuts vienots pilsētas ekonomikas mehānisms • “Ventas osta” – svešs zīmols pasaulē • VAS “Ventas osta” nepietiekams pamatkapitāls • Komerccbankas atturas no Ventspils brīvostas pārvaldes pārkreditēšanas
IESPĒJAS • Jaunu kuģošanas līniju atvēršana uz Ventspili • Jaunu ražošanas uzņēmumu ienākšana brīvostā • Ventspils ostas infrastruktūras ilgtspējīga attīstīšana	DRAUDI • Lielo ostu pārvaldes modeļa reforma nacionālā līmenī – pārveidošana par kapitālsabiedrībām • Konkurējošo ostu attīstība • Krievijas Ziemeļu-Rietumu federālā apgabala ekonomiskās attīstības mērķi, palielinot pašmāju kravu pārkraušanas apjomu pašmāju ostās • ES finansējuma samazināšanās infrastruktūras attīstības projektiem • Korupcijas riski Ventspils ostā, nododot īpašumus apsaimniekošanā VAS “Ventas osta” • Publiskās infrastruktūras iespējama privatizācija • Zīmola “Ventspils osta” atpazīstamības zaudēšana pasaulē • Pilsētai nepieciešamu rūpniecības ēku būvniecības atcelšana • Valstiskā līmenī nozīmēta pārkraujamo kravu veidu maiņa Ventspils brīvostā uz ko norāda A. K. Kariņa Valdības rīcības plānā paredzētā ostu pārvaldības reforma • Atbalsta intensitātes samazinājums no 85% uz 35% ES struktūrfondu un KF projektiem, ja projektus īsteno kapitālsabiedrība “Ventas osta” • Ventspils ostas konkurētspējas samazināšana, palielinot ostas maksu

NAP 2021-2027 iezīmēta šāda nākotnes vīzija:

[19] Pašvaldību sadarbības projekti un tirgus nepilnību novēršana līdzsvaro reģionu ekonomiku, kas pozitīvi ietekmē valsts ilgtspējīgu attīstību, tai skaitā, demogrāfiskos rādītājus, veicinot iedzīvotāju remigrāciju. (...) Līdzsvarotai Latvijas attīstībai vienlīdz noderīgi ir gan uzņēmējdarbības un jaunu darba vietu atbalsta mehānismi, gan atvieglota piekļuve darba vietām, gan moderna mazemisiju transporta sistēma, kas kalpo iedzīvotāju ilgtspējīgai mobilitātei (...).

[21] Latvija ir valsts, kur ikviens var īstenot savas iespējas – (...), gan uzņēmumi, saņemot valsts atbalstu un pretimnākšanu, zinot skaidrus noteikumus un vienkāršas procedūras sadarbībai ar valsti. Sistēmisko pārmaiņu un digitālo risinājumu izmantošanas rezultātā valsts pārvalde visos līmeņos ir mazāka, bet labāk koordinēta un efektīvāka. (...).

[28] Zināšanu sabiedrība rada arvien jaunas zināšanas un virzās no zemo izmaksu darbaspēka ekonomikas uz zināšanu komercializācijā balstītu produktivitāti. Ieguldot zināšanu radīšanā, Latvija veido un piesaista gudru un pieprasījumam atbilstošu kvalificētu darbaspēku un dod tam iespēju strādāt mūsdienīgās, sociāli atbildīgās darbavietās. Produktivitāti paaugstina jaunas zināšanas un tehnoloģijas, plašas izglītības iespējas un inovāciju atbalsts, ieguldījumi cilvēkkapitālā un atbalstoša institucionālā vide, kas ļauj zināšanas pārvērst starptautiski konkurētspējīgos produktos un pakalpojumos ar augstāku pievienoto vērtību, veidojot uz eksportu vērstu modernu tautsaimniecību.

[29] Latvija strādā gudrāk, nevis vairāk. Daudzi rutīnas darbi ir automatizēti, cilvēki strādā jomās, kur nepieciešamas cilvēka prāta un aprūpes spējas. Eksportā izejmateriālu izstrādi apsteidz tehnoloģiskās kompetences, zināšanu ietilpīga bioekonomika, biomedicīna un biofarmācija, viedie materiāli un inženiersistēmas, informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, viedā enerģētika un citas viedās specializācijas nozares ar augstu izpēti un attīstības ieguldījumu īpatsvaru. Mērķtiecīgi atbalsta instrumenti uzņēmumiem un zinātniskajām institūcijām sniedz iespēju sasniegt maksimālu kapacitāti savā nozarē starptautiskajā arēnā.

[33] Latvija ir starptautiski atpazīstama ne tikai ar tās bagāto dabas kapitālu. Laikā, kad virzība uz klimatneitralitāti, aprīti ekonomiku, oglekļa mazieltīgu ražošanu un mazemisiju un nulles emisiju transportu kļūst par valsti globālās konkurētspējas mērauklu, mēs dažādās nozarēs apzināmies un izmantojam klimata pārmaiņu radītās iespējas. Vides zinātnes atklājumi un spēja radīt viedai saudzīgas tehnoloģijas ir zinātnisko institūciju un gudru uzņēmumu iespēja veidot “zaļo izaugsmi” un celt Latvijas konkurētspēju.

NAP 2021-2027 prioritātes “Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[184] Inovācijas rezultātā gūts produktivitātes kāpums kā pamats Latvijas uzņēmumu izaugsmei globālajā tirgū un materiālās labklājības pieaugums”;
- RV “Produktivitāte, inovācija un eksports” ar mērķi “[189] Uzņēmumu izaugsme un konkurētspēja ir balstīta spēja uz zinātnes bāzes radīt un pārdot pieprasītus, zināšanu ietilpīgus produktus un pakalpojumus, iekļaujoties arvien augstākas pievienotās vērtības globālajās ķēdēs. Viedā specializācija, inovācija, tehnoloģiju attīstība un modernizācija, kā arī mērķtiecīgi ieguldījumi cilvēkkapitālā ir pamats produktivitātes kāpumam”;
- RV “Kapitāls un uzņēmējdarbības vide” ar mērķi “[226] Tādas tiesiskās, administratīvās un finanšu vides veidošana, kura veicina konkurētspējīgas uzņēmējdarbības attīstību visā Latvijas teritorijā. Pienācīgi apzinot un efektīvi izmantojot nacionālo resursu un iespēju potenciālu, nodrošināt ārvalstu kapitāla ieplūšanu un izvietošanu Latvijas tautsaimniecībā, kā arī iedrošināt iekšzemes kapitāla lielāku piesaisti uzņēmējdarbības attīstībā”.

NAP 2021-2027 prioritātes “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[244] Dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai”;

- RV "Līdzsvarota reģionālā attīstība" ar mērķi "[319] Reģionu potenciāla attīstība un ekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un dzīves vides attīstībai".

2020. gada 4. februārī MK ir apstiprinātas "Latvijas Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam", kura ilgtermiņa mērķis ir "Uzlabojot enerģētisko drošību un sabiedrības labklājību, ilgtspējīgā, konkurētspējīgā, izmaksu efektīvā, drošā un uz tirgus principiem balstītā veidā veicināt klimatneitrālas tautsaimniecības attīstību".

2020. gadā plānots apstiprināt politikas plānošanas dokumentus "Nacionālās industriālās politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam", "Valsts nodokļu politikas pamatnostādnes 2021.-2025. gadam", "Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam", "Transporta attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam", "Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam" un "Valsts pārvaldes attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam", kā arī "Ēku atjaunošanas ilgtermiņa stratēģija (līdz 2050. gadam)".

UZDEVUMI

- P-4-1: Iesaistīties nacionāla līmeņa politikas sarunās ostu jautājumu risināšanai un iepriekš sekmīgi pastāvējušā lielo ostu pārvaldes modeļa saglabāšanai
- P-4-2: Veicināt tranzītpilsētas pārstruktūrizāciju, turpinot pilsētas industrializācijas attīstību un nodrošinot pievienotās vērtības celšanu
- P-4-3: Nodrošināt Ventspils ostas pārvaldību atbilstoši Eiropas Jūras ostu organizācijas Ostu sociālās integrācijas darbības kodeksam
- P-4-4: Turpināt Ventspils brīvastā atbilstošo infrastruktūras apstākļu nodrošināšanu un uzņēmējdarbības veicināšanu

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA VAI JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS ⁴²	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
1.	Strādājošo skaits uzņēmumos, kas atrodas VBP teritorijā, cilv.	3679 (2018.g.)	Vairāk nekā 4 000	VBP
2.	Uzņēmumi, kam Ventspils brīvastas pārvalde iznomā zemi/ēkas	114	Vairāk nekā 130	VBP
3.	Attīstībai pieejamā sauszemes teritorija, ha	500 (2018.g.)	Mazāk nekā 500	VBP
4.	Apgrozījums uzņēmumiem, kas atrodas VBP teritorijā, milj. EUR	464 (2018.g.)	Mazāk nekā 500	VBP

⁴² Atbilstoši VBP prognozei

AR RĪCĪBAS VIRZIENU SAISTĪTIE LATVIJAS NAP2027 UZDEVUMI

- [203] Vidējas un augstas pievienotās vērtības preču un pakalpojumu eksporta palielināšana, vietējo un ārvalstu investīciju piesaistes zināšanu un tehnoloģiski ietilpīgai uzņēmējdarbībai Latvijā atbalstīšana, t.sk. atbalsts investīcijām ārpus Latvijas un sadarbība ar diasporas uzņēmējiem;
- [205] 5000 ekonomiski aktīvo uzņēmumu kopas monitorēšanas sistēmas izstrādāšana precīzākai produktivitātes izmaiņu novērtēšanai;
- [206] Produktivitāti paaugstinošu darbību atbalstīšana privātajā sektorā augsto tehnoloģiju pielietošanai arī ārpus RIS3 nozarēs industrijas transformācijai;
- [237] Vietējās un ārvalstu investīcijas atbalstošas vides attīstīšana (t.sk. tiesu procesu efektivizācija, tiesas spriešanas kvalitātes un tieslietu sistēmā strādājošo zināšanu pilnveide, alternatīvu strīdu atrisināšanas iespēju popularizēšana biznesa vidē, intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzība, mazākuma akcionāru tiesību aizsardzība, izmeklēšanas kvalitātes celšana), preventīvo pasākumu īstenošana noziedzīgi iegūtu finanšu līdzekļu nokļūšanas valsts ekonomikā un ēnu ekonomikas ierobežošanai, sadarbības ar starptautiskajiem partneriem nodrošināšana, stabilas un prognozējamās nodokļu politikas īstenošana, uzlabojot uzņēmējdarbības vidi Latvijā. Labas korporatīvās pārvaldības stiprināšana uzņēmējdarbībā;
- [238] Uzņēmējdarbības vides pārregulācijas novēršana, vērtējot Latvijas konkurētspēju reģionā, pieņemot lēmumus par uzņēmējdarbības regulāciju un ātri reaģējot uz nepieciešamajām izmaiņām;
- [241] Konkurētspējīga un atvērta regulējuma nodrošināšana nākotnes tehnoloģijām (t.sk. digitālo risinājumu ieviešana informācijas apmaiņā gan starp pašiem uzņēmējiem, gan valsts un pašvaldības iestādēm);
- [243] Ārējās ekonomiskās politikas īstenošanas (t.sk. resursu) koncentrēšana skaidru mērķu sasniegšanai;
- [332] Uzņēmējdarbību sekmējošas publiskās infrastruktūras izveide, balstoties uz teritoriju attīstības plānošanas dokumentos noteikto teritoriju specializāciju un aktuālo privāto investoru pieprasījumu, lai motivētu reģionos veidot jaunus produktus un pakalpojumus, paaugstināt produktivitāti, dažādot uzņēmējdarbību, izmantot inovācijas un kompetenču pārneses iespējas un piesaistīt kvalificētu darbaspēku;
- [333] Koordinētas atbalsta sistēmas izveidošana investīciju piesaistei un uzņēmējdarbības atbalstam reģionos un reģionālā izaugsmes fonda (reģionālo projektu programmas) izveide mērķtiecīgiem ieguldījumiem;
- [334] Plānošanas reģionu, pašvaldību un citu teritorijas attīstībā iesaistīto pušu kapacitātes, zināšanu un administratīvo procesu uzlabošana, lai palielinātu pašvaldību sadarbību un spēju nodrošināt iedzīvotāju mobilitāti, investīcijām labvēlīgu vidi un augstu pašvaldību sniegto pakalpojumu kvalitāti un izmaksu efektivitāti.

P-5: IKT NOZARES ATTĪSTĪBA

IKT nozare visā pasaulē ir kļuvusi par vienu straujāk augošākajām un vislabāk apmaksātajām. IKT un digitalizācija veicina pielāgošanos iedzīvotāju skaita samazināšanās, jo mūsdienās arvien pieaug attālinātā darba izplatība, līdz ar to arvien vairāk iedzīvotāju praksē var dzīvot attālināti no lielpilsētām, tomēr saņemt augstus ienākumus un sasniegt augstāku dzīves kvalitāti. Nākotnē IKT risinājumi palīdzēs nodrošināt gados vecāko iedzīvotāju vajadzību apmierināšanu un attīstīt medicīnas jomu, nodrošinot preventīvas darbības, savlaicīgu diagnostiku un slimnieku patstāvību.

SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES • Biznesa inkubators, VATP, t.sk. VBAC, Ventspils Digitālais centrs, u.c. pašvaldības nodrošinātais atbalsts • Memorands starp pašvaldību un lielākajiem IKT uzņēmumiem un organizācijām • Sabiedrībai atvērtas IT nozares studiju iespējas dažādos līmeņos • Sekmīga ES finansējuma piesaiste IKT jomā un pašvaldības atbalsts IKT uzņēmumiem telpu īrei izmaksu segšanai 100% apmērā • Unikāla zinātniskā infrastruktūra • Lielo tehnoloģisko uzņēmumu sadarbības programmas Nacionālā, Baltijas un Ziemeļeiropas reģionā • Izstrādāta Ventspils IKT nozares attīstības stratēģija • Pašvaldības stipendija VeA studentiem par izcilību elektronikā un IKT jomā	VĀJĀS PUSES • Nepietiekams dzīvojamais fonds • Nepietiekams IKT nozarei nepieciešamo cilvēkresursu nodrošinājums • IT jomas absolventiem nepietiekama praktiskā pieredze studiju laikā
IESPĒJAS • Iespējams finansiālais atbalsts nacionālajā līmenī digitālās ekonomikas attīstībā • Iespējams finansiālais atbalsts ES līmenī inkubatoru attīstībai un cilvēkresursu izglītošanai • Plašāka augstākās izglītības internacionalizācija • Plašāka sadarbības programmu veidošana Eiropā dažādos līmeņos un virzienos • Pilsētas mārketinga kapitāls Ventspils atpazīstamības un reputācijas sekmēšanai IKT jomā • E-pakalpojumu lietotāju skaita pieaugums	DRAUDI • Nelabvēlīgas demogrāfiskās situācijas tendences un cilvēkresursu emigrācija uz citām valstīm • Mērķtiecīga ES attīstītāko valstu politika cilvēkresursu piesaistē no Baltijas valstīm • Pilsētai nepieciešamu rūpniecības ēku būvniecības atcelšana

NAP 2021-2027 iezīmēta šāda nākotnes vīzija:

[19] (...) Līdzsvarotai Latvijas attīstībai vienlīdz noderīgi ir gan uzņēmējdarbības un jaunu darba vietu atbalsta mehānismi, gan atvieglota piekļuve darba vietām, gan moderna mazemisiju transporta sistēma, kas kalpo iedzīvotāju ilgtspējīgai mobilitātei, gan kvalitatīvs, drošs un energoefektīvs mājoklis teritorijās ar augošu uzņēmējdarbību un nodarbinātības iespējām.

[21] Latvija ir valsts, kur ikviens var īstenot savas iespējas – (...), gan uzņēmumi, saņemot valsts atbalstu un pretimnākšanu, zinot skaidrus noteikumus un vienkāršas procedūras sadarbībai ar valsti. Sistēmisko pārmaiņu un digitālo risinājumu izmantošanas rezultātā valsts pārvalde visos līmeņos ir mazāka, bet labāk koordinēta un efektīvāka. (...).

[26] IKT sasniegumi un to plaša pieejamība ir katalizators pārmaiņām tautsaimniecībā, valsts pārvaldē un sabiedrībā kopumā. Zināšanu sabiedrība, pateicoties mērķtiecīgai IKT risinājumu pielietošanai, pārveido pastāvošos un rada jaunus procesus, biznesa modeļus, paradumus un kultūru visās tautsaimniecības un dzīves sfērās. Digitālā transformācija ir produktivitātes, ekonomiskās izaugsmes, indivīda un sabiedrības labklājības atslēga. Zināšanu sabiedrība ne tikai izprot, adaptējas un pilnvērtīgi izmanto digitalizācijas ceļā pārveidoto jauno realitāti, bet ir motivēts, prasms un vieds visaptverošas Latvijas digitālās transformācijas virzītājs.

[28] Zināšanu sabiedrība rada arvien jaunas zināšanas un virzās no zemo izmaksu darbaspēka ekonomikas uz zināšanu komercializācijā balstītu produktivitāti. Ieguldot zināšanu radīšanā, Latvija veido un piesaista gudru un pieprasījumam atbilstošu kvalificētu darbaspēku un dod tam iespēju strādāt mūsdienīgās, sociāli atbildīgās darbavietās. Produktivitāti paaugstina jaunas zināšanas un tehnoloģijas, plašas izglītības iespējas un inovāciju atbalsts, ieguldījumi cilvēkkapitālā un atbalstoša institucionālā vide, kas ļauj zināšanas pārvērst starptautiski konkurētspējīgos produktos un pakalpojumos ar augstāku pievienoto vērtību, veidojot uz eksportu vērstu modernu tautsaimniecību.

[29] Latvija strādā gudrāk, nevis vairāk. Daudzi rutīnas darbi ir automatizēti, cilvēki strādā jomās, kur nepieciešamas cilvēka prāta un aprūpes spējas. Eksportā izejmateriālu izstrādi apstiež tehnoloģiskās kompetences, zināšanu ietilpīga bioekonomika, biomedicīna un biofarmācija, viedie materiāli un inženiersistēmas, informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, viedā enerģētika un citas viedās specializācijas nozares ar augstu izpēti un attīstības ieguldījumu īpatsvaru. Mērķtiecīgi atbalsta instrumenti uzņēmumiem un zinātniskajām institūcijām sniedz iespēju sasniegt maksimālu kapacitāti savā nozarē starptautiskajā arēnā.

[33] Latvija ir starptautiski atpazīstama ne tikai ar tās bagāto dabas kapitālu. Laikā, kad virzība uz klimatneitralitāti, aprīti ekonomiku, oglekļa mazieltīgu ražošanu un mazemisiju un nulles emisiju transportu kļūst par valsti globālās konkurētspējas mērķi, mēs dažādās nozarēs apzināmies un izmantojam klimata pārmaiņu radītās iespējas. Vides zinātnes atklājumi un spēja radīt viedu saudzīgas tehnoloģijas ir zinātnisko institūciju un gudru uzņēmumu iespēja veidot “zaļo izaugsmi” un celt Latvijas konkurētspēju.

NAP 2021-2027 prioritātes “Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[184] Inovācijas rezultātā gūts produktivitātes kāpums kā pamats Latvijas uzņēmumu izaugsmei globālajā tirgū un materiālās labklājības pieaugums”;
- RV “Produktivitāte, inovācija un eksports” ar mērķi “[189] Uzņēmumu izaugsme un konkurētspēja ir balstīta spēja uz zinātnes bāzes radīt un pārdot pieprasītus, zināšanu ietilpīgus produktus un pakalpojumus, iekļaujoties arvien augstākas pievienotās vērtības globālajās ķēdēs. Viedā specializācija, inovācija, tehnoloģiju attīstība un modernizācija, kā arī mērķtiecīgi ieguldījumi cilvēkkapitālā ir pamats produktivitātes kāpumam”;
- RV “Darbs un ienākumi” ar mērķi “[207] Iespējas Latvijas iedzīvotājiem ar aktīvu līdzdalību iekļaujošā darba tirgū strādāt atbilstoši savām spējām mūsdienīgās augstas kvalitātes darba vietās

un adekvāti iesaistīties sociālās aizsardzības sistēmā. Ar darba vides kvalitātē balstītu darba dzīves ilguma pieaugumu celt ienākumus indivīda līmenī un tautsaimniecībā kopumā. Ar ienākumu pieaugumu un finanšu pratības celšanu motivēt iedzīvotājus zinoši pārvaldīt savus finanšu aktīvus (t.sk. samazinot parādu slogu un attīstot produktīvu uzkrāšanu). Veicot iepriekš minēto, sekmēt katra Latvijas iedzīvotāja labklājību”;

- RV “Kapitāls un uzņēmējdarbības vide” ar mērķi “[226] Tādas tiesiskās, administratīvās un finanšu vides veidošana, kura veicina konkurētspējīgas uzņēmējdarbības attīstību visā Latvijas teritorijā. Pienācīgi apzinot un efektīvi izmantojot nacionālo resursu un iespēju potenciālu, nodrošināt ārvalstu kapitāla ieplūšanu un izvietojumu Latvijas tautsaimniecībā, kā arī iedrošināt iekšzemes kapitāla lielāku piesaisti uzņēmējdarbības attīstībā”.

NAP 2021-2027 prioritātes “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[244] Dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai”;
- RV “Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi” ar mērķiem “[294] Eiropas Savienības savienojamības mērķiem atbilstoša platjoslas elektronisko sakaru infrastruktūra. [295] Digitalizējot transformēta publiskā pārvalde, racionāli pārvaldīta organizatoriskā un tehnoloģiskā ekosistēma, kas ir iekšēji integrēta un ārēji atvērta kopīgas vērtības radīšanai, inovācijām un lietotājiem orientētai pieejai publisko pakalpojumu sniegšanā fiziskajā un digitālajā vidē”;
- RV “Līdzsvarota reģionālā attīstība” ar mērķi “[319] Reģionu potenciāla attīstība un ekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un dzīves vides attīstībai”.

2019. gada 26. novembrī MK ir apstiprinātas “Reģionālās attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, kuru mērķis ir “Visu reģionu potenciāla attīstība un sociālekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un kvalitatīvas dzīves vides attīstībai”.

2020. gada 4. februārī MK ir apstiprinātas “Latvijas Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam”, kura ilgtermiņa mērķis ir “Uzlabojot enerģētisko drošību un sabiedrības labklājību, ilgtspējīgā, konkurētspējīgā, izmaksu efektīvā, drošā un uz tirgus principiem balstītā veidā veicināt klimatneitrālas tautsaimniecības attīstību”.

2020. gadā plānots apstiprināt politikas plānošanas dokumentus “Nacionālās industriālās politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Valsts nodokļu politikas pamatnostādnes 2021.-2025. gadam”, “Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, kā arī “Platjoslu elektronisko sakaru nozares attīstības plānu 2021.-2027. gadam”.

UZDEVUMI

- P-5-1: Turpināt sekot līdzi IKT uzņēmumu vajadzībām un to izmaiņām, sniedzot attiecīgo atbalstu dažādu programmu ietvaros un plānojot nozares attīstību arī turpmāk
- P-5-2: Veicināt IKT uzņēmumu sadarbību ar citiem komersantiem un pašvaldības iestādēm, lai radītu arvien jaunus digitālo pakalpojumu un produktu veidus

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (2019.G. JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
1.	Strādājošo skaits IKT nozarē, cilv.	545	Vairāk nekā 800	Lursoft
2.	Uzņēmumu apgrozījums IKT nozarē Ventspilī, milj. EUR	16	Vairāk nekā 20	Lursoft

AR RĪCĪBAS VIRZIENU SAISTĪTIE LATVIJAS NAP2027 UZDEVUMI

- [199] Viedās specializācijas stratēģijas ieviešana 5 specializācijas jomās: zināšanu ietilpīga bioekonomika; biomedicīna, medicīnas tehnoloģijas, biofarmācija un biotehnoloģijas; viedie materiāli, tehnoloģijas un inženiersistēmas; viedā enerģētika; informācijas un komunikācijas tehnoloģijas;
- [204] Digitālās transformācijas (digitalizācija, automatizācija, robotizācija, mākslīgais intelekts u.c.) sekmēšana uzņēmējdarbībā, t.sk. apstrādes rūpniecībā;
- [206] Produktivitāti paaugstinošu darbību atbalstīšana privātajā sektorā augsto tehnoloģiju pielietošanai arī ārpus RIS3 nozarēs industrijas transformācijai;
- [220] Darbaspēka remigrācijas un kvalificēta ārvalstu darbaspēka un talantu piesaistes sekmēšana, nepieļaujot darba vietu kvalitātes mazināšanos;
- [221] Aktīvās darba tirgus politikas attīstīšana (bez darba esošo, bezdarba riskam pakļauto un ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju aktivizācija, reģionālās mobilitātes atbalsta programmas) un nelabvēlīgākā situācijā esošo darba tirgus dalībnieku (t.sk. jauniešu, pirmspensijas vecumā esošo un personu ar invaliditāti) atbalstīšana, ņemot vērā indivīda un reģionu specifiskās vajadzības;
- [241] Konkurētspējīga un atvērta regulējuma nodrošināšana nākotnes tehnoloģijām (t.sk. digitālo risinājumu ieviešana informācijas apmaiņā gan starp pašiem uzņēmējiem, gan valsts un pašvaldības iestādēm);
- [242] Valsts pārvaldes rīcībā esošo datu saprātīga atvēršana, uzlabojot privātā sektora konkurētspēju un inovatīvu produktu un pakalpojumu izstrādi;
- [316] Mūsdienu tehnoloģiju un racionālas, resursu efektīvas, lietotājiem orientētas un atvērtas pārvaldības ieviešana, lai kvalitatīvi nodrošinātu publiskos pakalpojumus, ievērojot "primāri digitāls", proaktīvas pakalpojumu sniegšanas un vienreizes principu, t.sk. pārrobežu, kā arī veiktu valsts pārvaldes un pašvaldību IKT infrastruktūras un atbalsta procesu optimizāciju un centralizāciju;
- [317] Fiziskās un digitālās vides pieejamības un pieklūstamības palielināšana valsts un pašvaldību infrastruktūrā, kā arī digitālo risinājumu izmantošanas veicināšana, paaugstinot iedzīvotāju digitālās prasmes, pilnveidojot elektroniskās identifikācijas un drošas elektroniskās parakstīšanās sistēmu un nodrošinot vides pieejamību kvalitatīvai pakalpojumu sniegšanai;
- [332] Uzņēmējdarbību sekmējošas publiskās infrastruktūras izveide, balstoties uz teritoriju attīstības plānošanas dokumentos noteikto teritoriju specializāciju un aktuālo privāto investoru pieprasījumu, lai motivētu reģionos veidot jaunus produktus un pakalpojumus, paaugstināt

produktivitāti, dažādot uzņēmējdarbību, izmantot inovācijas un kompetenču pārneses iespējas un piesaistīt kvalificētu darbaspēku;

- [333] Koordinētas atbalsta sistēmas izveidošana investīciju piesaistei un uzņēmējdarbības atbalstam reģionos un reģionālā izaugsmes fonda (reģionālo projektu programmas) izveide mērķtiecīgiem ieguldījumiem.

1. REDAKCIJA

P-6: UZŅĒMĒJDARBĪBAS ATTĪSTĪBA PILSĒTĀ

Atbilstoši ANO virsmērķiem, infrastruktūra, ilgtspējīga industrializācija un inovācijas ir pamatā veiksmīgai ekonomikas attīstībai. Uzņēmumu piesaiste un attīstība ir nozīmīgs iedzīvotāju skaita samazināšanās “Pretošanās” stratēģijas elements, kas veicina darbavietu pieejamību un ienākumu palielināšanos. Tomēr teritorijas, kur iedzīvotāju skaits turpina samazināties, mēdz būt nepievilcīgas uzņēmumu īpašniekiem un investoriem. Tāpēc ļoti svarīgi augstā kvalitātē nodrošināt citus aspektus, piemēram, darbaspēka pieejamību un prasmju piemērotību.

Tāpat svarīga attīstīt mazo biznesu, ko dēvē par ekonomikas mugurkaulu. Tā priekšrocības ir elastība uz dažādām apkārtesošām izmaiņām. Ventpils pilsētas pašvaldība turpinās atbalsta aktivitātes, lai sekmētu mazā un mikro biznesa attīstību pilsētā, lai palielinātu iedzīvotāju aktivitāti uzņēmējdarbībā un attīstītu iedzīvotāju uzņēmējspējas jau agrā vecumā. Liela daļa kvalificētu speciālistu mēdz izvēlēties darbu tieši šādā formātā nevis darbu kādā lielā uzņēmumā, tāpēc stratēģiski svarīgi ir nodrošināt šādiem cilvēkiem nepieciešamo atbalsta vidi.

SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES • Ventpils ir Latvijas mērogā nozīmīgs rūpniecības centrs • Ventpils brīvosta ir speciālās ekonomiskās zonas teritorija ar izcilām ostas parametriem, augstu starptautisko novērtējumu • Pieejamas brīvas teritorijas uzņēmējdarbības infrastruktūras attīstībai • Pašvaldības darbība uzņēmējdarbības aktivitāšu sekmēšanā • Ventpils Biznesa atbalsta centra, biznesa inkubatora un citu atbalsta institūciju darbība • Ventpils ir multimodāls transporta mezgls • Pilsētā pieejams plašs izglītības klāsts, kas veicina uzņēmējdarbībai nepieciešamo cilvēkresursu sagatavošanu • Ventpils atzīta par investīcijām draudzīgāko pašvaldību “Investīcijām draudzīgāko pašvaldību” indeksā • Ekonomiski aktīvo statistikas vienību skaita pieaugums	VĀJĀS PUSES • Nepietiekams daudzums industriālo ēku, ko izmantot ražošanai • Regulāro unificētās kravas līniju ierobežotais skaits • Kvalificēta darbaspēka trūkums • Nepietiekams dzīvojamais fonds speciālistu piesaistei • Nav pieejamas piemērotas telpas un infrastruktūra mazajiem ražotājiem • Pilsētas iedzīvotāju viedoklis, ka situācija uzņēmējdarbības veicināšanā pasliktinājusies • Dabaszāģes infrastruktūras neesamība • Ventpils brīvostas pārvaldes sadarbības trūkums ar pašvaldību pilsētas attīstības jautājumu risināšanā • Neesošs jauno industriālo komersantu piesaistes mehānisms Ventpils brīvostai • Uzrunāto investoru atteikšana no projekta īstenošanas industriālajās teritorijās • Zema iedzīvotāju, t.sk. studentu, aktivitāte uzņēmumu dibināšanā • Nepietiekams biznesa atbalsta instrumentu daudzums, kas vērsts tieši uz mazo un mikro uzņēmumu attīstību
IESPĒJAS • Jaunu ražošanas uzņēmumu ienākšana brīvostā • IKT nozares attīstība pilsētā • Sinerģiju radīšana starp ražošanas uzņēmumiem un IKT nozares uzņēmumiem, modernizējot ražošanas uzņēmumu darba vidi un iekārtas	DRAUDI • Monocentriska uz Rīgas reģionu vērsta valsts attīstība • Neefektīvi pasākumi darba ražīguma celšanai Latvijā

• Ciešākā ražošanas uzņēmumu sadarbība ar izglītības iestādēm nepieciešamā darbaspēka sagatavošanai • Policentrisks valsts attīstība • Iespējams finansiālais atbalsts nacionālajā līmenī mazo un mikro uzņēmumu attīstībai • Iespējams finansiālais atbalsts Eiropas Savienības līmenī mazo un mikro uzņēmumu attīstībai • Radošo industriju darbības attīstība • Kādas no Ventpils vispārējās izglītības iestādes specializēšanās komercdarbībā • Industriālo rajonu attīstīšana Ventpils pilsētā, Ventpils pilsētas pašvaldības teritorijā	• Nepietiekami valsts atbalsta instrumenti dzīvojamā fonda attīstībai reģionos • Savstarpējās pilsētu konkurences saasināšanās • Ģeopolitiskās situācija, kas var nelabvēlīgi ietekmēt Latvijas kā atrašanās vietas starptautisko konkurētspēju • VARAM piedāvāta administratīvi teritoriālā reforma • Negatīvās demogrāfiskās tendences un cilvēkresursu emigrācija uz citām valstīm • Elektroenerģijas cenas ir nekonkurētspējīgas investoru piesaistei • Ventpils brīvostas pārvalde neturpinās industrializācijas attīstību brīvostas teritorijā • Nepietiekams valsts atbalsts rūpniecības ēku būvniecībai • Ierobežojumi vīrusa izplatības ierobežošanai • Potenciālo investoru atteikšanās darboties pilsētā Ventpils ostas neskaidras nākotnes dēļ • Atbalsta intensitātes samazinājums no 85% uz 35% ES struktūrfondu un KF projektiem, ja projektus īsteno kapitālsabiedrība "Ventas osta" • Nepietiekams pieprasījums pēc mazo un mikro uzņēmumu pakalpojumiem un produktiem • Nestabila nodokļu sistēma • Nestabila uzņēmējdarbību ietekmējošā valsts politika • Ventpils brīvostas pārvaldes atteikšanās no industriālās ēkas būvniecības
---	--

NAP 2021-2027 iezīmēta šāda nākotnes vīzija:

[19] Pašvaldību sadarbības projekti un tirgus nepilnību novēršana līdzsvaros reģionu ekonomiku, kas pozitīvi ietekmē valsts ilgtspējīgu attīstību, tai skaitā, demogrāfiskos rādītājus, veicinot iedzīvotāju remigrāciju. (...) Līdzsvarotai Latvijas attīstībai vienlīdz noderīgi ir gan uzņēmējdarbības un jaunu darba vietu atbalsta mehānismi, gan atvieglota piekļuve darba vietām, gan moderna mazemisiju transporta sistēma, kas kalpo iedzīvotāju ilgtspējīgai mobilitātei, gan kvalitatīvs, drošs un energoefektīvs mājoklis teritorijās ar augošu uzņēmējdarbību un nodarbinātības iespējām.

[21] Latvija ir valsts, kur ikviens var īstenot savas iespējas – gan iedzīvotāji, saņemot ērtus pakalpojumus un taisnīgas sociālās garantijas, gan uzņēmumi, saņemot valsts atbalstu un pretimnākšanu, zinot skaidrus noteikumus un vienkāršas procedūras sadarbībai ar valsti. Sistēmisko pārmaiņu un digitālo risinājumu izmantošanas rezultātā valsts pārvalde visos līmeņos ir mazāka, bet labāk koordinēta un efektīvāka. (...).

[28] Zināšanu sabiedrība rada arvien jaunas zināšanas un virzās no zemo izmaksu darbaspēka ekonomikas uz zināšanu komercializācijā balstītu produktivitāti. Ieguldot zināšanu radīšanā, Latvija veido un piesaista gudru un pieprasījumam atbilstošu kvalificētu darbaspēku un dod tam iespēju strādāt mūsdienīgās, sociāli atbildīgās darbavietās. Produktivitāti paaugstina jaunas zināšanas un tehnoloģijas, plašas izglītības iespējas un inovāciju atbalsts, ieguldījumi cilvēkkapitālā un atbalsta institucionālā vide, kas ļauj zināšanas pārvērst starptautiski konkurētspējīgos produktos un pakalpojumos ar augstāku pievienoto vērtību, veidojot uz eksportu vērstu modernu tautsaimniecību.

[29] Latvija strādā gudrāk, nevis vairāk. Daudzi rutīnas darbi ir automatizēti, cilvēki strādā jomās, kur nepieciešamas cilvēka prāta un aprūpes spējas. Eksportā izejmateriālu izstrādi apstiež tehnoloģiskās kompetences, zināšanu ietilpīga bioekonomika, biomedicīna un biofarmācija, viedie materiāli un inženiersistēmas, informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, viedā enerģētika un citas viedās specializācijas nozares ar augstu izpēti un attīstības ieguldījumu īpatsvaru. Mērķtiecīgi atbalsta instrumenti uzņēmumiem un zinātniskajām institūcijām sniedz iespēju sasniegt maksimālu kapacitāti savā nozarē starptautiskajā arēnā.

[31] Latvijas zemes ilgtspēju nodrošina tālejoša ražošanas un patēriņa modeļu, sabiedrības rīcības un domāšanas maiņa. To rada gan iedzīvotāju, gan uzņēmēju, gan pārvaldes paradumu pārskatīšana – pieņemot lēmumus un rīkojoties atbildīgi, radot mazāk atkritumu un samazinot emisijas, ražojot ar viedī draudzīgām tehnoloģijām un ieviešot aprīti ekonomikas principus. Ir samazināta tautsaimniecības ilgstošā atkarība no fosilajiem resursiem un palielināts atjaunojamo energoresursu īpatsvars enerģijas ražošanā.

NAP 2021-2027 prioritātes “Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[184] Inovācijas rezultātā gūti produktivitātes kāpums kā pamats Latvijas uzņēmumu izaugsmei globālajā tirgū un materiālās labklājības pieaugums”;
- RV “Produktivitāte, inovācija un eksports” ar mērķi “[189] Uzņēmumu izaugsme un konkurētspēja ir balstīta spējā uz zinātnes bāzes radīt un pārdot pieprasīti, zināšanu ietilpīgus produktus un pakalpojumus, iekļaujoties arvien augstākas pievienotās vērtības globālajā ķēdē. Viedā specializācija, inovācija, tehnoloģiju attīstība un modernizācija, kā arī mērķtiecīgi ieguldījumi cilvēkkapitālā ir pamats produktivitātes kāpumam”;
- RV “Darbs un ienākumi” ar mērķi “[207] Iespējas Latvijas iedzīvotājiem ar aktīvu līdzdalību iekļaujošā darba tirgū strādāt atbilstoši savām spējām mūsdienīgās augstas kvalitātes darba vietās un adekvāti iesaistīties sociālās aizsardzības sistēmā. Ar darba vides kvalitātē balstītu darba dzīves ilguma pieaugumu celt ienākumus indivīda līmenī un tautsaimniecībā kopumā. Ar ienākumu pieaugumu un finanšu prātības celšanu motivēt iedzīvotājus zinoši pārvaldīt savus finanšu aktīvus (t.sk. samazinot parādu slogu un attīstot produktīvu uzkrāšanu). Veicot iepriekš minēto, sekmēt katra Latvijas iedzīvotāja labklājību”;
- RV “Kapitāls un uzņēmējdarbības vide” ar mērķi “[226] Tādas tiesiskās, administratīvās un finanšu vides veidošana, kura veicina konkurētspējīgas uzņēmējdarbības attīstību visā Latvijas teritorijā. Pienācīgi apzinot un efektīvi izmantojot nacionālo resursu un iespēju potenciālu, nodrošināt ārvalstu kapitāla ieplūšanu un izvietojšanu Latvijas tautsaimniecībā, kā arī iedrošināt iekšzemes kapitāla lielāku piesaisti uzņēmējdarbības attīstībā”.

NAP 2021-2027 prioritātes “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[244] Dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai”;
- RV “Līdzsvarota reģionālā attīstība” ar mērķi “[319] Reģionu potenciāla attīstība un ekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un dzīves vides attīstībai”.

2019. gada 26. novembrī MK ir apstiprinātas “Reģionālās attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, kuru mērķis ir “Visu reģionu potenciāla attīstība un sociālekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un kvalitatīvas dzīves vides attīstībai”.

2020. gada 4. februārī MK ir apstiprinātas “Latvijas Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam”, kura ilgtermiņa mērķis ir “Uzlabojot enerģētisko drošību un sabiedrības labklājību, ilgtspējīgā, konkurētspējīgā, izmaksu efektīvā, drošā un uz tirgus principiem balstītā veidā veicināt klimatneitrālas tautsaimniecības attīstību”.

2020. gadā plānots apstiprināt politikas plānošanas dokumentus “Nacionālās industriālās politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Valsts nodokļu politikas pamatnostādnes 2021.-2025. gadam”, “Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”.

UZDEVUMI

- P-6-1: Turpināt atbalsta pasākumus industriālās infrastruktūras izveidē un sakārtošanā nozarēm, kas spēj radīt augsti apmaksātas darba vietas un piesaistīt Ventspilij starptautiskus industriālos operatorus, lai veicinātu ekonomikas transformāciju un produktivitātes celšanu
- P-6-2: Popularizēt Ventspils iespējas, lai piesaistītu augstas pievienotas vērtībās privātas investīcijas
- P-6-3: Infrastruktūras attīstība uzņēmējdarbības atbalstam
- P-6-4: Veicināt iedzīvotāju iesaisti uzņēmējdarbībā, veidojot atbalsta ekosistēmu, kas nodrošina biznesa iemaņu apmācības un ātru problēmu risināšanu
- P-6-5: Sekot līdzi Ventspils pilsētas uzņēmēju darbības aktualitātēm un problēmām

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (2019.G. JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
1.	Strādājošo skaits apstrādes rūpniecībā, cilvē.	2073 (2018. g.)	Vairāk nekā 2,2 tūkst.	CSP
2.	Apstrādes rūpniecības izlaides apjoms, milj. EUR	243	Vairāk nekā 300	CSP
3.	Iedzīvotāju vērtējums par uzņēmējdarbības veicināšanu pilsētā	Pozitīvi – 46% Negatīvi – 10%	Pozitīvi – vairāk nekā 46% Negatīvi – mazāk nekā 15%	Regulāra pilsētas iedzīvotāju aptauja

AR RĪCĪBAS VIRZIENU SAISTĪTIE LATVIJAS NAP2027 UZDEVUMI

- [199] Viedās specializācijas stratēģijas ieviešana 5 specializācijas jomās: zināšanu ietilpīga bioekonomika; biomedicīna, medicīnas tehnoloģijas, biofarmācija un biotehnoloģijas; viedie materiāli, tehnoloģijas un inženiersistēmas; viedā enerģētika; informācijas un komunikācijas tehnoloģijas;
- [200] Valsts, uzņēmēju un zinātnes sadarbības, zināšanu pārneses, jaunu produktu un pakalpojumu attīstības un cilvēkresursu piesaistes reģionos atbalstīšana, koncentrējot pieejamo atbalstu un neveicinot privāto investīciju aizvietošanu;
- [201] Stratēģisku inovācijas partnerību un ekosistēmu attīstības atbalstīšana, t.sk. reģionālo zināšanu partnerību attīstībai un dizaina inovācijai;

- [202] Finansējuma struktūras sabalansēšana visā pētniecības un inovācijas ciklā, samērojot pētniecības un inovācijas kapacitāti ar uzņēmējdarbības vajadzībām jaunu iespēju izmantošanai un tirgus attīstībai;
- [203] Vidējas un augstas pievienotās vērtības preču un pakalpojumu eksporta palielināšana, vietējo un ārvalstu investīciju piesaistes zināšanu un tehnoloģiski ietilpīgai uzņēmējdarbībai Latvijā atbalstīšana, t.sk. atbalsts investīcijām ārpus Latvijas un sadarbība ar diasporas uzņēmējiem;
- [204] Digitālās transformācijas (digitalizācija, automatizācija, robotizācija, mākslīgais intelekts u.c.) sekmēšana uzņēmējdarbībā, t.sk. apstrādes rūpniecībā;
- [205] 5000 ekonomiski aktīvo uzņēmumu kopas monitorēšanas sistēmas izstrādāšana precīzākai produktivitātes izmaiņu novērtēšanai;
- [206] Produktivitāti paaugstinošu darbību atbalstīšana privātajā sektorā augsto tehnoloģiju pielietošanai arī ārpus RIS3 nozarēs industrijas transformācijai;
- [220] Darbaspēka remigrācijas un kvalificēta ārvalstu darbaspēka un talantu piesaistes sekmēšana, nepieļaujot darba vietu kvalitātes mazināšanos;
- [221] Aktīvās darba tirgus politikas attīstīšana (bez darba esošo, bezdarba riskam pakļauto un ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju aktivizācija, reģionālās mobilitātes atbalsta programmas) un nelabvēlīgākā situācijā esošo darba tirgus dalībnieku (t.sk. jauniešu, pirmspensijas vecumā esošo un personu ar invaliditāti) atbalstīšana, ņemot vērā indivīda un reģionu specifiskās vajadzības;
- [223] Kvalitatīvu (t.sk. drošu) darba vietu izveide un uzturēšana, sociāli atbildīgas uzņēmējdarbības sekmēšana un atbalsts sociālās uzņēmējdarbības attīstībai;
- [224] Mazināt darbaspēka nodokļu slogu zemu ienākumu saņēmējiem, pārnesot to uz nodokļiem, kas mazāk kavē izaugsmi, risinājumus izvērtējot kopsakarā ar sociālā nodrošinājuma sistēmu;
- [225] Adekvāti valsts sociālās apdrošināšanas (pabalsti, pensijas) pakalpojumi atbilstoši nodarbinātā veiktajām valsts sociālās apdrošināšanas iemaksām (pietiekama un atbilstoša obligāto iemaksu objekta noteikšana, iespējas izvērtēšana sociālās apdrošināšanas pakalpojumus nodrošināt atbilstoši VSAOI faktiskajai nomaksai, priekšnosacījumu izstrādāšana valsts sociālās apdrošināšanas budžeta rezerves fonda izveidei, t.sk. alternatīvo nodokļu režīmu saglabāšanas nepieciešamības izvērtēšana);
- [237] Vietējās un ārvalstu investīcijas atbalstošas vides attīstīšana (t.sk. tiesu procesu efektivizācija, tiesas spriešanas kvalitātes un tieslietu sistēmā strādājošo zināšanu pilnveide, alternatīvu strīdu atrisināšanas iespēju popularizēšana biznesa vidē, intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzība, mazākuma akcionāru tiesību aizsardzība, izmeklēšanas kvalitātes celšana), (...), sadarbības ar starptautiskajiem partneriem nodrošināšana, stabilas un prognozējamās nodokļu politikas īstenošana, uzlabojot uzņēmējdarbības vidi Latvijā. Labas korporatīvās pārvaldības stiprināšana uzņēmējdarbībā;
- [238] Uzņēmējdarbības vides pārregulācijas novēršana, vērtējot Latvijas konkurētspēju reģionā, pieņemot lēmumus par uzņēmējdarbības regulāciju un ātri reaģējot uz nepieciešamajām izmaiņām;
- [240] Motivēt arvien lielāku iedzīvotāju daļu iesaistīties uzņēmējdarbībā (t.sk. ar darbinieku finanšu līdzdalību u. c. instrumentiem, darbinieku opcijām u. c. rīkiem)
- [241] Konkurētspējīga un atvērta regulējuma nodrošināšana nākotnes tehnoloģijām (t.sk. digitālo risinājumu ieviešana informācijas apmaiņā gan starp pašiem uzņēmējiem, gan valsts un pašvaldības iestādēm);
- [242] Valsts pārvaldes rīcībā esošo datu saprātīga atvēršana, uzlabojot privātā sektora konkurētspēju un inovatīvu produktu un pakalpojumu izstrādi;
- [243] Ārējās ekonomiskās politikas īstenošanas (t.sk. resursu) koncentrēšana skaidru mērķu sasniegšanai;

- [332] Uzņēmējdarbību sekmējošas publiskās infrastruktūras izveide, balstoties uz teritoriju attīstības plānošanas dokumentos noteikto teritoriju specializāciju un aktuālo privāto investoru pieprasījumu, lai motivētu reģionos veidot jaunus produktus un pakalpojumus, paaugstināt produktivitāti, dažādot uzņēmējdarbību, izmantot inovācijas un kompetenču pārnese iespējas un piesaistīt kvalificētu darbaspēku;
- [333] Koordinētas atbalsta sistēmas izveidošana investīciju piesaistei un uzņēmējdarbības atbalstam reģionos un reģionālā izaugsmes fonda (reģionālo projektu programmas) izveide mērķtiecīgiem ieguldījumiem;
- [334] Plānošanas reģionu, pašvaldību un citu teritorijas attīstībā iesaistīto pušu kapacitātes, zināšanu un administratīvo procesu uzlabošana, lai palielinātu pašvaldību sadarbību un spēju nodrošināt iedzīvotāju mobilitāti, investīcijām labvēlīgu vidi un augstu pašvaldību sniegto pakalpojumu kvalitāti un izmaksu efektivitāti;
- [335] Vietējās mobilitātes nodrošināšana nodarbinātībai un pakalpojumu saņemšanai, uzlabojot infrastruktūru, sniedzot atbalstu inovatīviem mikromobilitātes risinājumiem.

P-7: TŪRISMA ATTĪSTĪBA

Tūrisma attīstība ir nozīmīgs iedzīvotāju skaita samazināšanās “Pretošanās” stratēģijas elements, kas veicina darbavietu pieejamību, ienākumu palielināšanos un pašvaldības ieņēmumu palielināšanos.

SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES • Ventpils ģeogrāfiskā atrašanās vieta ar daudzveidīgu ainavu un dabisku vidi (meži, jūra un tās piekraste) • Naktsmītņu (tai skaitā gultasvietu un numuru) skaita palielināšanās • Pilsētas apmeklētāju skaita un to uzturēšanās laika pieaugums • Tūristu vidū augsti novērtēta pilsētvide un pludmale • Dažādas laika pavadīšanas iespējas (objekti, pasākumi) • Plašas tūrisma iespējas ģimenēm ar bērniem, tai skaitā, „mazulim draudzīga pilsēta” programmas izpilde • Pilsētas sasniedzamība gan pa sauszemi, gan izmantojot jūras ceļus • Pašvaldības darbības tūrisma aktivitāšu veicināšanā, piemēram, atbalsts tūrisma nozares uzņēmumu infrastruktūras sakārtošanai un jaunu produktu/pakalpojumu veidošanai • Mērķtiecīgs pilsētas mārketingš tūrisma jomā	VĀJĀS PUSES • Sezonālitate tūrisma atpūtas iespējām pilsētā • 4 un 5 zvaigžņu viesnīcu nepietiekamība
IESPĒJAS • Pilsētas sasniedzamības uzlabošana – jaunas prāmju līnijas • Veicināt kruīzu, kurortoloģijas un SPA attīstību • Veicināt medicīnas tūrisma • Iespējams finansējums nacionālajā līmenī kultūras, sporta un atpūtas pasākumu, kā arī uzņēmējdarbības veicināšanā • Darījumu un pasākumu tūrisma attīstība • Kultūras un konferenču tūrisma attīstība • Zinātnes un inovāciju centra attīstība • Ģimenes revitalizācijas centra izveide un attīstība • Rodeļu trases izveide un attīstība	DRAUDI • Valsts politika attiecībā uz tūrisma nozari, piemēram, ceļošanas ierobežojumi, nodokļu izmaiņas tūrisma un ēdināšanas jomā • Valsts finansējuma monocentriska atvēlēšana kultūras vai mākslas objektiem Rīgā un tās apkārtnē • Esošās atpūtas iespēju infrastruktūras novecošanās • Ierobežojumi vīrusa izplatības ierobežošanai

NAP 2021-2027 iezīmēta šāda nākotnes vīzija:

[28] Zināšanu sabiedrība rada arvien jaunas zināšanas un virzās no zemo izmaksu darbaspēka ekonomikas uz zināšanu komercializācijā balstītu produktivitāti. Ieguldot zināšanu radīšanā, Latvija veido un piesaista gudru un pieprasījumam atbilstošu kvalificētu darbaspēku un dod tam iespēju strādāt mūsdienīgās, sociāli atbildīgās darbavietās. Produktivitāti paaugstina jaunas zināšanas un tehnoloģijas, plašas izglītības iespējas un inovāciju atbalsts, ieguldījumi cilvēkkapitālā un atbalstoša institucionālā vide, kas ļauj zināšanas pārvērst starptautiski konkurētspējīgos produktos un pakalpojumos ar augstāku pievienoto vērtību, veidojot uz eksportu vērstu modernu tautsaimniecību.

[30] Latvijas valsts ir dibināta, lai īstenotu latviešu tautas pašnoteikšanās tiesības. Latvija ir atvērta un draudzīga visu tautību iedzīvotājiem, kas pieņem Latvijas pastāvēšanas jēgu – latviešu tautas, tās valodas un kultūras attīstību savā zemē. Lai to nodrošinātu, vienlīdz svarīga ir gan tautas, gan pašas zemes jeb Latvijas dabas resursu atjaunotne.

NAP 2021-2027 prioritātes “Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[184] Inovācijas rezultātā gūts produktivitātes kāpums kā pamats Latvijas uzņēmumu izaugsmei globālajā tirgū un materiālās labklājības pieaugums”;
- RV “Darbs un ienākumi” ar mērķi “[207] Iespējas Latvijas iedzīvotājiem ar aktīvu līdzdalību iekļaujošā darba tirgū strādāt atbilstoši savām spējām mūsdienīgās augstas kvalitātes darba vietās un adekvāti iesaistīties sociālās aizsardzības sistēmā. Ar darba vides kvalitātē balstītu darba dzīves ilguma pieaugumu celt ienākumus indivīda līmenī un tautsaimniecībā kopumā. Ar ienākumu pieaugumu un finanšu pratības celšanu motivēt iedzīvotājus zinoši pārvaldīt savus finanšu aktīvus (t. sk. samazinot parādu slogu un attīstot produktīvu uzkrāšanu). Veicot iepriekš minēto, sekmēt katra Latvijas iedzīvotāja labklājību”.

NAP 2021-2027 prioritātes “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[244] Dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai”;
- RV “Līdzsvarota reģionālā attīstība” ar mērķi “[319] Reģionu potenciāla attīstība un ekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un dzīves vides attīstībai”.

NAP 2021-2027 prioritātes “Kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[356] Ikvienam pieejams dinamisks kultūras un sporta pakalpojumu klāsts, kas ļauj attīstīt talantus un veidot spēcīgu Latvijas tēlu pasaulē”;
- RV “Cilvēku līdzdalība kultūras un sporta aktivitātēs” ar mērķi [360] Kultūras un fizisko aktivitāšu pieejamība visiem, paaugstinot Latvijas sabiedrības dzīves kvalitāti”;
- RV “Kultūras un sporta devums ilgtspējīgai sabiedrībai” ar mērķi “[372] Kultūra un sports veicina Latvijas ekonomikas un sociālo izaugsmi, veidojot radošu un ilgtspējīgu Latvijas sabiedrību”.

2019. gada 26. novembrī MK ir apstiprinātas “Reģionālās attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, kuru mērķis ir “Visu reģionu potenciāla attīstība un sociālekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un kvalitatīvas dzīves vides attīstībai”.

2020. gada 4. februārī MK ir apstiprinātas “Latvijas Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam”, kura ilgtermiņa mērķis ir “Uzlabojot enerģētisko drošību un sabiedrības labklājību, ilgtspējīgā, konkurētspējīgā, izmaksu efektīvā, drošā un uz tirgus principiem balstītā veidā veicināt klimatneitrālas tautsaimniecības attīstību”.

2020. gadā plānots apstiprināt politikas plānošanas dokumentus “Nacionālās industriālās politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Valsts nodokļu politikas pamatnostādnes 2021.-2025. gadam”, “Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Valsts

kultūrpolitikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, kā arī “Ēku atjaunošanas ilgtermiņa stratēģija (līdz 2050. gadam)”.

UZDEVUMI

- P-7-1: Veikt uz konkrētām mērķa grupām vērstas mārketinga aktivitātes
- P-7-2: Nodrošināt un atbalstīt tūrisma infrastruktūras pilnveidošanu un paplašināšanu, t.sk. mazinot sezonālās ietekmes, lai veicinātu ekonomikas transformāciju un produktivitātes celšanu
- P-7-3: Sekmēt viesmīlības paaugstināšanos pilsētā
- P-7-4: Sadarboties ar tūrisma un citām organizācijām un pašvaldībām tūrisma produktu veidošanā un apmeklētāju piesaistē

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (2019.G. VAI JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
1.	Pilsētā nakšņojošo skaits, tūkst. cilvēku.	74	Vairāk nekā 90	Ventspils TIC
2.	Pilsētā nakšņojošo ārvalstu viesu skaits, tūkst. cilvēku.	36	Vairāk nekā 40	Ventspils TIC
3.	Vidējais apmeklējuma ilgums, diennaktis	2,93	Vairāk nekā 3,0	Ventspils TIC
4.	Strādājošo skaits viesnīcās un restorānos, cilvēku.	285	Vairāk nekā 300	CSP
5.	Gultasvietu skaits, gada beigās	1576	Vairāk nekā 1 600	CSP, TUG040

AR RĪCĪBAS VIRZIENU SAISTĪTIE LATVIJAS NAP2027 UZDEVUMI

- [220] Darbaspēka remigrācijas un kvalificēta ārvalstu darbaspēka un talantu piesaistes sekmēšana, nepieļaujot darba vietu kvalitātes mazināšanos;
- [221] Aktīvās darba tirgus politikas attīstīšana (bez darba esošo, bezdarba riskam pakļauto un ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju aktivizācija, reģionālās mobilitātes atbalsta programmas) un nelabvēlīgākā situācijā esošo darba tirgus dalībnieku (t.sk. jauniešu, pirmspensijas vecumā esošo un personu ar invaliditāti) atbalstīšana, ņemot vērā indivīda un reģionu specifiskās vajadzības;
- [223] Kvalitatīvu (t.sk. drošu) darba vietu izveide un uzturēšana, sociāli atbildīgas uzņēmējdarbības sekmēšana un atbalsts sociālās uzņēmējdarbības attīstībai;
- [332] Uzņēmējdarbību sekmējošas publiskās infrastruktūras izveide, balstoties uz teritoriju attīstības plānošanas dokumentos noteikto teritoriju specializāciju un aktuālo privāto investoru pieprasījumu, lai motivētu reģionos veidot jaunus produktus un pakalpojumus, paaugstināt produktivitāti, dažādot uzņēmējdarbību, izmantot inovācijas un kompetenču pārnesei iespējas un piesaistīt kvalificētu darbaspēku;

- [333] Koordinētas atbalsta sistēmas izveidošana investīciju piesaistei un uzņēmējdarbības atbalstam reģionos un reģionālā izaugsmes fonda (reģionālo projektu programmas) izveide mērķtiecīgiem ieguldījumiem;
- [334] Plānošanas reģionu, pašvaldību un citu teritorijas attīstībā iesaistīto pušu kapacitātes, zināšanu un administratīvo procesu uzlabošana, lai palielinātu pašvaldību sadarbību un spēju nodrošināt iedzīvotāju mobilitāti, investīcijām labvēlīgu vidi un augstu pašvaldību sniegto pakalpojumu kvalitāti un izmaksu efektivitāti;
- [336] Publisko pakalpojumu uzlabošana atbilstoši iedzīvotāju skaita dinamikai, attīstot alternatīvus pakalpojumu modeļus un infrastruktūru, pašvaldību pakalpojumu ēku energoefektivitāti, kā arī publiskās ārtelpas kvalitāti;
- [367] Sabiedrības, īpaši tās mazaktīvās daļas, iesaistīšana kultūras, sporta un fiziskajās, t.sk. aktīvā tūrisma aktivitātēs, piedāvājot un īstenojot daudzveidīgas neformālās izglītības, kultūrpolitikas, sporta (t.sk. starptautiskus tautas sporta pasākumus) un fizisko aktivitāšu iniciatīvas;
- [369] Valsts un pašvaldību institūciju, izglītības iestāžu, privātā sektora un nevalstisko organizāciju sadarbība koordinētai sporta un kultūras infrastruktūras (t.sk. kultūras pieminekļi, sakrālais mantojums) izmantošanai un aktīvā tūrisma attīstība iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanai, īstenojot starpinstitucionālus un starpsektorālus kopprojektus un aktivitātes;
- [370] Kultūras mantojuma, sporta tradīciju un vērtību saglabāšana un nodošana nākamajām paaudzēm, iesaistot iedzīvotājus un nodrošinot jaunāko IKT izmantošanu, lai pilnvērtīgi iekļautos pasaules kultūras telpā un sportā;
- [380] Kultūras un sporta pakalpojumu un infrastruktūras kartēšana un reģionālās koordinēšanas sistēmas izveidošana, lai attīstītu un efektīvi izmantotu esošo kultūras un sporta infrastruktūru un investētu jaunas infrastruktūras radīšanā;
- [383] Atbalstošas vides radīšana mazajiem uzņēmējiem un nevalstiskajām organizācijām kultūras, aktīvās atpūtas un radošo industriju (t.sk. eksportspējīgu produktu un pakalpojumu) jomā, nosakot valsts un pašvaldību atbalsta instrumentus. Pārskatīt NVO iespējas saimnieciskās darbības veikšanai;
- [384] Kultūras, sporta un tūrisma pakalpojumu eksporta palielināšana, popularizējot Latvijas tēlu un veicinot kultūras un sporta pakalpojumu patērētāju un investīciju piesaisti.

P-8: ĀTRI, MODERNI SAKARI UN IKT UN VIEDO TEHNOLOĢIJU DARBĪBAI NEPIECIEŠAMĀ INFRASTRUKTŪRA

Ātri, moderni sakari un IKT infrastruktūra nodrošina iedzīvotājiem ērtai un efektīvai publiskai pārvaldei nepieciešamos tehniskos resursus, stimulē pilsētas ekonomiku un kalpo iedzīvotāju vajadzībām. Tehniskā infrastruktūra veicinās uzņēmējdarbībai atvēlēto teritoriju pievilcību investoriem, uzņēmumu attīstībai, sakaru, informācijas, masu mediju jomu attīstību, elektroniskos pakalpojumus, darbu, izklaidi u.c.

SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES - Plašs optiskā un bezvadu datu pārraides tīkla pārklājums - Ātri un kvalitatīvi Ventspils Digitālā centra pakalpojumi pašvaldības iestādēm un saistītajiem uzņēmumiem - Tiek veikts darbs pie Ventspils pilsētas IKT infrastruktūras pieslēguma valsts nozīmes datu pārraides tīkla izveides	VĀJĀS PUSES Nepietiekams publisko sakaru pakalpojumu sniedzēju skaits un interneta pieslēguma kvalitātes nodrošinājums atsevišķās pilsētas teritorijās
IESPĒJAS - Optisko tīklu pārklājuma paplašināšana pilsētā - E-pakalpojumu vides attīstība - Iedzīvotāju digitālo prasmju uzlabošanas pasākumi - Iespējams finansiāls atbalsts gan Eiropas, gan nacionālā līmenī digitālā savienojuma un interneta vides attīstībai	DRAUDI Lēna iedzīvotāju paradumu maiņa pārejai uz e-pakalpojumiem

NAP2021-2027 iezīmēta šāda nākotnes vīzija:

[29] Latvija strādā gudrāk, nevis vairāk. Daudzi rutīnas darbi ir automatizēti, cilvēki strādā jomās, kur nepieciešamas cilvēka prāta un aprūpes spējas. Eksportā izejmateriālu izstrādi apstiež tehnoloģiskās kompetences, zināšanu ietilpīga bioekonomika, biomedicīna un biofarmācija, viedie materiāli un inženiersistēmas, informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, viedā enerģētika un citas viedās specializācijas nozares ar augstu izpēti un attīstības ieguldījumu īpatsvaru. Mērķtiecīgi atbalsta instrumenti uzņēmumiem un zinātniskajām institūcijām sniedz iespēju sasniegt maksimālu kapacitāti savā nozarē starptautiskajā arēnā.

NAP 2021-2027 prioritātes "Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība" ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: "[184] Inovācijas rezultātā gūts produktivitātes kāpums kā pamats Latvijas uzņēmumu izaugsmei globālajā tirgū un materiālās labklājības pieaugums";
- RV "Kapitāls un uzņēmējdarbības vide" ar mērķi "[226] Tādas tiesiskās, administratīvās un finanšu vides veidošana, kura veicina konkurētspējīgas uzņēmējdarbības attīstību visā Latvijas teritorijā. Pienācīgi apzinot un efektīvi izmantojot nacionālo resursu un iespēju potenciālu, nodrošināt ārvalstu kapitāla ieplūšanu un izvietojumu Latvijas tautsaimniecībā, kā arī iedrošināt iekšzemes kapitāla lielāku piesaisti uzņēmējdarbības attīstībā".

NAP 2021-2027 prioritātes “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[244] Dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai”;
- RV “Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi” ar mērķiem “[294] Eiropas Savienības savienojamības mērķiem atbilstoša platjoslas elektronisko sakaru infrastruktūra. [295] Digitalizējot transformēta publiskā pārvalde, racionāli pārvaldīta organizatoriskā un tehnoloģiskā ekosistēma, kas ir iekšēji integrēta un ārēji atvērta kopīgas vērtības radīšanai, inovācijām un lietotājiem orientētai pieejai publisko pakalpojumu sniegšanā fiziskajā un digitālajā vidē”.

2019. gada 26. novembrī MK ir apstiprinātas “Reģionālās attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, kuru mērķis ir “Visu reģionu potenciāla attīstība un sociālekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifiskai atbilstošus risinājumus apdzīvotuma un kvalitatīvas dzīves vides attīstībai”.

2020. gada 4. februārī MK ir apstiprinātas “Latvijas Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam”, kura ilgtermiņa mērķis ir “Uzlabojot enerģētisko drošību un sabiedrības labklājību, ilgtspējīgā, konkurētspējīgā, izmaksu efektīvā, drošā un uz tirgus principiem balstītā veidā veicināt klimatneitrālas tautsaimniecības attīstību”.

2020. gadā plānots apstiprināt politikas plānošanas dokumentus “Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam” un “Valsts pārvaldes attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, kā arī “Platjoslu elektronisko sakaru nozares attīstības plānu 2021.-2027. gadam”.

UZDEVUMI

- P-9-1: Nodrošināt ES plānošanas dokumentos noteikto mērķu un rādītāju IKT jomā sasniegšanu (Common EU broadband targets for 2025. Digital Single Market Strategy u.c.) datu pārraides tīklu pieejamībā

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (2019.G. VAI JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
1.	Publisko WiFi apraides staciju skaits	435	Vairāk nekā 600	VDC
2.	Optiskā datu pārraides tīkla kabeļu dzīslu kopējais garums, km	3612	Vairāk nekā 3800	VDC

AR RĪCĪBAS VIRZIENU SAISTĪTIE LATVIJAS NAP2027 UZDEVUMI

- (199) Viedās specializācijas stratēģijas ieviešana 5 specializācijas jomās: zināšanu ietilpīga bioekonomika; biomedicīna, medicīnas tehnoloģijas, biofarmācija un biotehnoloģijas; viedie materiāli, tehnoloģijas un inženiersistēmas; viedā enerģētika; informācijas un komunikācijas tehnoloģijas;
- (204) Digitālās transformācijas (digitalizācija, automatizācija, robotizācija, mākslīgais intelekts u.c.) sekmēšana uzņēmējdarbībā, t.sk. apstrādes rūpniecībā;

- [241] Konkurētspējīga un atvērta regulējuma nodrošināšana nākotnes tehnoloģijām (t.sk. digitālo risinājumu ieviešana informācijas apmaiņā gan starp pašiem uzņēmējiem, gan valsts un pašvaldības iestādēm);
- [242] Valsts pārvaldes rīcībā esošo datu saprātīga atvēršana, uzlabojot privātā sektora konkurētspēju un inovatīvu produktu un pakalpojumu izstrādi;
- [315] Eiropas Savienības savienojamības mērķiem atbilstoša platjoslas elektronisko sakaru tīkla izveidošana, attīstot “vidējās jūdzes” un “pēdējās jūdzes” elektronisko sakaru tīklu infrastruktūru un izveidojot platjoslas kartēšanu;
- [316] Mūsdienu tehnoloģiju un racionālas, resursu efektīvas, lietotājiem orientētas un atvērtas pārvaldības ieviešana, lai kvalitatīvi nodrošinātu publiskos pakalpojumus, ievērojot “primāri digitāls”, proaktīvas pakalpojumu sniegšanas un vienreizes principu, t.sk. pārrobežu, kā arī veiktu valsts pārvaldes un pašvaldību IKT infrastruktūras un atbalsta procesu optimizāciju un centralizāciju;
- [317] Fiziskās un digitālās vides pieejamības un pieklūstamības palielināšana valsts un pašvaldību infrastruktūrā, kā arī digitālo risinājumu izmantošanas veicināšana, paaugstinot iedzīvotāju digitālās prasmes, pilnveidojot elektroniskās identifikācijas un drošas elektroniskās parakstīšanās sistēmu un nodrošinot vides pieejamību kvalitatīvai pakalpojumu sniegšanai.

L-1: SABIEDRĪBAI TUVA UN MODERNA PILSĒTAS PĀRVALDE

Moderna publiskā pārvalde ir uz sabiedrību vērsta pārvalde ar klientorientētu pieeju. Pašvaldībai jācenšas savus pakalpojumus sniegt iedzīvotājiem un uzņēmējiem pēc iespējas ērtākā veidā. Šodien ērtība un efektivitāte nav iedomājamas bez e-pārvaldes un e-pakalpojumiem, tai pašā laikā saglabājot arī tradicionālos iesaistes un komunikācijas veidus.

Ventspils pilsēta nepastāv izolēti, tāpēc sadarbība gan ar tuvākajām pašvaldībām, gan ar kopīgu interešu pašvaldībām, kā arī ārvalstu pašvaldībām ir visām pusēm svarīga un tā tiks stiprināta. Tikai nepārtraukts dialogs ar sabiedrību dod iespēju pašvaldībai izzināt dažādu grupu vajadzības un viedokli. Pašvaldības darbinieku profesionalitāte un kompetence ir pamats augstas kvalitātes pārvaldei. Labi pārvaldīta iedzīvotāju skaita samazināšanās ļauj izaicinājumu pārvērst iespējās un veidot kompaktāku, zaļāku, inovatīvāku un mūsdienīgāku pārvaldi un sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas kārtību.

SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES • Augsts iedzīvotāju vērtējums par pašvaldības darbību kopumā • Pastāvīgs pašvaldības dialogs ar sabiedrību, plašas iedzīvotāju līdzdalības iespējas • Augsta pašvaldības budžeta disciplīna, zems administratīvo izdevumu apjoms, pašvaldībai salīdzinoši mazas kredītsaistības • Latvijā labi atpazīstams un spilgts pilsētas tēls • Augsts rādītājs Latvijas pašvaldību e-indeksa topā • Latvijas mērogam lielas investīcijas pilsētas attīstībai • Augsta iedzīvotāju uzticēšanās pašvaldībai	VĀJĀS PUSES • Nepietiekama e-pārvaldes izmantošana un iedzīvotāju datora lietošanas prasmes • Iedzīvotāju emigrācija uz citām valstīm
IESPĒJAS • Iespējams gan Eiropas, gan nacionāla līmeņa finansiāls atbalsts pašvaldības pārvaldes uzlabošanai • Pilnveidot un attīstīt pašvaldības e-pārvaldi, veicinot e-pakalpojumu izmantošanu gan iedzīvotāju, gan pašvaldības iestāžu vidū • Piesaistīt valsts un ES finansējumu COVID-19 krīzes pārvarēšanai un ekonomikas atlabšanai	DRAUDI • Iedzīvotāju nepietiekamās digitālās prasmes un nevelēšanās izmantot e-pakalpojumus • Normatīvisma pastiprināšanās valstī un pašvaldību autonomijas samazināšanās • Pašvaldības budžeta nodokļu un nenodokļu ieņēmumu, kā arī ieņēmumu no budžeta iestāžu maksas pakalpojumiem samazināšana (ierobežojumi vīrusa izplatības ierobežošanai, Ventspils brīvostas ieņēmumu samazināšanas, nodokļu reforma un citu faktoru dēļ) • Pašvaldības tiesību ierobežošana attiecībā uz lēmumu pieņemšanu tās administratīvās teritorijas attīstības jautājumu risināšanā

NAP 2021-2027 iezīmētā šāda nākotnes vīzija:

[15] Atvērta pārvaldība sniedz iedzīvotājiem visu nepieciešamo informāciju viegli pieejamā un saprotamā veidā, birokrātiskais aparāts ir samazināts un procesi – paātrināti. Pieaugoša caurspīdīguma politika ir

samazinājusi korupcijas riskus kā valsts, tā pašvaldību iestādēs. Gudra pārvaldība personalizē pakalpojumus un optimāli līdzsvaro sabiedrības intereses, izmantojot gan digitālās iespējas, gan starpnozaru koordināciju un jaunās pārvaldes darbinieku kompetences.

[16] Valsts pārvaldība ir divu virzienu process, kurā ierosināt un panākt jaunus uzlabojumus var ikviens pilsonis vai organizācija. Valsts un pašvaldību iestādes proaktīvi sadarbojas ar sabiedrību un bauda tās uzticēšanos efektīvu risinājumu, pretimnākošas attieksmes un izcilas reputācijas dēļ.

[18] Plašāku publisko pakalpojumu pieejamību, augstāku kvalitāti un efektivitāti palīdz īstenot mērķtiecīga sadarbība, tai skaitā attīstības centru tīklošanās mehānismi, integrēta pilsētu, to funkcionālo ietekmes zonu un lauku kooperācija, kopīgi ilgtspējīgas mobilitātes projekti un publiskā-privātā partnerība. Tādējādi pilsētu un lauku telpas mijiedarbība palīdz risināt kā ekonomiskās, tā sociālās un apdzīvotības problēmas. Iedzīvotāji var izmantot vairāk iespēju un labāku pieeju pakalpojumiem ikvienā Latvijas pilsētā un novadā. Tāpat ikviena pilsēta un novads dod ieguldījumu valsts attīstības mērķu sasniegšanā.

[19] Pašvaldību sadarbības projekti un tirgus nepilnību novēršana līdzsvaro reģionu ekonomiku, kas pozitīvi ietekmē valsts ilgtspējīgu attīstību, tai skaitā, demogrāfiskos rādītājus, veicinot iedzīvotāju remigrāciju. Konkrēti soļi nevienlīdzības mazināšanai vienlaikus paaugstina dzīves kvalitāti un sabiedrības kopējo veikspēju. Līdzsvarotai Latvijas attīstībai vienlīdz noderīgi ir gan uzņēmējdarbības un jaunu darba vietu atbalsta mehānismi, gan atvieglota piekļuve darba vietām, gan moderna mazemisiņu transporta sistēma, kas kalpo iedzīvotāju ilgtspējīgai mobilitātei, gan kvalitatīvs, drošs un energoefektīvs mājoklis teritorijās ar augošu uzņēmējdarbību un nodarbinātības iespējām.

[21] Latvija ir valsts, kur ikviens var īstenot savas iespējas – gan iedzīvotāji, saņemot ērtus pakalpojumus un taisnīgas sociālās garantijas, gan uzņēmumi, saņemot valsts atbalstu un pretimnākšanu, zinot skaidrus noteikumus un vienkāršas procedūras sadarbībai ar valsti. Sistēmisko pārmaiņu un digitālo risinājumu izmantošanas rezultātā valsts pārvalde visos līmeņos ir mazāka, bet labāk koordinēta un efektīvāka. Latvija ir valsts, kuru ikviens var veidot, sākot ar savas sētas sakopšanu un beidzot ar politisku rīcību.

[35] Latvijas iedzīvotāji saredz savu lomu un jūtas novērtēti ģimenē, darbā un savā kopienā. Mēs spējam reizē dot un gūt, iekļauties sabiedrībā un sadarboties. To sekmē ne tikai katra cilvēka zināšanas un personības spēks, bet arī veiksmīgi institucionālā atbalsta rīki un struktūras valstī. Ikviens no mums ir Latvija, tāpēc, mainoties valstij, mainos arī es un, mainoties man, mainās valsts. Ikviens no mums var ietekmēt to, kāda būs mūsu zeme un tauta 2027. gadā un turpmākajos gados.

[36] NAP2027 ietverto fundamentālo pārmaiņu virzienu īstenošana (...), tuvinot Latviju Ziemeļvalstu sabiedrības pārvaldības modelim, kas ietver sevī sabiedrības savstarpējo uzticēšanos un rūpes vienam par otru, mērķtiecīgu virzību uz kopīgi izvirzīto mērķu sasniegšanu, sabiedrības solidaritāti un kopējam labumam atvēlēto publisko resursu godīgu, atbildīgu un caurspīdīgu sadali. Ceļot darba ražīgumu, straujāk pieaugs iekšzemes kopprodukts, kas būs avots mērķtiecīgākai reģionālajai politikai, mazināsies nevienlīdzība un nabadzība, kā rezultātā pieaugs apmierinātība ar dzīvi. Izšķirīga būs mūsu visu prasme sadarboties un būt atbildīgiem un gataviem pārmaiņām.

NAP 2021-2027 prioritātes “Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[184] Inovācijas rezultātā gūts produktivitātes kāpums kā pamats Latvijas uzņēmumu izaugsmei globālajā tirgū un materiālās labklājības pieaugums”;
- RV “Kapitāls un uzņēmējdarbības vide” ar mērķi “[226] Tādas tiesiskās, administratīvās un finanšu vides veidošana, kura veicina konkurētspējīgas uzņēmējdarbības attīstību visā Latvijas teritorijā. Pienācīgi apzinot un efektīvi izmantojot nacionālo resursu un iespēju potenciālu, nodrošināt ārvalstu kapitāla ieplūšanu un izvietošanu Latvijas tautsaimniecībā, kā arī iedrošināt iekšzemes kapitāla lielāku piesaisti uzņēmējdarbības attīstībā”.

NAP 2021-2027 prioritātes “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[244] Dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai”;

- RV "Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi" ar vienu no mērķiem "[295] Digitalizējot transformēta publiskā pārvalde, racionāli pārvaldīta organizatoriskā un tehnoloģiskā ekosistēma, kas ir iekšēji integrēta un ārēji atvērta kopīgas vērtības radīšanai, inovācijām un lietotājiem orientētai pieejai publisko pakalpojumu sniegšanā fiziskajā un digitālajā vidē".

NAP 2021-2027 prioritātes "Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība" ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: "[244] Dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai";
- RV "Līdzsvarota reģionālā attīstība" ar mērķi "[319] Reģionu potenciāla attīstība un ekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un dzīves vides attīstībai".

NAP 2021-2027 prioritātes "Vienota, droša un atvērta sabiedrībai" ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: "[386] Pieaug iedzīvotāju īpatsvars, kas izjūt piederību un uzticas Latvijas sabiedrībai un tiesiskai valstij. Tāpēc cilvēki sniedz ieguldījumu savā, savu līdzpilvēku un valsts drošībā, labklājībā un attīstībā, mazinās negodīga rīcība. Cilvēki apzinās Latvijas un ikviena iedzīvotāja lomu globālajos procesos un ir atvērti sadarbībai kopēju izaicinājumu risināšanā. Latvija ir droša un tiesiska valsts. Droša valsts vide kalpo par pamatu labklājībai un attīstībai";
- RV "Saliedētība" ar mērķiem "[393] Pieaug piederības sajūta Latvijas sabiedrībai, latviskai un eiropēiskai kultūrtelpai. Saziņa un sadarbība starp dažādām iedzīvotāju grupām manāmi palielinājusies, mazinot spriedzi un nepamatotus aizspriedumus. Cilvēki gādā viens par otru, aktīvi veido un piedalās sabiedriskajās aktivitātēs, kā arī saredz sabiedrības daudzveidību kā vērtīgu resursu un spēju savstarpēji saprasties un cienīt vienu otru. [394] Iedzīvotāji vairāk lieto latviešu valodu, gūst izpratni par sabiedrību demokrātiskā Latvijas informatīvajā telpā un vērtē informācijas kvalitāti. Tādējādi palielinās gatavība sniegt atbalstu līdzpilvēkiem un vairojas sabiedriskais labums";
- RV "Tiesiskums un pārvaldība" ar mērķi "[412] Iedzīvotāji mijiedarbībā ar publiskām institūcijām veido labāku sabiedrību un pārvaldību, īsteno savas tiesiskās intereses. Publiskā pārvaldība visos varas atzaros kļuvusi profesionālāka – tā ir atvērtāka, mūsdienīgāka un labāk un ātrāk sasniedz rezultātus. Ikvienam jūt, ka valsts strādā iedzīvotāju labā, tā vairojot apmierinātību ar pakalpojumiem un uzticēšanos valsts pārvaldei un tiesībsargības sistēmai. Pakalpojumi ir personificēti, un politika līdzsvaro sabiedrības intereses. To nodrošina digitalizācijas laikmeta sniegtās iespējas un starpnozaru koordinēta rīcība".

2019. gada 26. novembrī MK ir apstiprinātas "Reģionālās attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam", kuru mērķis ir "Visu reģionu potenciāla attīstība un sociālekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un kvalitatīvas dzīves vides attīstībai".

2020. gada 4. februārī MK ir apstiprinātas "Latvijas Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam", kura ilgtermiņa mērķis ir "Uzlabojot enerģētisko drošību un sabiedrības labklājību, ilgtspējīgā, konkurētspējīgā, izmaksu efektīvā, drošā un uz tirgus principiem balstītā veidā veicināt klimatneitrālas tautsaimniecības attīstību".

2020. gadā plānots apstiprināt politikas plānošanas dokumentus "Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam", "Saliedētas sabiedrības politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam", "Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam" un "Valsts pārvaldes attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam", kā arī "Ēku atjaunošanas ilgtermiņa stratēģija (līdz 2050. gadam)".

UZDEVUMI

- L-1-1: Pastāvīgi īstenojot un attīstījot gudru, efektīvu un atvērtu pārvaldību
-

- L-1-2: Atbalstīt un attīstīt e-pārvaldes rīkus
- L-1-3: Veicināt e-pakalpojumu izmantošanu dažādu sabiedrības grupu vidū
- L-1-4: Pilnveidot iedzīvotājiem ērtu pašvaldības pārvaldes institūciju infrastruktūru
- L-1-5: Veidot kvalitatīvu un drošu demokrātiskās līdzdalības un informācijas telpu
- L-1-6: Turpināt un pilnveidot pašvaldības sadarbību ar citām pašvaldībām un institūcijām

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (2019.G. JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
1.	Administratīvo izdevumu īpatsvars budžeta izdevumos	4,2%	Mazāk nekā 5%	Valsts Kase

AR RĪCĪBAS VIRZIENU SAISTĪTIE LATVIJAS NAP2027 UZDEVUMI

- [241] Konkurētspējīga un atvērta regulējuma nodrošināšana nākotnes tehnoloģijām (t.sk. digitālo risinājumu ieviešana informācijas apmaiņā gan starp pašiem uzņēmējiem, gan valsts un pašvaldības iestādēm);
- [242] Valsts pārvaldes rīcībā esošo datu saprātīga atvēršana, uzlabojot privātā sektora konkurētspēju un inovatīvu produktu un pakalpojumu izstrādi;
- [316] Mūsdienīgu tehnoloģiju un racionālas, resursu efektīvas, lietotājiem orientētas un atvērtas pašvaldības ieviešana, lai kvalitatīvi nodrošinātu publiskos pakalpojumus, ievērojot “primāri digitāls”, proaktīvas pakalpojumu sniegšanas un vienreizes principu, t.sk. pārrobežu, kā arī veiktu valsts pārvaldes un pašvaldību IKT infrastruktūras un atbalsta procesu optimizāciju un centralizāciju;
- [317] Fiziskās un digitālās vides pieejamības un pieklūstamības palielināšana valsts un pašvaldību infrastruktūrā, kā arī digitālo risinājumu izmantošanas veicināšana, paaugstinot iedzīvotāju digitālās prasmes, pilnveidojot elektroniskās identifikācijas un drošas elektroniskās parakstīšanās sistēmu un nodrošinot vides pieejamību kvalitatīvai pakalpojumu sniegšanai;
- [336] Publisko pakalpojumu uzlabošana atbilstoši iedzīvotāju skaita dinamikai, attīstot alternatīvus pakalpojumu modeļus un infrastruktūru, pašvaldību pakalpojumu ēku energoefektivitāti, kā arī publiskās ārtelpas kvalitāti;
- [337] Valsts iestāžu netiešo un atbalsta funkciju izvietošana ārpus Rīgas reģiona;
- [406] Nacionālās identitātes apziņas stiprināšana dažādām iedzīvotāju grupām, atbalstot saliedējošu pasākumu īstenošanu kultūras, valodas, teritoriālās, vēsturiskās atmiņas, politiskās un kopīgās ekonomikas dimensijās.;
- [407] Sabiedrības pašorganizēšanās, sadarbības un līdzdarbības prasmju un iespēju paplašināšana, jo īpaši attīstot jauniešu pilsonisko izglītību, iedzīvotāju līdzdarbību nevalstiskajās organizācijās, arodbiedrībās un brīvprātīgajā darbā, valsts NVO fondu;
- [409] Latviešu valodas lietojuma palielināšana ikdienas saziņā, tostarp digitālajā un sabiedrisko mediju vidē, paplašinot valodas apguves pieejamību un uzlabojot kvalitāti;
- [410] Sabiedrisko mediju patstāvības nodrošināšana, tehnoloģiju, infrastruktūras un satura modernizēšana; atbalsta pasākumi nacionālās informatīvās telpas daudzveidības (plurālisma)

nodrošināšanai, kvalitatīva mediju satura ražošanai un satura pieejamības nodrošināšanai tā lietotājiem reģionos, pierobežā un cilvēkiem ar funkcionālajiem traucējumiem;

- [427] Strīdu risināšanas kultūras attīstība un alternatīvo strīdu risināšanas veidu ieviešana Latvijā, t. sk. palielinot mediācijas nozīmi sabiedrībā un pārvaldībā;
- [428] Gudras, efektīvas un atvērtas pārvaldības īstenošana visos publiskās pārvaldes procesos, par galveno izvirzot cilvēka vajadzības un valsts proaktīvu rīcību, īstenojot pierādījumos balstītus risinājumus un starpnozaru koordinētu sadarbību, izmantojot jaunas metodes un digitālās iespējas, pārvaldei sniedzot saprotamu un pieejamu informāciju, nodrošinot iespējas cilvēkiem līdzdarboties politikas veidošanā un panākot līdzsvarotu sabiedrisko grupu pārstāvību
- [429] Efektīva, ērta, savlaicīga, sabiedrībai saprotama un pieejama tiesībaizsardzības sistēma, nostiprinot tiesībaizsardzības iestāžu kapacitāti, savstarpēju sadarbību un vienotu izpratni juridisko procesu vienkāršošanai (savstarpēji papildinoši un pieejami digitālie risinājumi, kopējās sadarbības platformas un mācības, vienotas prakses, pētniecības un ekspertīzes), ieviešot inovatīvus, uz rezultātu vērstus un ekonomiskus risinājumus visās pirmstiesas izmeklēšanas iestādēs, tiesās un ārpustiesas strīdu izskatīšanas institūcijās, t.sk. īstenojot mazaizsargāto un cietušo personu atbalsta un aizsardzības sistēmu.

L-2: IEDZĪVOTĀJU GRUPU, ĪPAŠI JAUNATNES PAŠINICIATĪVAS ATBALSTS

Ar pašas sabiedrības spēkiem var risināt virkni jautājumu. Mūsdienīga un progresīva pašvaldības pārvaldība paredz arvien lielāku sabiedrības iesaisti sabiedriskajās aktivitātēs un pašvaldības darbībā. Tāpēc būtiski ir veicināt sabiedrības aktivitāti, iesaistot dažādas iedzīvotāju grupas savstarpējā palīdzībā, kā arī pilsētvides un pilsētas sabiedriskās dzīves veidošanā, kas interesanta pašiem ventspilniekiem. Šādi pasākumi veicina iedzīvotāju augstāku ieinteresētību un piederības sajūtu pilsētai un vietējai sabiedrībai.

Viena no problēmām, kādēļ iedzīvotāji neiesaistās nacionāla un pašvaldības līmeņa sabiedriskajās apspriedēs, ir neticība, ka tā ir iespējams kaut ko mainīt. Iedzīvotāji pārsvarā cenšas izteikt viedokli par nacionālā līmeņa problēmām, ko ietekmēt ir grūtāk, taču aizmirst par savām iespējām risināt lokāla līmeņa problēmas. Tāpēc, novirzot sabiedrības (t.sk. pasīvās daļas) fokusu uz iespējami zemāka līmeņa iniciatīvām, kur rezultāts ir redzams salīdzinoši drīz, būtu iespējams veicināt to aktivitāti un interesi arī par līdzdarbību pašvaldības un nacionāla līmeņa aktualitātēm, piemēram, veicināt vēlēšanu aktivitāti.

SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES - Plašas atbalsta saņemšanas iespējas iedzīvotāju iniciatīvu projektu īstenošanai - Mazākumtautību un nepilsoņu iesaistīšana gan kultūras dzīvē, gan arī domes lēmumu pieņemšanā - Jauniešu darbība un pašiniciatīvu projektu īstenošana (Ventspils jauniešu dome, Ventspils jauniešu māja)	VĀJĀS PUSES Nepietiekama jauniešu iesaistīšanās organizācijās, iniciatīvu grupās un pasākumos, kā arī lēmumu pieņemšanas procesos pašvaldībā
IESPĒJAS - Starptautiskās sadarbības stiprināšana ar sadraudzības skolām - Jauniešu īpatsvara no kopējā iedzīvotāju skaita palielināšanās - Iespējams nacionāla līmeņa finansiāls atbalsts sabiedrības saliedēšanai - Iespējams Eiropas līmeņa finansiāls atbalsts migrantu, minoritāšu iekļaušanai sabiedrībā - Iedzīvotāju forumu un aptauju veikšana	DRAUDI Iedzīvotāju pasivitātes līmeņa pieaugums attiecībā gan uz pasākumu apmeklēšanu

NAP 2021-2027 iezīmēta šāda nākotnes vīzija:

[16] Valsts pārvaldība ir divu virzienu process, kurā ierosināt un panākt jaunus uzlabojumus var ikviens pilsonis vai organizācija. Valsts un pašvaldību iestādes proaktīvi sadarbojas ar sabiedrību un bauda tās uzticēšanos efektīvu risinājumu, pretimnākošas attieksmes un izcilas reputācijas dēļ.

[23] Zināšanu sabiedrība ir aktīva sabiedrība. Mūsu valsti raksturo arvien pieaugoša cilvēku pārstāvniecība sadarbības un sociālo partneru organizācijās, un plašs valsts atbalsts nevalstiskajām organizācijām. Mūsdienu izglītība piedāvā arī pilsoniskai sabiedrībai nepieciešamās līdzdalības prasmes un spējas aizstāvēt savas tiesiskās intereses.

[35] Latvijas iedzīvotāji saredz savu lomu un jūtas novērtēti ģimenē, darbā un savā kopienā. Mēs spējam reizē dot un gūt, iekļauties sabiedrībā un sadarboties. To sekmē ne tikai katra cilvēka zināšanas un

personības spēks, bet arī veiksmīgi institucionālā atbalsta rīki un struktūras valstī. Ikviens no mums ir Latvija, tāpēc, mainoties valstij, mainos arī es un, mainoties man, mainās valsts. Ikviens no mums var ietekmēt to, kāda būs mūsu zeme un tauta 2027. gadā un turpmākajos gados.

[36] NAP2027 ietverto fundamentālo pārmaiņu virzienu īstenošana (...) tuvinot Latviju Ziemeļvalstu sabiedrības pārvaldības modelim, kas ietver sevī sabiedrības savstarpējo uzticēšanos un rūpes vienam par otru, mērķtiecīgu virzību uz kopīgi izvirzīto mērķu sasniegšanu, sabiedrības solidaritāti un kopējam labumam atvēlēto publisko resursu godīgu, atbildīgu un caurspīdīgu sadali. Ceļot darba ražīgumu, straujāk pieaugs iekšzemes kopprodukts, kas būs avots mērķtiecīgākai reģionālajai politikai, mazināsies nevienlīdzība un nabadzība, kā rezultātā pieaugs apmierinātība ar dzīvi. Izšķirīga būs mūsu visu prasme sadarboties un būt atbildīgiem un gataviem pārmaiņām.

NAP 2021-2027 prioritātes “Vienota, droša un atvērta sabiedrībai” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[386] Pieaug iedzīvotāju īpatsvars, kas izjūt piederību un uzticas Latvijas sabiedrībai un tiesiskai valstij. Tāpēc cilvēki sniedz ieguldījumu savā, savu līdzcilvēku un valsts drošībā, labklājībā un attīstībā, mazinās negodīga rīcība. Cilvēki apzinās Latvijas un ikviena iedzīvotāja lomu globālajos procesos un ir atvērti sadarbībai kopēju izaicinājumu risināšanā. Latvija ir droša un tiesiska valsts. Droša valsts vide kalpo par pamatu labklājībai un attīstībai”;
- RV “Saliedētība” ar mērķiem “[393] Pieaug piederības sajūta Latvijas sabiedrībai, latviskai un eiropēiskai kultūrtelpai. Saziņa un sadarbība starp dažādām iedzīvotāju grupām manāmi palielinājusies, mazinot spriedzi un nepamatotus aizspriedumus. Cilvēki gādā viens par otru, aktīvi veido un piedalās sabiedriskajās aktivitātēs, kā arī saredz sabiedrības daudzveidību kā vērtīgu resursu un spēju savstarpēji saprasties un cienīt vienam otru. [394] Iedzīvotāji vairāk lieto latviešu valodu, gūst izpratni par sabiedrību demokrātiskā Latvijas informatīvajā telpā un vērtē informācijas kvalitāti. Tādējādi palielinās gatavība sniegt atbalstu līdzcilvēkiem un vairojas sabiedriskais labums”;
- RV “Tiesiskums un pārvaldība” ar mērķi “[412] Iedzīvotāji mijiedarbībā ar publiskām institūcijām veido labāku sabiedrību un pārvaldību, īsteno savas tiesiskās intereses. Publiskā pārvaldība visos varas atzaros kļuvusi profesionālāka – tā ir atvērtāka, mūsdienīgāka un labāk un ātrāk sasniedz rezultātus. Ikviens jūt, ka valsts strādā iedzīvotāju labā, tā vairojot apmierinātību ar pakalpojumiem un uzticēšanos valsts pārvaldei un tiesībsargāšanas sistēmai. Pakalpojumi ir personificēti, un politika līdzsvaro sabiedrības intereses. To nodrošina digitalizācijas laikmeta sniegtās iespējas un starpnozaru koordinēta rīcība”.

2019. gada 26. novembrī MK ir apstiprinātas “Reģionālās attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, kuru mērķis ir “Visu reģionu potenciāla attīstība un sociālekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifiskai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un kvalitatīvas dzīves vides attīstībai.”.

2020. gadā plānots apstiprināt politikas plānošanas dokumentus “Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Saliedētas sabiedrības politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam” un “Valsts pārvaldes attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”.

UZDEVUMI

- L-2-1: Veidot plašāku komunikāciju par iedzīvotāju iniciatīvu projektu konkursos pieejamā atbalsta saņemšanu un paplašinot atbalstāmo iniciatīvu loku
- L-2-2: Veicināt teritorijas attīstības biedrību un apkaimju veidošanos Ventspilī
- L-2-3: Palīdzēt veidot jauniešu pasaules skatījumu, veicināt starptautiskus kontaktus
- L-2-4: Atbalstīt un iesaistīt Ventspils pilsētas skolu skolēnu pašpārvaldes

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (2019.G. VAI JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
1.	Dažādu iedzīvotāju grupu pašiniciatīvas projekti sociālajā jomā	0	Vairāk nekā 3	Sociālais dienests
2.	Dažādu iedzīvotāju grupu pašiniciatīvas projekti sporta jomā	37	Vairāk nekā 30	Sporta pārvalde
3.	Dažādu iedzīvotāju grupu pašiniciatīvas projekti kultūras jomā	Kultūras projekti – 21; jauniešu brīvā laika pavadīšanas un aktīvas atpūtas veicināšanas projekti – 12; VeA jauniešu brīvā laika pavadīšanas un aktīvas atpūtas veicināšanas projekti - 8	Vairāk nekā 27	Kultūras centrs
4.	Jauniešu brīvā laika pavadīšanas un aktīvas atpūtas veicināšanas projekti	Jauniešu projekti (Ventspils Jauniešu māja) – 10; Jauniešu brīvā laika pavadīšanas projekti –16	Vairāk nekā 23	Ventspils Jauniešu māja

AR RĪCĪBAS VIRZIENU SAISTĪTIE LATVIJAS NAP2027 UZDEVUMI

- [406] Nacionālās identitātes apziņas stiprināšana dažādām iedzīvotāju grupām, atbalstot saliedējošu pasākumu īstenošanu kultūras, valodas, teritoriālās, vēsturiskās atmiņas, politiskās un kopīgās ekonomikas dimensijās;
- [407] Sabiedrības pašorganizēšanās, sadarbības un līdzdarbības prasmju un iespēju paplašināšana, jo īpaši attīstot jauniešu pilsonisko izglītību, iedzīvotāju līdzdarbību nevalstiskajās organizācijās, arodbiedrībās un brīvprātīgajā darbā, valsts NVO fondu;
- [410] Sabiedrisko mediju patstāvības nodrošināšana, tehnoloģiju, infrastruktūras un satura modernizēšana; atbalsta pasākumi nacionālās informatīvās telpas daudzveidības (plurālisma) nodrošināšanai, kvalitatīva mediju satura ražošanai un satura pieejamības nodrošināšanai tā lietotājiem reģionos, pierobežā un cilvēkiem ar funkcionālajiem traucējumiem;
- [426] Tiesiskuma un demokrātiskas valsts apziņas stiprināšana sabiedrībā, īstenojot sabiedrības pilsonisko izglītību, nodrošinot Latvijas tiesību sistēmas sabalansētu attīstību (tostarp cilvēktiesību ievērošanu iepretī inovācijām un tehnoloģiju radītajām izmaiņām), mazinot birokrātiju un uzlabojot normatīvo aktu kvalitāti un pieejamību;
- [428] Gudras, efektīvas un atvērtas pārvaldības īstenošana visos publiskās pārvaldes procesos, par galveno izvirzot cilvēka vajadzības un valsts proaktīvu rīcību, īstenojot pierādījumus balstītus risinājumus un starpnozaru koordinētu sadarbību, izmantojot jaunas metodes un digitālās iespējas, pārvaldei sniedzot saprotamu un pieejamu informāciju, nodrošinot iespējas cilvēkiem līdzdarboties politikas veidošanā un panākot līdzsvarotu sabiedrisko grupu pārstāvību.

L-3: IEDZĪVOTĀJU EMIGRĀCIJAS MAZINĀŠANA UN ĀRVALSTNIEKU/ REEMIGRANTU INTEGRĀCIJA

Lai gan galvenie iedzīvotāju emigrācijas iemesli ir augstāks atalgojums un dzīves kvalitātes uzlabošana, visbiežāk minētie atgriešanās iemesli ir ne-ekonomiska rakstura – ilgas pēc Latvijas, ģimene, mīlestība u.c. personīgie apstākļi.

Lielākā emigrantu daļa ir mazākumtautību iedzīvotāji, kas savu lēmumu pamato ar to, ka viņi nav izjutuši pietiekami augstu piederību Latvijai. Diemžēl to izraisa gan nepietiekami pretimnākoša darbība no valsts puses, gan fakts, ka Latvijas sabiedrībai joprojām ir raksturīga ļoti augsta neiecietība pret citu tautību pārstāvjiem.

Tāpēc Ventspils pilsētas pašvaldībai ir jāuztur un jāattīsta informācijas platforma, kura skaidro iedzīvotāju emigrācijas sekas un nodrošina nepieciešamo informāciju par pārcelšanos uz Ventspili. Skaidrojot situāciju, izglītojot sabiedrību par demogrāfisko procesu norisēm un integrācijas procesu un nediskrimināciju, ir iespējams saliedēt to un veicināt katra vietējā iedzīvotāja iesaisti diasporas latviešu atgriešanās veicināšanā un jauniebraucēju iekļaušanā.

SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES - Atbalsta pasākumu veikšana emigrantu atgriešanai uz Latviju, t.sk. latviskās identitātes un piederības sajūtas stiprināšanai, iesaistot emigrantu ģimenes un draugus - Sabiedrības saliedējošu pasākumu organizēšana un labās prakses piemēru izplatīšana - Veiksmīga starpkultūru komunikācija	VĀJĀS PUSES - Nepietiekama piederības sajūta valstij/ pilsētai mazākumtautību iedzīvotājiem - Zemāks atalgojums nekā citās valstīs vai pilsētās - Latvijas sabiedrības neiecietība pret citu tautību pārstāvjiem
IESPĒJAS - Mazināta iedzīvotāju emigrācija pilsētā - Iedzīvotāju piesaiste un reemigrācijas veicināšana - Iedzīvotāju aptauju veikšana - ES atbalsts Romu kopienas sociāli ekonomiskā integrācijas veicināšanai izglītības, nodarbinātības, veselības aprūpes un citās jomās	DRAUDI Iedzīvotāju emigrācija uz citām pilsētām un valstīm

NAP 2021-2027 iezīmēta šāda nākotnes vīzija:

[17] 2027. gadā Latvija ir valsts, kurā ikviens cilvēks jūtas labi. Cilvēkus vieno līdzīgas vērtības un izpratne par lietu kārtību pasaulē; šeit mīt sabiedrība, kurā cilvēki rūpējas un atbalsta viens otru, un ikvienam ir nodrošināti pietiekami dzīves apstākļi un iespējas tos uzlabot. Cilvēki spēj uzturēt savu psiholoģisko un emocionālo veselību, salāgot ģimenes un darba dzīvi, baudīt kultūras dzīves bagātību un pilnvērtīgi pavadīt brīvo laiku. Augstāka dzīves kvalitāte ir arī Latvijas priekšrocība starpvalstu konkurencē.

[30] Latvijas valsts ir dibināta, lai īstenotu latviešu tautas pašnoteikšanās tiesības. Latvija ir atvērta un draudzīga visu tautību iedzīvotājiem, kas pieņem Latvijas pastāvēšanas jēgu – latviešu tautas, tās valodas un kultūras attīstību savā zemē. Lai to nodrošinātu, vienlīdz svarīga ir gan tautas, gan pašas zemes jeb Latvijas dabas resursu atjaunotne.

[35] Latvijas iedzīvotāji saredz savu lomu un jūtas novērtēti ģimenē, darbā un savā kopienā. Mēs spējam reizē dot un gūt, iekļauties sabiedrībā un sadarboties. To sekmē ne tikai katra cilvēka zināšanas un

personības spēks, bet arī veiksmīgi institucionālā atbalsta rīki un struktūras valstī. Ikviens no mums ir Latvija, tāpēc, mainoties valstij, mainos arī es un, mainoties man, mainās valsts. Ikviens no mums var ietekmēt to, kāda būs mūsu zeme un tauta 2027. gadā un turpmākajos gados.

[36] NAP2027 ietverto fundamentālo pārmaiņu virzienu īstenošana (...), tuvinot Latviju Ziemeļvalstu sabiedrības pārvaldības modelim, kas ietver sevī sabiedrības savstarpējo uzticēšanos un rūpes vienam par otru, mērķtiecīgu virzību uz kopīgi izvirzīto mērķu sasniegšanu, sabiedrības solidaritāti un kopējam labumam atvēlēto publisko resursu godīgu, atbildīgu un caurspīdīgu sadali. Ceļot darba ražīgumu, straujāk pieaugs iekšzemes kopprodukts, kas būs avots mērķtiecīgākai reģionālajai politikai, mazināsies nevienlīdzība un nabadzība, kā rezultātā pieaugs apmierinātība ar dzīvi. Izšķirīga būs mūsu visu prasme sadarboties un būt atbildīgiem un gataviem pārmaiņām.

NAP 2021-2027 prioritātes “Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi

- “Psiholoģiskā un emocionālā labklājība” ar mērķi “[73] Psiholoģiskās un emocionālās labklājības veicināšana cilvēku atbalstam krīzes situācijās, individuālā potenciāla attīstībai un deviantas uzvedības veidošanās risku mazināšanai, nostiprinot veselību kā vērtību”;
- “Stipras ģimenes paaudzēs” ar mērķiem “[90] Ģimenes kā vērtības stiprināšana sabiedrībā, pilnveidojot atbalsta sistēmu ģimenēm un pamatvajadzību kvalitatīvu nodrošinājumu. [91] Vienlīdzīgas iespējas bērniem neatkarīgi no ģimenes sociālā stāvokļa”;

NAP 2021-2027 prioritātes “Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[184] Inovācijas rezultātā gūts produktivitātes kāpums kā pamats Latvijas uzņēmumu izaugsmei globālajā tirgū un materiālās labklājības pieaugums”;
- RV “Darbs un ienākumi” ar mērķi “[207] Iespējas Latvijas iedzīvotājiem ar aktīvu līdzdalību iekļaujošā darba tirgū strādāt atbilstoši savām spējām mūsdienīgās augstas kvalitātes darba vietās un adekvāti iesaistīties sociālās aizsardzības sistēmā. Ar darba vides kvalitātē balstītu darba dzīves ilguma pieaugumu celt ienākumus indivīda līmenī un tautsaimniecībā kopumā. Ar ienākumu pieaugumu un finanšu pratības celšanu motivēt iedzīvotājus zinoši pārvaldīt savus finanšu aktīvus (t.sk. samazinot parādu slogu un attīstot produktīvu uzkrāšanu). Veicot iepriekš minēto, sekmēt katra Latvijas iedzīvotāja labklājību”.

NAP 2021-2027 prioritātes “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[244] Dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai”;
- RV “Līdzsvarota reģionālā attīstība” ar mērķi “[319] Reģionu potenciāla attīstība un ekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un dzīves vides attīstībai”;
- RV “Mājoklis” ar mērķi “[338] Latvijā visām māsaimniecībām ir pieejami mājokļi. Esošais dzīvojamais fonds līdz 2050. gadam atbilst augstiem energoefektivitātes, būvniecības, drošības un labiekārtotības standartiem. Tiesiskais regulējums veicina privātos un publiskos ieguldījumus dzīvojamā fonda izveidei”.

NAP 2021-2027 prioritātes “Vienota, droša un atvērta sabiedrībai” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[386] Pieaug iedzīvotāju īpatsvars, kas izjūt piederību un uzticas Latvijas sabiedrībai un tiesiskai valstij. Tāpēc cilvēki sniedz ieguldījumu savā, savu līdzcilvēku un valsts drošībā, labklājībā un attīstībā, mazinās negodīga rīcība. Cilvēki apzinās Latvijas un ikviena iedzīvotāja lomu globālajos procesos un ir atvērti sadarbībai kopēju izaicinājumu risināšanā. Latvija ir droša un tiesiska valsts. Droša valsts vide kalpo par pamatu labklājībai un attīstībai”;
- RV “Saliedētība” ar mērķiem “[393] Pieaug piederības sajūta Latvijas sabiedrībai, latviskai un eiropiskai kultūrtelpai. Saziņa un sadarbība starp dažādām iedzīvotāju grupām manāmi palielinājusies, mazinot spriedzi un nepamatotus aizspriedumus. Cilvēki gādā viens par otru, aktīvi veido un piedalās sabiedriskajās aktivitātēs, kā arī saredz sabiedrības daudzveidību kā vērtīgu

resursu un spēju savstarpēji saprasties un cienīt vienu otru. [394] Iedzīvotāji vairāk lieto latviešu valodu, gūst izpratni par sabiedrību demokrātiskā Latvijas informatīvajā telpā un vērtē informācijas kvalitāti. Tādējādi palielinās gatavība sniegt atbalstu līdzilvēkiem un vairojas sabiedriskais labums”.

2019. gada 26. novembrī MK ir apstiprinātas “Reģionālās attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, kuru mērķis ir “Visu reģionu potenciāla attīstība un sociālekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifiskai atbilstošus risinājumus apdzīvotuma un kvalitatīvas dzīves vides attīstībai”.

2020. gadā plānots apstiprināt politikas plānošanas dokumentus “Mājokļu pieejamības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Valsts nodokļu politikas pamatnostādnes 2021.-2025. gadam”, “Izglītības un prasmju attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Valsts kultūrpolitikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Saliedētas sabiedrības politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam” un “Valsts pārvaldes attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”.

UZDEVUMI

- L-3-1: Mazināt emigrāciju no Ventspils pilsētas
- L-3-2: Sekmēt iedzīvotāju piesaisti un noturēšanu, veicinot remigrāciju un saliedējot sabiedrību

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (2019.G. VAI JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
1.	Remigrantu skaits, cilvēki	153	Vairāk nekā 100	CSP, RIG050
2.	Vēlme palikt dzīvot pilsētā (nedomāju, ka varētu pamest Ventspili), %	65%	Vairāk nekā 70%	Regulāra pilsētas iedzīvotāju aptauja

AR RĪCĪBAS VIRZIENU SAISTĪTIE LATVIJAS NAP2027 UZDEVUMI

- [84] Psihiskās un emocionālās veselības stiprināšana sabiedrībā, īstenojot uz mērķa grupām orientētus profilakses pasākumus un intervenci, paplašinot sabiedrības zināšanas un nodrošinot monitoringu, tādējādi uzlabojot spēju pielāgoties mainīgiem dzīves un darba apstākļiem un vienlaikus radot izpratni par psihiskās un emocionālās veselības nozīmi personības izaugsmei, kopdarbības un iekļaujošas sabiedrības veidošanai;
- [88] Uzlabojot psiholoģisko un emocionālo veselību, seksuālās un reproduktīvās veselības stiprināšana sabiedrībā un infekciju slimību izplatības risku mazināšana;
- [103] Labvēlīgu apstākļu radīšana ģimenes un darba dzīves saskaņošanai, atbalstot elastīgā un attālinātā darba iespējas, veidojot ģimenei un darba ņēmējam draudzīgu darba vidi un pilnveidojot atbalstu ģimenes aprūpes pienākumu veikšanai;
- [105] Remigrācijas veicināšana, attīstot visaptverošu un visā Latvijā vienotu atbalsta sistēmu remigrējošo personu un ģimeņu iekļaušanai;

- [220] Darbaspēka remigrācijas un kvalificēta ārvalstu darbaspēka un talantu piesaistes sekmēšana, nepieļaujot darba vietu kvalitātes mazināšanos;
- [221] Aktīvās darba tirgus politikas attīstīšana (bez darba esošo, bezdarba riskam pakļauto un ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju aktivizācija, reģionālās mobilitātes atbalsta programmas) un nelabvēlīgākā situācijā esošo darba tirgus dalībnieku (t.sk. jauniešu, pirmspensijas vecumā esošo un personu ar invaliditāti) atbalstīšana, ņemot vērā indivīda un reģionu specifiskās vajadzības;
- [222] Dažādu veidu finanšu un uzkrājumu ieguldījumu kultūras veicināšana, mērķtiecīgi ceļot sabiedrības finanšu pratību un ierobežojot bezatbildīgu kreditēšanu;
- [332] Uzņēmējdarbību sekmējošas publiskās infrastruktūras izveide, balstoties uz teritoriju attīstības plānošanas dokumentos noteikto teritoriju specializāciju un aktuālo privāto investoru pieprasījumu, lai motivētu reģionos veidot jaunus produktus un pakalpojumus, paaugstināt produktivitāti, dažādot uzņēmējdarbību, izmantot inovācijas un kompetenču pārnese iespējas un piesaistīt kvalificētu darbaspēku;
- [334] Plānošanas reģionu, pašvaldību un citu teritorijas attīstībā iesaistīto pušu kapacitātes, zināšanu un administratīvo procesu uzlabošana, lai palielinātu pašvaldību sadarbību un spēju nodrošināt iedzīvotāju mobilitāti, investīcijām labvēlīgu vidi un augstu pašvaldību sniegto pakalpojumu kvalitāti un izmaksu efektivitāti;
- [335] Vietējās mobilitātes nodrošināšana nodarbinātībai un pakalpojumu saņemšanai, uzlabojot infrastruktūru, sniedzot atbalstu inovatīviem mikromobilitātes risinājumiem;
- [336] Publisko pakalpojumu uzlabošana atbilstoši iedzīvotāju skaita dinamikai, attīstot alternatīvus pakalpojumu modeļus un infrastruktūru, pašvaldību pakalpojumu ēku energoefektivitāti, kā arī publiskās ārtelpas kvalitāti;
- [349] Sociālo mājokļu atjaunošana un skaita palielināšana, vienlaikus izveidojot instrumentu, kas sniedz mājokļu atbalstu maznodrošinātām personām dzīvesvietas maiņai, lai veicinātu iesaistīšanos darba tirgū;
- [350] Atbalsta sniegšana ilgtspējīgu, zemu ekspluatācijas un būvniecības izmaksu mājokļiem primāri teritorijās ar jaunu darba vietu potenciālu, tai skaitā novēršot tirgus nepilnības, kas bremzē resursus maz patērējošu, energoefektīvu modulāro būvniecību, nodrošinot energoefektivitāti, SEG emisiju samazinājumu, inovatīvu tehnoloģiju un gudrās mājas risinājumu un vietējo resursu izmantošanu;
- [351] Mājokļu pieejamības uzlabošana grūtībās nonākušiem un nelabvēlīgā situācijā esošiem iedzīvotājiem, izstrādājot mehānismu finansiāla atbalsta sniegšanai un novēršot faktorus, kas kavē izmantot īres mājokļu piedāvājumu;
- [352] Izstrādāt mehānismu, kas paredzētu iespēju privātpersonām saņemt grantu mājokļa iegādei vai būvniecībai, kur piešķiramā granta apmērs tiek noteikts pēc bērnu skaita ģimenē;
- [406] Nacionālās identitātes apziņas stiprināšana dažādām iedzīvotāju grupām, atbalstot saliedējošu pasākumu īstenošanu kultūras, valodas, teritoriālās, vēsturiskās atmiņas, politiskās un kopīgās ekonomikas dimensijās;
- [407] Sabiedrības pašorganizēšanās, sadarbības un līdzdarbības prasmju un iespēju paplašināšana, jo īpaši attīstot jauniešu pilsonisko izglītību, iedzīvotāju līdzdarbību nevalstiskajās organizācijās, arodbiedrībās un brīvprātīgajā darbā, valsts NVO fondu;
- [408] Sabiedrības izpratnes par daudzveidību kā resursu palielināšana, stiprinot starpgrupu un starpkultūru komunikācijas prasmes un saziņas intensitāti, dažādības vadību, kā arī diskriminācijas mazināšanu;
- [409] Latviešu valodas lietojuma palielināšana ikdienas saziņā, tostarp digitālajā un sabiedrisko mediju vidē, paplašinot valodas apguves pieejamību un uzlabojot kvalitāti.

L-4: JAUNU RISINĀJUMU IEVIEŠANA JAUNIEŠU NOTURĒŠANAI UN PIESAISTEI

Pašreizējais dzimstības līmenis Latvijā nav pietiekams, lai ilgtermiņā saglabātu iedzīvotāju skaitu esošajā līmenī. Tomēr, palielinot vidējo vienai sievietei piedzimušo bērnu skaitu vien par 0,1, 20 gadu laikā iespējams palielināt Latvijas iedzīvotāju skaitu par 20 tūkstošiem. Līdz ar to, rūpīgi plānotai ģimenes politikai Latvijas demogrāfiskajā situācijā var būt milzu nozīme.

Lai gan Ventspils pilsētas pašvaldība jau šobrīd ir viena no ģimenēm draudzīgākajām pilsētām, jāturpina meklēt iespējas paplašināt atbalsta veidus daudz bērnu ģimenēm, par šo jautājumu diskutējot gan ar valsts iestādēm, gan vietējiem uzņēmumiem. Jauniešu piesaistei jāizpēta viņu vajadzības un attiecīgi jāizveido atbalsta programma viņu pastāvības nodrošināšanai, motivējot palikt Ventspilī.

SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES • Augsta dzīves kvalitāte jaunajām un daudz bērnu ģimenēm • Pielāgota pilsētas infrastruktūra ģimenēm • Realizētas jauniešu iniciatīvas, kas veicina piederības sajūtu pilsētai un talantīgu cilvēku saglabāšanu	VĀJĀS PUSES • Nepietiekama jauniešu interese un piederības sajūta pilsētai • Nepietiekama ventspilnieku vēlme radīt bērnus pilsētā
IESPĒJAS • Atbalsta iespējas jaunajām un daudz bērnu ģimenēm • Atbalsta iespējas jauniešiem • Daudzpusīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas ģimenēm un jauniešiem	DRAUDI • Iedzīvotāju emigrācija uz citām pilsētām un valstīm • Nepietiekošs valsts atbalsts bērnu radīšanai un dzimstības veicināšanai

NAP 2021-2027 iezīmēta šāda nākotnes vīzija:

[35] Latvijas iedzīvotāji saredz savu lomu un jūtas novērtēti ģimenē, darbā un savā kopienā. Mēs spējam reizē dot un gūt, iekļauties sabiedrībā un sadarboties. To sekmē ne tikai katra cilvēka zināšanas un personības spēks, bet arī veiksmīgi institucionālā atbalsta rīki un struktūras valstī. Ikviens no mums ir Latvija, tāpēc, mainoties valstij, mainos arī es un, mainoties man, mainās valsts. Ikviens no mums var ietekmēt to, kāda būs mūsu zeme un tauta 2027. gadā un turpmākajos gados.

[36] NAP2027 ietverto fundamentālo pārmaiņu virzienu īstenošana (...), tuvinot Latviju Ziemeļvalstu sabiedrības pārvaldības modelim, kas ietver sevī sabiedrības savstarpējo uzticēšanos un rūpes vienam par otru, mērķtiecīgu virzību uz kopīgi izvirzīto mērķu sasniegšanu, sabiedrības solidaritāti un kopējam labumam atvēlēto publisko resursu godīgu, atbildīgu un caurspīdīgu sadali. Ceļot darba ražīgumu, straujāk pieaugs iekšzemes kopprodukts, kas būs avots mērķtiecīgākai reģionālajai politikai, mazināsies nevienlīdzība un nabadzība, kā rezultātā pieaugs apmierinātība ar dzīvi. Izšķirīga būs mūsu visu prasme sadarboties un būt atbildīgiem un gataviem pārmaiņām.

NAP 2021-2027 prioritātes "Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki" ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi

- Prioritātes mērķis: "[50] Veseli un aktīvi cilvēki Latvijā kopā veido iekļaujošu sabiedrību, kurā dzimst vairāk bērnu, ir vairāk laimīgu ģimeņu, atbildīgu un par nākotni drošu bērnu vecāku";

- RV “Psiholoģiskā un emocionālā labklājība” ar mērķi “[73] Psiholoģiskās un emocionālās labklājības veicināšana cilvēku atbalstam krīzes situācijās, individuālā potenciāla attīstībai un deviantas uzvedības veidošanās risku mazināšanai, nostiprinot veselību kā vērtību”;
- RV “Stipras ģimenes paaudzēs” ar mērķiem “[90] Ģimenes kā vērtības stiprināšana sabiedrībā, pilnveidojot atbalsta sistēmu ģimenēm un pamatvajadzību kvalitatīvu nodrošinājumu. [91] Vienlīdzīgas iespējas bērniem neatkarīgi no ģimenes sociālā stāvokļa”;
- RV “Sociālā iekļaušana” ar mērķi “[106] Sociālais atbalsts ir individualizēts, uz cilvēku orientēts, un tas tiek piedāvāts katram, kam tas ir vai varētu būt visvairāk vajadzīgs”.

NAP 2021-2027 prioritātes “Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[184] Inovācijas rezultātā gūts produktivitātes kāpums kā pamats Latvijas uzņēmumu izaugsmei globālajā tirgū un materiālās labklājības pieaugums”;
- RV “Darbs un ienākumi” ar mērķi “[207] Iespējas Latvijas iedzīvotājiem ar aktīvu līdzdalību iekļaujošā darba tirgū strādāt atbilstoši savām spējām mūsdienīgās augstas kvalitātes darba vietās un adekvāti iesaistīties sociālās aizsardzības sistēmā. Ar darba vides kvalitātē balstītu darba dzīves ilguma pieaugumu celt ienākumus indivīda līmenī un tautsaimniecībā kopumā. Ar ienākumu pieaugumu un finanšu pratības celšanu motivēt iedzīvotājus zinoši pārvaldīt savus finanšu aktīvus (t.sk. samazinot parādu slogu un attīstot produktīvu uzkrāšanu). Veicot iepriekš minēto, sekmēt katra Latvijas iedzīvotāja labklājību”.

NAP 2021-2027 prioritātes “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[244] Dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai”;
- RV “Līdzsvarota reģionālā attīstība” ar mērķi “[319] Reģionu potenciāla attīstība un ekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un dzīves vides attīstībai”;
- RV “Mājoklis” ar mērķi “[338] Latvijā visām māsaimniecībām ir pieejami mājokļi. Esošais dzīvojamais fonds līdz 2050. gadam atbilst augstiem energoefektivitātes, būvniecības, drošības un labiekārtotības standartiem. Tiesiskais regulējums veicina privātos un publiskos ieguldījumus dzīvojamā fonda izveidei”.

NAP 2021-2027 prioritātes “Vienota, droša un atvērta sabiedrība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[386] Pieaug iedzīvotāju īpatsvars, kas izjūt piederību un uzticas Latvijas sabiedrībai un tiesiskai valstij. Tāpēc cilvēki sniedz ieguldījumu savā, savu līdzcilvēku un valsts drošībā, labklājībā un attīstībā, mazinās negodīga rīcība. Cilvēki apzinās Latvijas un ikviena iedzīvotāja lomu globālajos procesos un ir atvērti sadarbībai kopēju izaicinājumu risināšanā. Latvija ir droša un tiesiska valsts. Droša valsts vide kalpo par pamatu labklājībai un attīstībai”;
- RV “Saliedētība” ar mērķiem “[393] Pieaug piederības sajūta Latvijas sabiedrībai, latviskai un eiropēiskai kultūrtelpai. Saziņa un sadarbība starp dažādām iedzīvotāju grupām manāmi palielinājusies, mazinot spriedzi un nepamatotus aizspriedumus. Cilvēki gādā viens par otru, aktīvi veido un piedalās sabiedriskajās aktivitātēs, kā arī saredz sabiedrības daudzveidību kā vērtīgu resursu un spēju savstarpēji saprasties un cienīt vienu otru. [394] Iedzīvotāji vairāk lieto latviešu valodu, gūst izpratni par sabiedrību demokrātiskā Latvijas informatīvajā telpā un vērtē informācijas kvalitāti. Tādējādi palielinās gatavība sniegt atbalstu līdzcilvēkiem un vairojas sabiedriskais labums”.

2019. gada 26. novembrī MK ir apstiprinātas “Reģionālās attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, kuru mērķis ir “Visu reģionu potenciāla attīstība un sociālekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un kvalitatīvas dzīves vides attīstībai”.

2020. gadā plānots apstiprināt politikas plānošanas dokumentus “Mājokļu pieejamības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Izglītības un prasmju attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Saliedētības

sabiedrības politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam” un “Valsts pārvaldes attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”.

UZDEVUMI

- L-4-1: Izveidot programmu "Ventspils - Jauniešiem draudzīga pilsēta"

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (2019.G. JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
1.	Bērnu 0-6 gadu vecumā skaits, cilv.	2441	Vairāk nekā 2,5 tūkst.	PMLP
2.	Bērnu 7-18 (neieskaitot) gadu vecumā skaits, cilv.	3974	Vairāk nekā 4 tūkst.	PMLP

AR RĪCĪBAS VIRZIENU SAISTĪTIE LATVIJAS NAP2027 UZDEVUMI

- [84] Psihiskās un emocionālās veselības stiprināšana sabiedrībā, īstenojot uz mērķa grupām orientētus profilakses pasākumus un intervenci, paplašinot sabiedrības zināšanas un nodrošinot monitoringu, tādējādi uzlabojot spēju pielāgoties mainīgiem dzīves un darba apstākļiem un vienlaikus radot izpratni par psihiskās un emocionālās veselības nozīmi personības izaugsmei, kopdarbības un iekļaujošas sabiedrības veidošanā;
- [85] Atbalsts vecāku prasmju pilnveidošanai, uzlabojot bērnu un jauniešu psiholoģisko un emocionālo labklājību un mazinot psihiskās veselības un mācīšanās traucējumu veidošanās riskus nākotnē;
- [87] Vardarbības profilakse, t.sk. mazinot mobingu jauniešu vidū, un savlaicīga interence dažādās krīzes situācijās, stiprinot cilvēku psiholoģisko un emocionālo noturību un spēju rast labvēlīgu risinājumu;
- [89] Vienlīdzīgu iespēju radīšana bērniem un jauniešiem ar speciālām vajadzībām, stiprinot iekļaujošu izglītību, attīstot asistentu pieejamību izglītības iestādēs, kā arī sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju iesaisti un sadarbības koordināciju, nodrošinot kvalitatīvu esošo un jaunu, inovatīvu sociālo pakalpojumu attīstību un pieejamību reģionos, tādējādi uzlabojot bērnu dzīves kvalitāti un pāreju uz pieaugušo dzīvi;
- [101] Ģimeņu labklājības veicināšana, pārskatot pensijas, valsts sociālos pabalstus un atļūdzības, pilnveidojot nodokļu sistēmu, kā arī sniedzot pārtikas atbalstu un pamata materiālo palīdzību, lai mazinātu nabadzības risku māsaimniecībās ar bērniem, prioritāri jaunajās ģimenēs, daudz bērnu un viena vecāka ģimenēs, un ģimenēs, kur kāds no vecākiem ir zaudējis darbaspējas;
- [102] Ģimenes kā vērtības stiprināšana sabiedrībā, (...), pilnveidojot jauniešu izglītošanu un veicinot sabiedrības informētību par vecāku prasmju, attiecību pratības, ģimenes un laulības tematiku un paaudžu solidaritātes lomu tautas ilgtspējīgā izaugsmei, kā arī nodrošinot pierādījumus balstītas ģimenes politikas izstrādi un īstenošanu

- [122] Darba ar jaunatni nozīmes un veidu paplašināšana un stiprināšana, lai veicinātu efektīvu pāreju no bērna uz pieaugušā statusu;
- [221] Aktīvās darba tirgus politikas attīstīšana (bez darba esošo, bezdarba riskam pakļauto un ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju aktivizācija, reģionālās mobilitātes atbalsta programmas) un nelabvēlīgākā situācijā esošo darba tirgus dalībnieku (t. sk. jauniešu, (...)) atbalstīšana, ņemot vērā indivīda un reģionu specifiskās vajadzības;
- [334] Plānošanas reģionu, pašvaldību un citu teritorijas attīstībā iesaistīto pušu kapacitātes, zināšanu un administratīvo procesu uzlabošana, lai palielinātu pašvaldību sadarbību un spēju nodrošināt iedzīvotāju mobilitāti, investīcijām labvēlīgu vidi un augstu pašvaldību sniegto pakalpojumu kvalitāti un izmaksu efektivitāti;
- [335] Vietējās mobilitātes nodrošināšana nodarbinātībai un pakalpojumu saņemšanai, uzlabojot infrastruktūru, sniedzot atbalstu inovatīviem mikromobilitātes risinājumiem;
- [349] Sociālo mājokļu atjaunošana un skaita palielināšana, vienlaikus izveidojot instrumentu, kas sniedz mājokļu atbalstu maznodrošinātām personām dzīvesvietas maiņai, lai veicinātu iesaistīšanos darba tirgū;
- [350] Atbalsta sniegšana ilgtspējīgu, zemu ekspluatācijas un būvniecības izmaksu mājokļiem primāri teritorijās ar jaunu darba vietu potenciālu, tai skaitā novēršot tirgus nepilnības, kas bremzē resursus maz patērējošu, energoefektīvu modulāro būvniecību, nodrošinot energoefektivitāti, SEG emisiju samazinājumu, inovatīvu tehnoloģiju un gudrās mājas risinājumu un vietējo resursu izmantošanu;
- [351] Mājokļu pieejamības uzlabošana grūtībās nonākušiem un nelabvēlīgā situācijā esošiem iedzīvotājiem, izstrādājot mehānismu finansiāla atbalsta sniegšanai un novēršot faktorus, kas kavē izmantot īres mājokļu piedāvājumu;
- [352] Izstrādāt mehānismu, kas paredzētu iespēju privātpersonām saņemt grantu mājokļa iegādei vai būvniecībai, kur piešķiramā granta apmērs tiek noteikts pēc bērnu skaita ģimenē;
- [407] Sabiedrības pašorganizēšanās, sadarbības un līdzdarbības prasmju un iespēju paplašināšana, jo īpaši attīstot jauniešu pilsonisko izglītību, iedzīvotāju līdzdarbību nevalstiskajās organizācijās, arodbiedrībās un brīvprātīgajā darbā, valsts NVO fondu;
- [408] Sabiedrības izpratnes par daudzveidību kā resursu palielināšana, stiprinot starpgrupu un starpkultūru komunikācijas prasmes un saziņas intensitāti, dažādības vadību, kā arī diskriminācijas mazināšanu.

L-5: DAUDZVEIDĪGA, INTENSĪVA, IEDZĪVOTĀJUS UN APMEKLĒTĀJUS SAISTOŠA KULTŪRAS DZĪVE

Pilsētas kultūrvidi veido tās kultūrvēsturiskais mantojums, kultūras institūciju infrastruktūra, dažādi pasākumi un paši cilvēki. Kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana un kultūras attīstība ir īpaši svarīga Latvijas reģionos, lai ne tikai piesaistītu tūristus un iebraucējus, bet arī veicinātu vietējo iedzīvotāju piederības sajūtu pilsētai.

SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES • Plašs kultūras infrastruktūras un institūciju tīkls • Bērnu bibliotēkas un Daudzfunkcionālā pakalpojumu centra izveide • Kultūras centrs organizē dažādu žanru pasākumus • Ventspils bibliotēkas aktīva iesaiste mūžizglītības programmu veidošanā un nodrošināšanā • Nacionālo minoritāšu kultūras pasākumu klāsts • Jauniešu māja ir Ventspils jauniešu atbalsta punkts iniciatīvu īstenošanā • “Koncertzālē “Latvija” un teātra namā “Jūras vārti” plašs profesionālās mākslas pieejamības nodrošinājums reģiona iedzīvotājiem • Modernas bibliotēkas, kas darbojas arī kā sabiedriskie centri • Reģionālās nozīmes muzejs	VĀJĀS PUSES • Radošo industriju atbalsta platformas centra trūkums • Pilnveidojama kultūras pasākumu koordinācija, nepietiekama kopējā plānošana starp dažādām pašvaldības iestādēm un struktūrvienībām • Nepietiekama iedzīvotāju iesaistīšanās publisko pasākumu organizēšanā
IESPĒJAS • Iedzīvotāju interese par tematiskajiem pilsētas pasākumiem un tradīciju pasākumiem • Ventspils bibliotēkas mūžizglītības centra infrastruktūras un materiāltehniskās bāzes nodrošināšana cilvēkiem ar īpašām vajadzībām • Iedzīvotājiem saistošu pasākumu organizēšana, kas veicina iedzīvotāju piederības sajūtu Ventspilij • Ventspils kultūrvietu, t.sk. radošo kvartālu, attīstība, • Ventspils kultūras dzīves pētījuma veikšana, lai izprastu, kā nodrošināt iedzīvotājus saistošu kultūras dzīvi • Ventspils muzeja struktūrvienību infrastruktūras attīstīšana • Atbalsts latviešu vēsturiskās zemes unikālās kultūrvides un kopīgas identitātes saglabāšana un popularizēšana	DRAUDI • ES finansējuma samazināšana kultūras jomai • Nelabvēlīgas demogrāfiskās situācijas tendences • Valsts finansējuma kultūrai neproporcionāla novirze Rīgai un pārējai Latvijai • Nepietiekams valsts finansējums kultūras nozarēm • Iedzīvotāju, īpaši bērnu un jauniešu, intereses zudums par kultūras dzīvi • Atalgojuma līmenis kultūras jomā nacionālā mērogā • Mākslinieki, ieskaitot mākslas pasākumu režisorus, parasti salīdzinoši bieži maina vidi, kas var radīt nepastāvīgu kultūras speciālistu skaitu • Koncertu, izrāžu un citu kultūras pasākumu atcelšana sakarā ar valstī noteiktiem ierobežojumiem vīrusa izplatības ierobežošanai • Kultūras iestāžu slēgšana sakarā ar valstī noteiktiem ierobežojumiem vīrusa izplatības ierobežošanai

	Bibliotēku ierobežota darbība sakarā ar valstī noteiktiem ierobežojumiem vīrusa izplatības ierobežošanai
--	--

NAP 2021-2027 iezīmēta šāda nākotnes vīzija:

[17] 2027. gadā Latvija ir valsts, kurā ikviens cilvēks jūtas labi. Cilvēkus vieno līdzīgas vērtības un izpratne par lietu kārtību pasaulē; šeit mīt sabiedrība, kurā cilvēki rūpējas un atbalsta viens otru, un ikvienam ir nodrošināti pietiekami dzīves apstākļi un iespējas tos uzlabot. Cilvēki spēj uzturēt savu psiholoģisko un emocionālo veselību, salāgot ģimenes un darba dzīvi, baudīt kultūras dzīves bagātību un pilnvērtīgi pavadīt brīvo laiku. Augstāka dzīves kvalitāte ir arī Latvijas priekšrocība starpvalstu konkurencē.

NAP 2021-2027 prioritātes "Kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei" ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: "[356] Ikvienam pieejams dinamisks kultūras (...) pakalpojumu klāsts, kas ļauj attīstīt talantus un veidot spēcīgu Latvijas tēlu pasaulē";
- RV "Cilvēku līdzdalība kultūras (...) aktivitātēs" ar mērķi [360] Kultūras (...) pieejamība visiem, paaugstinot Latvijas sabiedrības dzīves kvalitāti";
- RV "Kultūras (...) devums ilgtspējīgai sabiedrībai" ar mērķi "[372] Kultūra (...) veicina Latvijas ekonomikas un sociālo izaugsmi, veidojot radošu un ilgtspējīgu Latvijas sabiedrību".

2019. gada 26. novembrī MK ir apstiprinātas "Reģionālās attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam", kuru mērķis ir "Visu reģionu potenciāla attīstība un sociālekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifiskai atbilstošus risinājumus apdzīvotuma un kvalitatīvas dzīves vides attīstībai".

2020. gada 4. februārī MK ir apstiprinātas "Latvijas Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam", kura ilgtermiņa mērķis ir "Uzlabojot enerģētisko drošību un sabiedrības labklājību, ilgtspējīgā, konkurētspējīgā, izmaksu efektīvā, drošā un uz tirgus principiem balstītā veidā veicināt klimatneitrālas tautsaimniecības attīstību".

2020. gadā plānots apstiprināt politikas plānošanas dokumentus "Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam", "Valsts kultūrpolitikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam" un "Saliedētas sabiedrības politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam", kā arī "Ēku atjaunošanas ilgtermiņa stratēģija (līdz 2050. gadam)".

UZDEVUMI

- L-5-1: Veicināt saistošu, tradicionālu un saliedējošu pasākumu organizēšanu, kas veicina ventspilnieku piederības sajūtu pilsētai
- L-5-2: Veicināt Ventspils radošā kvartāla izveidi
- L-5-3: Pilnveidot un modernizēt pilsētas kultūras pakalpojumu piedāvājumu
- L-5-4: Atjaunot kultūras iestāžu infrastruktūru un pilnveidot kultūras objektu materiāltehnisko bāzi
- L-5-5: Saglabāt un popularizēt latviešu, lībiešu, ventiņu un citu tautu kultūras identitāti nākamajām paaudzēm kā nemateriālo kultūras mantojumu
- L-5-6: Attīstīt Ventspils muzeja infrastruktūru un piedāvājumu

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (2019.G. JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
1.	Iedzīvotāju vērtējums par pašvaldības darbu kultūras jautājumu risināšanā, pozitīvs vērtējums, %	88%	Vairāk nekā 85%	Regulāra pilsētas iedzīvotāju aptauja
2.	Iedzīvotāju vērtējums par kultūras pasākumiem, pozitīvs vērtējums, %	83% (2018. g.)	Vairāk nekā 85%	Regulāra pilsētas iedzīvotāju aptauja
3.	Publisko pasākumu skaits teātra namā "Jūras vārti" un koncertzālē "Latvija"	190	Vairāk nekā 190	SIA „Kurzemes filharmonija”
4.	Bibliotēku lasītāju skaits, cilv.	14766	Vairāk nekā 15 tūkst.	Ventspils bibliotēka
5.	Bibliotēku apmeklējumu skaits, tūkst.	446	Vairāk nekā 450 tūkst.	Ventspils bibliotēka
6.	Muzeju apmeklējumu skaits, tūkst.	143	Vairāk nekā 150	Ventspils muzejs
7.	Mazākumtautību pasākumiem piešķirtais Ventspils pilsētas domes finansējums, tūkst. EUR	51,3	Vairāk nekā 52	Kultūras centrs

AR RĪCĪBAS VIRZIENU SAISTĪTIE LATVIJAS NAP2027 UZDEVUMI

- [336] Publisko pakalpojumu uzlabošana atbilstoši iedzīvotāju skaita dinamikai, attīstot alternatīvus pakalpojumu modeļus un infrastruktūru, pašvaldību pakalpojumu ēku energoefektivitāti, kā arī publiskās ārtelpas kvalitāti;
- [367] Sabiedrības, īpaši tās mazaktīvās daļas, iesaistīšana kultūras (...), t.sk. aktīvā tūrisma aktivitātēs, piedāvājot un īstenojot daudzveidīgas neformālās izglītības, kultūrpolitikas, (...) iniciatīvas;
- [368] Sabiedrības izglītošana un informēšana par (...) kultūras, (...), lomu personības attīstībā, veidojot sabiedrisko pasūtījumu dažādām auditorijām, attīstot bibliotēku pakalpojumus;
- [369] Valsts un pašvaldību institūciju, izglītības iestāžu, privātā sektora un nevalstisko organizāciju sadarbība koordinētai (...) kultūras infrastruktūras (t.sk. kultūras pieminekļi, sakrālais mantojums) izmantošanai un aktīvā tūrisma attīstība iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanai, īstenojot starpinstitucionālus un starpsektorālus kopprojektus un aktivitātes;
- [370] Kultūras mantojuma, sporta tradīciju un vērtību saglabāšana un nodošana nākamajām paaudzēm, iesaistot iedzīvotājus un nodrošinot jaunāko IKT izmantošanu, lai pilnvērtīgi iekļautos pasaules kultūras telpā un sportā

- [380] Kultūras (...) pakalpojumu un infrastruktūras kartēšana un reģionālās koordinēšanas sistēmas izveidošana, lai attīstītu un efektīvi izmantotu esošo kultūras un sporta infrastruktūru un investētu jaunas infrastruktūras radīšanā;
- [381] Pieejamas un koordinētas kultūras (...) jomas finansēšanas sistēmas pilnveide, paaugstinot organizāciju kapacitāti un konkurētspēju, (...);
- [382] Atbalstošas vides radīšana profesionālajai mākslinieciskajai jaunradei, izveidojot radošo personu atalgojuma sistēmu un pilnveidojot finanšu atbalsta instrumentus profesionālajai mākslinieciskajai jaunradei;
- [383] Atbalstošas vides radīšana mazajiem uzņēmējiem un nevalstiskajām organizācijām kultūras, aktīvās atpūtas un radošo industriju (t.sk. eksportspējīgu produktu un pakalpojumu) jomā, nosakot valsts un pašvaldību atbalsta instrumentus. Pārskatīt NVO iespējas saimnieciskās darbības veikšanai;
- [384] Kultūras, (...) un tūrisma pakalpojumu eksporta palielināšana, popularizējot Latvijas tēlu un veicinot kultūras (...) pakalpojumu patērētāju un investīciju piesaisti;
- [385] Sistemātiska jauno talantu apzināšana un nepazaudēšana kultūras (...) jomā, (...).

L-6: DAUDZVEIDĪGAS SPORTOŠANAS, AKTĪVĀS ATPŪTAS UN AUGSTAS KLASES SPORTA IESPĒJAS

Sportam ir ļoti daudzpusēja ietekme gan uz pilsētas sabiedrību, gan arī uz ekonomiku. Sports būtiski ietekmē sabiedrības veselību, tas nodrošina aizraujošu brīvā laika pavadīšanu, gan sportojot gan individuāli, gan kopā ar citiem, gan sekojot līdzi pasākumiem. Sports mazina negatīvas sociālās problēmas un veicina kopības sajūtas un piederības veidošanos. Pilsētu pārstāvoši sportisti un komandas, un to panākumi, pozitīvi ietekmē pilsētas tēlu. Sporta pasākumi pilsētai piesaista apmeklētājus.

SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES • Daudzveidīgas sporta aktivitāšu iespējas dažāda vecuma iedzīvotājiem • Plašs sporta aktivitāšu klāsts gan senioriem, gan personām ar kustību traucējumiem • Plašs sporta sacensību piedāvājums • Plaši apmeklēti sporta pasākumi • Augsta bērnu un jauniešu iesaiste sporta aktivitātēs • Peldbaseins pielāgots cilvēkiem ar kustību traucējumiem • Latvijas mērogā atpazīstamas sporta komandas un sportisti • Pieredze starptautisku sacensību rīkošanā • Pašvaldības finansiālais atbalsts sporta infrastruktūrai, sporta klubiem, sportam valsts izglītības iestādēs un pasākumiem • Ventspils ir iekļauta veselīgo pašvaldību tīklā	VĀJĀS PUSES • 4 un 5 zvaigžņu viesnīcu nepietiekamība pilsētā • Sporta medicīnas rehabilitācijas telpu trūkums • 50 m peldbaseina trūkums • Nepietiekams valsts atbalsts Nacionālām sporta bāzēm, to darbībai komunālo pakalpojumu apmaksai
IESPĒJAS • Veselīga un aktīva dzīvesveida popularizēšana Ventspils iedzīvotāju vidū • Veloceliņu savstarpēja savienošana, papildinot jau esošo tīklu • Sporta iestāžu infrastruktūras uzlabošana • Iespējams nacionāla līmeņa atbalsts veselīga dzīvesveida veicināšanai • Iespējami ES fondu līdzekļi aktīvas novecošanas veicināšanas projektiem • Rehabilitācijas pakalpojumu pieejamības paplašināšana	DRAUDI • Treneru trūkums pilsētas sporta skolā, saistībā ar zemu darba samaksu • Zemāks valsts finansiālais atbalsts sporta attīstībai • Neatbalstoša valsts politika attiecībā uz sporta infrastruktūras izbūvi reģionos • Saeimas pieņemto likumu negatīva ietekme uz sporta finansēšanu • Sporta iestāžu slēgšana sakarā ar valstī noteiktiem ierobežojumiem vīrusa izplatības ierobežošanai • Sporta pasākumu atcelšana sakarā ar valstī noteiktiem ierobežojumiem vīrusa izplatības ierobežošanai

NAP 2021-2027 prioritātes “Kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[356] Ikvienam pieejams dinamisks (...) sporta pakalpojumu klāsts, kas ļauj attīstīt talantus un veidot spēcīgu Latvijas tēlu pasaulē”;

- RV "Cilvēku līdzdalība (...) sporta aktivitātēs" ar mērķi [360] (...) fizisko aktivitāšu pieejamība visiem, paaugstinot Latvijas sabiedrības dzīves kvalitāti";
- RV "(...) sporta devums ilgtspējīgai sabiedrībai" ar mērķi "[372] (...) sports veicina Latvijas ekonomikas un sociālo izaugsmi, veidojot radošu un ilgtspējīgu Latvijas sabiedrību".

2020. gada 4. februārī MK ir apstiprinātas "Latvijas Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam", kura ilgtermiņa mērķis ir "Uzlabojot enerģētisko drošību un sabiedrības labklājību, ilgtspējīgā, konkurētspējīgā, izmaksu efektīvā, drošā un uz tirgus principiem balstītā veidā veicināt klimatneitrālas tautsaimniecības attīstību".

2020. gadā plānots apstiprināt politikas plānošanas dokumentus "Sporta politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam" un "Sabiedrības veselības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam", kā arī "Ēku atjaunošanas ilgtermiņa stratēģija (līdz 2050. gadam)".

UZDEVUMI

- L-6-1: Veicināt sporta infrastruktūras paplašināšanu dažādu aktivitāšu veikšanai ziemas sezonā
- L-6-2: Iesaistīt sabiedrību sporta un fiziskajās aktivitātēs, izmantojot jau labi iekārtoto sporta infrastruktūru un plaši iesaistot visas iedzīvotāju grupas, īpaši tās mazaktīvo daļu
- L-6-3: Veikt publiskās infrastruktūras izbūvi un pārbūvi veselīga dzīvesveida veicināšanai
- L-6-4: Nodrošināt sporta infrastruktūras attīstību, t.sk. atjaunot esošo sporta infrastruktūru un paplašināt to starptautiskai darbībai
- L-6-5: Atbalstīt augstas klases sportistus un profesionālos sporta klubus, sekmējot Ventspils vārda nešanu valstī un pasaulē
- L-6-6: Veicināt valsts atbalstu Ventspils Nacionālajām sporta bāzēm

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (2019.G. VAI JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
1.	Iedzīvotāju vērtējums par sporta attīstības veicināšanu, pozitīvs vērtējums, %	86%	Vairāk nekā 80%	Regulāra pilsētas iedzīvotāju aptauja
2.	Bērnu, jauniešu iesaiste sporta aktivitātēs, cilv.	Sporta skola "Spars" – 1160, Sporta klubos – 1280	"Sporta skola "Spars" – vairāk nekā 1100; Sporta klubi – vairāk nekā 1200"	Ventspils Sporta pārvalde
3.	Starptautisku sacensību skaits	65	65	Ventspils Sporta pārvalde
4.	Sportistu skaits, kuri izcīnījuši godalgotas vietas Latvijas / Eiropas / Pasaules mēroga sacensībās pieaugušajiem un jauniešiem, cilv.	30	30	Ventspils Sporta pārvalde

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (2019.G. VAI JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
5.	Iedzīvotāju vērtējums par pašvaldības darbu aktivās atpūtas un brīvā laika pavadīšanas iespēju risināšanā, % (pilnīgi apmierina, drīzāk apmierina)	85%	Vairāk nekā 80%	Regulāra pilsētas iedzīvotāju aptauja

AR RĪCĪBAS VIRZIENU SAISTĪTIE LATVIJAS NAP2027 UZDEVUMI

- [336] Publisko pakalpojumu uzlabošana atbilstoši iedzīvotāju skaita dinamikai, attīstot alternatīvus pakalpojumu modeļus un infrastruktūru, pašvaldību pakalpojumu ēku energoefektivitāti, kā arī publiskās ārtelpas kvalitāti;
- [367] Sabiedrības, īpaši tās mazaktīvās daļas, iesaistīšana (...), sporta un fiziskajās, t.sk. aktivā tūrisma aktivitātēs, piedāvājot un īstenojot daudzveidīgas neformālās izglītības, (...), sporta (t.sk. starptautiskus tautas sporta pasākumus) un fizisko aktivitāšu iniciatīvas;
- [368] Sabiedrības izglītošana un informēšana par fizisko aktivitāšu iespējām, to nozīmi veselības veicināšanā un (...), sporta un fizisko aktivitāšu lomu personības attīstībā, veidojot sabiedrisko pasūtījumu dažādām auditorijām, (...);
- [369] Valsts un pašvaldību institūciju, izglītības iestāžu, privātā sektora un nevalstisko organizāciju sadarbība koordinētai sporta (...) infrastruktūras (...) izmantošanai un aktivā tūrisma attīstība iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanai, īstenojot starpinstitucionālus un starpsektorālus kopprojektus un aktivitātes;
- [370] Kultūras mantojuma, sporta tradīciju un vērtību saglabāšana un nodošana nākamajām paaudzēm, iesaistot iedzīvotājus un nodrošinot jaunāko IKT izmantošanu, lai pilnvērtīgi iekļautos pasaules kultūras telpā un sportā;
- [371] (...) sporta jomas pedagogu sagatavošana, speciālistu un profesionāļu kapacitātes stiprināšana, sadarbībā ar Latvijas augstskolām izstrādājot izglītības programmu saturu, nodrošinot brīvā laika aktivitātes profesionālu pedagogu un treneru vadībā;
- [380] (...) sporta pakalpojumu un infrastruktūras kartēšana un reģionālās koordinēšanas sistēmas izveidošana, lai attīstītu un efektīvi izmantotu esošo kultūras un sporta infrastruktūru un investētu jaunas infrastruktūras radīšanā;
- [381] Pieejamas un koordinētas (...) sporta jomas finansēšanas sistēmas pilnveide, paaugstinot organizāciju kapacitāti un konkurētspēju, atbalsta nodrošināšana sportam, tai skaitā augstākās izglītības iestādēs, kā arī starptautisku sporta pasākumu finansēšanas sistēmas pilnveide;
- [383] Atbalstošas vides radīšana mazajiem uzņēmējiem un nevalstiskajām organizācijām (...) aktivās atpūtas (...) jomā, nosakot valsts un pašvaldību atbalsta instrumentus. Pārskatīt NVO iespējas saimnieciskās darbības veikšanai;
- [384] (...), sporta un tūrisma pakalpojumu eksporta palielināšana, popularizējot Latvijas tēlu un veicinot (...) sporta pakalpojumu patērētāju un investīciju piesaisti;
- [385] Sistemātiska jauno talantu apzināšana un nepazaudēšana (...) sporta jomā, pieredzējušu un starptautisku atzinību guvušu sportistu vai speciālistu iesaistīšana sporta nozares attīstībā (skolēni, studenti).

V-1: KVALITATĪVU UN KOMFORTABLU MĀJOKĻU ATTĪSTĪBA

Cilvēka labklājība lielā mērā ir atkarīga no tā, vai viņa lietojumā vai īpašumā ir atbilstošs mājoklis, vai tas ir pietiekami labiekārtots un mājdomniecībai pieejams, t.i. vai atbilst cilvēka maksāspējai. Mājokļu pieejamība var ievērojami veicināt iedzīvotāju skaita saglabāšanos pilsētā, jo tā ir prioritāra lieta cilvēkiem, kas vēlas pārcelties uz Ventspili, piemēram, lai strādātu, kā arī jauniešiem, kas vēlas nodalīties no ģimenes un, ja viņi nevar atļauties mājokļa īri vai tie vienkārši nav pieejami, pārceļas uz citu valsti.

SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES - Daudzdzīvokļu māju dzīvokļu īpašniekiem ir pieejams pašvaldības un valsts līdzfinansējums daudzdzīvokļu māju siltināšanai - Aktīvs darbs pie degradējošo ēku īpašnieku apzināšanas un īpašumu sakārtošanas - Vairāku ēku un teritoriju atjaunošana un labiekārtošana vecpilsētā - Daudzdzīvokļu mājās ieviesta attālinātā individuālā ūdens un siltumenerģijas patēriņa uzskaitē - Pašvaldības rīcībā (īpašumā un valdījumā) ir 2663 dzīvokļi - Pašvaldības rīcībā ir profesionāli speciālisti ar dzīvojamā fonda būvniecību un uzturēšanu saistītajās jomās - Pašvaldības atbalsts jaunu daudzdzīvokļu ēku jaunbūvei	VĀJĀS PUSES - Ierobežots ilgtermiņa īres dzīvokļu tirgus - Daļa no īpašumiem pieder nerezidentiem, kuri dzīvokļus nodod īstermiņa īrei aktīvajā vasaras tūrisma sezonā - Daudzu īpašnieku nevēlēšanās un zema finansiālā spēja atjaunot vidi degradējošās un cilvēkiem bīstamās ēkas - Zemās dzīvokļu pieejamības dēļ nav iespējams piesaistīt speciālistus no citām pilsētām - Daļa daudzdzīvokļu ēku ir sliktā tehniskā stāvoklī - Zems mūsdienīgu dzīvokļu piedāvājums
IESPĒJAS - Apbūves teritorijas, kas pieejamas mājokļu būvniecībai - Ilgtermiņa īres dzīvokļu pieprasījuma pieaugums attīstot uzņēmējdarbības iespējas pašvaldībā un nodrošinot ģimeņu ar bērniem vajadzības - Publiskā un privātā partnerība daudzdzīvokļu ēku būvniecībai un teritorijas labiekārtošanai - Līdzdalība valsts mājokļu politikas dokumentu izstrādē - Pašvaldības administratīvajās teritorijas un tuvākās apkaimes, kā arī pašvaldības īpašumā un valdījumā esošā dzīvojamā fonda un tā stāvokļa izvērtēšana	DRAUDI - Valsts mērķtiecīgi virzītas mājokļu politikas un redzējuma neesamība par mērķiem māju pārvaldīšanas jomā - Ilgtermiņa īres tirgus degradācija reģionos - Padomju laikā celto daudzdzīvokļu māju nolietošānās - Iedzīvotāju skaita samazināšanās - Būvniecības izmaksu kāpuma apdraudējums mājokļu renovācijai un attīstībai Eiropas tirgus cenu izlīdzināšanas rezultātā

NAP 2021-2027 iezīmēta šāda nākotnes vīzija:

[19] Pašvaldību sadarbības projekti un tirgus nepilnību novēršana līdzsvaro reģionu ekonomiku, kas pozitīvi ietekmē valsts ilgtspējīgu attīstību, tai skaitā, demogrāfiskos rādītājus, veicinot iedzīvotāju remigrāciju. Konkrēti soļi nevienlīdzības mazināšanai vienlaikus paaugstina dzīves kvalitāti un sabiedrības kopējo veiktspēju. Līdzsvarotai Latvijas attīstībai vienlīdz noderīgi ir gan uzņēmējdarbības un jaunu darba vietu atbalsta mehānismi, (...), gan kvalitatīvs, drošs un energoefektīvs mājoklis teritorijās ar augošu uzņēmējdarbību un nodarbinātības iespējām.

[31] Latvijas zemes ilgtspēju nodrošina tālejoša ražošanas un patēriņa modeļu, sabiedrības rīcības un domāšanas maiņa. To rada gan iedzīvotāju, gan uzņēmēju, gan pārvaldes paradumu pārskatīšana – pieņemot lēmumus un rīkojoties atbildīgi, (...) samazinot emisijas, (...). Ir samazināta tautsaimniecības ilgstošā atkarība no fosilajiem resursiem un palielināts atjaunojamo energoresursu īpatsvars enerģijas ražošanā.

[32] Latvija ir valsts, kas lepojas ar tīru un drošu dabisko vidi. Stabils un veselīgas ekosistēmas, (...) efektīva dabas resursu pārvaldība nodrošina vides ilgtspēju un sabiedrības veselību. (...) Inovatīvi risinājumi veido stabilu pamatu Latvijas ekonomikai “zaļā kursa” virzībā uz klimatneitralitāti. Latvija joprojām ir mērena klimata ziņā, bet ne attieksmē pret globālajām klimata izmaiņām, par ko liecina atbilstoša nacionālā likumdošana, kultūra un ārpolitika. Izglītoti un informēti Latvijas cilvēki maina savu dzīves vidi, attieksmi un paradumus, atbildīgāk izmantojot resursus ceļā uz “zaļā kursa” ekonomiku – ekonomiku cilvēku labā. Valsts, sabiedriskās organizācijas un iedzīvotāji kopīgi strādā, lai šo zemi nākamajām paaudzēm nodotu tīrāku un zaļāku nekā esam to mantojuši.

NAP 2021-2027 prioritātes “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: [244] Dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai”;
- RV “Daba un vide – “Zaļais kurss”” ar diviem no mērķiem “[257] Oglekļa mazietilpīga, resursu efektīva un klimatnoturīga attīstība, lai Latvija sasniegtu klimata, enerģētikas, gaisa piesārņojuma samazināšanas, ūdeņu stāvokļa uzlabošanās (...) nacionālos mērķus un nodrošinātu vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu un īstenotu drošas un kvalitatīvas, (...), kā arī dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu. [259] Īstenota vides, ilgtspējīgas dabas resursu apsaimniekošanas un enerģētikas politika, kas balstīta uz taisnīgumu un savstarpējo uzticēšanos, sabiedrības atbalstu dabas un klimata aizsardzības pasākumiem, nosakot skaidrus un atklātus valsts un iedzīvotāju sadarbības modeļus un iesaistīšanos lēmumu pieņemšanā”.

NAP 2021-2027 prioritātes “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[244] Dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai”;
- RV “Mājoklis” ar mērķi “[338] Latvijā visām māsaimniecībām ir pieejami mājokļi. Esošais dzīvojamais fonds līdz 2050. gadam atbilst augstiem energoefektivitātes, būvniecības, drošības un labiekārtotības standartiem. Tiesiskais regulējums veicina privātos un publiskos ieguldījumus dzīvojamā fonda izveidei”.

2019. gada 26. novembrī MK ir apstiprinātas “Reģionālās attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, kuru mērķis ir “Visu reģionu potenciāla attīstība un sociālekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un kvalitatīvas dzīves vides attīstībai”.

2020. gada 4. februārī MK ir apstiprinātas “Latvijas Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam”, kura ilgtermiņa mērķis ir “Uzlabojot enerģētisko drošību un sabiedrības labklājību, ilgtspējīgā, konkurētspējīgā, izmaksu efektīvā, drošā un uz tirgus principiem balstītā veidā veicināt klimatneitrālas tautsaimniecības attīstību”.

2020. gadā plānots apstiprināt politikas plānošanas dokumentu “Mājokļu pieejamības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, kā arī “Ēku atjaunošanas ilgtermiņa stratēģiju (līdz 2050. gadam)”.

UZDEVUMI

- V-1-1: Veicināt un atbalstīt ilgtspējīgu, zemu ekspluatācijas un būvniecības izmaksu mājokļu būvniecību un atjaunošanu Ventspilī
- V-1-2: Paaugstināt mājokļu kvalitāti, modernizējot un uzlabojot mājokļu energoefektivitāti un pieejamību
- V-1-3: Sekmēt pieprasījuma veidošanos pēc mūsdienīga dzīvojamā fonda
- V-1-4: Aktualizēt kopējo mājokļu situāciju administratīvajā teritorijā un tuvākajā apkaimē, kā arī pašvaldības īpašumā un valdījumā

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA VAI JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
1.	Ekspluatācijā pieņemto jauno dzīvokļu platība, tūkst.m ²	2,0	Vairāk nekā 2,0	CSP, BUG050
2.	Personas, kas reģistrētas Ventspils pilsētas pašvaldības palīdzības reģistrā mājokļa jautājuma risināšanai, cilvē.	35 (31.12.2019)	Mazāk nekā 30	Dzīvokļu nodaļa
3.	Pašvaldības piešķirtais līdzfinansējums daudzdzīvokļu namu iekšpagalmu labiekārtošanā, milj. EUR	0,4 (2013.-2019.g.)	Vairāk nekā 0,4	Komunālā pārvalde

AR RĪCĪBAS VIRZIENU SAISTĪTIE LATVIJAS NAP2027 UZDEVUMI

- [281] Tautsaimniecības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana, izmantojot risinājumus klimata pārmaiņu mazināšanai un klimata tehnoloģiju atklājumus, un pieaugošas oglekļa dioksīda piesaistes nodrošināšana virzībā uz klimatnoturīgu ekonomikas attīstību, mērķtiecīgi sasniedzot augstu energoefektivitāti un transporta sistēmas dekarbonizāciju;
- [349] Sociālo mājokļu atjaunošana un skaita palielināšana, vienlaikus izveidojot instrumentu, kas sniedz mājokļu atbalstu maznodrošinātām personām dzīvesvietas maiņai, lai veicinātu iesaistīšanos darba tirgū;
- [350] Atbalsta sniegšana ilgtspējīgu, zemu ekspluatācijas un būvniecības izmaksu mājokļiem primāri teritorijās ar jaunu darba vietu potenciālu, tai skaitā novēršot tirgus nepilnības, kas bremzē resursus maz patērējošu, energoefektīvu modulāro būvniecību, nodrošinot energoefektivitāti, SEG emisiju samazinājumu, inovatīvu tehnoloģiju un gudrās mājas risinājumu un vietējo resursu izmantošanu;
- [351] Mājokļu pieejamības uzlabošana grūtībās nonākušiem un nelabvēlīgā situācijā esošiem iedzīvotājiem, izstrādājot mehānismu finansiāla atbalsta sniegšanai un novēršot faktorus, kas kavē izmantot īres mājokļu piedāvājumu;
- [352] Izstrādāt mehānismu, kas paredzētu iespēju privātpersonām saņemt grantu mājokļa iegādei vai būvniecībai, kur piešķiramā granta apmērs tiek noteikts pēc bērnu skaita ģimenē;

- [353] Mājokļu kvalitātes paaugstināšana, modernizējot un uzlabojot mājokļu energoefektivitāti un pieejamību, un nekustamā īpašuma pārvaldības kvalitātes uzlabošana, lai mazinātu ēku ilgtermiņa uzturēšanas riskus;
- [354] Mājokļu īres tirgus funkcionēšanas uzlabošana, izveidojot efektīvu īres tirgus tiesisko regulējumu un nodokļu/nodevu piemērošanu un aktualizējot dzīvokļu tiesību regulējumu pārvaldīšanas, īpašumtiesību un būvniecības jomā;
- [355] Vienkāršot būvniecības procedūras dzīvojamo māju būvniecībai.

1. REDAKCIJA

V-2: KVALITATĪVA VESELĪBAS APRŪPE

Tiesības uz veselību pieder ne vien pie cilvēka pamattiesībām, bet ir arī dzīves kvalitātes, personīgās un ģimenes labklājības pamats. Veselības aprūpe ir viens no veidiem, kā valsts/ pašvaldība var paust rūpes par saviem iedzīvotājiem, turklāt tā tiek nodrošināta par nomaksājamiem nodokļiem. Latvijas iedzīvotāji līdz galam neizprot, kur paliek viņu samaksātie nodokļi un kā tiek izmantoti viņu labā, kas veicina priekšstatu par zemu dzīves kvalitāti. Ņemot vērā šo saikni, tieši iedzīvotāju skaita samazināšanās un nodokļu ieņēmumu samazināšanās var apgrūtināt veselības aprūpes pakalpojumu kvalitātes uzturēšanu.

SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES • Plašs veselības aprūpes institūciju tīkls: primārā, sekundārā • Uzlabotas diagnostikas iespējas • Rehabilitācijas nodaļas jaunā korpusa izbūve stacionāro un ambulatoro pakalpojumu paplašināšanai • Uzņemšanas nodaļas pārbūve, izveidojot slēgtu NMPD nodaļu • Sadarbība ar RSU un medicīnas koledžu prakses vietu nodrošināšanai izglītības iegūšanas un pētniecības jomā • "Māšzinību" profesijas iegūšanas iespējas Ventspilī • Ģimenes ārstu pieejamība – 28 ģimenes ārsti Ventspilī • Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca kā daudzprofilu reģionālā slimnīca, līdz ar ieviestām jaunām ārstniecības metodēm	VĀJĀS PUSES • Kvalificētu speciālistu trūkums • Esošajai pacientu plūsmai neatbilstošas uzņemšanas telpas Ziemeļkurzemes reģionālajā slimnīcā, kā rezultātā ir apgrūtināta palīdzības sniegšana • Garas rindas pie atsevišķiem speciālistiem • Paaugstināta medicīnas darbinieku noslodze • Nepietiekīga iedzīvotāju iesaiste IKT rīku lietošanā, kas saistīti ar veselības aprūpi (e-veselība u.c.) • Nepietiekama mūsdienīga dzīvojamā fonda pieejamība • Augstas klases naktsmītņu trūkums pilsētā medicīnas tūrisma attīstībai
IESPĒJAS • Veselības ministrijas budžeta palielinājums veselības aprūpes nodrošināšanai un attīstībai (t.sk. medicīnas personāla atalgojumam) • Personāla kvalifikācijas paaugstināšana un apmācības • Sadarbības pētniecības projekti ar plašāku mācību iestāžu loku, kas specializējas medicīnā • Nacionāla līmeņa atbalsts tautas ataudzes un dzīvildzes uzlabošanai • Jaunu ārstniecības metožu ieviešana Ziemeļkurzemes reģionālās slimnīcas darbībā • Prakses vietu skaita palielināšana • Terciārās veselības aprūpes sistēmas izveide atsevišķās specializācijas jomās • Iedzīvotājus izglītojošu pasākumu izveide	DRAUDI • Nelabvēlīga demogrāfiskā situācija un speciālistu emigrācija uz citām valstīm • Veselības nozares finansēšana netiek prioritizēta • Nepietiekams finansējums veselības nozarē • Iedzīvotāju novecošanās tendence nacionālā līmenī • Nepilnīga valsts vienotā NMPD sistēma • Nepietiekami nopietna iedzīvotāju attieksme pret savu veselību, pret profilakses pasākumiem un iedzīvotāju nevēlēšanās izprast procesus veselības nozarē Ventspilī – iedzīvotāju informētības līmenis • Smagas infekciju slimības, kas viegli izplatās

NAP 2021-2027 iezīmēta šāda nākotnes vīzija:

[20] Latvijā ir kļuvis vieglāk būt veselam. Iedzīvotāji iegulda savas veselības veicināšanā un slimību profilaksē ar veselīgu uzturu un aktīvu dzīvesveidu, atbildīgi sabalansējot darba un brīvo laiku, apzinīgi rūpējoties gan par sevi, gan saviem tuvākajiem. Sabiedrība kopumā ir noraidoša pret kaitīgiem ieradumiem. Kvalificēti, motivēti un atbilstoši atalgoti speciālisti spēj laikus sniegt rekomendācijas veselīga dzīvesveida ievērošanai ikdienā, nodrošināt mūsdienīgu slimību profilaksi, diagnostiku, ārstēšanu, rehabilitāciju un pacienta aprūpi. Laba veselība mūža garumā ir viens no mērķiem arī mērķtiecīgam un individualizētam sociālajam atbalstam.[34] Latviešu tautas ataudzi nodrošina dzimstību un bērnu labklājību veicinoša politika, kas vecākiem sniedz pozitīvu pieredzi, aprūpējot pirmo bērnu, sekmē otrā bērna ienākšanu ģimenē un īpaši atbalsta daudz bērnu ģimeņu veidošanos. Atbalsts dzimstībai ir iekļauts visās politikas jomās, lai arī ilgtermiņā garantētu valsts pastāvēšanu un izaugsmi. Vienlaikus sabiedrības novecošanās apstākļos tiek attīstīti integrēti veselības un sociālie pakalpojumi, rodot resursus gan sabiedrībā balstītiem pakalpojumiem, gan arī ilgstošai institucionālai aprūpei.

NAP 2021-2027 prioritātes “Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi

- Prioritātes mērķis: “[50] Veseli un aktīvi cilvēki Latvijā kopā veido iekļaujošu sabiedrību, kurā dzimst vairāk bērnu, ir vairāk laimīgu ģimeņu, atbildīgu un par nākotni drošu bērnu vecāku”;
- “Uz cilvēku centrēta veselības aprūpe” ar mērķi “[54] Vienlīdzīgi pieejami kvalitatīvi veselības pakalpojumi”;
- “Psiholoģiskā un emocionālā labklājība” ar mērķi “[73] Psiholoģiskās un emocionālās labklājības veicināšana cilvēku atbalstam krīzes situācijās, individuālā potenciāla attīstībai un deviantas uzvedības veidošanās risku mazināšanai, nostiprinot veselību kā vērtību”.

NAP 2021-2027 prioritātes “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[244] Dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai”;
- RV “Līdzsvarota reģionālā attīstība” ar mērķi “[319] Reģionu potenciāla attīstība un ekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un dzīves vides attīstībai”.

2019. gada 26. novembrī MK ir apstiprinātas “Reģionālās attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, kuru mērķis ir “Visu reģionu potenciāla attīstība un sociālekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un kvalitatīvas dzīves vides attīstībai”.

2020. gadā plānots apstiprināt politikas plānošanas dokumentus “Azartspēļu un izložu politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Resocializācijas politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, un “Sabiedrības veselības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, kā arī “Ēku atjaunošanas ilgtermiņa stratēģija (līdz 2050. gadam)”.

UZDEVUMI

- V-2-1: Nodrošināt optimālu ārstniecības personu skaitu veselības aprūpes pakalpojumu sektorā un atbalstīt esošā personāla kompetences un prasmju paaugstināšanu
- V-2-2: Nodrošināt veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošanu, jaunu metožu ieviešanu un esošo ārstniecības metožu uzlabošanu, veicinot digitālo tehnoloģiju plašāku izmantošanu veselības aprūpē
- V-2-3: Veikt pasākumus veselības krīžu novēršanai un pārvarēšanai
- V-2-4: Izveidot modernu un ērti lietojamu pakalpojumu saņemšanas modeli Ziemeļkurzemes reģionālajā slimnīcā un Ventspils poliklīnikā
- V-2-5: Iesaistīt iedzīvotājus veselību veicināšanas un slimību profilakses pasākumos

- V-2-6: Sekmēt atsevišķu veselības pakalpojumu specializāciju, lai Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca būtu konkurētspējīga nacionālā līmenī

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (2019.G. VAI JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
1.	Iedzīvotāju vērtējums par slimnīcas un poliklīnikas uzturēšanu, pozitīvs vērtējums, %	Slimnīca – 72,9% Poliklīnika – 81,5%	Vairāk nekā 80%	Regulāra pilsētas iedzīvotāju aptauja
2.	Iedzīvotāju vērtējums par veselības aprūpes kvalitāti, %	30% – kā valstī kopumā 17% – sliktāka 6% – labāka	Vairāk nekā 42% – kā valstī kopumā Mazāk nekā 20% – sliktāka Vairāk nekā 10% – labāka	Regulāra pilsētas iedzīvotāju aptauja
3.	Praktizējošo ārstu skaits uz 10 000 iedzīvotāju, cilv.	32,1	Vairāk nekā 33	SPKC
4.	Praktizējošo māsu skaits uz 10 000 iedzīvotāju, cilv.	50,4	Vairāk nekā 50	SPKC

AR RĪCĪBAS VIRZIENU SAISTĪTIE LATVIJAS NAP2027 UZDEVUMI

- [68] Valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības uzlabošana, tai skaitā zālēm, nodrošinot gan finansiālo un ģeogrāfisko pieejamību, gan pilnveidojot esošos pakalpojumus un attīstot jaunus, tai skaitā mobilo vienību pakalpojumus, prioritāri mātes un bērna veselības aprūpes jomā un jomās, kam ir būtiska ietekme uz priekšlaicīgu mirstību un darbspēju zudumu;
- [69] Optimāla ārstniecības personu skaita nodrošināšana valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu sektorā, gan palielinot darba samaksu, gan attīstot citus motivācijas rīkus, kā arī veidojot klīniskās universitāšu slimnīcas kā kompetenču un zināšanu pārneses centrus, lai pilnveidotu veselības nozares cilvēkresursu darba tirgus vajadzībām atbilstošas zināšanas, prasmes un kompetences;
- [70] Veselības aprūpes kvalitātes un efektivitātes uzlabošana, attīstot veselības aprūpes kvalitātes sistēmu, plašāk pielietojot uz rezultātu vērstu pakalpojumu apmaksas sistēmu, stiprinot primāro veselības aprūpi, veicinot slimību profilaksi un agrīnu diagnostiku, lai tādējādi nodrošinātu ierobežoto veselības aprūpes resursu iespējami labāku izmantošanu, vienlaikus sekmējot ātrāku izveseļošanos, priekšlaicīgas mirstības un darbnespējas novēršanu un dzīves kvalitātes saglabāšanos
- [71] Multidisciplināru un starpnozaru sadarbībā balstītu pakalpojumu attīstīšana ambulatorajā, stacionārajā un ilgtermiņa aprūpē pacientiem ar hroniskām slimībām, jo īpaši psihiskām slimībām, atkarībām, infekcijas slimībām, geriatrijas un nedziedināmi slimiem pacientiem, arī bērniem, tai skaitā uzlabojot psiholoģiskā un sociālā atbalsta pieejamību pacientiem un viņu ģimenes locekļiem smagu slimību un citos psihoemocionāli sarežģītos gadījumos

- [72] Veselības aprūpes pārvaldības stiprināšana, uzlabojot veselības nozares datu digitalizāciju un pierādījumos balstītu lēmumu pieņemšanu veselības aprūpē, nodrošinot ārstniecības iestāžu sadarbības teritoriju attīstību, tai skaitā veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošanu un digitālo tehnoloģiju plašāku izmantošanu veselības aprūpē, prioritāri mātes un bērna veselības aprūpes jomā un jomās, kam ir būtiska ietekme uz priekšlaicīgu mirstību un darbspēju zudumu, jo īpaši psihiatrijā, rehabilitācijā, kā arī nedziedināmi slimo pacientu aprūpē
- [84] Psihiskās un emocionālās veselības stiprināšana sabiedrībā, īstenojot uz mērķa grupām orientētus profilakses pasākumus un intervenci, paplašinot sabiedrības zināšanas un nodrošinot monitoringu, tādējādi uzlabojot spēju pielāgoties mainīgiem dzīves un darba apstākļiem un vienlaikus radot izpratni par psihiskās un emocionālās veselības nozīmi personības izaugsmē, kopdarbības un iekļaujošas sabiedrības veidošanā
- [86] Pierādījumos balstīti efektīvi un inovatīvi risinājumi atkarību izraisīto vielu un procesu izplatības ierobežošanai un pārmērīga un kaitējoša patēriņa mazināšanai, uzlabojot sabiedrības kognitīvās spējas un psihisko veselību;
- [87] Vardarbības profilakse, t.sk. mazinot mobingu jauniešu vidū, un savlaicīga intervence dažādās krīzes situācijās, stiprinot cilvēku psiholoģisko un emocionālo noturību un spēju rast labvēlīgu risinājumu;
- [88] Uzlabojot psiholoģisko un emocionālo veselību, seksuālās un reproduktīvās veselības stiprināšana sabiedrībā un infekciju slimību izplatības risku mazināšana;
- [89] Vienlīdzīgu iespēju radīšana bērniem un jauniešiem ar speciālām vajadzībām, stiprinot iekļaujošu izglītību, attīstot asistentu pieejamību izglītības iestādēs, kā arī sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju iesaisti un sadarbības koordināciju, nodrošinot kvalitatīvu esošo un jaunu, inovatīvu sociālo pakalpojumu attīstību un pieejamību reģionos, tādējādi uzlabojot bērnu dzīves kvalitāti un pāreju uz pieaugušo dzīvi.

V-3: PROGRESĪVI SOCIĀLIE PAKALPOJUMI UN SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA

Sociāli mazaizsargāto iedzīvotāju grupu sociālo problēmu risināšana un sociālo pakalpojumu attīstība nav atdalāma no pilsētas kopējās attīstības un ir cieši saistīta ar pašvaldības ekonomisko izaugsmi, demogrāfijas tendencēm, nodarbinātību, veselības aprūpes attīstību, izglītības iespējām. Arī sociālie pakalpojumi ir veids, kā valsts/ pašvaldība izmanto nodokļu ieņēmumus, lai izrādītu rūpes par saviem iedzīvotājiem. Latvijas iedzīvotāji līdz galam neizprot, kur paliek viņu samaksātie nodokļi un kā tiek izmantoti viņu labā, kas veicina priekšstatu par zemu dzīves kvalitāti. Ņemot vērā šo saikni, tieši iedzīvotāju skaita samazināšanās un nodokļu ieņēmumu samazināšanās var apgrūtināt sociālo pakalpojumu kvalitātes uzturēšanu.

SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES - Plašs sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības klāsts dažādām mērķa grupām - Telpu piedāvājums pasākumiem personām ar īpašām vajadzībām - Ventspils pilsētas iedzīvotājiem tiek nodrošināti sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība - Ventspils pilsētas Sociālā dienesta personāls tiek nodrošināts ar nepieciešamajiem kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumiem - Pašvaldība nodrošina ģimenes asistenta pakalpojumus vecākiem, kuriem ir FT, GRT un emocionālās audzināšanas prasmju trūkums - Pilsētas infrastruktūra ir pielāgota personām ar invaliditāti - Pašvaldībā vispārējās izglītības iestādēs un četrās pirmsskolas izglītības iestādēs pieejams sociālā pedagoga atbalsts	VĀJĀS PUSES - Nepietiekamā apmērā tiek nodrošināts sociālās rehabilitācijas pakalpojums bērniem ar FT un personām ar GRT - Nepietiekams audžuģimeņu (arī specializēto audžuģimeņu) skaits - Bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem ārpusģimenes aprūpe institūcijā netiek nodrošināta ģimeniskai videi pietuvinātos apstākļos - Profesionālās kvalifikācijas paaugstināšana, tajā skaitā supervīzijas, tiek nodrošinātas Sociālā dienesta sociālā darba speciālistiem, taču supervīzijas netiek nodrošinātas Sociālā dienesta sociālajiem pedagogiem. Savukārt NVO sektorā strādājošiem sociālā darba speciālistiem netiek nodrošinātas ne kvalifikācijas paaugstināšana, ne supervīzijas - Nav pieejams pakalpojums – aprūpe mājās - Nepieciešams nodrošināt visas pirmsskolas izglītības iestādes ar sociālā pedagoga speciālistu
IESPĒJAS - Iespējams ES finansiālais atbalsts sociālo pakalpojumu pieejamības nodrošināšanai - Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu nodrošināšana bērniem ar FT un personām ar GRT - Jāpaaugstina sociālās nozares darbinieku kapacitāte Ventspils pilsētas Sociālajā dienestā - Dienas aprūpes centra vajadzībām atbilstošu telpu nodrošināšana - Piesaistot privāto kapitālu, attīstīt kvalitatīvus pensionāta pakalpojumus - izvērtēt un attīstīt sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības piešķiršanu attālināti - Ģimeniskai videi pietuvināta ilgstošas sociālas aprūpes pakalpojuma sniegšanas vietas	DRAUDI - Iedzīvotāju novecošanās tendence, t.i. augsts pirmspensijas vecuma iedzīvotāju skaits - Augsts īpatsvars darbības spējas vecumā esošo ilgstošo sociālās palīdzības saņēmēju skaits, kuriem trūkst motivācijas iesaistīties darba tirgū, kā rezultātā palielinās atkarība no sociāliem pabalstiem - Ierobežojumi COVID-19 vīrusa izplatības ierobežošanai

nodrošināšana bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem	
• Stiprināt NVO, nodrošinot apmācības un supervīzijas sociālā darba speciālistiem	

NAP 2021-2027 iezīmēta šāda nākotnes vīzija:

[21] Latvija ir valsts, kur ikviens var īstenot savas iespējas – gan iedzīvotāji, saņemot ērtus pakalpojumus un taisnīgas sociālās garantijas, gan uzņēmumi, saņemot valsts atbalstu un pretimnākšanu, zinot skaidrus noteikumus un vienkāršas procedūras sadarbībai ar valsti. Sistēmisko pārmaiņu un digitālo risinājumu izmantošanas rezultātā valsts pārvalde visos līmeņos ir mazāka, bet labāk koordinēta un efektīvāka. Latvija ir valsts, kuru ikviens var veidot, sākot ar savas sētas sakopšanu un beidzot ar politisku rīcību.

[34] Latviešu tautas ataudzi nodrošina dzimstību un bērnu labklājību veicinoša politika, kas vecākiem sniedz pozitīvu pieredzi, aprūpējot pirmo bērnu, sekmē otrā bērna ienākšanu ģimenē un īpaši atbalsta daudz bērnu ģimeņu veidošanos. Atbalsts dzimstībai ir iekļauts visās politikas jomās, lai arī ilgtermiņā garantētu valsts pastāvēšanu un izaugsmi. Vienlaikus sabiedrības novecošanās apstākļos tiek attīstīti integrēti veselības un sociālie pakalpojumi, rodot resursus gan sabiedrībā balstītiem pakalpojumiem, gan arī ilgstošai institucionālai aprūpei.

NAP 2021-2027 prioritātes “Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi

- “Psiholoģiskā un emocionālā labklājība” ar mērķi “[73] Psiholoģiskās un emocionālās labklājības veicināšana cilvēku atbalstam krīzes situācijās, individuālā potenciāla attīstībai un deviantas uzvedības veidošanās risku mazināšanai, nostiprinot veselību kā vērtību”;
- “Stipras ģimenes paaudzēs” ar mērķiem “[90] Ģimenes kā vērtības stiprināšana sabiedrībā, pilnveidojot atbalsta sistēmu ģimenēm un pamatvajadzību kvalitatīvu nodrošinājumu. [91] Vienlīdzīgas iespējas bērniem neatkarīgi no ģimenes sociālā stāvokļa”;
- “Sociālā iekļaušana” ar mērķi “[106] Sociālais atbalsts ir individualizēts, uz cilvēku orientēts, un tas tiek piedāvāts katram, kam tas ir vai varētu būt visvairāk vajadzīgs”.

NAP 2021-2027 prioritātes “Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[184] Inovācijas rezultātā gūts produktivitātes kāpums kā pamats Latvijas uzņēmumu izaugsmei globālajā tirgū un materiālās labklājības pieaugums”;
- RV “Darbs un ienākumi” ar mērķi “[207] Iespējas Latvijas iedzīvotājiem ar aktīvu līdzdalību iekļaujošā darba tirgū strādāt atbilstoši savām spējām mūsdienīgās augstas kvalitātes darba vietās un adekvāti iesaistīties sociālās aizsardzības sistēmā. Ar darba vides kvalitātē balstītu darba dzīves ilguma pieaugumu celt ienākumus indivīda līmenī un tautsaimniecībā kopumā. Ar ienākumu pieaugumu un finanšu pratības celšanu motivēt iedzīvotājus zinoši pārvaldīt savus finanšu aktīvus (t.sk. samazinot parādu slogu un attīstot produktīvu uzkrāšanu). Veicot iepriekš minēto, sekmēt katra Latvijas iedzīvotāja labklājību”.

NAP 2021-2027 prioritātes “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[244] Dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai”;
- RV “Līdzsvarota reģionālā attīstība” ar mērķi “[319] Reģionu potenciāla attīstība un ekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifiskai atbilstošus risinājumus apdzīvotuma un dzīves vides attīstībai”;
- RV “Mājoklis” ar mērķi “[338] Latvijā visām māsaimniecībām ir pieejami mājokļi. Esošais dzīvojamais fonds līdz 2050. gadam atbilst augstiem energoefektivitātes, būvniecības, drošības un labiekārtotības standartiem. Tiesiskais regulējums veicina privātos un publiskos ieguldījumus dzīvojamā fonda izveidei”.

NAP 2021-2027 prioritātes “Vienota, droša un atvērta sabiedrība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[386] Pieaug iedzīvotāju īpatsvars, kas izjūt piederību un uzticas Latvijas sabiedrībai un tiesiskai valstij. Tāpēc cilvēki sniedz ieguldījumu savā, savu līdzcilvēku un valsts drošībā, labklājībā un attīstībā, mazinās negodīga rīcība. Cilvēki apzinās Latvijas un ikviena iedzīvotāja lomu globālajos procesos un ir atvērti sadarbībai kopēju izaicinājumu risināšanā. Latvija ir droša un tiesiska valsts. Droša valsts vide kalpo par pamatu labklājībai un attīstībai”;
- RV “Tiesiskums un pārvaldība” ar mērķi “[412] Iedzīvotāji mijiedarbībā ar publiskām institūcijām veido labāku sabiedrību un pārvaldību, īsteno savas tiesiskās intereses. Publiskā pārvaldība visos varas atzaros kļuvusi profesionālāka – tā ir atvērtāka, mūsdienīgāka un labāk un ātrāk sasniedz rezultātus. Ikviens jūt, ka valsts strādā iedzīvotāju labā, tā vairojot apmierinātību ar pakalpojumiem un uzticēšanos valsts pārvaldei un tiesībsardzības sistēmai. Pakalpojumi ir personificēti, un politika līdzsvaro sabiedrības intereses. To nodrošina digitalizācijas laikmeta sniegtās iespējas un starpnozaru koordinēta rīcība”;
- RV “Drošība” ar mērķi “[431] Cilvēki paļaujas uz valsts dienestiem, kas aizsargā tiesības un drošību, pieaug to cilvēku skaits, kas zina, kā novērst riskus un rīkoties apdraudējuma situācijās, sadarbojoties ar atbildīgajiem valsts dienestiem un palīdzot cits citam. Valsts uztur drošu vidi, tostarp informatīvo vidi, un veido izpratni par apdraudējuma riskiem, to novēršanas un mazināšanas iespējām, stiprinot iedzīvotāju pārliecību un zināšanas. Sabiedrisko drošību nodrošina un tiesībsardzību īsteno profesionāls un mūsdienu sabiedrības prasībām atbilstošs personāls. Valsts aizsardzība ir visaptveroša un balstās uz iedzīvotāju un valsts institūciju savstarpējo uzticēšanos un partnerību, kā arī visas sabiedrības gatavību pārvarēt jebkādu apdraudējumu. Latvijā ir radīta droša iekšējā vide iedzīvotājiem un uzņēmējiem”.

2019. gada 26. novembrī MK ir apstiprinātas “Reģionālās attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, kuru mērķis ir “Visu reģionu potenciāla attīstība un sociālekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifiskai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un kvalitatīvas dzīves vides attīstībai”.

2020. gadā plānots apstiprināt politikas plānošanas dokumentus “Mājokļu pieejamības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Valsts nodokļu politikas pamatnostādnes 2021.-2025. gadam”, “Izglītības un prasmju attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Saliedētas sabiedrības politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Resocializācijas politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam” un “Valsts pārvaldes attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, kā arī “Ēku atjaunošanas ilgtermiņa stratēģija (līdz 2050. gadam)”.

UZDEVUMI

- V-3-1: Paaugstināt Sociālā dienesta un bāriņtiesas efektivitāti
- V-3-2: Ieviest ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu bāreņu un bez vecāku gādības palikušu bērnu ārpusģimenes aprūpei
- V-3-3: Nodrošināt uz individuālām vajadzībām vērstu sociālo pakalpojumu pieejamību un sociālās inovācijas pakalpojumu nodrošināšanu senioriem
- V-3-4: Veicināt no sociālajiem pabalstiem atkarīgo un darbības spējas vecumā esošo iedzīvotāju motivāciju iesaistīties darba tirgū
- V-3-5: Pilnveidot sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pieejamību
- V-3-6: Pilnveidot ārpusģimenes aprūpes pakalpojuma - pie aizbildņa un audžuģimenē - kvalitāti, nodrošinot bez vecāku gādības palikušajiem bērniem ģimenisku vidi
- V-3-7: Pilnveidot atbalsta sistēmu ģimenēm ar bērniem un veicināt to labklājību
- V-3-8: Turpināt programmas "Ventpils - Mazulim draudzīga pilsēta" īstenošanu

- V-3-9: Operatīvi, savlaicīgi un efektīvi nodrošināt pilsētas iedzīvotājus ar sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (2019.G. VAI JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
1.	Pašvaldības nodrošināto sociālo pakalpojumu saņēmušo klientu skaits kopā, cilvēki.	1040	Vairāk nekā 1000	Sociālais dienests
2.	Tajā skaitā, no sociālajiem partneriem pirktu pakalpojumu saņēmušo klientu skaits, cilvēki.	709	Vairāk nekā 500	Sociālais dienests
3.	Pabalstu aprūpei mājās saņēmušo klientu skaits, cilvēki.	136	Vairāk nekā 180	Sociālais dienests
4.	Personas, kuras saņēmušas pašvaldības pabalstus Ventspilī, cilvēki.	9018	Mazāk nekā 9 tūkst.	Sociālais dienests
5.	Bērnu ārpusģimenes aprūpes iestādēs esošo bērnu skaits, cilvēki.	20	Mazāk nekā 10	Sociālais dienests
6.	Audžuģimenēs ievietoto bērnu skaits, cilvēki.	26	Vairāk nekā 30	Sociālais dienests

AR RĪCĪBAS VIRZIENU SAISTĪTIE LATVIJAS NAP2027 UZDEVUMI

- [85] Atbalsts vecāku prasmju pilnveidošanai, uzlabojot bērnu un jauniešu psiholoģisko un emocionālo labklājību un mazinot psihiskās veselības un mācīšanās traucējumu veidošanās riskus nākotnē;
- [87] Vardarbības profilakse, t.sk. mazinot mobingu jauniešu vidū, un savlaicīga intervence dažādās krīzes situācijās, stiprinot cilvēku psiholoģisko un emocionālo noturību un spēju rast labvēlīgu risinājumu;
- [89] Vienlīdzīgu iespēju radīšana bērniem un jauniešiem ar speciālām vajadzībām, stiprinot iekļaujošu izglītību, attīstot asistentu pieejamību izglītības iestādēs, kā arī sociālo un veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju iesaisti un sadarbības koordināciju, nodrošinot kvalitatīvu esošo un jaunu, inovatīvu sociālo pakalpojumu attīstību un pieejamību reģionos, tādējādi uzlabojot bērnu dzīves kvalitāti un pāreju uz pieaugušo dzīvi;
- [101] Ģimeņu labklājības veicināšana, pārskatot pensijas, valsts sociālos pabalstus un atļūdzības, pilnveidojot nodokļu sistēmu, kā arī sniedzot pārtikas atbalstu un pamata materiālo palīdzību, lai mazinātu nabadzības risku mājāsaimniecībās ar bērniem, prioritāri jaunajās ģimenēs, daudzbērnu un viena vecāka ģimenēs, un ģimenēs, kur kāds no vecākiem ir zaudējis darbaspējas;
- [102] Ģimenes kā vērtības stiprināšana sabiedrībā, t.sk. palielinot sociālo aizsardzību vecākiem, attīstot ģimenei draudzīgu vidi, godinot kuplās ģimenes, stiprinot tēva lomu ģimenē, pilnveidojot jauniešu izglītošanu un veicinot sabiedrības informētību par vecāku prasmju, attiecību pratības,

ģimenes un laulības tematiku un paaudžu solidaritātes lomu tautas ilgtspējīgā izaugsmē, kā arī nodrošinot pierādījumos balstītas ģimenes politikas izstrādi un īstenošanu;

- [103] Labvēlīgu apstākļu radīšana ģimenes un darba dzīves saskaņošanai, atbalstot elastīgā un attālinātā darba iespējas, veidojot ģimenei un darba ņēmējam draudzīgu darba vidi un pilnveidojot atbalstu ģimenes aprūpes pienākumu veikšanā;
- [104] Pirmsskolas izglītības, bērnu aprūpes un organizēta brīvā laika pakalpojumu pieejamības uzlabošana, sekmējot bērnu vispusīgu attīstību un ģimenes un darba dzīves savienošana;
- [117] Uz individuālām vajadzībām vērstu sociālo pakalpojumu pieejamība un sociālās inovācijas pakalpojumu nodrošināšana prioritārajām grupām, īpaši personām ar invaliditāti, paliatīvās aprūpes pacientiem un senioriem, sekmējot neatkarīgas dzīves iespējas un dzīves kvalitātes saglabāšanu vai uzlabošanu;
- [118] Sociālā darba speciālistu un sociālo pakalpojumu sniedzēju motivācijas sistēmas pilnveide un profesionālās kompetences stiprināšana un specializācijas nostiprināšana demogrāfijas tendencēm un iedzīvotāju vajadzībām atbilstošu inovatīvu, uz klienta vajadzībām balstītu sociālo pakalpojumu sniegšanai, pilnveidošanai un pieejamības nodrošināšanai reģionos;
- [119] Sociālās politikas plānošanas, uzraudzības un novērtēšanas stiprināšana, uzlabojot datu vākšanu, digitalizēto datu apriņķi un savietojamību, pakalpojumu administrēšanu, kā arī analīzi pierādījumos balstītu lēmumu pieņemšanā sociālās politikas attīstībai un sociālo pakalpojumu administrēšanai;
- [120] Ģimeniskas vides veidošana ārpusģimenes aprūpē esošajiem bērniem, ārpusģimenes aprūpē esošo bērnu tiesību aizstāvības un interešu pārstāvēniecības, sniegtā atbalsta un pakalpojumu uzlabošana, kā arī atbalsta pakalpojumu pilnveide jauniešiem pēc ārpusģimenes aprūpes, veicinot sociālo iekļaušanu;
- [121] Nabadzības, materiālās nenodrošinātības un ienākumu nevienlīdzības mazināšana, īpaši nabadzības riskam visvairāk pakļautajām iedzīvotāju grupām (pensionāri, personas ar invaliditāti), un labvēlīgāku priekšnoteikumu radīšana materiālajai pietiekamībai nākotnes pensionāriem;
- [221] Aktīvās darba tirgus politikas attīstīšana (bez darba esošo, bezdarba riskam pakļauto un ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju aktivizācija, reģionālās mobilitātes atbalsta programmas) un nelabvēlīgākā situācijā esošo darba tirgus dalībnieku (t.sk. jauniešu, pirmspensijas vecumā esošo un personu ar invaliditāti) atbalstīšana, ņemot vērā indivīda un reģionu specifiskās vajadzības;
- [223] Kvalitatīvu (t.sk. drošu) darba vietu izveide un uzturēšana, sociāli atbildīgas uzņēmējdarbības sekmēšana un atbalsts sociālās uzņēmējdarbības attīstībai;
- [224] Mazināt darbaspēka nodokļu slogu zemu ienākumu saņēmējiem, pārnesot to uz nodokļiem, kas mazāk kavē izaugsmi, risinājumus izvērtējot kopsakarā ar sociālā nodrošinājuma sistēmu;
- [225] Adekvāti valsts sociālās apdrošināšanas (pabalsti, pensijas) pakalpojumi atbilstoši nodarbinātā veiktajām valsts sociālās apdrošināšanas iemaksām (pietiekama un atbilstoša obligāto iemaksu objekta noteikšana, iespējas izvērtēšana sociālās apdrošināšanas pakalpojumus nodrošināt atbilstoši VSAOI faktiskajai nomaksai, priekšnosacījumu izstrādāšana valsts sociālās apdrošināšanas budžeta rezerves fonda izveidei, t. sk. alternatīvo nodokļu režīmu saglabāšanas nepieciešamības izvērtēšana);
- [334] Plānošanas reģionu, pašvaldību un citu teritorijas attīstībā iesaistīto pušu kapacitātes, zināšanu un administratīvo procesu uzlabošana, lai palielinātu pašvaldību sadarbību un spēju nodrošināt iedzīvotāju mobilitāti, investīcijām labvēlīgu vidi un augstu pašvaldību sniegto pakalpojumu kvalitāti un izmaksu efektivitāti;
- [336] Publisko pakalpojumu uzlabošana atbilstoši iedzīvotāju skaita dinamikai, attīstot alternatīvus pakalpojumu modeļus un infrastruktūru, pašvaldību pakalpojumu ēku energoefektivitāti, kā arī publiskās ārtelpas kvalitāti;

- [349] Sociālo mājokļu atjaunošana un skaita palielināšana, vienlaikus izveidojot instrumentu, kas sniedz mājokļu atbalstu maznodrošinātām personām dzīvesvietas maiņai, lai veicinātu iesaistīšanos darba tirgū;
- [351] Mājokļu pieejamības uzlabošana grūtībās nonākušiem un nelabvēlīgā situācijā esošiem iedzīvotājiem, izstrādājot mehānismu finansiāla atbalsta sniegšanai un novēršot faktorus, kas kavē izmantot īres mājokļu piedāvājumu;
- [430] Bērnu tiesību aizsardzības sistēmas pilnveidošana un iesaistīto institūciju sadarbības nodrošināšana, izvērtējot valsts un pašvaldību institūciju funkcijas, tostarp bāriņtiesu, un reformējot likumpārkāpumu prevencijas sistēmu;
- [441] Efektīva soda izpilde un sodīto personu reintegrācija sabiedrībā, uzlabojot resocializācijas darbu, palielinot personāla pieejamību un nodrošinot adekvātu infrastruktūru, kā arī nostiprinot pašvaldību un NVO lomu.

V-4: ILGTSPĒJĪGA PILSĒTAS TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRA UN TĀS SASNIEDZAMĪBA

Mūsdienu globālajā pasaulē jebkuras vietas būtisks izdzīvošanas un attīstības aspekts ir tās sasniedzamība un savienojums ar dažādiem centriem. Tajā pašā laikā par centrālu iedzīvotāju dzīves kvalitātes elementu kļuvusi pieejamība uzlabotai ceļu satiksmei, kas rada laika ietaupījumu, paaugstina satiksmes drošību un uzlabo vides kvalitāti. Mikromobilitātes līmenī visus šos ieguvumus nodrošina, piemēram, riteņbraukšanas infrastruktūras izbūve, sabiedriskā transporta un personīgo transportlīdzekļu modernizēšana, izmantojot videi draudzīgus energoresursus (elektrība, gāzveida degviela u.c.). Visus minētos aspektus iespējams apvienot zem viena nosaukuma – ilgtspējīga pilsētvides mobilitāte.

SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
- Daudzveidīga transporta infrastruktūra – autoceļi, dzelzceļš, jūras satiksme, gaisa satiksme - Ventspils osta – TEN-T pamattīkla osta - Regulāra prāmju satiksme (Zviedrija) - Pieaugošais ar prāmjiem pārvadāto pasažieru skaits - Veiktie jahtu ostas infrastruktūras sakārtošanas darbi - Atjaunoti ostas pievedceļi un piestātnes - Augsts iedzīvotāju vērtējums par pilsētas transporta infrastruktūru - Velosipēdistiem draudzīga pilsēta (veloceliņi, velo novietnes) - Augsta satiksmes dalībnieku drošība - Sakārtota gājēju infrastruktūra - Pilsētā nav autotransporta sastrēgumu - Moderns sabiedriskā transporta tīkls - Regulāri ielu uzlabošanas, uzturēšanas un jaunu ielu izveides darbi - Pietiekams autostāvvietu skaits - Augsts apgaismoto ielu īpatsvars - Ir publiski pieejama elektromobiļu uzlādes stacija	- Kravu apgrozījuma samazinājums Ventspils ostā - Ventspils brīvostas pārvaldes pārņemšana valsts pārvaldē - Ventspils brīvostas valdē nav Ventspils pilsētas domes pārstāvniecības, kas norāda uz brīvostas valdes pieņemto lēmumu neprognozējamību - Ventspils brīvostas pārvaldes vadība īsteno Ventspils pilsētas attīstības programmas neatbilstošu politiku - Ventspils brīvostas finansiālā stāvokļa pasliktināšanās ieņēmumu samazināšanas rezultātā - Komercbankas atturas no Ventspils brīvostas pārvaldes pārkreditēšanas - Nav Ventspils brīvostas pārvaldes kredīspēja - Atsevišķās vietās nepieciešams veikt ielu apgaismojuma modernizāciju, uzlabojot ieslēgšanas, izslēgšanas, laika kontroli, gaismas intensitātes maiņas iespējas - Atsevišķās vietās nepieciešama gājēju infrastruktūras uzlabošana (ietvju segumi, apgaismojums, ceļa zīmes u.c. organizācijas līdzekļi) - Atsevišķās vietās nolietojušies, ceļi, kuriem ir nepieciešams veikt pilnu rekonstrukciju - Jānodrošina veloceliņu tīkla savienojumu izbūve - Jaunu pilsētas apbūves teritoriju un nomaies teritoriju nepietiekama sasaiste ar pilsētas ielu tīklu

IESPĒJAS	DRAUDI
• Iespējams finansiālais atbalsts nacionālajā līmenī reģionu pieejamības attīstīšanai • Iespējams finansiālais atbalsts ES līmenī pieejamības, īpaši videi draudzīga transporta, attīstīšanai • Dzelzceļa līniju (savienojums ar Rīgu) modernizācija • Ātrgaitas dzelzceļa savienojums pasažieru pārvadāšanai ar Rīgas centru un lidostu "Rīga" Jaunu jūras līniju atvēršana • Iespējams finansiāls atbalsts nacionālajā līmenī dzīves vides uzlabošanai • Iespējams finansiāls atbalsts Eiropas līmenī transporta sistēmas attīstīšanai • Gudro risinājumu ieviešana pilsētas infrastruktūras pārvaldē (apgaismojums, luksofori) • Ilgtspējīgas attīstības principu piemērošana infrastruktūras attīstībā, veidojot iedzīvotāju vajadzībām piemērotu un veselībai draudzīgu vidi	• Ostas pārvaldes sistēmas reformas valsts līmenī – pārveidošana par komercsabiedrībām • Iespējamie politiskie lēmumi no Baltkrievijas valdības puses kas var apdraudēt tranzītu (novirzīšana uz KF ostām) • Ventspils ostas konkurētspējas samazināšana Latvijas dzelzceļa tīkla elektrifikācijas projekta neīstenošanas dēļ • Nepieejams finansējums lidostas tehniskā stāvokļa uzlabošanai • Krievijas Ziemeļu-Rietumu federālā apgabala ekonomiskās attīstības mērķi, palielinot pašmāju kravu pārkraušanas apjomu pašmāju ostās • VAS "Latvijas Dzelzceļš" privatizācija • Korupcijas riski Ventspils ostā, nododot īpašumus apsaimniekošanā VAS "Ventas osta" • Publiskās infrastruktūras privatizācija • Finansējuma trūkums Ventspils brīvastai esošās infrastruktūras pietiekamai uzturēšanai • Komercbanku sadarbības pārtraukšana ar Ventspils brīvastas pārvaldi • Ventspils ostas konkurētspējas samazināšana, palielinot ostas maksu • Atbalsta intensitātes samazinājums no 85% uz 35% ES struktūrfondu un KF projektiem, ja projektus īsteno komercsabiedrība "Ventas osta" • Pasažieru skaita samazinājums un pašvaldības SIA "Ventspils reiss" ieņēmumu samazinājums sakarā ar valstī noteiktajiem ierobežojumiem COVID-19 vīrusa izplatības ierobežošanai • Iespējama pasažieru pārvadājumu kvalitātes, drošības un ērtību pasliktināšana reģionālajos maršrutos, ja SIA "Ventspils reiss" no 2021. gada vairs nenodrošinās tos • Baltkrievijas valsts varas iestāžu paziņojumi par kravu novirzīšanu uz Krievijas Federācijas ostām.

NAP 2021-2027 iezīmēta šāda nākotnes vīzija:

[19] Pašvaldību sadarbības projekti un tirgus nepilnību novēršana līdzsvaro reģionu ekonomiku, kas pozitīvi ietekmē valsts ilgtspējīgu attīstību, tai skaitā, demogrāfiskos rādītājus, veicinot iedzīvotāju remigrāciju. Konkrēti soļi nevienlīdzības mazināšanai vienlaikus paaugstina dzīves kvalitāti un sabiedrības kopējo veikspēju. Līdzsvarotai Latvijas attīstībai vienlīdz noderīgi ir (...) moderna mazemisiju transporta sistēma, kas kalpo iedzīvotāju ilgtspējīgai mobilitātei, (...).

[31] Latvijas zemes ilgtspēju nodrošina tālejoša ražošanas un patēriņa modeļu, sabiedrības rīcības un domāšanas maiņa. To rada gan iedzīvotāju, gan uzņēmēju, gan pārvaldes paradumu pārskatīšana – pieņemot lēmumus un rīkojoties atbildīgi, (...) samazinot emisijas, (...). Ir samazināta tautsaimniecības ilgstošā atkarība no fosilajiem resursiem (...).

[32] Latvija ir valsts, kas lepojas ar tīru un drošu dabisko vidi. (...) Inovatīvi risinājumi veido stabilu pamatu Latvijas ekonomikai "zaļā kursa" virzībā uz klimatneitralitāti. Latvija joprojām ir mērena klimata ziņā, bet ne attieksmē pret globālajām klimata izmaiņām, par ko liecina atbilstošā nacionālā likumdošana, kultūra un ārpolitika. Izglītoti un informēti Latvijas cilvēki maina savu dzīves vidi, attieksmi un paradumus, atbildīgāk izmantojot resursus ceļā uz "zaļā kursa" ekonomiku – ekonomiku cilvēku labā. Valsts, sabiedriskās organizācijas un iedzīvotāji kopīgi strādā, lai šo zemi nākamajām paaudzēm nodotu tīrāku un zaļāku nekā esam to mantojuši.

[33] Latvija ir starptautiski atpazīstama ne tikai ar tās bagāto dabas kapitālu. Laikā, kad virzība uz klimatneitralitāti, aprites ekonomiku, oglekļa mazietilpīgu ražošanu un mazemisiu un nulles emisiju transportu kļūst par valsti globālās konkurētspējas mērauklu, mēs dažādās nozarēs apzināmies un izmantojam klimata pārmaiņu radītās iespējas. Vides zinātnes atklājumi un spēja radīt videi saudzīgas tehnoloģijas ir zinātnisko institūciju un gudru uzņēmumu iespēja veidot "zaļo izaugsmi" un celt Latvijas konkurētspēju.

NAP 2021-2027 prioritātes "Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība" ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: "[244] Dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai";
- RV "Daba un vide – "Zaļais kurss"" ar diviem no mērķiem "[257] Oglekļa mazietilpīga, resursu efektīva un klimatnoturīga attīstība, lai Latvija sasniegtu klimata, enerģētikas, gaisa piesārņojuma samazināšanas (...) nacionālos mērķus un nodrošinātu vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu un īstenotu drošas un kvalitatīvas (...), kā arī dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu. [259] Īstenota vides, ilgtspējīgas dabas resursu apsaimniekošanas un enerģētikas politika, kas balstīta uz taisnīgumu un savstarpējo uzticēšanos, sabiedrības atbalstu dabas un klimata aizsardzības pasākumiem, nosakot skaidrus un atklātus valsts un iedzīvotāju sadarbības modeļus un iesaistīšanos lēmumu pieņemšanā";
- RV "Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi" ar trim no mērķiem "[293] Integrēta, ilgtspējīga transporta sistēma, kas sniedz kvalitatīvas cilvēku un kravu mobilitātes iespējas visā valsts teritorijā, nodrošina gan vietējo sasniedzamību, izmantojot dzelzceļu kā sabiedriskā transporta mugurkaulu, gan arī starptautisko savienojamību, pilnībā iekļaujoties ES pamattīklā (Rail Baltica) un nodrošinot pamattīkla un visaptverošā tīkla sasaisti. [295] Digitalizējot transformēta publiskā pārvalde, racionāli pārvaldīta organizatoriskā un tehnoloģiskā ekosistēma, kas ir iekšēji integrēta un ārēji atvērta kopīgas vērtības radīšanai, inovācijām un lietotājoorientētai pieejai publisko pakalpojumu sniegšanā fiziskajā un digitālajā vidē. [296] Pieejami, inovatīvi un energoefektīvi risinājumi energoapgādē, panākot lielāku pašnodrošinājumu un izkliedēto enerģijas ražošanu".

NAP 2021-2027 prioritātes "Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība" ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: "[244] Dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai";
- RV "Līdzsvarota reģionālā attīstība" ar mērķi "[319] Reģionu potenciāla attīstība un ekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un dzīves vides attīstībai".

NAP 2021-2027 prioritātes "Vienota, droša un atvērta sabiedrībai" ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: "[386] Pieaug iedzīvotāju īpatsvars, kas izjūt piederību un uzticas Latvijas sabiedrībai un tiesiskai valstij. Tāpēc cilvēki sniedz ieguldījumu savā, savu līdzcilvēku un valsts drošībā, (...). Cilvēki apzinās Latvijas un ikviena iedzīvotāja lomu globālajos procesos un ir atvērti sadarbībai kopēju izaicinājumu risināšanā. (...);
- RV "Drošība" ar mērķi "[431] Cilvēki paļaujas uz valsts dienestiem, kas aizsargā (...) drošību, pieaug to cilvēku skaits, kas zina, kā novērst riskus un rīkoties apdraudējuma situācijās, sadarbojoties ar atbildīgajiem valsts dienestiem un palīdzot cits citam. Valsts uztur drošu vidi, (...), un veido izpratni par apdraudējuma riskiem, to novēršanas un mazināšanas iespējām, stiprinot iedzīvotāju pārliecību un zināšanas. (...) Valsts aizsardzība ir visaptveroša un balstās uz iedzīvotāju un valsts

institūciju savstarpējo uzticēšanos un partnerību, kā arī visas sabiedrības gatavību pārvarēt jebkādu apdraudējumu. Latvijā ir radīta droša iekšējā vide iedzīvotājiem un uzņēmējiem”.

2019. gada 26. novembrī MK ir apstiprinātas “Reģionālās attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, kuru mērķis ir “Visu reģionu potenciāla attīstība un sociālekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un kvalitatīvas dzīves vides attīstībai”.

2020. gada 4. februārī MK ir apstiprinātas “Latvijas Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam”, kura ilgtermiņa mērķis ir “Uzlabojot enerģētisko drošību un sabiedrības labklājību, ilgtspējīgā, konkurētspējīgā, izmaksu efektīvā, drošā un uz tirgus principiem balstītā veidā veicināt klimatneitrālas tautsaimniecības attīstību”.

2020. gadā plānots apstiprināt politikas plānošanas dokumentus “Transporta attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam” un “Vides politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”.

UZDEVUMI

- V-4-1: Aktīva līdzdalība valsts plānošanas pasākumos
- V-4-2: Attīstīt drošu autoceļu un ielu infrastruktūru, t.sk. ieviešot gudros risinājumus, attīstot TEN-T tīkla infrastruktūru
- V-4-3: Nodrošināt jaunu pilsētas apbūves teritoriju sasaisti ar pilsētas ielu tīklu
- V-4-4: Pilnveidot transporta sistēmu, lai palielinātu videi draudzīgu transportlīdzekļu lietošanu
- V-4-5: Nodrošināt ērtu sabiedrisko transportu
- V-4-6: Pakāpeniska moderna apgaismojuma izveide/ pilnveidošana

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (2019.G. VAI JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
1.	Iedzīvotāju vērtējums par sabiedriskā transporta pakalpojumiem pilsētā, pozitīvs vērtējums, %	73%	Vairāk nekā 80%	Regulāra pilsētas iedzīvotāju aptauja
2.	Iedzīvotāju vērtējums par pilsētas apgaismojumu, pozitīvs vērtējums, %	92%	Vairāk nekā 85%	Regulāra pilsētas iedzīvotāju aptauja
3.	Ielu garums, km	191,681	Vairāk nekā 192	Komunālā pārvalde
4.	Kopējais autostāvvietu skaits, gb.	1910	Vairāk nekā 2000	Komunālā pārvalde
5.	Veloceliņu kopgarums, km, un velo novietņu kopskaits, gb.	65,966 km ~1082 velo novietnes	Vairāk nekā 70 km Vairāk nekā 1300 velo novietnes	Komunālā pārvalde

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (2019.G. VAI JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
6.	Videi draudzīgā sabiedriskajā transportā pārvadāto pasažieru īpatsvars, %	48%	Vairāk nekā 90%	Ventspils reiss

AR RĪCĪBAS VIRZIENU SAISTĪTIE LATVIJAS NAP2027 UZDEVUMI

- [281] Tautsaimniecības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana, izmantojot risinājumus klimata pārmaiņu mazināšanai un klimata tehnoloģiju atklājumus, un pieaugošas oglekļa dioksīda piesaistes nodrošināšana virzībā uz klimatnoturīgu ekonomikas attīstību, mērķtiecīgi sasniedzot augstu energoefektivitāti un transporta sistēmas dekarbonizāciju;
- [283] Gaisa kvalitātes uzlabošana slāpekļa oksīdu (NOx), amonjaka un daļiņu PM2,5 piesārņojuma samazināšanai blīvi apdzīvotās vietās un valstī kopumā, mērķtiecīgi sasniedzot augstu energoefektivitāti, oglekļa mazietilpīgu ražošanu un uzlabojot transporta sistēmas;
- [312] Multimodāla sabiedriskā transporta tīkla ar dzelzceļu kā sabiedriskā transporta "mugurkaulu" izveidošana, integrējot Rail Baltica esošajā valsts un pašvaldību transporta tīklā, veidojot multimodālus transporta un pasažieru pārsēšanās mezglus, veicinot reģionu sasniedzamību, iedzīvotāju mobilitāti un vides pieejamību, turpinot dzelzceļa elektrifikāciju, vienlaikus attīstot drošu autoceļu un ielu infrastruktūru un nodrošinot ērtus savienojumus starp vilcienu un autobusu reisiem, visās darbībās nodrošinot pieklūstamības prasības;
- [313] Starptautiskās savienojamības uzlabošana, (...) paaugstinot tranzīta pakalpojumu konkurētspēju un jaunu tirgu apguvi, veidojot Rīgu par nozīmīgu un modernu multimodālu transporta mezglu, tai skaitā uzlabojot infrastruktūru, tādējādi palielinot Eiropas vienotā transporta tīkla produktivitāti un sekmējot vides mērķu ievērošanu;
- [314] Transporta sistēmas pilnveidošana, lai palielinātu velosipēdu un citu videi draudzīgu transportlīdzekļu lietošanu un AER izmantošanu, veidojot atbilstošu infrastruktūru un veicinot autoparka nomaiņu, vienlaikus panākot pieejamību dažādām sociālajām grupām;
- [332] Uzņēmējdarbību sekmējošas publiskās infrastruktūras izveide, balstoties uz teritoriju attīstības plānošanas dokumentos noteikto teritoriju specializāciju un aktuālo privāto investoru pieprasījumu, lai motivētu reģionos veidot jaunus produktus un pakalpojumus, paaugstināt produktivitāti, dažādot uzņēmējdarbību, izmantot inovācijas un kompetenču pārneses iespējas un piesaistīt kvalificētu darbaspēku;
- [334] Plānošanas reģionu, pašvaldību un citu teritorijas attīstībā iesaistīto pušu kapacitātes, zināšanu un administratīvo procesu uzlabošana, lai palielinātu pašvaldību sadarbību un spēju nodrošināt iedzīvotāju mobilitāti, (...);
- [335] Vietējās mobilitātes nodrošināšana nodarbinātībai un pakalpojumu saņemšanai, uzlabojot infrastruktūru, sniedzot atbalstu inovatīviem mikromobilitātes risinājumiem;
- [336] Publisko pakalpojumu uzlabošana atbilstoši iedzīvotāju skaita dinamikai, attīstot alternatīvus pakalpojumu modeļus un infrastruktūru (...);
- [442] Mirstības mazināšana no ārējiem nāves cēloņiem, primāri no (...), ceļu satiksmes negadījumiem (...), nodrošinot atbilstošu monitoringu, kontroles pasākumu ieviešanu un īstenošanu, sabiedrības izglītošanu, kā arī citu preventīvo pasākumu īstenošanu.

V-5: ĒRTS, PIEVILCĪGS, INOVATĪVS PILSĒTAS LABIEKĀRTOJUMS

Fiziski pievilcīga dzīves telpa ir nozīmīgs iedzīvotāju skaita samazināšanās “Pretošanās” stratēģijas elements, kas veicina vietas kopējo pievilcību. Samazinoties iedzīvotāju skaitam un novecojot sabiedrībai, jāpievērš uzmanība resursu pārvaldībai, lai saglabātu fiziskās vides kvalitāti pie zemāka iedzīvotāju skaita, kā arī jādombā par vides pieejamību vecākās paaudzes iedzīvotājiem.

SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES - Pilsētā ir plašas teritorijas apbūves iespējas - Pilsētas plānojums sniedz iedzīvotājiem iespēju ērti un viegli piekļūt dažādiem pakalpojumiem, kā arī tās infrastruktūrā integrētiem aktīvās atpūtas elementiem - Pludmales, dabas teritoriju, pilsētvides labiekārtojums, kas atbilstoši iekārtots visu iedzīvotāju grupu, t.sk. senioru, cilvēku ar kustību traucējumiem, kā arī tūristu vajadzībām - Atjaunots un labiekārtots mols, kas pieejams sabiedrībai - Vecpilsētas labiekārtošanas un renovācijas darbi - Aktīvs darbs ar degradējošo ēku īpašniekiem, īpašumu uzlabošanai un sakopšanai - SIA „New Yacht Marina” progress jahtu piestātnes teritorijas labiekārtošanā - Izstrādāts plūdu risku pārvaldības plāns	VĀJĀS PUSES - Putekļi pilsētā, kas sausā laikā izplatās no brīvdabas teritorijas - Nav ģimenes rekreācijas un revitalizācijas centrs - Nepietiekami izmantota Ventas upes un Būšnieka ezera piekraste - Salīdzinoši zems iedzīvotāju vērtējums par daudzdzīvokļu māju labiekārtojumu, jo īpaši par apgaismojumu pagalmos (ne visi iekšpagalmi ir labiekārtoti) - Atsevišķās pilsētas teritorijās nesakārtota meliorācijas sistēma, kas apgrūtina to izmantošanu, piemēram, Maurciemā (nav pabeigta)
IESPĒJAS - Brīvas teritorijas pilsētā, tai skaitā dzīvojamās apbūves attīstībai - Tehnoloģiju integrācija pilsētvidē, piemēram, elektroniska iedzīvotāju konsultēšana/apkalpošana, iespēja elektroniski iegādāties transporta, tūrisma objektu u.c. objektu biļetes - Ventas malas un citu ūdensmalu izmantošana	DRAUDI - Apdraudējums piekrastes infrastruktūras objektiem jūras krasta erozijas ietekmē - Strauja smilšu sanesumu pārvietošanās, apgrūtinot iedzīvotāju, tūristu un kuģu pieejamību jūrai un infrastruktūrai

NAP 2021-2027 iezīmēta šāda nākotnes vīzija:

[31] Latvijas zemes ilgtspēju nodrošina tālejoša ražošanas un patēriņa modeļu, sabiedrības rīcības un domāšanas maiņa. To rada gan iedzīvotāju, gan uzņēmēju, gan pārvaldes paradumu pārskatīšana – pieņemot lēmumus un rīkojoties atbildīgi, radot mazāk atkritumu un samazinot emisijas, ražojot ar videi draudzīgām tehnoloģijām un ieviešot aprites ekonomikas principus. Ir samazināta tautsaimniecības ilgstošā atkarība no fosilajiem resursiem un palielināts atjaunojamo energoresursu īpatsvars enerģijas ražošanā.

[32] Latvija ir valsts, kas lepojas ar tīru un drošu dabisko vidi. Stabils un veselīgas ekosistēmas, (...) efektīva dabas resursu pārvaldība nodrošina vides ilgtspēju un sabiedrības veselību. Dabas kapitāls ir pieejams ikvienam. Inovatīvi risinājumi veido stabilu pamatu Latvijas ekonomikai “zaļā kursa” virzībā uz

klimatneitralitāti. Latvija joprojām ir mērena klimata ziņā, bet ne attieksmē pret globālajām klimata izmaiņām, par ko liecina atbilstoša nacionālā likumdošana, kultūra un ārpolitika. Izglītoti un informēti Latvijas cilvēki maina savu dzīves vidi, attieksmi un paradumus, atbildīgāk izmantojot resursus ceļā uz “zaļā kursa” ekonomiku – ekonomiku cilvēku labā. Valsts, sabiedriskās organizācijas un iedzīvotāji kopīgi strādā, lai šo zemi nākamajām paaudzēm nodotu tīrāku un zaļāku nekā esam to mantojuši.

[33] Latvija ir starptautiski atpazīstama ne tikai ar tās bagāto dabas kapitālu. Laikā, kad virzība uz klimatneitralitāti, aprites ekonomiku, oglekļa mazietilpīgu ražošanu un mazemisiju un nulles emisiju transportu kļūst par valsti globālās konkurētspējas mērķi, mēs dažādās nozarēs apzināmies un izmantojam klimata pārmaiņu radītās iespējas. Vides zinātnes atklājumi un spēja radīt videi saudzīgas tehnoloģijas ir zinātnisko institūciju un gudru uzņēmumu iespēja veidot “zaļo izaugsmi” un celt Latvijas konkurētspēju.

NAP 2021-2027 prioritātes “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: [244] Dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai”;
- RV “Daba un vide – “Zaļais kurss” ar diviem no mērķiem “[257] Oglekļa mazietilpīga, resursu efektīva un klimatnoturīga attīstība, lai Latvija sasniegtu klimata, enerģētikas, gaisa piesārņojuma samazināšanas, ūdeņu stāvokļa uzlabošanās un atkritumu apsaimniekošanas nacionālos mērķus un nodrošinātu vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu un īstenotu (...) dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu. [259] Īstenota vides, ilgtspējīgas dabas resursu apsaimniekošanas un enerģētikas politika, kas balstīta uz taisnīgumu un savstarpējo uzticēšanos, sabiedrības atbalstu dabas un klimata aizsardzības pasākumiem, nosakot skaidrus un atklātus valsts un iedzīvotāju sadarbības modeļus un iesaistīšanos lēmumu pieņemšanā”.

NAP 2021-2027 prioritātes “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[244] Dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai”;
- RV “Līdzsvarota reģionālā attīstība” ar mērķi “[319] Reģionu potenciāla attīstība un ekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un dzīves vides attīstībai”.

NAP 2021-2027 prioritātes “Kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[356] Ikvienam pieejams dinamisks kultūras un sporta pakalpojumu klāsts, kas ļauj attīstīt talantus un veidot spēcīgu Latvijas tēlu pasaulē”;
- RV “Līdzsvarota reģionālā attīstība” ar mērķi “[360] Kultūras un fizisko aktivitāšu pieejamība visiem, paaugstinot Latvijas sabiedrības dzīves kvalitāti”.

2019. gada 26. novembrī MK ir apstiprinātas “Reģionālās attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, kuru mērķis ir “Visu reģionu potenciāla attīstība un sociālekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un kvalitatīvas dzīves vides attīstībai”.

2020. gada 4. februārī MK ir apstiprinātas “Latvijas Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam”, kura ilgtermiņa mērķis ir “Uzlabojot enerģētisko drošību un sabiedrības labklājību, ilgtspējīgā, konkurētspējīgā, izmaksu efektīvā, drošā un uz tirgus principiem balstītā veidā veicināt klimatneitrālas tautsaimniecības attīstību”.

2020. gadā plānots apstiprināt politikas plānošanas dokumentus “Sporta politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Vides politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam” un “Valsts pārvaldes attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, kā arī “Ēku atjaunošanas ilgtermiņa stratēģija (līdz 2050. gadam)”.

UZDEVUMI

- V-5-1: Veidot un plānveidīgi ieviest viedo pilsētu risinājumus
- V-5-2: Veidot aktīvās atpūtas objektus pilsētas zaļajā zonā un infrastruktūrā
- V-5-3: Attīstīt un efektīvi izmantot esošo kultūras infrastruktūru un investēt jaunas infrastruktūras radīšanā
- V-5-4: Mazināt klimata pārmaiņu ietekmi, īstenojot pielāgošanās klimata pārmaiņām pasākumus un panākot materiāltehniskā un infrastruktūras nodrošinājuma uzlabojumus
- V-5-5: Uzlabot un paplašināt pilsētas kapu saimniecību
- V-5-6: Veidot iedzīvotājiem un tūristiem pievilcīgas pilsētas dizainu
- V-5-7: Veidot Vecpilsētu par "pilsētas sabiedrisko un darījumu centru"

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (2019.G. VAI JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
1.	Iedzīvotāju vērtējums par apsaimniekošanu un tīrīšanu kopumā, pozitīvs vērtējums, %	96%	Vairāk nekā 95%	Regulāra pilsētas iedzīvotāju aptauja
2.	Degradēto teritoriju platība, ha	734	Mazāk nekā 700	Pašvaldība

AR RĪCĪBAS VIRZIENU SAISTĪTIE LATVIJAS NAP2027 UZDEVUMI

- [281] Tautsaimniecības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana, izmantojot risinājumus klimata pārmaiņu mazināšanai un klimata tehnoloģiju atklājumus, un pieaugošas oglekļa dioksīda piesaistes nodrošināšana virzībā uz klimatnoturīgu ekonomikas attīstību, mērķtiecīgi sasniedzot augstu energoefektivitāti un transporta sistēmas dekarbonizāciju;
- [282] Klimata pārmaiņu ietekmju mazināšana, īstenojot pielāgošanās klimata pārmaiņām pasākumus un panākot materiāltehniskā un infrastruktūras nodrošinājuma uzlabojumus (katastrofu draudu, t.sk. plūdu un krasta erozijas, novēršanas un to pārvaldīšanas pasākumu īstenošanai), kā arī tautsaimniecības nozaru pārvaldībā, un ilgtspējīgā nokrišņu notekūdeņu apsaimniekošanā, ņemot vērā jaunākos zinātniskos datus un prognozes par klimatnoturīguma sasniegšanu un stiprināšanu;
- [284] Augstas un labas kvalitātes virszemes un pazemes ūdensobjektu īpatsvara palielinājuma panākšana, kā arī iekšzemes ūdensobjektu un jūras vides stāvokļa uzlabošana un pazemes ūdens resursu aizsardzība, samazinot antropogēno slodzi, t.sk. notekūdeņu kaitīgo ietekmi uz dabas resursiem un vidi, nodrošinot nepieciešamās infrastruktūras izveidi un veicinot notekūdeņu dūņu apstrādi;
- [332] Uzņēmējdarbību sekmējošas publiskās infrastruktūras izveide, balstoties uz teritoriju attīstības plānošanas dokumentos noteikto teritoriju specializāciju un aktuālo privāto investoru pieprasījumu, lai motivētu reģionos veidot jaunus produktus un pakalpojumus, paaugstināt

produktivitāti, dažādot uzņēmējdarbību, izmantot inovācijas un kompetenču pārneses iespējas un piesaistīt kvalificētu darbaspēku;

- [335] Vietējās mobilitātes nodrošināšana nodarbinātībai un pakalpojumu saņemšanai, uzlabojot infrastruktūru, sniedzot atbalstu inovatīviem mikromobilitātes risinājumiem;
- [336] Publisko pakalpojumu uzlabošana atbilstoši iedzīvotāju skaita dinamikai, attīstot alternatīvus pakalpojumu modeļus un infrastruktūru, pašvaldību pakalpojumu ēku energoefektivitāti, kā arī publiskās ārtelpas kvalitāti
- [369] Valsts un pašvaldību institūciju, izglītības iestāžu, privātā sektora un nevalstisko organizāciju sadarbība koordinētai sporta un kultūras infrastruktūras (t.sk. kultūras pieminekļi, sakrālais mantojums) izmantošanai un aktīvā tūrisma attīstība iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanai, īstenojot starpinstitucionālus un starpsektorālus kopprojektus un aktivitātes;
- [370] Kultūras mantojuma, sporta tradīciju un vērtību saglabāšana un nodošana nākamajām paaudzēm, iesaistot iedzīvotājus un nodrošinot jaunāko IKT izmantošanu, lai pilnvērtīgi iekļautos pasaules kultūras telpā un sportā.

V-6: ATKRITUMU SAIMNIECĪBA AR AUGSTU PĀRSTRĀDES ĪPATSVARU

Atkritumu saimniecības attīstības mērķis ir novērst atkritumu rašanos un samazināt noglabāto atkritumu apjomu, izmantojot labākas atkritumu rašanās novēršanas iespējas, labākos pieejamos tehniskos paņēmienus resursu izmantošanas efektivitātes palielināšanu un ilgtspējīgākas patērētāju uzvedības veicināšanu. Zaļāka ekonomika vietām ar iedzīvotāju skaita samazināšanos ir jāuztver kā iespēja, jo ir salīdzinoši vieglāk pāriet uz zema oglekļa patēriņa ekonomiku un, radīt vidi saudzējošus risinājumus un izmantot vietējos produktus.

SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES - Iedzīvotājiem draudzīga sadzīves un bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēma – abās pilsētas daļās izveidoti šķiroto atkritumu pieņemšanas laukumi - Augsta iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības darbu sadzīves atkritumu apsaimniekošanā - Sadarbība ar Ventspils skolām atkritumu apsaimniekošanas jautājumos 95% iedzīvotāji ir piesaistīti atkritumu apsaimniekošanas sistēmai	VĀJĀS PUSES - Pilsētā nav kompostēšanas vieta dārza un parku atkritumu pārstrādei - Nepietiekama atkritumu šķirošana mājāsaimniecībās
IESPĒJAS - Iespējams gan Eiropas, gan nacionālā līmeņa finansiāls atbalsts resursu efektīvākai izmantošanai un atkritumu pārstrādāšanai - Iedzīvotāju izglītošana par nepieciešamību šķirot atkritumus - Iesāktās dalīto atkritumu vākšanas sistēmas infrastruktūras papildināšana - Kampaņu veidošana ar mērķi samazināt pilsētā radīto atkritumu daudzumu	DRAUDI - Izlietotā dzērienu iepakojuma depozītsistēmas ieviešanas ietekme uz sadzīves atkritumu (tostarp dzērienu iepakojumu) dalītās vākšanas sistēmas turpmāku attīstību un jau izveidotās sistēmas uzturēšanas izmaksām - Iedzīvotāju nepietiekama izpratne par nepieciešamību šķirot atkritumus - Atkritumu apsaimniekošanas maksas paaugstināšanās, tostarp lai izpildītu normatīvajos aktos uzliktos pienākumus - Atkritumu apglabāšanas poligona “Pentuli” iespējamā slēgšana vai restrukturizācija sakarā ar atkritumu apsaimniekošanas reģionālo plānu izstrādi - Ventspils atkritumu apsaimniekošanas reģiona apvienošana ar Piejūras atkritumu apsaimniekošanas reģionu ar centru sakarā ar atkritumu apsaimniekošanas reģionālo plānu izstrādi - Strikti nosacījumi gan Eiropas, gan nacionālā līmenī, sakarā ar atkritumu apsaimniekošanu

NAP 2021-2027 iezīmēta šāda nākotnes vīzija:

[31] Latvijas zemes ilgtspēju nodrošina tālejoša ražošanas un patēriņa modeļu, sabiedrības rīcības un domāšanas maiņa. To rada gan iedzīvotāju, gan uzņēmēju, gan pārvaldes paradumu pārskatīšana – pieņemot lēmumus un rīkojoties atbildīgi, radot mazāk atkritumu un samazinot emisijas, ražojot ar videi draudzīgām tehnoloģijām un ieviešot aprites ekonomikas principus. Ir samazināta tautsaimniecības ilgstošā atkarība no fosilajiem resursiem un palielināts atjaunojamo energoresursu īpatsvars enerģijas ražošanā.

[32] Latvija ir valsts, kas lepojas ar tīru un drošu dabisko vidi. Stabils un veselīgas ekosistēmas, droša pārtika un efektīva dabas resursu pārvaldība nodrošina vides ilgtspēju un sabiedrības veselību. Dabas kapitāls ir pieejams ikvienam. Inovatīvi risinājumi veido stabilu pamatu Latvijas ekonomikai “zaļā kursa” virzībā uz klimatneitralitāti. Latvija joprojām ir mērena klimata ziņā, bet ne attieksmē pret globālajām klimata izmaiņām, par ko liecina atbilstoša nacionālā likumdošana, kultūra un ārpolitika. Izglītoti un informēti Latvijas cilvēki maina savu dzīves vidi, attieksmi un paradumus, atbildīgāk izmantojot resursus ceļā uz “zaļā kursa” ekonomiku – ekonomiku cilvēku labā. Valsts, sabiedriskās organizācijas un iedzīvotāji kopīgi strādā, lai šo zemi nākamajām paaudzēm nodotu tīrāku un zaļāku nekā esam to mantojuši.

[33] Latvija ir starptautiski atpazīstama ne tikai ar tās bagāto dabas kapitālu. Laikā, kad virzība uz klimatneitralitāti, aprites ekonomiku, oglekļa mazietilpīgu ražošanu un mazemisiju un nulles emisiju transportu kļūst par valstu globālās konkurētspējas mērķu, mēs dažādās nozarēs apzināmies un izmantojam klimata pārmaiņu radītās iespējas. Vides zinātnes atklājumi un spēja radīt videi saudzīgas tehnoloģijas ir zinātnisko institūciju un gudru uzņēmumu iespēja veidot “zaļo izaugsmi” un celt Latvijas konkurētspēju.

NAP 2021-2027 prioritātes “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: [244] Dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai”;
- RV “Daba un vide – “Zaļais kurss”” ar mērķiem “[257] Oglekļa mazietilpīga, resursu efektīva un klimatnoturīga attīstība, lai Latvija sasniegtu klimata, enerģētikas, gaisa piesārņojuma samazināšanas, ūdeņu stāvokļa uzlabošanās un atkritumu apsaimniekošanas nacionālos mērķus un nodrošinātu vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu un īstenotu drošas un kvalitatīvas, tai skaitā bioloģiskas pārtikas apriti, kā arī dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu. [258] Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, kas balstīta zinātniskajos pētījumos, līdzsvarojot ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās intereses. [259] Īstenota vides, ilgtspējīgas dabas resursu apsaimniekošanas un enerģētikas politika, kas balstīta uz taisnīgumu un savstarpējo uzticēšanos, sabiedrības atbalstu dabas un klimata aizsardzības pasākumiem, nosakot skaidrus un atklātus valsts un iedzīvotāju sadarbības modeļus un iesaistīšanos lēmumu pieņemšanā”.

2020. gada 4. februārī MK ir apstiprinātas “Latvijas Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam”, kura ilgtermiņa mērķis ir “Uzlabojot enerģētisko drošību un sabiedrības labklājību, ilgtspējīgā, konkurētspējīgā, izmaksu efektīvā, drošā un uz tirgus principiem balstītā veidā veicināt klimatneitrālas tautsaimniecības attīstību”.

2020. gadā plānots apstiprināt politikas plānošanas dokumentus, “Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Vides politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Valsts pārvaldes attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, kā arī “Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu 2021.-2028. gadam”.

UZDEVUMI

- V-6-1: Turpināt samazināt atkritumu rašanos un apglabājamo atkritumu daudzumu un palielināt atkritumu pārstrādes un reģenerācijas īpatsvaru
- V-6-2: Veicināt sabiedrības uzvedības modeļu un paradumu maiņu, kā arī veidot izpratni par vidi un ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu
- V-6-3: Sadarboties ar Ventspils novada pašvaldību atkritumu apsaimniekošanas jomā

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (2019.G. VAI JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
1.	Iedzīvotāju vērtējums par sadzīves atkritumu izvešanu un uzglabāšanu, pozitīvs vērtējums, %	92%	Vairāk nekā 90%	Regulāra pilsētas iedzīvotāju aptauja
2.	Ventspils pilsētā atkritumu apsaimniekošanas sistēmā iesaistīto iedzīvotāju īpatsvars, %	96%	Vairāk nekā 96%	VLK
3.	Apsaimniekoto atkritumu apjomi, tūkst. t/gadā	35,9	Vairāk nekā 30	VLK
4.	Dalītās atkritumu vākšanas punktu skaits	88	Vairāk nekā 100	VLK
5.	Pārstrādātais un reģenerētais atkritumu daudzums attiecībā pret attiecīgajā gadā radīto atkritumu daudzumu, %	87%	Vairāk nekā 70%	VLK

AR RĪCĪBAS VIRZIENU SAISTĪTIE LATVIJAS NAP2027 UZDEVUMI

- [285] Vietējo resursu, tāpat bioresursu, efektīvāka izmantošana (ekodizaina principu piemērošana un aprites ekonomikas ieviešana dažādos tautsaimniecības sektoros), jo īpaši sasniedzot augstāku standartu un inovāciju izmantošanu pārtikas aprītē un dzīvnieku veselībā saskaņā ar “vienas veselības” principu, kā arī veicinot bezatkritumu ražošanas tehnoloģiju un inovāciju ieviešanu tautsaimniecībā;
- [287] Atkritumu rašanās un apglabājamo atkritumu samazināšana un atkritumu pārstrādes un reģenerācijas īpatsvara palielināšana, īpaši akcentējot notekūdeņu dūņu apstrādi un bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes un to reģenerācijas īpatsvara un jaudas palielinājumu;
- [292] Sabiedrības uzvedības modeļu un paradumu maiņas veicināšana, izpratnes veidošana par vidi un ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu.

V-7: AUGSTA VIDES KVALITĀTE

Rīcības virziens saistīts gan ar vides kvalitātes nodrošināšanu, sabalansējot iedzīvotāju un biznesa intereses, gan arī ar dabas vērtību saglabāšanu un potenciāla izmantošanu. Augsta vides kvalitāte ir būtisks priekšnoteikums, lai nodrošinātu ilgtspējīgu pilsētas attīstību kopumā, lai radītu pievilcīgu dzīves vidi pilsētas iedzīvotājiem, kā arī lai veicinātu dažādu nozaru, piemēram, tūrisma attīstību. Zaļāka ekonomika vietām ar iedzīvotāju skaita samazināšanos ir jāuztver kā iespēja, jo ir salīdzinoši vieglāk pāriet uz zema oglekļa patēriņa ekonomiku un, radīt vidi saudzējošus risinājumus un izmantot vietējos produktus.

SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES • Ventspilī tiek nodrošināts gaisa monitorings un peldūdeņu kvalitātes monitorings visās pilsētas peldvietās • Normatīviem atbilstoša vides kvalitāte • Ventspils pilsētas pašvaldība izvērtē gan plānotās darbības, gan būtiskas izmaiņas esošajās darbībās no vides aizsardzības viedokļa • Ventspilī noteikts, ka ne vien uzņēmumiem, kuri veic A kategorijas piesārņojošas darbības, bet arī B kategorijas uzņēmumiem jāveic sabiedriskās apspriešanas pasākumi • Veikta aktīva sabiedrības informēšana un izglītošana par aktuāliem vides jautājumiem • Notiek videi draudzīgas uzņēmējdarbības veicināšana • Ventspilī veiksmīgi darbojas Ekoskolas • Visi uzņēmumi, kas veic darbības ar naftas produktiem ir uzstādījuši tvaiku, kas izdalās tankkuģu iekraušanas laikā, savākšanas iekārtas, mazinot smaku izplatību pilsētvidē	VĀJĀS PUSES • Pašvaldībai nav iespējas tieši ietekmēt uzņēmumu piesārņojošo darbību • Ostas terminālu tuvais novietojums attiecībā pret dzīvojamajiem rajoniem un publiskām teritorijām • Gaisa piesārņojumi, kuru rada individuālās apkures iekārtas • VBP nav gaisa kvalitātes monitoringa sistēma
IESPĒJAS • Valsts institūciju lielāka atsaucība vides kvalitātes jautājumos, t.sk. normatīvās bāzes uzlabošana • Iespējams finansiāls atbalsts gan Eiropas, gan nacionālā līmenī piesārņojuma samazināšanai • Pilnveidot putekļu koncentrācijas un smaku monitoringa sistēmu • Resursu efektīvas izmantošanas veicināšana, veicinot pāreju uz tīru aprites ekonomiku (Eiropas zaļais kurss) • Bioloģiskās daudzveidības atjaunošana un piesārņojuma samazināšana (Eiropas zaļais kurss) • Pieslēgt centralizētai siltumapgādei individuālās apbūves rajonus • Eiropas zaļais kurss	DRAUDI • LR normatīvie akti, kas veidoti atbilstoši ES direktīvām, kas attiecināmas uz vides kvalitātes kontroli, ne vienmēr piemērojami konkrētu problēmjautājumu risināšanai • Ventspilī atrodas 8 potenciāli objekti, kuros pārkrauj un uzglabā naftas produktus un bīstamās ķīmiskās vielas un maisījumus, kas var radīt negatīvu ietekmi uz pilsētvidi un sabiedrības veselību • VBP atsakās ieviest gaisa kvalitātes monitoringa sistēmu • Gaisa piesārņojums no privātmājās ekspluatētās individuālās apkures iekārtām

NAP 2021-2027 iezīmēta šāda nākotnes vīzija:

[30] Latvijas valsts ir dibināta, lai īstenotu latviešu tautas pašnoteikšanās tiesības. Latvija ir atvērta un draudzīga visu tautību iedzīvotājiem, kas pieņem Latvijas pastāvēšanas jēgu – latviešu tautas, tās valodas un kultūras attīstību savā zemē. Lai to nodrošinātu, vienlīdz svarīga ir gan tautas, gan pašas zemes jeb Latvijas dabas resursu atjaunotne.

[31] Latvijas zemes ilgtspēju nodrošina tālejoša ražošanas un patēriņa modeļu, sabiedrības rīcības un domāšanas maiņa. To rada gan iedzīvotāju, gan uzņēmēju, gan pārvaldes paradumu pārskatīšana – pieņemot lēmumus un rīkojoties atbildīgi, radot mazāk atkritumu un samazinot emisijas, ražojot ar videi draudzīgām tehnoloģijām un ieviešot aprites ekonomikas principus. Ir samazināta tautsaimniecības ilgstošā atkarība no fosilajiem resursiem un palielināts atjaunojamo energoresursu īpatsvars enerģijas ražošanā.

[32] Latvija ir valsts, kas lepojas ar tīru un drošu dabisko vidi. Stabils un veselīgas ekosistēmas, droša pārtika un efektīva dabas resursu pārvaldība nodrošina vides ilgtspēju un sabiedrības veselību. Dabas kapitāls ir pieejams ikvienam. Inovatīvi risinājumi veido stabilu pamatu Latvijas ekonomikai “zaļā kursa” virzībā uz klimatneitralitāti. Latvija joprojām ir mērena klimata ziņā, bet ne attieksmē pret globālajām klimata izmaiņām, par ko liecina atbilstoša nacionālā likumdošana, kultūra un ārpolitika. Izglītoti un informēti Latvijas cilvēki maina savu dzīves vidi, attieksmi un paradumus, atbildīgāk izmantojot resursus ceļā uz “zaļā kursa” ekonomiku – ekonomiku cilvēku labā. Valsts, sabiedriskās organizācijas un iedzīvotāji kopīgi strādā, lai šo zemi nākamajām paaudzēm nodotu tīrāku un zaļāku nekā esam to mantojuši.

[33] Latvija ir starptautiski atpazīstama ne tikai ar tās bagāto dabas kapitālu. Laikā, kad virzība uz klimatneitralitāti, aprites ekonomiku, oglekļa mazietilpīgu ražošanu un mazemisiju un nulles emisiju transportu kļūst par valstu globālās konkurētspējas mērķu, mēs dažādās nozarēs apzināmies un izmantojam klimata pārmaiņu radītās iespējas. Vides zinātnes atklājumi un spēja radīt videi saudzīgas tehnoloģijas ir zinātnisko institūciju un gudru uzņēmumu iespēja veidot “zaļo izaugsmi” un celt Latvijas konkurētspēju.

NAP 2021-2027 prioritātes “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: [244] Dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai”;
- RV “Daba un vide – “Zaļais kurss”” ar mērķiem “[257] Oglekļa mazietilpīga, resursu efektīva un klimatnoturīga attīstība, lai Latvija sasniegtu klimata, enerģētikas, gaisa piesārņojuma samazināšanas, ūdeņu stāvokļa uzlabošanās un atkritumu apsaimniekošanas nacionālos mērķus un nodrošinātu vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu un īstenotu drošas un kvalitatīvas, tai skaitā bioloģiskas pārtikas apriti, kā arī dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu. [258] Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, kas balstīta zinātniskajos pētījumos, līdzsvarojot ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās intereses. [259] Īstenota vides, ilgtspējīgas dabas resursu apsaimniekošanas un enerģētikas politika, kas balstīta uz taisnīgumu un savstarpējo uzticēšanos, sabiedrības atbalstu dabas un klimata aizsardzības pasākumiem, nosakot skaidrus un atklātus valsts un iedzīvotāju sadarbības modeļus un iesaistīšanos lēmumu pieņemšanā”.

MK 2020. gada 4. februārī ir apstiprinātas “Latvijas Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam”, kura ilgtermiņa mērķis ir “Uzlabojot enerģētisko drošību un sabiedrības labklājību, ilgtspējīgā, konkurētspējīgā, izmaksu efektīvā, drošā un uz tirgus principiem balstītā veidā veicināt klimatneitrālas tautsaimniecības attīstību”.

MK 2020.gada 28.janvārī ir izskatīts un apstiprināts informatīvais ziņojums “Latvijas stratēģija klimatneitralitātes sasniegšanai līdz 2050.gadam”.

MK 2020.gada 16.aprīlī ir apstiprināts Gaisa piesārņojuma samazināšanas rīcības plāns 2020.-2030.gadam.

2020. gadā plānots apstiprināt politikas plānošanas dokumentus “Mājokļu pieejamības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Transporta attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”, “Vides politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam” un “Valsts pārvaldes attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”.

UZDEVUMI

- V-7-1: Izmantojot pašvaldības rīcībā esošos instrumentus, veicināt piesārņojuma novēršanas pasākumus
- V-7-2: Realizēt aizsargājamo biotopu un sugu aizsardzības stāvokļa uzlabošanas pasākumus
- V-7-3: Paaugstināt sabiedrības vides apziņu ("zaļo" domāšanu un rīcības) un realizēt veselīgu, dabai draudzīgu dzīvesveidu
- V-7-4: Nodrošināt dalību Starptautiskā vides izglītības fonda programmās Zilais karogs, Zaļā atslēga, Ekoskolas
- V-7-5: Veicināt ilgtspējīgas enerģētikas sektora attīstību un mazināt klimata pārmaiņas

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (2019.G. VAI JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
1.	Gaisa kvalitāte	Prognozējams, ka nav konstatēti gaisa kvalitātes robežlielumu pārsniegumi, taču pārsniegs augšējais piesārņojuma novērtēšanas sliekšnis benzolam	Netiek pārsniegti gaisa kvalitātes robežlielumi	SIA „LVĢMC”
2.	Izglītības iestāžu skaits, kas saņēmušas ekoskolas statusu	4 (Ventpils 4. vidusskola, Ventpils Pārventas pamatskola, Ventpils 1.pamatskola, PII „Varavīksne”)	Vairāk nekā 4	Vides izglītības fonds
3.	Iedzīvotāju īpatsvars, kuri norādījuši, ka Ventpilī nav problēmu ar apkārtējās vides kvalitāti un ekoloģiju	26%	Vairāk nekā 30%	Regulāra pilsētas iedzīvotāju aptauja

AR RĪCĪBAS VIRZIENU SAISTĪTIE LATVIJAS NAP2027 UZDEVUMI

- [281] Tautsaimniecības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana, izmantojot risinājumus klimata pārmaiņu mazināšanai un klimata tehnoloģiju atklājumus, un pieaugošas oglekļa dioksīda piesaistes nodrošināšana virzībā uz klimatnoturīgu ekonomikas attīstību, mērķtiecīgi sasniedzot augstu energoefektivitāti un transporta sistēmas dekarbonizāciju;
- [282] Klimata pārmaiņu ietekmju mazināšana, īstenojot pielāgošanās klimata pārmaiņām pasākumus un panākot materiāltehniskā un infrastruktūras nodrošinājuma uzlabojumus (katastrofu draudu, t. sk. plūdu un krasta erozijas, novēršanas un to pārvaldīšanas pasākumu īstenošanai), kā arī tautsaimniecības nozaru pārvaldībā, un ilgtspējīgā nokrišņu notekūdeņu apsaimniekošanā, ņemot vērā jaunākos zinātniskos datus un prognozes par klimatnoturīguma sasniegšanu un stiprināšanu;

- [283] Gaisa kvalitātes uzlabošana slāpekļa oksīdu (NOx), amonjaka un daļiņu PM2,5 piesārņojuma samazināšanai blīvi apdzīvotās vietās un valstī kopumā, mērķtiecīgi sasniedzot augstu energoefektivitāti, oglekļa mazietilpīgu ražošanu un uzlabojot transporta sistēmas;
- [284] Augstas un labas kvalitātes virszemes un pazemes ūdensobjektu īpatsvara palielinājuma panākšana, kā arī iekšzemes ūdensobjektu un jūras vides stāvokļa uzlabošana un pazemes ūdens resursu aizsardzība, samazinot antropogēno slodzi, t.sk. notekūdeņu kaitīgo ietekmi uz dabas resursiem un vidi, nodrošinot nepieciešamās infrastruktūras izveidi un veicinot notekūdeņu dūņu apstrādi;
- [285] Vietējo resursu, tāpat bioresursu, efektīvāka izmantošana (ekodizaina principu piemērošana un aprites ekonomikas ieviešana dažādos tautsaimniecības sektoros), jo īpaši sasniedzot augstāku standartu un inovāciju izmantošanu pārtikas apritē un dzīvnieku veselībā saskaņā ar “vienas veselības” principu, kā arī veicinot bezatkritumu ražošanas tehnoloģiju un inovāciju ieviešanu tautsaimniecībā;
- [286] Zemes dziļu resursu apzināšana, izpēte, apsaimniekošanas plānošana vietējo resursu ilgtspējīgai izmantošanai un pārvaldībai;
- [287] Atkritumu rašanās un apglabājamo atkritumu samazināšana un atkritumu pārstrādes un reģenerācijas īpatsvara palielināšana, īpaši akcentējot notekūdeņu dūņu apstrādi un bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes un to reģenerācijas īpatsvara un jaudas palielinājumu;
- [288] Vēsturiski piesārņoto vietu sanācijas un revitalizācijas pasākumu īstenošana uzlabotas vides kvalitātes (augšnei, gruntij, pazemes un virszemes ūdeņiem) sasniegšanai;
- [289] Bioloģiskās daudzveidības aizsardzības sistēmas pilnveidošana, izstrādājot zinātniski pamatotas bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas mērķus, rādītājus un īstenojot pasākumus labvēlīga ES un nacionālas nozīmes biotopu un sugu aizsardzības stāvokļa nodrošināšanai Latvijā, ņemot vērā sabiedrības ekonomiskās un sociālās intereses un reģionālās attīstības vajadzības;
- [290] Aizsargājamo biotopu un sugu aizsardzības stāvokļa uzlabošanas pasākumu realizēšana saskaņā ar zinātniski pamatotiem sugu un biotopu aizsardzības un dabas aizsardzības plāniem;
- [291] Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas pasākumu integrēšana tautsaimniecības nozarēs, jo īpaši lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozarēs, īstenojot ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu un zaļās infrastruktūras izmantošanu, vienlaikus nodrošinot bioloģiskās un ainavu daudzveidības aizsardzību un vērtības celšanu, sekmējot ilgtspējīgu tūrisma attīstību;
- [292] Sabiedrības uzvedības modeļu un paradumu maiņas veicināšana, izpratnes veidošana par vidi un ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu.

V-8: AUGSTAS KVALITĀTES KOMUNĀLIE PAKALPOJUMI

Komunālo pakalpojumu kvalitāte veicina iedzīvotājiem labvēlīgas dzīves vides nodrošināšanu. Samazinoties iedzīvotāju skaitam, jāņem vērā, ka komunālo pakalpojumu izmaksām var būt tendence pieaugt.

SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES • Modernizēta centralizētā siltumapgādes sistēma projekta "Ventspils pilsētas siltumapgādes sistēmas efektivitātes paaugstināšana" ietvaros • Veikta visu kanālu siltumtrases nomaiņa pret rūpnieciski izolētajām caurulēm pilsētas daļās • Aktīva energoefektivitātes pasākumu īstenošana pašvaldības iestāžu ēkām, uzņēmumiem, dzīvojamam fondam • Augsts māsaimniecību ar centralizēto ūdensapgādi un kanalizāciju īpatsvars – vairāk nekā 98% māsaimniecību ir pieslēguma iespējas centralizētai ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmai • Atjaunoti un paplašināti centralizētās kanalizācijas tīkli, jaunas notekūdeņu attīrīšanas ietaises • Izveidota jauna dzeramā ūdens atdzelzēšanas stacija • Zemi ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifi • Augsta iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības darbu ūdenssaimniecības attīstības jomā • Ievērojami samazināti siltuma zudumi un īpatnējais siltumenerģijas patēriņš • Energoefektīvs ielu apgaismojums • Ēku renovācijas rezultātā tiek pagarināts ēku dzīves cikls, uzlabots ēku ārējais izskats, mikroklimats telpās, kā arī nodrošināta vizuāli baudāmāka apkārtējā vide	VĀJĀS PUSES • Nepietiekams centralizētās siltumapgādes tīklu pārklājums • Daļa dzīvojamo, rūpniecisko un sabiedrisko ēku ir ar zemu energoefektivitāti • Problēmas ar mūsdienīgas siltumenerģijas uzskaites sistēmas attīstību dzīvokļu īpašumos • Putekļi, kas lielākoties rodas no privātpašumu apkures, kuri nav pieslēgušies CSS (+vides sadaļā) • Nepietiekīga iedzīvotāju informētība par pašvaldības darbu siltumapgādes jomā • Aptuveni 10% pilsētas ūdenssaimniecības tīklu ir novecojusi (izbūvēta vairāk nekā pirms 40 gadiem) • Netiek pilnā mērā izmantoti centralizētie ūdenssaimniecības pakalpojumi, jo ne visiem pilsētas privātmāju sektora iedzīvotājiem ir finanšu resursi ūdens un kanalizācijas tīklu pievadu izbūvei līdz saviem mājokļiem un nepieciešamo komunikāciju izbūvei savos mājokļos • Nav pietiekamas iedzīvotājiem pieejamas informācijas par energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumiem
IESPĒJAS • Ūdens un kanalizācijas centralizētajai sistēmai faktiski pieslēgto iedzīvotāju skaita palielināšana • Iespējams finansiāls atbalsts nacionālajā līmenī ūdenssaimniecības attīstībai un tās pieejamības veicināšanai • Iespējams finansiāls atbalsts Eiropas līmenī notekūdeņu apstrādei, ūdens zudumu samazināšanai un ūdenssaimniecības pieejamības palielināšanai • Iespējams finansiāls atbalsts Eiropas līmenī AER izmantošanai centralizētajā siltumapgādē un jaunu pieslēgumu izveidei centralizētajai siltumapgādes sistēmai	DRAUDI • Daļa esošās infrastruktūras ir novecojusi, jo tīkli izbūvēti 20.gs.70-80-tos gados • ES finansējuma samazināšanās infrastruktūrai • Neskaidrības saistībā ar ilgtspējīgu notekūdeņu dūņu tālāko utilizāciju • Būvniecības izmaksu kāpums • Nepietiekama ES fondu atbalsta intensitāte dzīvojamo māju energoefektivitātes pasākumu veikšanai

• Papildus publicitātes un mārketinga aktivitātes par centralizēto pakalpojumu nepieciešamību un efektivitāti • Vispārēja sabiedrības informēšana par energoefektivitātes pasākumiem un ieguvumiem • Ieviest papildus energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumus pašvaldības ēkās • Iespējams finansiāls atbalsts gan Eiropas, gan nacionālā līmenī, lai uzlabotu energoefektivitāti pašvaldībā • Ir pieejami labās prakses piemēri, ko pārņemt – jau realizētie energoefektivitātes pasākumi Ventspils pilsētā esošajās ēkās. • Elektroenerģijas cenu palielināšanās pateicoties atbalstam atjaunojamiem energoresursiem un bāzes jaudas nodrošināšanai	
--	--

NAP 2021-2027 iezīmēta šāda nākotnes vīzija:

[31] Latvijas zemes ilgtspēju nodrošina tālejoša ražošanas un patēriņa modeļu, sabiedrības rīcības un domāšanas maiņa. To rada gan iedzīvotāju, gan uzņēmēju, gan pārvaldes paradumu pārskatīšana – pieņemot lēmumus un rīkojoties atbildīgi, (...) samazinot emisijas, ražojot ar videi draudzīgām tehnoloģijām (...). Ir samazināta tautsaimniecības ilgstošā atkarība no fosilajiem resursiem un palielināts atjaunojamo energoresursu īpatsvars enerģijas ražošanā.

[32] Latvija ir valsts, kas lepojas ar tīru un drošu dabisko vidi. Stabils un veselīgas ekosistēmas, (...) un efektīva dabas resursu pārvaldība nodrošina vides ilgtspēju un sabiedrības veselību. Dabas kapitāls ir pieejams ikvienam. Inovatīvi risinājumi veido stabilu pamatu Latvijas ekonomikai “zaļā kursa” virzībā uz klimatneitralitāti. Latvija joprojām ir mērena klimata ziņā, bet ne attieksmē pret globālajām klimata izmaiņām, par ko liecina atbilstoša nacionālā likumdošana, kultūra un ārpolitika. Izglītoti un informēti Latvijas cilvēki maina savu dzīves vidi, attieksmi un paradumus, atbildīgāk izmantojot resursus ceļā uz “zaļā kursa” ekonomiku – ekonomiku cilvēku labā. Valsts, sabiedriskās organizācijas un iedzīvotāji kopīgi strādā, lai šo zemi nākamajām paaudzēm nodotu tīrāku un zaļāku nekā esam to mantojuši.

[33] Latvija ir starptautiski atpazīstama ne tikai ar tās bagāto dabas kapitālu. Laikā, kad virzība uz klimatneitralitāti, (...), oglekļa mazietilpīgu ražošanu (...) kļūst par valstu globālās konkurētspējas mērķu, mēs dažādās nozarēs apzināmies un izmantojam klimata pārmaiņu radītās iespējas. Vides zinātnes atklājumi un spēja radīt videi saudzīgas tehnoloģijas ir zinātnisko institūciju un gudru uzņēmumu iespēja veidot “zaļo izaugsmi” un celt Latvijas konkurētspēju.

NAP 2021-2027 prioritātes “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: [244] Dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai”;
- RV “Daba un vide – “Zaļais kurss”” ar mērķiem “[257] Oglekļa mazietilpīga, resursu efektīva un klimatnoturīga attīstība, lai Latvija sasniegtu klimata, enerģētikas, gaisa piesārņojuma samazināšanas, ūdeņu stāvokļa uzlabošanās (...) nacionālos mērķus un nodrošinātu vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu un īstenotu drošas un kvalitatīvas, tai skaitā (...) dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu. [258] Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, kas balstīta zinātniskajos pētījumos, līdzsvarojot ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās intereses. [259] Īstenota vides, ilgtspējīgas dabas resursu apsaimniekošanas un enerģētikas politika, kas balstīta uz taisnīgumu un savstarpējo uzticēšanos, sabiedrības atbalstu dabas un klimata aizsardzības pasākumiem, nosakot skaidrus un atklātus valsts un iedzīvotāju sadarbības modeļus un iesaistīšanos lēmumu pieņemšanā”;

- RV "Tehnoloģiskā vide un pakalpojumi" ar vienu no mērķiem "[295] Digitalizējot transformēta publiskā pārvalde, racionāli pārvaldīta organizatoriskā un tehnoloģiskā ekosistēma, kas ir iekšēji integrēta un ārēji atvērta kopīgas vērtības radīšanai, inovācijām un lietotājiem orientētai pieejai publisko pakalpojumu sniegšanā fiziskajā un digitālajā vidē. [296] Pieejami, inovatīvi un energoefektīvi risinājumi energoapgādē, panākot lielāku pašnodrošinājumu un izklaidēto enerģijas ražošanu";
- RV "Līdzsvarota reģionālā attīstība" ar mērķi "[319] Reģionu potenciāla attīstība un ekonomisko atšķirību mazināšana, stiprinot to iekšējo un ārējo konkurētspēju, kā arī nodrošinot teritoriju specifikai atbilstošus risinājumus apdzīvojuma un dzīves vides attīstībai";
- RV "Mājoklis" ar mērķi "[338] (...) Esošais dzīvojamais fonds līdz 2050. gadam atbilst augstiem energoefektivitātes, būvniecības, drošības un labiekārtotības standartiem. (...)".

2020. gada 4. februārī MK ir apstiprinātas "Latvijas Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam", kura ilgtermiņa mērķis ir "Uzlabojot enerģētisko drošību un sabiedrības labklājību, ilgtspējīgā, konkurētspējīgā, izmaksu efektīvā, drošā un uz tirgus principiem balstītā veidā veicināt klimatneitrālas tautsaimniecības attīstību".

2020. gadā plānots apstiprināt politikas plānošanas dokumentus "Mājokļu pieejamības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam", "Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam", "Vides politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam" un "Valsts pārvaldes attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam", kā arī "Ēku atjaunošanas ilgtermiņa stratēģija (līdz 2050. gadam)", "Notekūdeņu apsaimniekošanas investīciju plānu 2021.-2027. gadam" un "Ūdensapgādes investīciju plānu 2021.-2027. gadam".

UZDEVUMI

- V-8-1: Attīstīt pašvaldību pakalpojumu ēku energoefektivitāti
- V-8-2: Turpināt investīcijas centralizētās siltumapgādes tīkla paplašināšanā un modernizācijā
- V-8-3: Veikt sabiedrību izglītojošus pasākumus, lai veicinātu sabiedrības, t.sk. skolēnu un studentu, izpratni par centralizētās siltumapgādes izdevīgumu
- V-8-4: Veicināt atjaunojamo energoresursu izmantošanu centralizētajā siltumapgādē, lai mazinātu zudumus (zaudējumus) siltumtīklos, veicinātu jaunu klientu pieslēgšanu un nodrošinātu inovatīvu tehnoloģiju ieviešanu, un ūdenssaimniecībā un avotu diversifikāciju
- V-8-5: Turpināt informēšanas pasākumus iedzīvotājiem par centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas priekšrocībām un to pozitīvo ietekmi uz apkārtējo vidi un dzīves kvalitāti
- V-8-6: Veicināt ilgtspējīgu ūdenssaimniecību, tai skaitā attīstot infrastruktūru, veicinot energoefektivitāti, ieviešot AER tehnoloģijas un nodrošinot notekūdeņu dūņu efektīvu apsaimniekošanu
- V-8-7: Attīstīt ekonomiski pamatotu ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamību publiskā sektora un citiem pilsētas objektiem un mājsaimniecībām

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (2019.G. VAI JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
1.	Iedzīvotāju vērtējums par siltumapgādi	75%	Vairāk nekā 75% pozitīvs vērtējums	Regulāra pilsētas iedzīvotāju aptauja

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (2019.G. VAI JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
2.	Centralizētās siltumapgādes objektu skaits	494	Vairāk nekā 507	SIA „Ventpils siltums”
3.	Atjaunojamie energoresursi (AER) no kopējā CSS kurināmā apjoma	88%	Vairāk nekā 95%	SIA „Ventpils siltums”
4.	Iedzīvotāju vērtējums par ūdensapgādi pilsētas teritorijā	97%	Vairāk nekā 95% pozitīvais vērtējums	Regulāra pilsētas iedzīvotāju aptauja
5.	Īpatnējais siltumenerģijas patēriņš apkurei (kWh/m ² gadā)	127	Mazāk nekā 140	SIA “Ventpils siltums”
6.	Siltuma ražošanas efektivitāte	80%	Vairāk nekā 85%	SIA “Ventpils siltums”
7.	Siltuma zudumi	10,20%	Mazāk nekā 10,20%	SIA “Ventpils siltums”
8.	Ūdens zudumu īpatsvars	9%	Mazāk nekā 9%	PSIA “ŪDEKA”
9.	Centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmai pieslēgto iedzīvotāju skaits no kopējā iedzīvotāju skaita	ūdensapgāde- 96,9%; kanalizācija - 96,5%	ūdensapgāde un kanalizācija - 97,5%	PSIA “ŪDEKA”

AR RĪCĪBAS VIRZIENU SAISTĪTIE LATVIJAS NAP2027 UZDEVUMI

- [281] Tautsaimniecības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana, izmantojot risinājumus klimata pārmaiņu mazināšanai un klimata tehnoloģiju atklājumus, un pieaugošas oglekļa dioksīda piesaistes nodrošināšana virzībā uz klimatnoturīgu ekonomikas attīstību, mērķtiecīgi sasniedzot augstu energoefektivitāti un transporta sistēmas dekarbonizāciju;
- [282] Klimata pārmaiņu ietekmju mazināšana, īstenojot pielāgošanās klimata pārmaiņām pasākumus un panākot materiāltehniskā un infrastruktūras nodrošinājuma uzlabojumus (katastrofu draudu, t.sk. plūdu un krasta erozijas, novēršanas un to pārvaldīšanas pasākumu īstenošanai), kā arī tautsaimniecības nozaru pārvaldībā, un ilgtspējīgā nokrišņu notekūdeņu apsaimniekošanā, ņemot vērā jaunākos zinātniskos datus un prognozes par klimatnoturīguma sasniegšanu un stiprināšanu;
- [283] Gaisa kvalitātes uzlabošana slāpekļa oksīdu (NOx), amonjaka un daļiņu PM2,5 piesārņojuma samazināšanai blīvi apdzīvotās vietās un valstī kopumā, mērķtiecīgi sasniedzot augstu energoefektivitāti, oglekļa mazietilpīgu ražošanu un uzlabojot transporta sistēmas;
- [284] Augstas un labas kvalitātes virszemes un pazemes ūdensobjektu īpatsvara palielinājuma panākšana, kā arī iekšzemes ūdensobjektu un jūras vides stāvokļa uzlabošana un pazemes ūdens resursu aizsardzība, samazinot antropogēno slodzi, t.sk. notekūdeņu kaitīgo ietekmi uz dabas resursiem un vidi, nodrošinot nepieciešamās infrastruktūras izveidi un veicinot notekūdeņu dūņu apstrādi;
- [286] Zemes dzīļu resursu apzināšana, izpēte, apsaimniekošanas plānošana vietējo resursu ilgtspējīgai izmantošanai un pārvaldībai;

- [287] Atkritumu rašanās (...) samazināšana un atkritumu pārstrādes un reģenerācijas īpatsvara palielināšana, īpaši akcentējot notekūdeņu dūņu apstrādi (...);
- (288) Vēsturiski piesārņoto vietu sanācijas un revitalizācijas pasākumu īstenošana uzlabotas vides kvalitātes (augšnei, gruntij, pazemes un virszemes ūdeņiem) sasniegšanai;
- (292) Sabiedrības uzvedības modeļu un paradumu maiņas veicināšana, izpratnes veidošana par vidi un ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu;
- [316] Mūsdienu tehnoloģiju un racionālas, resursu efektīvas, lietotāji orientētas un atvērtas pārvaldības ieviešana, lai kvalitatīvi nodrošinātu publiskos pakalpojumus, ievērojot “primāri digitāls”, proaktīvas pakalpojumu sniegšanas un vienreizes principu, t.sk. pārrobežu, kā arī veiktu valsts pārvaldes un pašvaldību IKT infrastruktūras un atbalsta procesu optimizāciju un centralizāciju;
- [318] Enerģētiskās drošības un neatkarības palielināšana un virzība uz pilnīgu enerģijas tirgu integrāciju, turpinot iesaisti Baltijas valstu elektrotīklu sinhronizācijā un gāzes vienotā tirgus izveidē, vienlaikus atbalstot civilās enerģētikas mikroprojektus, lai iesaistītu mājāsaimniecības enerģijas ražošanā no atjaunojamiem avotiem pašu patēriņam un energotaupīgu ēku būvniecībā un atjaunošanā;
- [336] Publisko pakalpojumu uzlabošana atbilstoši iedzīvotāju skaita dinamikai, attīstot alternatīvus pakalpojumu modeļus un infrastruktūru, pašvaldību pakalpojumu ēku energoefektivitāti, kā arī publiskās ārtelpas kvalitāti;
- [350] Atbalsta sniegšana ilgtspējīgu, zemu ekspluatācijas un būvniecības izmaksu mājokļiem (...), tai skaitā novēršot tirgus nepilnības, kas bremzē resursus maz patērējošu, energoefektīvu modulāro būvniecību, nodrošinot energoefektivitāti, SEG emisiju samazinājumu, inovatīvu tehnoloģiju un gudrās mājas risinājumu un vietējo resursu izmantošanu;
- [353] Mājokļu kvalitātes paaugstināšana, modernizējot un uzlabojot mājokļu energoefektivitāti un pieejamību, un nekustamā īpašuma pārvaldības kvalitātes uzlabošana, lai mazinātu ēku ilgtermiņa uzturēšanas riskus.

V-9: PAŠVALDĪBAS UN VALSTS SADARBĪBA DROŠĪBAS UN KĀRTĪBAS NODROŠINĀŠANĀ

Indivīda drošību pilsētā ietekmē sabiedrības apmierinātība ar dzīvi, tās labklājības līmenis, izglītība, kultūra. Drošības un kārtības nodrošināšanā pilsētā iesaistās gan pašvaldība, gan arī valsts institūcijas, kā arī privātais sektors. Ventspils pilsētā ir sasniegts augsts drošības līmenis, kas jānodrošina arī turpmāk, t.sk. sadarbībā ar valsts policiju un sabiedrību.

SVID ANALĪZE

STIPRĀS PUSES - Mobilā patruļdienesta nodrošināšana visas diennakts garumā 2017.gadā veikta videonovērošanas uzglabāšanas sistēmas paplašināšana - legādāta laiva un nepieciešamais aprīkojums Ventspils pilsētas teritorijas iekšējā ūdens akvatorija kontrolei - Pilnveidota pašvaldības policijas darbība un materiāltehniskā bāze - Ventspils pilsētas pašvaldības policija izglītības iestādēs organizē izglītojošus pasākumus - Ventspils pilsētas pašvaldības policija turpina uzsākt administratīvo pārkāpumu sodu liberalizāciju - Jaunā radiosakaru sistēma nodrošinās pilnu atbilstību ES operatīvo dienestu radiosakaru standartiem	VĀJĀS PUSES - Ventspils pilsētas pašvaldības policijai ir zema sabiedrisko attiecību un komunikācijas kapacitāte iedzīvotāju informēšanai par aktualitātēm - Nolietojusies Ventspils pilsētas pašvaldības policijas rīcībā esošā infrastruktūra (pagaidu turēšanas telpas sanitārie apstākļi, ventilācija u.c.) - Valsts policijas patruļdienesta vāja attīstība – Ventpilī praktiski nepatruļē Valsts policija - Valsts nefinansē pašvaldības policiju nekādā mērā, taču pašvaldības policija veic praktiskās kārtības uzturēšanas funkcijas pilsētā
IESPĒJAS - Palielināt reidu skaitu maluzvejniecības apkarošanas veicināšanai Ventspils pilsētā iekšējos ūdeņos - Aktīvi informēt iedzīvotājus ar izglītojošajiem materiāliem par drošību un kārtību pilsētā	DRAUDI Valsts policijas funkciju pārlikšana uz pašvaldības atbildību bez atbilstoša finansējuma

NAP 2021-2027 prioritātes “Vienota, droša un atvērta sabiedrība” ietvaros ir šādi rīcības virzieni un mērķi:

- Prioritātes mērķis: “[386] Pieaug iedzīvotāju īpatsvars, kas izjūt piederību un uzticas Latvijas sabiedrībai un tiesiskai valstij. Tāpēc cilvēki sniedz ieguldījumu savā, savu līdzcilvēku un valsts drošībā, labklājībā un attīstībā, mazinās negodīga rīcība. Cilvēki apzinās Latvijas un ikviena iedzīvotāja lomu globālajos procesos un ir atvērti sadarbībai kopēju izaicinājumu risināšanā. Latvija ir droša un tiesiska valsts. Droša valsts vide kalpo par pamatu labklājībai un attīstībai”;
- RV “Tiesiskums un pārvaldība” ar mērķiem “[412] Iedzīvotāji mijiedarbībā ar publiskām institūcijām veido labāku sabiedrību un pārvaldību, īsteno savas tiesiskās intereses. Publiskā pārvaldība visos varas atzaros kļuvusi profesionālāka – tā ir atvērtāka, mūsdienīgāka un labāk un ātrāk sasniedz rezultātus. Ikviens jūt, ka valsts strādā iedzīvotāju labā, tā vairojot apmierinātību ar pakalpojumiem un uzticēšanos valsts pārvaldei un tiesībaizsardzības sistēmai. Pakalpojumi ir personificēti, un politika līdzsvaro sabiedrības intereses. To nodrošina digitalizācijas laikmeta sniegtās iespējas un starpnozaru koordinēta rīcība”;

- RV "Drošība" ar mērķi "[431] Cilvēki paļaujas uz valsts dienestiem, kas aizsargā tiesības un drošību, pieaug to cilvēku skaits, kas zina, kā novērst riskus un rīkoties apdraudējuma situācijās, sadarbojoties ar atbildīgajiem valsts dienestiem un palīdzot cits citam. Valsts uztur drošu vidi, tostarp informatīvo vidi, un veido izpratni par apdraudējuma riskiem, to novēršanas un mazināšanas iespējām, stiprinot iedzīvotāju pārliecību un zināšanas. Sabiedrisko drošību nodrošina un tiesībsardzību īsteno profesionāls un mūsdienīgs sabiedrības prasībām atbilstošs personāls. Valsts aizsardzība ir visaptveroša un balstās uz iedzīvotāju un valsts institūciju savstarpējo uzticēšanos un partnerību, kā arī visas sabiedrības gatavību pārvarēt jebkādu apdraudējumu. Latvijā ir radīta droša iekšējā vide iedzīvotājiem un uzņēmējiem".

2020. gada 26. augustā MK ir apstiprināts "Valsts civilās aizsardzības plāns", kas paredz katastrofas pārvaldīšanas subjektu kompetences un rīcības katastrofas pārvaldīšanas pasākumu īstenošanā – preventīvajos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos, kas attiecas uz valsts un reģionāla mēroga katastrofām vai katastrofas draudu gadījumā, kā arī sniedzot atbalstu valsts aizsardzības sistēmai un nosakot civilās aizsardzības sistēmas darbību gadījumos, ja noticis militārs iebrukums vai sācies karš

2020. gadā plānots apstiprināt politikas plānošanas dokumentus "Sociālās aizsardzības un darba tirgus politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam", "Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam", "Resocializācijas politikas pamatnostādnes 2022.-2027. gadam", "Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam", "Vides politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam" un "Valsts pārvaldes attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam".

UZDEVUMI

- V-9-1: Stiprināt Ventspils pilsētas Pašvaldības policijas reaģēšanas spējas
- V-9-2: Veicināt pludmales glābšanas dienesta attīstību
- V-9-3: Veicināt likumpārkāpumu profilakses darbu ar bērniem
- V-9-4: Sadarboties ar Ventspils novada pašvaldību un VUGD civilās aizsardzības jomā
- V-9-5: Aktīvi sadarboties ar valsts institūcijām drošības un kārtības nodrošināšanā

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (2019.G. VAI JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
1.	Administratīvo pārkāpumu skaits par Ventspils pilsētas saistošo noteikumu pārkāpšanu	2020	Mazāk nekā 2000	Pašvaldības policija
2.	Maluzvejniecības un ūdens resursu aizsardzības kontroles reidu skaits	99	Vairāk nekā 100	Pašvaldības policija
3.	Izņemti nelikumīgi ievietoti zvejas tīkli Ventas upē pilsētas ūdens akvatorijā un Būšnieku ezerā	20 tīkli 940 m	Mazāk nekā 60 tīkli Mazāk nekā 3300 m	Pašvaldības policija
4.	Nepilngadīgo izdarīto administratīvo pārkāpumu skaits	377	Mazāk nekā 300	Pašvaldības policija

NR. P.K.	RĀDĪTĀJS	AKTUĀLĀ VĒRTĪBA (2019.G. VAI JAUNĀKĀ PIEEJAMĀ)	2027. GADĀ SASNIEDZAMĀIS REZULTĀTS	DATU AVOTI
1	2	3	4	5
5.	Pēc pašvaldības pieprasījuma nodrošināt kārtību masu pasākumos	191 masu pasākums	Vairāk nekā 170	Pašvaldības policija
6.	Nepilngadīgajiem izstrādāto uzvedības korekcijas programmu skaits	27	Mazāk nekā 30	Pašvaldības policija

AR RĪCĪBAS VIRZIENU SAISTĪTIE LATVIJAS NAP2027 UZDEVUMI

- [429] Efektīva, ērta, savlaicīga, sabiedrībai saprotama un pieejama tiesībsardzības sistēma, nostiprinot tiesībsardzības iestāžu kapacitāti, savstarpēju sadarbību un vienotu izpratni juridisko procesu vienkāršošanai (savstarpēji papildinoši un pieejami digitālie risinājumi, kopējās sadarbības platformas un mācības, vienotas prakses, pētniecības un ekspertīzes), ieviešot inovatīvus, uz rezultātu vērstus un ekonomiskus risinājumus visās pirmstiesas izmeklēšanas iestādēs, tiesās un ārpustiesas strīdu izskatīšanas institūcijās, t.sk. īstenojot mazaizsargāto un cietušo personu atbalsta un aizsardzības sistēmu;
- [430] Bērnu tiesību aizsardzības sistēmas pilnveidošana un iesaistīto institūciju sadarbības nodrošināšana, izvērtējot valsts un pašvaldību institūciju funkcijas, tostarp bāriņtiesu, un reformējot likumpārkāpumu prevencijas sistēmu;
- [439] Cilvēku rīcībspējas stiprināšana apdraudējuma gadījumos, sadarbojoties ar atbildīgajiem valsts dienestiem, iesaistoties brīvprātīgās organizācijās, kā arī uzlabojot iesaisti un atbildīgu rīcību noziegumu atpazīšanā un novēršanā, civilajā aizsardzībā un visaptverošajā valsts aizsardzībā;
- [440] Sabiedrības drošības un tiesībsardzības iestāžu reaģēšanas spēju stiprināšana, nodrošinot centrālās valsts pārvaldes un pašvaldību koordinētu rīcību apdraudējuma gadījumos, uzturot tiesībsardzības, drošības un robežkontroles dienestu infrastruktūru un kapacitāti (fiziskā sagatavotība, noziedzības apkarošana, kopējas apmācības un mūsdienu sabiedrības vajadzībām atbilstoša personāla kompetenču pilnveide, moderno tehnoloģiju izmantošana, civilmilitārā sadarbība un sadarbība visaptverošai valsts aizsardzībai);
- [441] Efektīva soda izpilde un sodīto personu reintegrācija sabiedrībā, uzlabojot resocializācijas darbu, palielinot personāla pieejamību un nodrošinot adekvātu infrastruktūru, kā arī nostiprinot pašvaldību un NVO lomu;
- [442] Mirstības mazināšana no ārējiem nāves cēloņiem, primāri no slīkšanas, ceļu satiksmes negadījumiem un ugunsnelaimēm, nodrošinot atbilstošu monitoringu, kontroles pasākumu ieviešanu un īstenošanu, sabiedrības izglītošanu, kā arī citu preventīvo pasākumu īstenošanu.

4. INFORMĀCIJA PAR RĪCĪBAS PLĀNU UN INVESTĪCIJU PLĀNU

Ventspils AP2027 Rīcības plāns un Investīciju plāns ir programmas daļas, kuras izstrādātas ne mazāk kā triju gadu periodam.

Rīcības plānā ietverta šāda informācija:

- plānotās darbības un to īstenošanas termiņi;
- atbildīgie un līdzatbildīgie par darbību īstenošanu;
- plānoto darbību īstenošanas finanšu avoti;
- iznākuma rezultāti.

Investīciju plānā ietverta šāda informācija:

- realizācijā esošie un plānotie investīciju projekti un to īstenošanas termiņš;
- atbildīgie par investīciju projektu īstenošanu;
- indikatīvais nepieciešamā finansējuma apjoms un avotui;
- sasniežamie rezultāti.

Rīcības plāns un Investīciju plāns savā starpā ir cieši saistīti, bet Rīcības plāns ir plašāks nekā investīciju plāns. Rīcības plānā katrs rīcības virzienu uzdevums izvērst konkrētos pasākumos, norādot katras darbības tiešo iznākuma rezultātu. Daļa Rīcības plāna pasākumu ir izvērsti Investīciju plāna projektos, bet pārējo pasākumu izpilde iespēju robežās tiks veikta ikgadējā struktūrvienību budžeta ietvaros.

Investīciju plānā ir ietverti konkrēti no Rīcības plāna, kā arī no nozaru attīstības dokumentiem izrietoši projekti. Jāņem vērā, ka tas ir sagatavots visai optimistiski, cerot, ka pašvaldībai būs lielas iespējas ES fondu un citu ārēju finanšu līdzekļu piesaistē. Investīciju plāns ir sadalīts 2 daļās – **I Realizācijā esošie projekti** un **II Plānotie projekti, par kuru īstenošanu tiks lemts pēc finansējuma avotu precizēšanas**. Pašvaldība apzinās, ka visu abās daļās iekļauto projektu īstenošanai resursi nebūs, tāpēc Publiskās apspriešanas laikā svarīgi izdiskutēt, kuri ir vissvarīgākie projekti. Publiskās apspriešanas laikā pašvaldībai vēlreiz jāizvērtē katra pasākuma un projekta iekļaušana Rīcības plānā un Investīciju plānā.

Rīcības plāns un Investīciju plāns ir jāaktualizē ne retāk kā reizi gadā, apstiprinot aktualizētos plānus ar Domes lēmumu. Tāpēc Rīcības plāns un Investīciju plāns katrs ir iekļauti kā atsevišķi Ventspils AP2027 pielikumi, kas tiks aktualizētas biežāk nekā Attīstības programma.

5. UZRAUDZĪBAS UN NOVĒRTĒŠANAS SISTĒMA

Ventspils AP2027 īstenošanas uzraudzības ietvaros regulāri tiks veikts procesu un sasniegumu novērtējums.

Uzraudzības procesā tiek sniegta atbilde uz jautājumiem:

- Kas ir paveikts?
- Kas ir sasniegts?

Uzraudzības procesā apkopotā informācija ir pamats novērtējuma veikšanai. Veicot novērtēšanu, tiks sniegta atbilde uz jautājumiem:

- Vai plānotais ir sasniegts?
- Cik lielā mērā plānotais ir sasniegts?
- Vai varam būt apmierināti ar paveikto un sasniegto?
- Vai nepieciešams veikt izmaiņas attīstības plānošanas dokumentos?

Uzraudzības un novērtēšanas sistēmas pamatā ir rezultatīvie rādītāji. Uzraudzības sistēmas rezultatīvie rādītāji pēc satura klasificējami trīs grupās:

- Ar virsmērķi un mērķiem saistītie rādītāji – mērķu rādītāji;
- Ar rīcības virzieniem saistītie rādītāji – rezultātu rādītāji;
- Ar paveiktajiem pasākumiem saistītie rādītāji – iznākuma rādītāji.

Ņemot vērā, ka pilsētas un tās apkārtnes attīstība nav atraujama no plašāka mēroga attīstības, uzraudzības sistēmas ietvaros svarīgi sekot līdzi aktualitātēm arī Latvijas un starptautiskā mērogā.

Par Ventspils pilsētas attīstības programmas īstenošanas uzraudzību un novērtēšanu atbildīgā pašvaldības struktūrvienība ir Ekonomikas nodaļa. Tā apkopo statistikas datus un informāciju no pašvaldības institūcijām un ik gadu sagatavo pārskatu par Attīstības programmas īstenošanu jeb uzraudzības pārskatu. Ekonomikas nodaļa sagatavoto pārskatu līdz 1. jūlijam un iesniedz to apstiprināšanai pilsētas domē. Domes apstiprināts uzraudzības pārskats tiek publicēts pašvaldības mājaslapā.

Ventspils AP2027 vienotais ikgada uzraudzības pārskats tiek strukturēts atbilstoši izvirzītajiem mērķiem, rīcības virzieniem un to ietvaros noteiktajiem uzdevumiem un paredzētajiem pasākumiem. Katra rīcības virziena ietvaros tiek sniegts arī īss vērtējums par izmaiņām attiecīgās jomas vai nozares politikā valstī un ES. Katra mērķa ietvaros pēc rezultatīvo rādītāju progresa novērtējuma tiek sagatavoti secinājumi un priekšlikumi. Uzraudzības pārskats ir pamats ik gadu veicamajai Rīcības plāna un Investīciju plāna aktualizācijai, un tas var būt pamats Ventspils AP2027 un Ventspils 2030 grozījumu ierosināšanai.